

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

אוסף שאלות ותשובות אקטואליות
העוסקות בכל תחומי החיים

אמונה

זוגיות

חינוך

בריאות

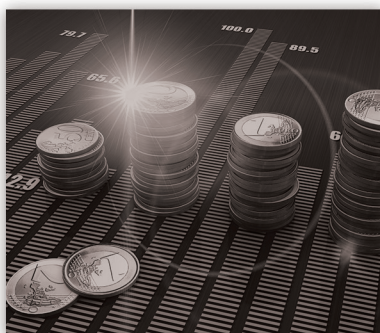
פרנסה

אקטואליה

שמחה

ועוד

חלק ל"ו

הַכְּתָבַת לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהֵר"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבֵנְאֵל
עִיר בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל

* * *

בְּאֶרְצוֹת הַבְּרִית
מִתִּיבְתָא הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ - חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב

42nd st. 1129

Brooklyn N.Y. 11219

* * *

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי

מוֹסָדוֹת 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ' חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב בְּאֶרֶץ וּבְחוּ"ל
שְׁעַל-יְדֵי עֲמַתַּת 'יִשְׁמַח צְדִיק - קֵהֶלֶת בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל'
בְּנִשְׂיאוֹת כ"ק מוֹהֵרָא"ש זְצוּק"ל - הַצְּדִיק מִיְבֵנְאֵל
רַח' רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב 1, ת.ד. 421 יְבֵנְאֵל, 15225
טֶלְפוֹן רַב קוֹי: 04-6656666 - פֶּקֶס: 04-6656655
דְּאָר אֶלְקָטְרוֹנִי: info@breslevcity.co.il
אֶתֶר אִינְטֶרְנֶט: www.breslevcity.co.il

* * *

לְהַזְמִינַת סֵפֶר זֶה וְהַפְּרָכִים הַקּוֹדְמִים:
'בְּרֶסֶלֶב סְנַטְר' - הַמְּרֻכָז לְתַשְׁמִישֵׁי קִדְשָׁה וְיוֹדְאִיקָה
הַגָּדוֹל בְּצֶפוֹן
04-6650050

תָּכֵן הָעֵינִינִים

- הַקְדָּמָה** יז.....
- ד' תשי"ח.** רבנו אָמַר: "אֲנִי מְקַנָּא מְאֹד אִישׁ כְּשֶׁר שִׁקְוֹרִין עַרְלִיכְעַר
 יְהוּדִי". לָמָּה הַכּוֹנֵה? יט.....
- ד' תשי"ט.** חֲזַרְתִּי בְּתֻשׁוּבָה, וְאֵינֶנִּי יוֹדַעַת בְּאִיזוֹ דֶּרֶךְ לְבַחֵר: דְּתִית
 לְאִמִּית אוֹ חֲרָדִית? כא.....
- ד' תשכ.** אָנוּ גָרִים בְּאוֹתוֹ בֵּית, אֶךְ בְּעָלֵי הַתְּנַתֵּק מִמֶּנִּי וּמִתִּיחַס אֵלֵי
 כָּאֲשֶׁר זָרָה. כב.....
- ד' תשכא.** אֲנִי מְרַגֵּשׁ תְּקוּעַ בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם. אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְבַקֵּעַ אֶת
 הַמִּסָּךְ שֶׁמַּעֲכֵב אוֹתִי? כד.....
- ד' תשכב.** רוֹבְצִים עָלַי חוֹבוֹת עֲצוּמִים שֶׁמְמוּטָטִים אוֹתִי לְגַמְרֵי. הָאֵם
 יֵשׁ אוֹר בְּקִצָּה הַמְּנַהֵרָה? כו.....
- ד' תשכג.** הָאֵם זֶה נֶכּוֹן שְׂאֲחָרֵי מָאָה וְעֶשְׂרִים צִיּוּנוֹ שֶׁל הָרֵב יֵהִיָּה
 מוֹקֵד יְשׁוּעוֹת לְכָל הַרְוָקִים וְהַרְוָקוֹת? כט.....
- ד' תשכד.** הָאֵם מִתֵּר לִי לְלַקֵּת עִם בְּעָלֵי לְקַבְרֵי צְדִיקִים גַּם בְּיָמִים
 שְׂאֵינֶם יְמֵי טְהָרָה? ל.....
- ד' תשכה.** אָנוּ תַלְמִידֵי 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ' מְדֻרָּם תַּל-אָבִיב, וְנִשְׁמַח אִם
 תּוֹכְלוּ לְחַזֵּק אוֹתֵנוּ לְהַמְשִׁיךְ הַפְּעִילוֹת הַקְּדוּשָׁה. לב.....
- ד' תשכו.** בְּזָכוֹת בְּרַכְתּוֹ שֶׁל הָרֵב יִלְדְתִי בַת בְּרִיאָה וְשִׁלְמָה, וְכַעַת
 אָנוּ מְבַקְשִׁים שֶׁהָרֵב יִתֵּן לָהּ אֶת הַשֵּׁם. לד.....

ד' תשכז. מֵאֵז שֶׁיִּלְדֵתִי אֲנִי סוֹבֶלֶת מִהֲתִקְפִי חֲרָדָה. הָאֵם לְקַחַת אֶת
הַכְדוּרִים שֶׁהֲרֹפֵא מְמַלִּיץ?.....לֵה

ד' תשכח. עֲדוּן לֹא הִתְחַתַּנְתִּי וְאֲנִי גַר בְּבֵית הַהוֹרִים, דְּבַר שְׂגוּרָם
לְחַכּוֹכִים רַבִּים.....לֵלו

ד' תשכט. בְּבֵית הוֹרֵי יֵשׁ אִוִּירָה עֲכוּרָה שֶׁל כַּעַס וּמְרִיבוֹת, וּבְכָל פֶּעַם
שֶׁאֲנִי בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲנִי נִגְרַרְתִּי לְמַעַרְבֶלֶת הַזֹּאת.....לֵט

ד' תשל. לָמָּה הַשֵּׁם בְּרָא אֲנָשִׁים חֲלוּנָיִם? וּמָה הֵם אֲשֵׁמִים שֶׁהֵם
נוֹלְדוּ חֲלוּנָיִם?.....לֵמב

ד' תשלא. רַבְנוֹ-אָמַר: "מִי שֶׁאִין לוֹ גְבוּרוֹת אֲנָשִׁים יֹאמַר שִׁיר הַשִּׁירִים,
מִשְׁלֵי וְקֹהֶלֶת". מָה הַכּוֹנֵה?.....לֵמג

ד' תשלב. הָאֵם שֶׁיָּרָךְ לְאִשָּׁה שׁוֹמֵרֶת תּוֹרָה וּמַצּוּוֹת לַעֲשׂוֹת נֶזֶם בְּאָרֶץ?.....לֵמה

ד' תשלג. מֵאֵז שֶׁהִתְקַרְבַּתִּי לְחִסְדוֹת בְּרֶסֶלֶב אֲמִי הִפְסִיקָה לְתַמְרָךְ
בִּי וְהִתְחִילָה לְחַשֵּׁב שֶׁאֲנִי מְשֻׁגָּע.....לֵמו

ד' תשלד. הַמְלַמֵּד שֶׁל בְּנֵנו הִתְגַּלָּה כְּאָדָם עֲצָבָנִי שֶׁמִּתְעַלֵּל בְּיַלְדִים.
כִּיֵצֵד עֲלֵינוּ לְפַעֵל בְּנֵדוֹן?.....לֵמח

ד' תשלה. אֲנִי בַחֲרָה רִוְקָה וְהִצִּיעוּ לִי שְׂדוּף עִם גְּרוּשׁ וְאָב לְחַמְשָׁה
יַלְדִים. מָהֵי הַמְלַצְתְּכֶם?.....לֵנב

ד' תשלו. בְּתִי נִחְלְשָׁה בְּרוּחַנִיּוֹת וּמֵאֵז בְּעֵלֵי תוֹקֵף וּמִשְׁפִּיל אוֹתָהּ.
אִיךְ מִתְמוּדְדִים עִם הַמְצָב?.....לֵנג

ד' תשלו. הָאֵם כְּדַאי לִי לַעֲשׂוֹת הַסְּבָה מְקַצוּעִית מִתְחוּם הַכֶּלֶף
לְתְחוּם הַחֲנוּךְ?.....לֵנו

ד' תשלח. אֲנִי סוֹבֶלֶת מִחֲרָדוֹת, פְּחָדִים וְדְמִיוֹנוֹת. הָאֵם זֶה יַעֲבֵר לִי?.....לֵנד

תָּכֵן הָעֵינַיִם

ה

ד' תשלט. כָּבֵר שָׁנָה וְחֻצֵי יֵשׁ לִי מִלְחָמָה קֶשֶׁה עִם הַיָּצָר בְּעֵינַי קִדְשֵׁת
הָעֵינַיִם וְהִבְרִית..... נט

ד' תשמ. כָּבֵר אַרְבַּע שָׁנִים אָנִי גְרוּשָׁה וְחִיָּה לְבַד וּמִצְבֵי הַכֶּלְכֵּלִי
קֶשֶׁה. מִה בּוֹרָא עוֹלָם רוֹצֵה מִמֶּנִּי?..... סג

ד' תשמא. אֲשֵׁתִי רוֹצֵה לְטוֹס לְאוֹמֵן שׁוֹב לְמִרְוֹת שֶׁכָּבֵר הִיְתָה שָׁם.
הָאֵם יֵשׁ טַעַם?..... סה

ד' תשמב. בְּגִלְל הַהֲתַנְגְּדוֹת שֶׁל אִמִּי עָזַבְתִּי אֶת הַשְּׂדוּךְ שֶׁהָיָה לִי.
הָאֵם נִהְגֵּיתִי כְּשׂוֹרָה?..... יס

ד' תשמג. הָאֵם בְּגִלְל פֶּחַד הַמְּלַחְמָה מִתֵּר לְהַקֵּל וּלְהַשְׁמִיעַ
לְתַלְמִידִים מוֹזִיקָה גַם בִּימֵי בֵּין הַמְּצָרִים?..... סח

ד' תשמד. כָּבֵר שָׁנִים אָנִי סוֹבֵל מִצְּפֹצְפוֹסִים בְּאַזְנוֹיִם. הָאֵם נִגְזַר עָלַי
לְחַיּוֹת כֶּף כָּל הַחַיִּים?..... ע

ד' תשמה. פְּרָסְמוֹ בְּשֵׁם אֶחָד הַצְּדִיקִים שֶׁרְעִידַת אֲדָמָה עוֹמְדַת לְפָנָע
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. מִה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת כִּדִּי לְמַנַּע אֶת זֶה?..... עב

ד' תשמו. מְדוּעַ כְּשֶׁאָנִי מִתְפַּלֵּל הַכֵּל הוֹלֵךְ הַפּוֹרֵךְ, וְרַק בְּסוֹף מִסְתַּדֵּר
כְּמוֹ שֶׁבִקְשָׁתִי?..... עד

ד' תשמוז. נִפְלְתִי וְעִשִּׂיתִי עֲבָרָה חֲמוּרָה, וּמֵאָז אָנִי שָׁבוֹר לְרִסְיִסִים.
אִיךְ מִתְחַזְּקִים בְּמִצְבֵי כְּזֶה?..... עו

ד' תשמח. הַמְּלַחְמָה הַמִּתְנַהֶּלֶת בְּחֻדְשׁ הָאֲחֵרוֹן גּוֹרְמַת לִי פְחָדִים
וְדֹאגוֹת. אִיךְ מִתְחַזְּקִים?..... עז

ד' תשמט. אָנִי רוֹצֵה לְבַקֵּר אֶת הוֹרֵי שְׁגָרִים בְּמִרְכַּז הָאֶרֶץ, אֵךְ בְּגִלְל
אִיזִים הַטִּילִים אֵינֵנִי יוֹדַע הָאֵם זֶה כְּדָאִי..... עט

ד' תשנ. נֶאֱלַצְתִּי לְלוּוֹת כֶּסֶף מֵהַשּׁוּק הָאֶפֶר, וּבְיָמַיִם הָאֲחֵרוֹנִים
קִבַּלְתִּי אִיוִּמִים. מָה עוֹשִׂים?..... פא

ד' תשנא. רַבִּי נִחְמָן אָמַר שֶׁהוֹלֵךְ אַחַר עֲצַת אִשְׁתּוֹ נוֹפֵל בְּגֵיהֶנָּם.
הָאֵם לֹא צְרִיכִים לְשַׁתֵּף אֶת הָאִשָּׁה בְּכֹל דְּבָר?..... פג

ד' תשנב. יֵשׁ לָנוּ הִזְדַּמְנוֹת לְקִנּוּת בַּיִת אֶךְ נֶצְטָרֵף לְקַחַת מִשְׁכַּנְתָּא
גְּבוּהָהּ. הָאֵם לַעֲשׂוֹת אֶת הַצַּעַד הַזֶּה?..... פה

ד' תשנג. חֲז"ל אָמְרוּ: 'הִלְכָה בִּידוּעַ שֶׁעָשׂוּ שׁוּנָא לַיעֲקֹב'. מָה
הֵהָסֵבֵר לָכֵן שִׁכְיֹזִים עֵקֶר הַשּׁוּנָאָה הִיא מִצַּד יִשְׁמַעְאֵל?..... פו

ד' תשנד. בְּנֵינוּ לּוֹמְדִים בְּבֵית סֹפֵר מִמְּלַכְתִּי דְתִי וְאָנוּ שׁוֹקְלִים
לְהַעֲבִירָם לְתַלְמוּד תּוֹרָה. מָה דַּעְתְּכֶם?..... פח

ד' תשנה. בְּגַלְלִי שְׁאֵנִי גְרוּשָׁה אֲנִי חוֹשֶׁשֶׁת שֶׁגַּם לְבִנּוֹתֵי תַּהִיָּה בְּעֵתִיד
בְּעֵינֵי דְבוֹגִיָּת. אִיךְ אֶפְשָׁר לְמַנַּע זֹאת?..... פט

ד' תשנו. יִסְדּוּ בְּשִׁכּוּנְתֵי מִנְיָן שֶׁל חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב. הָאֵם כְּדָאִי לְהִתְחִיל
לְהִתְפַּלֵּל אִתְּם?..... צ

ד' תשנז. בְּרַכְתֶּם אוֹתִי שֶׁבְּקָרוֹב מָאֵד אֶתְחַתֵּן. הָאֵם לְפָנוֹת
לְשַׁדְּכֵנִי אוֹ לְהַמְשִׁיךְ בְּתַפְלוֹת בְּלִבְד?..... צב

ד' תשנח. לְאַחַר שְׁנָה שֶׁל נֶתֶק הַמְּשַׁדְּכַת שְׁלִי יִצְרָה אֶתִּי קֶשֶׁר. הָאֵם
כְּדָאִי לְחַדֵּשׁ אֶת הַקֶּשֶׁר?..... צד

ד' תשנט. הָאֵם זֶה נִכּוֹן שֶׁכָּל הַעֲצָבוֹת וְהַבְּלוּלִים שֶׁל הָאָדָם נוֹבְעִים
מִפְּגַם הַבְּרִית?..... צה

ד' תשס. הָאֵם גַּם בְּדוֹרְנוֹ אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגּוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִים
מֵהַדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים?..... צח

ד' תשסא. האם עלינו למסר את נפשנו ולערך סעודת בר מצוה לבננו למרות שאין לנו אפשרות כספית?.....קב

ד' תשסב. חסרים לנו בבית דברים הכרחיים, ואני לא יודע איפה לקבר את עצמי מרב הבושה.....קד

ד' תשסג. האם זה נכון שמי שגורס הרבה משניות מקבל כחות נפש להתגבר על כל הנסיונות?.....קו

ד' תשסד. בעלי לא מבין את הצרכים הרגשיים שלי, ועקב כך נוצר בינינו נתק רציני.....קח

ד' תשסה. האם זה נכון שצרכים להקפיד שלא להוציא מהפה את המלה "שד"?.....קי

ד' תשסו. בתי היחידה עזבה את הבית והלכה לגור יחד עם חברה. איך אוכל להחזיר אותה הביתה?.....קיא

ד' תשסז. הרופאים אומרים שיש חשש גדול שהעבר שלי לוקה בתסמונת דאון. מה עלי לעשות?.....קיב

ד' תשסח. חברה שלי עושה עסקים עם אדם מפקפק וגם התחילה לעשן סמים. מה עלי לעשות?.....קיג

ד' תשסט. יש מישהי שאני מאד אוהב ואני רוצה להתחתן איתה. איך אני יכול להיות בטוח שאנחנו מתאימים?.....קיד

ד' תשע. עברתי גיור על ידי הרבנות הראשית, אך שמעתי שיש קהלות שלא מקבלות את הגיור הזה. מה דעתכם?.....קטז

ד' תשעא. רבי נחמן מברסלב אמר שעל ידי המוזיקה אפשר להגיע למדרגות גבוהות. למה הפונה?.....קיז

ד' תשעב. אָנִי בֵּת שְׁלוֹשִׁים וְאַחַת, רוֹצֶה מְאֹד לְהִתְחַתֵּן, אֲךָ שׁוֹם דָּבָר
לֹא מִתְקַדֵּם. הָאֵם שְׁנַי שְׂמִי יִכּוֹל לַעֲזֹר?..... קִיט

ד' תשעג. בְּתִי סוֹבְלֵת מְקַשֵּׂי נְשִׁימָה קְלִים. הָאֵם עָלִי לְסַפֵּר עַל כָּךְ
בְּזִמְן הַשְּׂדוּכִים?..... קכא

ד' תשעד. הַהוֹרִים שְׁלִי לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַחֵבֶר שְׁלִי. הָאֵם לְהִפְרֹד
מִמֶּנּוּ אוּ לַעֲשׂוֹת מָה שְׂטוֹב לִי?..... קכג

ד' תשעה. הָאֵם צְרִיכִים לְנַהֵג כְּדַבְּרֵי הַגְּמָרָא וְלִישֵׁן בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם אוּ
כְּדַבְּרֵי הָאֵר" וְלִישֵׁן בֵּין מִזְרָח לְמַעֲרָב?..... קכה

ד' תשעו. קֶשֶׁה לִי עִם חֶסֶר הַטְּפוּחַ שֶׁל אֶשְׁתִּי, וְלוֹלֵא הַיְלָדִים הַיִּיטִי
מִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנָּה כְּכֹר מִזְמָן. בְּבִקְשָׁה עֲזֹר לְנוֹ!..... קכח

ד' תשעז. בְּעָלִי לֹא מִסְתַּדֵּר עִם בְּנֵי מַהֲנִשׂוֹאִין הַקּוֹדְמִים, וַיֵּשׁ בְּיַנְיָהֶם
וְכוֹחִים רַבִּים בְּעֵינַי דָּת. מָה עוֹשִׂים?..... קל

ד' תשעח. הָאֵם כִּסְּי רֹאשׁ לְאִשָּׁה נְשׂוּאָה זוּ חוֹבָה אוּ רַק מְנַהֵג?..... קלג

ד' תשעט. אָנִי רוֹצֶה לְהִשְׁתַּנּוֹת וּלְשַׁנּוֹת אֶת הַמַּדּוֹת הַרְעוֹת שְׁלִי,
וְלִהְיוֹת אָבָא וּבְעַל רְאוּי. בְּבִקְשָׁה תַעֲזֹר לִי!..... קלה

ד' תשפ. בְּסַפֵּר הַמַּדּוֹת כְּתוּב שְׂמִשִּׁיחַ יְבוֹא בְּשַׁנַּת בְּרָכָה. מָה הִיא
"שַׁנַּת בְּרָכָה"?..... קלח

ד' תשפא. אֲנַחְנוּ גְרִים מֵעַל מִשְׁפָּחָה חִלּוּנִית, וְסוֹבְלִים מִמְרָאוֹת לֹא
צְנוּעִים וְאוּיָרָה שְׁלִילִית. הָאֵם לַעֲבֹר דִּירָה?..... קמ

ד' תשפב. מָה עוֹשִׂים כְּאִשֶּׁר הָאֲחִים הַגְּדוֹלִים מְשַׁתְּלֵטִים בְּכַח עַל
הָאֲחִים הַקְּטָנִים בְּבֵית?..... קמב

ד' תשפג. מִדִּי פֶּעַם אֶחָד הָאֲחִים אוּ הַחֲבֵרִים מְבַקֵּשׁ לְשַׁאֵל אֶת
הַרְכָּב שְׁלִי. הָאֵם לְתַת?..... קמג

תֵּכֵן הָעֵינַיִם

ט

ד' תשפד. רַבְנוּ ז"ל אומר שְׁהַעֲקֹר תְּלוּי בִּיגִיעוֹת וְעִבּוּדוֹת. על אִיזָה יגיעוֹת רַבְנוּ מְדַבֵּר?..... קמד

ד' תשפה. שְׁלוֹשָׁה חֲדָשִׁים אַחֲרֵי הַחֲתָנָה בְּעֲלֵי חֶשֶׁף אֵת פְּרָצוּפוֹ הָאֲמִתִּי וְהַתְּחִיל לְהִתְעַלֵּל בִּי. הָאֵם לְהִתְגַּרֵּשׁ?..... קמו

ד' תשפו. הָאֵם זֶה נֶכּוֹן שְׂאֲמַרְתֶּם לְאֲנָשֵׁי קְהֵלְתְּכֶם שֶׁפָּדְאֵי לְבָקֵר בְּיָד וְשֵׁם? וְאֵם כֵּן, מְדוּעָ?..... קמט

ד' תשפז. אִיךְ אֶפְשָׁר לְצַפּוֹת מִמֶּנִּי שְׁלֵא אֶתִּיאֵשׁ אַחֲרַי כָּל מָה שְׂאֲנִי עוֹבֵר בְּחַיִּים?..... קנא

ד' תשפח. הָאֵם מְתָר לְבַחֲרָה לְהוֹצִיא רִשְׁיוֹן עַל אוֹפְנוֹעַ?..... קנד

ד' תשפט. הָאֵם בְּתִשְׁעָה בָּבֶא אֶפְשָׁר לְלַמֵּד הַלְכוֹת אֲבָלוֹת?..... קנה

ד' תשצ. רַב גְּדוֹל אָמַר לָנוּ לֹא לְנִסְעַ הַשָּׁנָה לְרַבֵּי נַחֲמָן מְבָרְסֵלֵב. מָה דְּעַתְּכֶם?..... קנו

ד' תשצא. אֲנִי סוֹבֵל מִבְּעִיָּה בְּפִתְף. מָה עָלַי לְתַקֵּן כְּדֵי שְׂאֲזַכֶּה לְרַפְּאָה שְׁלֵמָה?..... קסב

ד' תשצב. הֲבֵן שֶׁל אִשְׁתִּי אומר שֶׁהוא רוֹצֵה לָמוּת. הָאֵם לְקַחַת אוֹתוֹ לְפִסִּיכּוֹלוֹג?..... קסד

ד' תשצג. אֲנִי וְאִשְׁתִּי לֹא מְסַתְּדִרִים וְהִיא טוֹעֵנֶת שְׂאֲנִי אֲשֶׁם בְּהַכֵּל. אִיךְ אֶפְשָׁר לְשַׁנּוֹת אֵת הַמַּצָּב?..... קסה

ד' תשצד. עֲבַרְתִּי הִתְעַלְלוֹת בְּיַלְדוּתִי, וְאֲנִי לֹא מְצַלִּיחָה לְהִתְגַּבֵּר עַל הַטְּרָאוּמָה לְמֵרוֹת שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי..... קסז

ד' תשצה. אִשְׁתִּי מְאֻשִּׁימָה אוֹתִי שְׂאֲנִי הִבְעִיתִי וּבְגַלְלִי אֵין לָנוּ שְׁלוֹם בֵּית. מָה אֲנִי אֲמוֹר לַעֲשׂוֹת?..... קסט

ד' תשצו. אָנִי מְרַגֵּשׁ שֶׁכָּבֵר אֵין לִי בְחִירָה וְלְעוֹלָם לֹא אֶצְלִיחַ לְעִשׂוֹת
אֶת רְצוֹן ה'. הָאֵם יֵשׁ לִי סִכּוּי לְהִשְׁתַּנּוֹת?.....קעא

ד' תשצו. אָנִי קָם בְּשַׁעַר מֵאֵד מְאֻחֶרֶת, וְכָל הַיּוֹם חוֹמֵק לִי בְּלִי שׁוּם
דְּבַר. אֵיךְ אֶפְשָׁר לְשַׁנּוֹת אֶת הַהֶרְגֵל הַזֶּה?.....קעד

ד' תשצח. הֲזֵרְתִּי בְתִשׁוּבָה לְפָנַי שְׁלוֹשׁ שָׁנִים אַךְ עֲדִין אֵינְנִי מְרַגֵּשָׁה
יְצִיבָה. מְדוּעַ?.....קעז

ד' תשצט. הָאֵם יֵשׁ מְנַהֵג לְסִיִּים אֶת כָּל סַפְרֵי רִבְנוּ מִט"ו בָּאֵב וְעַד
רֹאשׁ הַשָּׁנָה?.....קעח

ד' תת. הָאֵם מְתָר לְבֵן עֲדוֹת הַמְזֻרָח לְמַחֵא כְּפִים בְּשִׁבְתָּ בְּזָמַן
הַתְּפִלָּה?.....קפ

ד' תתא. כְּדוּרֵי הַרִיטְלִין שֶׁבִּנְנוּ לֹקַח גּוֹרְמִים לוֹ תוֹפְעוֹת לוֹאִי. הָאֵם
לְהַמְשִׁיךְ אוֹ לְהַפְסִיק?.....קפב

ד' תתב. רַב אַחַד אָמַר לִי שֶׁכָּל הַבְּעִיּוֹת שֶׁלִּי הֵם בְּגִלְל שֶׁבִּגְלֹגֵל
הַקּוֹדֵם הֵיְתָה לִי נִשְׁמָה שֶׁל מְקַבֵּל גְּדוּל. הָאֵם לְהֶאֱמִין
בָּזֶה?.....קפג

ד' תתג. הֵייתִי בְּשַׁעוֹר שֶׁל צְדִיק נִסְתָּר וְהוּא אָמַר עַל רַבָּנִים מְסִיִּמִים
שֶׁהֵם עָרַב רַב. הָאֵם לְהַמְשִׁיךְ לְלַכֵּת לְשַׁעוּרָיו?.....קפד

ד' תתד. כְּשֶׁאֲנִי בְּאוֹמֵן יֵשׁ לִי נְסִיּוֹנוֹת קָשִׁים בְּקִדְשַׁת הָעֵינַיִם. הָאֵם
לְנַסֵּעַ לְמֵרוֹת זֹאת?.....קפו

ד' תתה. בְּעוֹד כְּמָה שְׁבוּעוֹת אָנִי מִתְחַתֵּן, וְלִצְעָרִי פְּגַמְתִּי בְּבְרִית.
הָאֵם בְּזָמַן הַחֲתָנָה אֶהְיֶה בְּנֵדוּי?.....קפח

ד' תתו. יֵשׁ שְׁמוּעוֹת שֶׁהַמְּלַחְמָה בְּאוּקְרַאיִנָּה מִתְּפַשֵּׁטֶת. הָאֵם יֵשׁ
מִמָּה לְחַשֵּׁשׁ בְּעֵינַי הַנְּסִיעָה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה?.....קצ

תֵּכֵן הָעֵינַיִם

יא

- ד' תתז.** האם גם עוונות קשים שדינם כרת נמחלים לחתן ביום חפתו?.....קצא
- ד' תתח.** האם עלי לטוס לאומן גם אם יש לי חובות לאנשים פרטיים? קצב
- ד' תתט.** כבר כמה שנים אין לי ספוק מהעבודה שלי, וכתוצאה מכך הבטחון העצמי שלי נפגע מאד.....קצד
- ד' תתי.** כנראה שבני נפגע ממעשים מגנים של הבחור שמדריך אותו בקיטנה. כיצד עלי לפעל?.....קצה
- ד' תתיא.** הרופאים מצאו נקדה לבנה חשודה באחד מהתאומים שבבטני. מה עלי לעשות?.....קצז
- ד' תתיב.** מדוע הרבה פעמים מתעוררת מחלקת עזה על הצדיקים הגדולים?.....קצח
- ד' תתיג.** קבלתי על עצמי להתפלל בכונה ואני נלחם במחשבות הזרות. האם אי פעם המלחמה הזו תגמר?.....קצט
- ד' תתיד.** בעל העסק בו השקעתי את כספי פשט את הרגל ואין לו מאיפה להחזיר לי את ההשקעה.....רא
- ד' תתטו.** האם יש מה לחשש לטוס עכשוו אל ציון רבי נחמן מברסלב מפני המלחמה שיש שם?.....רד
- ד' תתטז.** אני בחורה שמורה, אך לצערי נפלתי לדברים לא טובים. איך מתגברים? ואיך יוצאים מזה?.....רה
- ד' תתיו.** מדוע חוזר הרב בספריו שוב ושוב על ענין האמונה?.....רו
- ד' תתיח.** אמרתם שלפני שהגעתם ליבנאל היא הייתה שוממת מיחדות. למה הכונה?.....רט

ד' תתיט. אַמְרַתֶּם שֶׁהַפְּלִסְטִינִים בְּעֵזָה קְשׁוּרִים לְפָלְשֵׁתִים שְׁגָרוּ.
שָׁם בְּזִמְנֵי הַנְּבִיאִים. מַה הַקָּשֶׁר בֵּינֵיהֶם?..... ריא

ד' תתכ. הַתְּגַרְשָׁתִי וְכַעַת אֲנִי שׁוֹאֵפֶת לְמִצָּא בְּעַל שִׂיאהב אוֹתִי
בְּאֵמֶת. מְתִי אֲזַכֶּה לְמִצָּא אֶת בֶּן זֹגִי?..... ריג

ד' תתכא. לְאַחַרְוֹנָה שְׁמַעְנוּ עַל שְׁנֵי חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב שֶׁהִתְאַבְּדוּ. אִיךָ
זֶה יָכוֹל לְהִיּוֹת?..... רטז

ד' תתכב. אֲנִי נִמְצָא בְּנִקְדַּת שְׁבִירָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבִנְשִׁמְיּוֹת. אָנָּה עָזָר
לִי!..... ריח

ד' תתכג. בֶּן זֹגֵה שֶׁל בְּתִי הַתְּגִיר וְהֵם עוֹמְדִים לְהִתְחַתֵּן, אֵךְ אֲנִי
עָדִין חוֹשֵׁשִׁים מֵאֵד שֶׁהַנְּשׂוּאִים יִכְשְׁלוּ. רכ

ד' תתכד. אֲנִי רוֹצֵה לְטוֹס עִם חֲבֵרְתִי לְטִיּוֹל בְּנִי-זִילְנֵד. מַה דַּעְתּוֹ
שֶׁל הָרֵב בְּעֵינָיו?..... רכב

ד' תתכה. הָאֵם מְתֵר לְהַחְזִיר לְאָדָם שֶׁמָּכָה אוֹתִי עַל לֹא דַבָּר?..... רכג

ד' תתכו. בְּקֶרֶב אֲזַכֶּה לְבַקֵּר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל. כִּי־צַד עָלַי לְהִכִּין אֶת
עַצְמִי?..... רכד

ד' תתכז. אֲבַדְתִּי אֶת כְּחִי וְאֲנִי לֹא מִסְגֵּל יוֹתֵר לְחַיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה.
תְּצִיל אוֹתִי!..... רכז

ד' תתכח. אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת עֲשִׂיר כְּדֵי שְׂאוּכַל לְעַזֵּר לְאֲנָשִׁים אַחֵרִים.
אִיךָ זֹכִים לָזֶה?..... רל

ד' תתכט. אַחֲרֵי רַבַּע שָׁעָה שֶׁל הַתְּבוּדָדוֹת נִגְמְרִים לִי כָּל הַדְּבוּרִים
וְהַבְּקָשׁוֹת. מָה עוֹשִׂים?..... רלב

ד' תתל. אֲנִי רוֹצֵה שְׁלַבְעָלִי! הֵיוּ פְּאוֹת אֲרָכוֹת, אֵךְ הוּא לֹא רוֹצֵה..... רלד

ד' תתלא. חלמתי שתנין נשך את בני ומאז אני מאד מפחדת. מה זה מרמז?.....רלו

ד' תתלב. נמאס לי מהכל ואני רוצה לברח לאי בודד ולא לראות אף אחד בעולם הזה.....רלו

ד' תתלג. נפלה עלי חלשה ועצלות ואין לי כח לעשות בבית שום דבר. איך משתחררים מזה?.....רלט

ד' תתלד. אני מחפשת וממתינה לבחור בן תורה אמתי, אם הוא לא מגיע. האם להתפשר?.....רמ

ד' תתלה. הבחור שיצאתי איתו לא רצה להמשיך בקשר, אך אני עדין חושבת עליו. האם שייך לנסות לחדש את הקשר?.....רמב

ד' תתלו. האם לאדם שמדווח למשטרה על נצול קטינים יש דין מוסר?.....רמד

ד' תתלז. הייתי אצלכם שלוש פעמים ובכל פעם ברכתם אותי באותה ברכה. מה אני צריכה להבין מזה?.....רמו

ד' תתלת. בתקופה האחרונה יש לי הרבה בלבולי אמונה. איך מתמודדים עם המלחמה הפנימית הזאת?.....רמח

ד' תתלט. כשלא מתעניינים בי אני נפגעת מאד ונופלת למערבלת של טינה וכעסים. איך משתחררים מזה?.....רנב

ד' תתמ. יש לנו בבית בן חולה, חיינו קשים מנשא, ונשמח מאד לדברי נחמה וחזק.רנד

ד' תתמא. למרות שהתחזקתי אני עדין נופל ונכשל מדי פעם בענייני קדשה. תראה לי בבקשה את הדרך לצאת מזה!.....רנו

ד' תתמב. הָאֵם אֶפְשָׁר לְנַסֵּעַ לְקַבֵּר אַהֲרֵן הַכֹּהֵן הַנִּמְצָא בִּירְדָן אִו
שָׁלֵא כְּדָאֵי מַחְמַת הַסַּכָּנָה?.....רנט

ד' תתמג. הָאֵם פְּרוּשׁ רִשׁ"י נִכְתַּב עַל פִּי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ?.....רס

ד' תתמד. אֲנִי כִמְעַט בֵּן שְׁלוּשִׁים, רוּקָה, בְּלִי עֲבוּדָה וּמֵלֵא חוּבוֹת, וְלִכֵּן
אֲנִי מֵיֵאֵשׁ לְגַמְרִי. עֲזֵר לִי!.....רסב

ד' תתמה. לְמָה הַכּוֹנֵה בְּמַלִּים "חֶלֶק אֱלֹהִים מִמֶּעַל"? וְהָאֵם גַּם לְגוֹיִים
יֵשׁ נִשְׁמָה?.....רסו

ד' תתמו. חֲסִידֵי בְּרִסְלָב תְּלוּ מוֹדְעָה עֲנֻקִית מְזַמֵּינָה אֶת כָּלֶם לְנִסְעַ
לְאוּמָן. הָאֵם זֶה הִיָּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן?.....רסח

ד' תתמז. לְמַדְתִּי בְּסִפֵּר 'אוֹצֵר הַקֹּדֶשׁ' עַל חֲמַרַת הָעוֹוֹן שֶׁל פָּגַם
הַבְּרִית. אֵיךְ מִפְּסִיקִים עִם זֶה?.....ער

ד' תתמח. הָאֵם יֵשׁ לְרַב עוֹד עֲצוֹת לְזִכְרוֹן הַלְמוּד חוּץ מִחֲזָרָה שׁוּב
וְשׁוּב?.....ערה

ד' תתמט. מָה דַעַתְכֶם לְגַבִּי אֶפּוֹר לְאִשָּׁה? וְהָאֵם יֵשׁ הַבְּדֵל בֵּין אֶפּוֹר
כְּלָלִי לְאֶפּוֹר הָעֵינַיִם?.....רעח

ד' תתנ. יֵשׁ לִי מְנִיעוֹת מְכַל הַכּוֹהֲנִים לְטוֹס לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן.
הָאֵם יֵשׁ לְצַדִּיק עֲצָה בְּשִׁבְלִי?.....רפ

ד' תתנא. הַבְּחוּר שֶׁיִצְאָתִי אִתּוֹ עֲשָׂה מְמַנֵּי צָחוּק, פָּגַע בִּי וְהִכְאִיב לִי!.....רפב

ד' תתנב. הַגְּרוּשׁ שְׁלִי הוּא אָדָם מְסַכֵּן שִׁיּוֹשֵׁב בְּכֶלֶא. הָאֵם כְּדָאֵי לִי
לְתַבַּע אוֹתוֹ לְמַזְנוֹת?.....רפד

ד' תתנג. יֵשׁ לָכֶם עֲצָה כִּי־צַד לְהַגִּיעַ לְהַתְעוֹרוֹרוֹת וְלִבְכִיָּה בְּעַת
אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת?.....רפה

ד' תתנד. אָנִי מְקַבֵּל הַרְבֵּה בְּזִיווּנוֹת בְּעִבּוּדְתִּי. מַה הַצַּדִּיק מֵיַעַץ לִי לַעֲשׂוֹת?.....רפז

ד' תתנה. הָאֵם זֶהוּ זְמַן טוֹב לְקִנּוּת דִּירָה?.....רפח

ד' תתנו. אָנִי נֹזֶכֶר בְּבִלְבוּלִים שֶׁהָיוּ לִי בְּאוֹמֵן בְּשָׁנָה שֶׁעָבְרָה, וְנִעְלַם לִי כָּל הַחֹשֶׁק לְנִסְעַת הַשָּׁנָה.....רפט

ד' תתנו. לְמִרוֹת כָּל מַה שֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה עֹבֵר אֶשְׁתִּי הִיא לֹא מְרָצָה. אֵיךְ מִתְמוּדָדִים עִם אִשָּׁה כָּזֹאת?.....רצב

ד' תתנת. מַה עָלַי לַעֲשׂוֹת כְּדִי שֶׁתְּהִיָּה לִי פְּרִנּוֹסָה בְּשִׁפְעַת וּבְהִרְחָבָה בְּלִי דְאָגוֹת?.....רצד

ד' תתנט. אָנִי סוֹבֶלֶת מִפְּחָדִים וְחִרְדוֹת כְּתוֹצֵאָה מִהַמָּצָב הַבְּטָחוֹנִי. מַה עָלַי לַעֲשׂוֹת?.....רצו

ד' תתס. הַתְּבַרְכְּתִי מִפִּי, זְכִיתִי לְמַצֵּא אֶת בֶּן זוּגִי, וּבְרָצוֹנִי לְשִׁמְעַת מִמֶּךָ הָאֵם אֲנַחְנוּ מִתְאִימִים.....רצז

ד' תתסא. חֲמוּתִי בִּישָׁה אוֹתִי וְאֶת בְּעָלִי, וּמֵאֲזַז אֵינִנִּי הוֹלֶכֶת לְבֵיתֶם. הָאֵם אָנִי נוֹהֶגֶת כְּשׁוֹרָה?.....רחא

ד' תתסב. הַצִּיעוּ לְבַעְלִי לַעֲבֹד בְּמִשְׁחָטָה, אִךְ הָעִבּוּדָה הִיא בְּשָׁעוֹת הַלַּיְלָה. הָאֵם לְקַבֵּל אֶת הַהֲצָעָה?.....רחב

ד' תתסג. הָאֵם קִיַּמְתְּ אֶפְשָׁרוֹת לַעֲלוֹת בְּדִרְגָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם מִבְּלִי הִירִידָה שֶׁבָּאָה לְפָנָי כֵּן?.....רחג

ד' תתסד. מֵאֲזַז שֶׁנִּכְשַׁלְתִּי בְּשִׁמִּירַת הָעֵינַיִם הַמְּחַשְׁבוֹת מְצִיקוֹת לִי. אֵיךְ מִתְגַּבְּרִים עֲלֵיהֶן?.....רחד

- תְּפִלָּה לְזוּג לְבַחֵר..... לח.
- תְּפִלָּה לְמַעֲבֵרֵת..... נט.
- תְּפִלָּה לְזוּג לְבַחֹרָה..... צב.
- תְּפִלָּה לְשִׂמְחָה..... צח.
- תְּפִילַת תּוֹדָה..... קל.
- תְּפִלָּה לְהַנְצִיל מֵהִיצָר הָרַע..... קפט.
- תְּפִלָּה לְצֵאת מֵהַדְּכָאוֹן וּלְתֵקוֹן הַבְּרִית..... רכט.
- י"ג עֲקָרֵי אֲמוֹנָה..... רנא.
- תֵּקוֹן הַכִּלְיִי..... שיג.

הַקְדָּמָה

הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא הַחֶלֶק הַשְּׁלוֹשִׁים וְשֵׁשׁ בְּסֵדֶרֶת 'שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב', וְבוֹ מוֹפְיעוֹת שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּנוֹשְׂאִים שׁוֹנִים וּמְגֻנָּים, הַנוֹתְנוֹת מַעֲנֵה לַתְּהִיּוֹת וּסְפִיקוֹת שֶׁל מַתְקָרְבִים חֲדָשִׁים לְדַרְכָּה שֶׁל חִסְדוֹת בְּרִסְלָב, וְכֵן לַתְּלִמִּידִים וְתִיקִים, אֲשֶׁר מְעִנִּינִים לְדַעַת אֶת דַּעְתוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרִסְלָב ז"ע, וְאֶת הַדְרָךְ שֶׁלֵּמַד אוֹתָנוּ.

הַשְּׂאֵלוֹת, שֶׁהִגִּיעוּ מִכָּל רַחְבֵי הָעוֹלָם, נִשְׁלַחוּ לְלִשְׁכַת כְּבוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש זְצוּק"ל – הַצַּדִּיק מִיַּבְנָאֵל, אֲשֶׁר הִשִּׁיב עֲלֵיהֶן בְּאֶפֶן אִישִׁי. הַתְּשׁוּבוֹת אוֹצְרוֹת בְּתוֹכָן עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יַתְבָּרַךְ, אִיךָ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל, בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאִיךָ לְהַתְמוּדָד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם.

מֵאַמְצִים גְּדוֹלִים נַעֲשׂוּ עַל מְנַת לְהַגִּישׁ לְקוֹרְאִים אֶת הַסֵּפֶר בְּאֶפֶן מְהֻדָּר וְאִיכוּתִי, וּבְלִבְנוֹ תְּקוּהָ, שֶׁכָּל מִי שִׁיקְרָא בַּסֵּפֶר הַזֶּה, יִהְיֶה וְיַחֲפֶיָה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, וְיִמְצָא תְּשׁוּבָה גַם לְשְׂאֵלוֹתָיו הַפְּרֻטִּיּוֹת, כִּי לְמֵרוֹת שֶׁהַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ בְּאֶפֶן אִישִׁי לְשׂוֹאֵל, מִיַּעֲדִים הֵם לְכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל.

על-ידי שאתה נוטל עצת מהרב, על-
ידי-זה תזכה לישועה.

(ספר המדות, אות עצת, סימן ה')

אי אפשר לבוא לאמונה אלא על-ידי
אמת... ואי-אפשר לבוא לאמת אלא
על-ידי התקרבות לצדיקים, וילך
בדרך עצתם.

(לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז')

שאלות ותשובות בַּחֲסִידוֹת בְּרֵסְלָב

ד' תש"ח.

רבנו אָמַר: "אֲנִי מְקַנָּא מְאֹד אִישׁ כָּשֶׁר שְׁקוֹרִין עֲרֵלִיכֶעַר יְהוּדִי". לְמָה הַכּוֹנֵה?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת דָּוִד: שְׁלוֹם לְכַבוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
 רבנו ז"ל כתב בשיחות הר"ן סימן ו"ד: "אני מקנא מאד איש
 כָּשֶׁר [שְׁקוֹרִין עֲרֵלִיכֶעַר יְהוּדִי], כִּי נִדְמָה שֶׁהוֹלֵךְ בֵּן אָדָם עִם
 דְּקִין וְכֹרֶכְשׁוֹת וְאֲבָרִים כְּשֶׁאֵר כָּל הָעוֹלָם, וְאֵף עַל פִּי כֵן בְּאֵמֶת
 הוּא עֲנִין אַחֵר". לֹא הִבְנֵתִי מָה הַכּוֹנֵה וְאֶשְׁמַח לְהִסְבֵּר תּוֹדָה
 רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי דְבָרִים, רֵאשׁ חֲדָשׁ אָב ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דָּוִד גֵּרוֹ יְאִיר

לְנֶכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רבנו ז"ל אָמַר (שיחות הר"ן סימן י"ד) אֲנִי מְקַנָּא מְאֹד אִישׁ כָּשֶׁר
 (שְׁקוֹרִין עֲרֵלִיכֶעַר יְהוּדִי), כִּי נִדְמָה שֶׁהוֹלֵךְ בֵּן אָדָם עִם דְּקִין וְכֹרֶכְשׁוֹת
 וְאֲבָרִים כְּשֶׁאֵר כָּל הָעוֹלָם, וְאֵף עַל פִּי כֵן בְּאֵמֶת הוּא עֲנִין אַחֵר לְגַמְרִי,
 כִּי אִישׁ כָּשֶׁר יֵקֵר מְאֹד אֲשֶׁרִי לוֹ. וְהֶעֱקָר הוּא הָרִצּוֹן וְהַכְּסוּפִין וְאֵף
 עַל פִּי שְׁאִין לְצֵאת בְּזָה (פְּמַבְאָר בְּלִקוּטֵי מוֹהֲרֵן חֶלֶק א' סִימָן ס"ו) כִּי צְרִיכִין
 לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפְּעֵל דְּוָקָא, כִּי אֵף עַל פִּי שְׁאוֹנֵס רְחֻמָּא פְטָרִיה
 (בְּבֵא קָמָא כ"ח:), עִם כָּל זֶה, זֶהוּ לְמִי שְׁרוּצָה לְצֵאת הַחֹב, אֲבָל צְרִיךְ
 שְׁלֹא לְקַרֵּר דַּעְתּוֹ בְּזָה בְּמָה שֶׁהוּא פְטוֹר מִחֻמַּת הָאֲנָס, רַק לַעֲשׂוֹת
 עֲבוֹדַת הַשֵּׁם בְּפִעֵל וְכוּ'. אֵף עַל פִּי כֵן גַּם זֶה טוֹב כְּשֶׁאֲחֻזִּין בְּזָה

שאין רוצין לצאת עם האנס, רק שכסופו חזק ורצונו תקיף מאד לזכות לעשות עבודת השם יתברך בפעל ממש. וזה הרצון בעצמו טוב מאד. ואם אף על פי כן הוא אנוס ואינו זוכה אל העבודה, הרצון בעצמו הוא טוב מאד.

הינו אנשים חושבים שצריכים להפיר את הצדיק מבחוץ, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קט"ז) שאת הצדיק אי אפשר להפיר מבחוץ כלל, כי נראה כמו כל אדם שהולך עם אותם איברים ואותם פרפשים וכו', אבל הפנימיות שלו הוא ענין אחר לגמרי, שאין נראה מבחוץ כלל, כי צדיק מוכן למסר את נפשו בכל רגע אליו יתברך, והוא דבוק בחי החיים בו יתברך, אשר אי אפשר להסביר את זה בשום פנים ואפן, כי מה אדם יודע מה שבפנימיות חברו וכו', ולכן אף אחד לא יודע את גדלת הצדיק שתמיד מתחזק ברצונות וכסופים אליו יתברך, ואף שעוברים עליו גם כן משברים וגלים, והרבה פעמים הוא לא יכול להוציא מכח אל הפעל רצונו וכסופיו שרוצה וכו' וכו', עם כל זאת רבנו ז"ל מפליג מאד במעלת הרצון והכסופים, כי ככל שאדם רוצה יותר להכליל באין סוף ברוך הוא, וממשיך על עצמו את השגחתו הפרטית - כן מאיר עליו אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה מאד.

ובאמת זה שיך לכל בר ישראל שנקרא צדיק, כמו שכתוב (ישעיה ס') "ועמך בלם צדיקים", וככל בר ישראל יש לו חשק ורצונות וכסופים לחזר בתשובה שלמה אליו יתברך, ולכן מעלתו בשמים גדולה מאד, ולכן אשרי אדם שמתחזק ב"ת"ר ושאת ובי"ת עז רק לחזר בתשובה שלמה אליו יתברך, ואפלו שבין כך נופל למקום שנופל, עם כל זאת לא מניח את עצמו לפל וכו', אלא כוסף יותר ויותר עד שסוף כל סוף אם הוא לא יעזב את עצמו וכו', אפלו שיעבר עליו מה שיעבר וכו', סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב ויזכה להיות צדיק קדוש ונורא מאד, העקר תלוי ביגיעה ועבודה והתחזקות עצומה, כי

גם על גדולי מבחרי הצדיקים עבר מה שעבר וכו', אך החזיקו מעמד ולא נשברו כלל.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשיט.

**חזרתי בתשובה, ואינני יודעת באיזו דרך לבחור:
דתית לאמית או חרדית?**

שאלה:

סאת אופיר: שלום כבוד הרב. אני חוזרת בתשובה בת שבע עשרה, ואינני יודעת באיזו דרך לבחור: דתית לאמית או חרדית? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חדש אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל אופיר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה רק לבקש ממנו יתברך שיזמין לך את בן זוגך ששייך לשרש נשמתה, כל זה צריך להיות תפלתך, והקדוש ברוך הוא כבר יזמין לך את בן זוגך ששייך לשרש נשמתך, כי באמת רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רס"ה) שקדם שהנשמות יורדים כאן לזה העולם, למעלה הן נשמה אחד, וכשיוורדות לזה העולם מתפצלות - הזכר יורד דרך זוג הורים אחד, והנקבה יורדת דרך זוג הורים אחרים, ועד שמוצאים אחד את השני לוקח זמן כי יש המון עכובים, כמאמרם ז"ל (סנהדרין כב.) קשה וזוגו של אדם כקריעת ים סוף, והרגע שמוצאים אחד את השני הם מתאחדים יחד וזו השמחה הכי גדולה.

ולכן את צריכה לבקש רק את בן זוגך, ולהרבות בתפלה שיהיה לך שלום בית אמתי, וילדים בריאים, ובית משלכם, ופרנסה בנקל וכו' וכו', כי כל מה שמבקשים עכשו בעת הצעירות, זה מועיל אחר כך מאד מאד, ולכן הבקשה שלך צריכה להיות אף ורק שיתן לך הקדוש ברוך הוא את הבחור ששייך לשרש נשמתך, לא פחות ולא יותר, ועל זה את צריכה לשים את הדגש יותר מהכל.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשכ.

**אנו גרים באותו בית, אך בעלי התנתק ממני
ומתיחס אלי כאשה זרה**

שאלה:

מאת רחל: שלום וברכה לכבוד הרב.

אני נשואה ארבעים ואחת שנה, יש לנו ארבעה ילדים גדולים שחיים מחוץ לבית, ובמשך כל השנים האלו שלום הבית תמיד היה רופף. אני דתייה, ובעלי מאד מרחק מהדת - אפילו יום כפור אינו שומה, אך למרות הפער הגדול בינינו בנושא הזה "סחבנו" את הזוגיות.

מזה כפנה שנים בעלי טוען שאני נואפת - בזמן שלא היו דברים מעולם! ביום בהיר אחד לפני כשנתיים (ועד היום) הוא החליט להתנתק סופית - הוא עבר לחדר אחר בבית, וכמעט שאין דבור בינינו מלבד דברים טכניים. קצתי בחיים האלה ובזוגיות הזאת, אך אנחנו עדין חיים תחת אותה קורת גג. יש ליצין שהרבה פעמים הוא אים להתגרש, ואף שאני לא התנגדתי הוא לא עשה עם זה שום דבר, הוא רק אמר ותו לא! אני שבורה. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל רחל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד קשה לי המצב העגום שלך וכו', אבל לדעתי את חייבת בכל זה, כי אם אשה מרגישה שבעלה יורד עליה וכו', ומשפיל אותה וכו', ומאים בגרושין וכו', האשה צריכה להיות פתוחה אתו ולומר לו פתוח "בעלי היקר! אני אוהבת אותך מאד מאד, אבל אני לא יכולה לספג את ההשפלות והבזיונות והקללות שאתה משפיל ומבזה ומקלל אותי וכו'. אתה יודע שלא לקחת אשה מהרחוב, כי יש לי השפלה וכו', אל תעשה עלי בקורות, אני לא אוהבת את זה" וכו' וכו', ולכן אשה צריכה להיות מאד מאד פתוחה לבעלה, ורב הנשים שסובלות מהשפלה ומבזיונות חרופים וגדופים וכו' שהבעל משפיל אותן וכו', זה רק מפני שהן לא פותחות את הפה להגיד לבעליהן שזה כואב להן, ולהפך - הבעל עוד חושב שהוא לא עשה שום דבר וכו', כאלו הוא שה תמים וכו', וכך צריך בעל להתנהג לגבי אשתו, הינו לרדת עליה ולהשפיל אותה וכו', לבזות אותה ולעשות בקרת על כל מעשיה וכו' וכו', אבל האשה צריכה לדעת שעליה לפתח את הפה ולהסביר לו שזה לא הולך ככה וכו'.

ולכן אני לא יודע למה חפית עד עכשו שבעלך יקרא אותך בשמות של גנאי "נואפת" וכו' וכו', למה לא החזרת לו מנה אחת אפים והיית מזהירה אותו שתתגרשי ממנו וכו' כי לא יכולים לחיות תחת בעל שתלטן שיורד לחיי אשתו וכו', ועושה ממנה סמרטוט.

אני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שאם תתנהגי כן, לפתח את הפה ולהסביר לו, אז הוא יפתח את העינים וכו', כי הוא חושב שהוא צודק, וזו הדרך של בעל להשפיל ולרדת ולעשות בקרת על האשה וכו', והקדוש ברוך הוא יוציא אותך מהצרה הזו.

המאחל לך חודש מברך...

ד' תשכא.

**אני מרגיש תקוע בעבודת השם.
איך אפטר לבקע את המסך שמעכב אותי?**

שאלה:

מאת איתן: לכבוד הרבי שליט"א.
אני מרגיש תקוע בעבודת השם. אשמח לדעת איך אפטר
לבקע את המסך שמעכב אותי? כל טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חדש אב ה'תשע"ד.
שלום וברכה אל איתן נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא יודע מה זה נקרא "תקוע בעבודת השם יתברך",
רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות
בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחורה בכל כחו.
וכל החולאת הבאין על האדם כלם באין רק מקלקול השמחה וכו',
וכפי קלקול השמחה והנגון בן בא החולאת על האדם, וגם חכמי
הרופאים האריכו בזה, שכל החולאת באה על ידי מרה שחורה
ועצבות, והשמחה הוא רפואה גדולה בין בגשמי בין ברוחני, וצריך
להתגבר מאד בכל הכחות, להיות אך שמח תמיד, כי טבע של האדם
למשך עצמו למרה שחורה ועצבות מחמת פגעי ומקרי הזמן, וכל
אדם מלא יסורים, על כן צריך להכריח את עצמו בכח גדול להיות
בשמחה תמיד ולשמח את עצמו בכל אשר יוכל.

ואמר רבנו ז"ל (ת"י מוהר"ן סימן תקצ"ג) שאפלו בעת הצער והרחוק
מעבודתו יתברך וכו', וכן בזמן שעוברים עליו כל מיני צרות ויסורים
ומרירות ומכאובים וכו', עם כל זאת צריכין להתחזק להיות אך שמח
תמיד, ולשמח את עצמו בכל מה דאפשר במה שמוצא בעצמו איזו

נְקִדָּה טוֹבָה עֲדִין, כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל מְלֵא נְקִדּוֹת טוֹבוֹת, כְּמֵאמָרָם
 ז"ל (בְּרֵכוֹת נ"ז) עַל הַפְּסוּק (שִׁיר הַשִּׁירִים ד') "כְּפֶלֶח הַרְמוֹן רִקְתָּךְ" - מֵאֵי
 רִקְתָּךְ? אֲפֹלוּ רִיקְנִין שֶׁבֶף מְלֵאִים מִצּוֹת כְּרֵמוֹן; וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל צָרִיךְ
 לְשַׁמַּח בְּמָה שְׂזָכָה שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת וְכוּ', וְלַהֲפֹךְ אֶת
 כָּל הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה וְהַצַּעַר וְהִיסוּרֵין לְשַׁמְחָה גְדוֹלָה, וְצָרִיכִים לְשַׁמֵּר
 מְאֹד מְאֹד מִעֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וּמִדְּכָאוֹן שֶׁזֶה אָבִי אָבוֹת הַטְּמָאָה וְכוּ',
 וְאֲפֹלוּ שֶׁהִסְמַךְ-מ"ם רוֹצֵה לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ לְגַמְרֵי וְלוֹמַר לוֹ שְׂאִין לוֹ
 כְּבָר שׁוֹם תִּקְוָה וְתוֹחֲלֵת, עִם כָּל זֹאת רְאוּי לוֹ לֹמַר לְעֲצָמוֹ, אֵף עַל
 פִּי שְׂאֵנִי כְּמוֹ שְׂאֵנֵי וְכוּ', אֵף עַל פִּי כֵן זְכִיתִי לְהִיּוֹת מְזוּרַע יִשְׂרָאֵל,
 וְלִקְיָם כְּמָה מִצּוֹת בְּכָל יוֹם - צִיצִית, וְתַפְלִין, וְקִרְיַאת שְׁמַע, וְצַדִּיקָה,
 וְשִׁבְתָּ, וְכִיּוֹצָא, וְאֵף עַל פִּי שֶׁגַּם בַּעֲשִׂית הַמִּצְוֹת הֵם כְּמוֹ שֶׁהֵם וְכוּ',
 אֵף עַל פִּי כֵן עַל כָּל פְּנִים יֵשׁ בָּהֶם בּוֹדָאֵי נְקִדּוֹת טוֹבוֹת מְאֹד שֶׁנַּעֲשֶׂה
 מֵהֶם שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעַלָּה בְּכָל הַעוֹלָמוֹת, כִּי הֵרִי אֲפֹלוּ עַל יְדֵי
 הַמִּצְוֹת שֶׁנַּעֲשִׂין עַל יְדֵי פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל זְמַן שֶׁשֵּׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא
 עָלָיו, מִתְפָּאֵר בּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַרְבֵּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה מ"ט) "יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר".

וְצָרִיכִים לְדַעַת אֲשֶׁר הַמְרָה שְׁחוּרָה וְהַעֲצָבוֹת מִתְגַּבְּרִים עַל הָאָדָם
 יוֹתֵר מִן הַכֹּל, וְקִשָּׁה לְשַׁבְּרָה יוֹתֵר מִכָּל הַמַּדּוֹת, וּמִזְקָת לְהָאָדָם מְאֹד
 יוֹתֵר מִהַכֹּל. וְכָל עֵקֶר הַתְּרַחֲקוֹת שֶׁל כָּל אָדָם מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵיא רַק
 מִחֲמַת עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה וְדְכָאוֹן שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עָלָיו, עַל כֵּן צָרִיכִין
 לְרֵאוֹת לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל הַכַּחוֹת בְּכָל מָה דְאֲפֹשֵׁר אֲפֹלוּ בַּעַת שֶׁצָּר
 לְהָאָדָם וְדָחוּק לוֹ מְאֹד בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵינִיּוֹת, הֵן בְּפִרְנֶסֶת הַנֶּפֶשׁ, הֵן
 בְּפִרְנֶסֶת הַגּוּף, אֵף עַל פִּי כֵן צָרִיךְ לְרֵאוֹת לְבַטֵּחַ תְּמִיד בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף לֹא יַעֲזוֹב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹתוֹ וְכוּ', וְלִכֵּן רְאוּי לְשַׁמַּח אֶת
 עֲצָמוֹ בְּכָל מָה דְאֲפֹשֵׁר; וְזוֹ הַתְּכִלִּית וְהַשְּׁלֵמוֹת שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ
 אֵלֶיהָ.

וְעַל כֵּן אִם אֵתָּה רוֹצֵה לְבַקֵּעַ אֶת הַמְסָךְ הַמְבַדִּיל בֵּינָךְ לְבֵין
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, רְאֵה רַק לְשַׁמַּח וְלִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לְשַׁמַּח עִם
 כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁאֵתָּה מְקִים בְּכָל יוֹם, וְהַשְׁמָחָה תְּרַחֵב לְךָ אֶת הַדַּעַת

שיתוכל לבקש ממנו יתברך ברחמים ובתחנונים, כי אין עוד דבר יותר חשוב וגדול בשמים כמו השיחה בינו לבין קונו שאדם תמיד מרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו, וככל שמדבר יותר עמו יתברך על ידי זה הוא נדבק באין סוף ברוך הוא, וממשיך את הארת עצם עצמיות אלקותו יתברך על נשמתו, ולא בחנם שהתפלה כל כך גדולה וכו', כי על ידי התפלה נדבקים באין סוף ברוך הוא, כמו שכתוב (דברים י"א) "הוא תהלתך והוא אלקיך".

ולכן ראה מצד אחד לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז עם הנקודות טובות שיש בה, ומצד שני תרבה לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך בגשמיות וברוחניות גם יחד.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשכב.

**רובצים עלי חובות עצומים שממוטטים אותי לגמרי.
האם יש אור בקצה המנהרה?**

שאלה:

מאת יהודה: הרב, המצב שלנו מתדרדר, יש לנו חובות של 70,000 ש"ח ואני ממש מתמוטט מחובות. רציתי לטוס להתפיל באומן, אף אמא שלי אמרה לי שאם אתכנן לטוס היא תעשה לי צו עכוב יציאה מהארץ, וכתוצאה מהדבורים שלה ומהמצב הכלכלי נכנסתי לעצבות גדולה וירדתי ביראת שמים.

רציתי לבוא עם אשתי אל הרב לשבת, אף זה לא הסתדר בגלל החובות. אני מבקש ישועה, כי היצר הרע הכניס אותי לעצבות גדולה. מה עלי לעשות? והאם יש אור בקצה המנהרה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יהודה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל, אתה צריך לדעת שלא מערבים את ההורים בחיים הפרטיים שלך, והרגע שלא תערב את ההורים אז הם לא יהיו לך מונעים כלל.

אתה צריך לקיים מה שאמר החכם מכל אדם (קהלת ט' ט') "ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי חיי הבלך אשר נתן לך תחת השמש כל ימי הבלך כי הוא חלקך בחיים ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש", וחכמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ו:): אשה - בעלה משמחה, כי איש ואשה אם הם שמחים ועליונים יחד, ומכבדים זה את זה, על ידי זה נפתחים שערי השפע בבית, כי (סוטה יז.) איש ואשה זכו - שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות פ"ק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, אי אפשר לשניהן בלא שכינה. ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי 'שלום' אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש ברוך הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש ברוך הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש ברוך הוא בתוך הבית.

אתה צריך לדעת שכדי להשיג פרנסה ולצאת מכל החובות, צריכים למסר את נפשו רק להיות בשמחה ולכבד וליקר את האשה, כמאמרם ז"ל (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאברם היטיב בעבורה". והינו דאמר להו רבא לבני מחזא: אוקירו לנשיכוו כי היכי דתתערתו (תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו), ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ס"ט)

שעקר העשירות בא בזכות האשה. ולכן תעשה כל מה שביכולתך להתחזק להיות בשמחה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך היוצא מפסוק (תהלים קמ"ה) פותח את ידך, יוצא גם מפסוק (דברים ט"ז ט"ו) והיית' אף שמח, ולכן הדבר הראשון אתה צריך להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמך, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לך ומרים לך החיים ממות, עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבוא לשום דבר, אלא תסתפק יותר, ולכן הדבר הראשון - רק להיות בשמחה

ואם תאמר במה יש לי לשמח? הרי אני עני ואביון ומלא חובות? דע לך שחכמינו הקדושים אמרו (נדרים מא.) אין עני אלא מדעת; עקר העניות תלוי בחסרון דעת, כי המאמין האמתי שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חולין ז:) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה - שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה - האדם הזה הוא תמיד שמח, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן פ"ג) אמונה הוא טוב לפרנסה; ולכן בזה שתשמח עם נקדת יהדותך שנבראת יהודי ושלם עשני גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת תפתחנה לך את כל צנורי השפע והפרנסה.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתזכה להוציא מהכח אל הפעל לבוא אל רבנו ז"ל בראש השנה באומן, ואז תקבל שמה את כל השפע לשלם את כל החובות שלך, ואתה לא צריך להודיע לאמא שאתה נוסע אל ציון רבנו ז"ל, ועל ידי זה תפטר מכל מיני מניעות ועכובים ששמים לך על הדרך.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשכג.

האם זה נכון שאחרי מאה ועשרים ציונו של הרב יהיה מוקד ישועות לכל הרוקים והרוקות?

שאלה:

מאת דן: שלום לכבוד הצדיק.

ברצוני לשאל אתכם שאלה, ומבקש אני מחילה וסליחה מראש אם לא נסחתי את השאלה כראוי לכבודו, אך תורה היא וללמד אני צריך: שמעתי שאחרי מאה ועשרים שנה של בריאות שמחה וימים טובים וארפים, ציונו הקדוש של הרב יהיה סגלה לכל הרוקים והרוקות הרוצים למצא את זה גם. האם זה נכון?

תודה רבה, השם יאריך ימיכם בטוב ושנותיכם בנעימים, ותזכו להנהיג אותנו עד ביאת גואל צדק מתוך בריאות איתנה והרבה סיעתא דשמיא.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חדש אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

עדין אני חי, ומה שיהיה אחר כך הקדוש ברוך הוא קובע וכו' וכו', דבר אחד אני יכול להגיד שזה לי חמשים שנה שאני מוסר את נפשי בשביל רוקים ורוקות, ועוזר להם להתחתן ולעשות ביניהם שלום בית, ואני חזק בזה שהמצוה הכי גדולה שרק יכולים לקיים זה לעסק בשדוכים לשדך את בני ישראל מה שיותר מהר, ועל ידי זה יצילו אותם מחטאים ועוונות ובפרט בעתים הללו שהנסיונות קשים ומרים מאד וכו' מכל מיני כלי משחית הנמצאים בעולם הנקראים איפון, בלקברי, איפה, אנדרואיד, סמארטפון וכו' וכו',

שבהם נכשלים בעברות הכי חמורות, ולכן אשרי מי שזוכה להתחמתן מה שיותר מהר, ועל ידי זה הוא ינצל מכל הזבל והלכלוך והזהמה הזו וכו', ובמקום לעסק לבטל את הפלי משחית האלו שמתחדשים בכל יום יותר ויותר בצורה מתקדמת, ומפילים את האדם לנוקבא דתהומא רבה וכו', ובמקום לעשות עצרות ואספות ולגלות את חמרת העוון להחזיק את זה בכיס וכו' וכו', הפתרון היחידי הוא לחתן את הילדים מה שיותר מהר, כדי שתהיה פת בסלו, והקדוש ברוך הוא יציל אותו מכל מיני זבל ולכלוך של פגם הברית.

ואמרו חכמינו הקדושים (קידושין כ"ט): בן עשרים שנה ולא נשא אשה - כל ימיו בעברה. בעברה סלקא דעתך? אלא אימא כל ימיו בהרהור עברה. אמר רבא וכן תנא דבי רבי ישמעאל: עד עשרים שנה יושב הקדוש ברוך הוא ומצפה לאדם מתי ישא אשה. כיון שהגיע עשרים ולא נשא - אומר תפח עצמותיו; והלואי שפל אלו העסקנים במקום לארגן עצרות ואספות וכו' היו מכניסים את עצמם לשדך את בני וננות ישראל, ועל ידי זה היו נצולים לגמרי מהחטא והעוון המר הזה וכו'.

יעזר הקדוש ברוך הוא שנשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשכד.

**האם מתר לי ללכת עם בעלי לקברי צדיקים
גם בימים שאינם ימי טהרה?**

שאלה:

מאת נחמה: לכבוד הרב הצדיק מוהרא"ש שליט"א.
בעלי נוסע מדי פעם לציין הרשב"י במירון, ואני מצטרפת

אליו כי גם אני זקוקה לכך מאד. האם גם בימים שאינם ימי טהרה אני יכולה להצטרף אליו? והאם התפלה מסגלת אז כמו תמיד? ומה המנהג בברסלב בכלליות לגבי תפלות נשים בקברי צדיקים?
תודה רבה על כל התשובות, השם יעזר שתזכו לכל מה שאתם רוצים.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חדש אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל נחמה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות צדיק סימן קע"ג) על ידי השתטחות על קברי הצדיקים הקדוש ברוך הוא עושה לו טובות אף על פי שאינו ראוי לכך; ולכן זה דבר גדול מאד שהן הגברים והן הנשים יהיו רגילים לבוא אל קברי צדיקים ויתפללו שם שבזכות הצדיק הקדוש והנורא הזה יושיע הקדוש ברוך הוא אותם בכל מיני ישועות, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל, ובפרט אצל קברי צדיקים וכו', ואשה יכולה לבוא תמיד אל קבר של צדיק ולבקש מה שהיא רוצה וכו'.

וכתב מוהר"ן ז"ל (לקוטי הלכות קרח וכתבת קצקע הלכה ג' אות ג') ועל כן הוא דבר גדול מאד מאד להרבות לילך על קברי צדיקים האמתיים, כי על ידי זה שבאין אצל מקום קבורתם הקדושה, שהוא בחינת קדשת ארץ ישראל, כמו שנאמר (תהלים ל"ז) "צדיקים יירשו ארץ", כמו שאומרים בשם הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו (עין לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"ט) וארץ ישראל הוא ארץ החיים והשלום, כמו שנאמר (תהלים קט"ז) "אתהלך לפני הוי"ה בארצות החיים". וחיים הוא בחינת שלום, וכמו שנאמר (מלאכי ב' ה') "בריתי היתה אתו החיים והשלום". ועל כן אנו מתפללין, "שים שלום טובה וברכה

חיים" וכו'. כי עקר החיים הוא השלום, שהוא בחינת התחברות שני הפכים, התחברות הנשמה בהגוף, התחברות צדיקים גבוהים מאד עם רשעים גמורים, כדי להמשיכם להשם יתברך ולהחזירם בתשובה שלמה אליו יתברך. ועל ידי שכל אחד בא על קבר הצדיק האמת, על ידי בכיתו ותפלתו, שמתפלל ומתחנן שם, על ידי זה חוזר ומעורר ביותר נשמת הצדיק האמת ומאיר ביותר למטה בזה העולם הגשמי, כמובא בזה הקדוש (אחרי ע"א): צדיקא שכחי יתיר בהאי עלמא בתר דאסתלקו, ונתקשר נשמת הצדיק ביותר בזה העולם, ונתרבה השלום ביותר, ונמשכין כל העולם לעבודתו יתברך.

ולכן אשרי הבעל והאשה שרגילים לילך תמיד על קברי צדיקים.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשכה.

אנו תלמידי 'היכל הקדש' מדרום תל-אביב, ונשמח אם תוכלו לחזק אותנו להמשך הפעילות הקדושה

שאלה:

מאת רפאל: שלום לכבוד קדשת אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א. רציתי לשמח את כבוד הצדיק, ולספר לכם, שאנו, תלמידי 'היכל הקדש' בדרום תל אביב, זוכים להתאחד יחד ולהפיץ את דעת רבנו ז"ל באזור באמצעות שיעורים והפצה ואפילו מנין שמתחיל לרקם עור וגידים ברוח השם. גם זכינו להדפיס את הקנטרס 'מציאת הזוג' ולהפיצו בקרב רוקים ורוקות שמואד מתחזקים. אנו מדפיסים גם עלון שבועי שמופץ בבתי כנסת באזור בשם 'הנחל שבפרשה' - שהוא דברי רבנו ז"ל

על פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ בְּשָׁפָה קְלָה וְשׁוּה לְכֹל נֶפֶשׁ מֵאֵת מִגִּיד
הַשְּׁעוּר שְׁלָנוּ - הָרַב גִּיָּא מְתוּק נְרוֹ יְאִיר.
רְצִינוּ לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל כָּל הָאֵוֶר וְהַכּוֹחוֹת שְׁאַתֶּם נוֹתְנִים לָנוּ,
וְשִׁכְבוּד הַצְּדִיק יִחְזַק אוֹתָנוּ בְּכֹפֶה מְלִים - דְּבַר שְׁמוּאֵל נְחוּץ
לְכֹל הַחֲבָרִים וְיַחֲיֶה אֶת נַפְשֵׁנוּ מֵאֵד. תּוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי דְבָרִים, רֵאשׁ חֹדֶשׁ אָב ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל רַפְּאֵל נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוֹת שֵׁישׁ לָכֶם שֶׁפִּתְחָתֶם
בֵּית הַכְּנֶסֶת "הַיִּכַּל הַקִּדְּשׁ" בְּדֵרוּם תַּל אָבִיב, וְאַתֶּם מֵתַאֲחָדִים יַחַד,
כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן נ"ט) שֶׁהַצְּדִיק בּוֹנֶה "הַיִּכַּל
הַקִּדְּשׁ", וְעַקֵּר כְּוִנָּתָנוּ הִיא רַק לְחִזְק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׁמְחָה וּלְקַרְבַּת אֶת כָּל
נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִהְיֵהדִיר בָּהֶם אֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּפְתַּח
לְבָבָם וּפִיָּהֶם לְדַבֵּר אֶל הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ,
שְׁזוֹ שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה, וּבְאֵמַת הַמְּאֲמִין הָאֲמִתִּי שֶׁמְאֲמִין שְׁאֵין בְּלַעֲדִיו
יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדִיו
נִמְצָא, אֲזִי הוּא תְּמִיד יְדַבֵּר אֶל הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁזוֹ הַדְּבָקוֹת
הָאֲמִתִּית בְּשְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְלִכֵּן רָאוּ לְקַיֵּם אֶת מַה שְּׁאָמַר הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגִדְעוֹן (שׁוֹפְטִים
ו' י"ד) "לֵךְ בְּכַחֲךָ זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל", וְעַקֵּר הַיְשׁוּעָה שֶׁיְכוּלִים
לְעֻזֹר לְעַם יִשְׂרָאֵל הוּא הַפְּצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְאַתָּה צְרִיף
לְדַעַת שֶׁקַּבְּלָנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל מֵתָנָה שֶׁנִּקְרְאוֹת הַפְּצָה - לְהַפְּיֵץ אֶת סִפְרֵי
הַקִּדּוּשִׁים בֵּין כָּל שְׁכֻבוֹת הָעָם, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק
א' סִימָן י"ד) שֶׁעַל יְדֵי שְׁמֻקְרָבִים בְּנֵי אָדָם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַעֲלִים
אֶת כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְשָׂרְשׁוֹ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקִּדּוּשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא
פ"ח.) עַל הַפְּסוּק (יְרֵמְיָה ט"ו) "אִם תּוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל" - אֵלוֹ שְׁמֻקְרָבִים

בני אדם לעבודת השם יתברך, כי זה נקרא מוציא יקר מזולל, הינו מזילותה דגלותא, והלואי שהיינו מציתים את מוהרנ"ת ז"ל שהניח לנו צוואה ארבעה ימים לפני הסתלקותו ואמר אז לאנשי שלומנו: "העבדה שלכם יהיה פוצו מעינתיך חוצה", ואז אף פעם לא היה חסר לנו שום דבר, כי בזכות הפצת מעינות החכמה חוצה, נזכה להגאל גאלת עולם.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשכו.

**בזכות ברכתו של הרב ילדתי בת בריאה ושלמה,
וכעת אנו מבקשים שהרב יתן לה את השם**

שאלה:

מאת שרון: שלום לכבוד מורנו ורבנו עטרת ראשנו מוהרא"ש שליט"א.

בשבח והודיה לבורא עולם, וכפי שהצדיק הבטיח לי - ילדתי היום בת מקסימה בנתוח קיסרי. תודה רבה לכם על התפלות, באמת היה קלי קלות והכל הלך חלק!
כעת אני ובעלי רוצים מאד מאד שהצדיק יבחר את השם לתינית, ובעזרת השם נזכה לעשות את רצונכם שהוא גם רצוננו. תודה רבה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חדש אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שרון תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

באתי לברך אתכם בברכת מזל טוב חמה ולבבית על הילדת

הבת, יעזור הקדוש ברוך הוא שתגדלו את הבת בקלות, ותרוו רב נחת דקדשה ממנה.

'מלכה' זה ראשי תבות כ"י ל'הוי"ה ה'מ'לוכה, והקדוש ברוך הוא יעזור לכם בגשמיות וברוחניות גם יחד שיתרחב לכם, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשכז.

**מאז שילדתי אני סובלת מהתקפי חרדה.
האם לקחת את הכדורים שהרופא ממליץ?**

שאלה:

מאת דניאל: שלום כבוד הרב. ברוך השם ילדתי לפני עשרה חודשים, ומאז אני מכנסת בעצמי וסובלת מהתקפי חרדה לעתים קרובות. זה מתבטא בזה שיש לי לחצים בלב וכאבים בידיים עד כדי כך שאני לא מסגלת לתפקד, וגורם לי להיות כל הזמן לחוצה ולא רגועה. אתמול בערב שוב לקיתי בהתקף והגעתי לרופא שהביא לי כדורי הרגעה. האם לקחת אותם? אני מפחדת שזה יכניס אותי עוד יותר לתוך עצמי עם דכאונות. מה לעשות? אשמח לעצה טובה מקר תודה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חדש אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל דניאל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי השם שלך לא בסדר, כי זה שם של גבר, ולכן את יכולה לשנות את השם שלך, וכן לשנות את זה בכתבה, כי אם נותנים לאשה שם של גבר אזי יש לה הרבה בעיות וכו'.

ראי להתחזק ביתר שאת וביתר עז להיות בשמחה עצומה, ואל תקחי את זה בקלות, כי שמחה זו רפואה לכל בין בגשמי בין ברוחני, וראוי לך לשמע קלטות של שמחה שזה יוציא אותך מכל מיני דפאנות שבאים בדרך כלל אחר הלדה, ואת צריכה כל כך לשמח על המתנה שנתן לך הקדוש ברוך הוא שילדת בת וכו', ולכן למה את צריכה להיות עצובה וממרמרת? תהיי רק שמחה ועליזה ותשתדלי מאד מאד שיהיה שלום בתוך הבית, והקדוש ברוך הוא הרופא את חולי ישראל ירפא גם אותך, ותהיי בריאה ושלמה וחזקה, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשכח.

**עדין לא התחנתני ואני גר בבית ההורים,
דבר שגורם לחכוכים רבים**

שאלה:

מאת גולן: למוה"ר"ש שלום רב. תודה על החזקים, ואני מתפלל לרפואתך בכל יום.

אני בן עשרים וארבע וחצי, גר בבית של ההורים, וקשה לי בשבת עם זה שהורי ואחותי מדליקים טלויזיה. זה גורם ללחץ וחכוכים בינינו. בנוסף, קשה לי עם זה שפכר כפה שנים אני לא מרגיש שום התקדמות ברוחניות וגם שום תענוג מהמצוות שאני מקיים.

בנוסף, אני מתפלל כבר שנתיים וחצי בהתמדה יום יום על

מציאת הזוג, ובכל התקופה הזו כמעט ולא היו לי הצעות חוץ מבחורה אחת שגפגפתי אתה לפני שנה שלא רצתה להמשיך בפגישות, ושאר ההצעות שהיו ירדו מהפרק בגלל שהבחורות לא רצו בכלל להפגש. אני לא יודע מה לעשות עם זה וקשה לי נורא, עשיתי כבר הרבה סגלות ותקונים, ואני מבקר בקברי צדיקים כמה פעמים בחדש. אני לא בררן ורוצה להתחתן לשם שמים. בבקשה תן לי עצה מה לעשות כדי לזכות להתחתן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל גולן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי בגיל שלך אתה צריך כבר לצאת מהבית וכו' ולבנות לעצמך בית משלך, היגו להתחתן.

מה אמר לך, חכמינו הקדושים אמרו (יבמות סג). נחית דרגא נסיב איתתא; אתה צריך לרדת מדרגה ואז תמצא את הזוג שלך, כי בדרך כלל בחור הוא גאותן וכו', ולא מתאים לו לקחת את זו או את זו וכו', וחושב לעצמו "אני הכי חכם והכי יפה וכו', אקח את זו?" או "אני הכי חכם והכי יפה והכי משפיל וכו', אקח את זו?" והוא מסתובב ומחפש את בת הזוג שלו כפי הדמיון שנוכנס בו כאלו מי יודע מה הוא, והוא רוצה שיבוא אליו זוג משהו שעדין לא נברא וכו', ועל ידי זה מחפש וכו', ומסתובב ויוצא לפגישות פן ואולי אמצא את בחירת לבבי שתבוא אלי על סוס לבן עם שקים מלאים כסף וכו', ובשביל זה הבחור מחכה עד שיולד זוג כזה, ובין כך הוא לא קולט שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם "הזהר מן הזמן כי הוא אויב רע מאד", ועד שתופס את עצמו רואה שהוא כבר בגיל שלשים, ומה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים ונותנים לנו עצה (יבמות

ג.נ) נחית דרגא נסיב איתתא - תרד מדרגה ואל תחזיק מעצמך כל כך גדול וכו', ואז תמצא בקלות בת זוג שתתאים לך.

ראה להתפלל בכל יום תפלה זו, והקדוש ברוך הוא ימשיך לך את בת זוגך, וזכר כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא יכול לפעל, ולכן בכל יום תבקש ממנו יתברך, וסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ותזכה לבנות בית נאמן בישראל:

רבוננו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בת זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכן כבר להתחתן כדי להנצל מעברות חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתעפכה מציאת זוגי, ואני נמצא בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים כל השרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה, ולכן הנני מתחרט על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבל על עצמי לחזור בתשובה שלמה. וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקוני י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה - חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שב בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בת זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשכט.

**בבית הורי יש אוירה עכורה של כעס ומריבות,
ובכל פעם שאני באה אליהם אני נגררת למערבלת הזו**

שאלה:

מאת אביגיל: באתי להתארח בשבת אצל ההורים והתכוננתי לשמח אותם, אך מצאתי שכל הבית מבלגן משפוצים, ושאמא לא בשלה כי היא ברגז עם אבא בגלל שהוא לא עושה מה שהיא מבקשת בשפוצים במטבח. ארגנתי אכל קנוי, מפות ומפיות יפות, וערכתי את השלחן יפה כדי לשמח אותם, אך לצערי הרב זה מה שקרה - אמא עשתה קדוש לבד והלכה לחדר שלה, כלם היו ברגז עם כלם, ובמידה אח שלי הי' ברגז אתי ולא רצה להסתכל עלי.

אמא שלי התלוננה על משהו, ואח שלי התקרב לפרצוף שלה קרוב קרוב ואמר בחריקת שנים: "שקט זקנה כל השכנים שומעים אותך! תשתקי! תשתקי!", פשוט געל נפש של התנהגות. כשראיתי את זה לא יכלתי להתאפק ושפכתי עליו מים, ואמרתי לו שישתק ויפסיק לרדף אותה. נסיתי להסביר לו שזה הבית שלה, ואין לנו מה לעשות אלא לסבל ולנסות לעזר לה בכל מה שאפשר, אבל הוא לא היה מוכן לקבל את הדברים שלי.

כואב לי מאד כי אני משתדלת לעזר בכל מה שאני יכולה, אבל אח שלי הוא ההפך ממני - הוא לא נוקף אצבע, רק אוכל, מקטרג ומפריד, ואבא שלי תמיד לטובתו. אני סובלת ממנו הרבה ונכשלת הרבה בגללו.

כשכל זה קרה נשברתי לרסיסים, הלכתי לחדר והתחלתי לבכות ולבכות ולבכות בלי הפסקה עד שהתיבשתי. קמתי לקחת מים, וכשאמא ראתה שאני חלשה מבכי, היא אמרה: "מה את רוצה ממני? כל הזמן את מאשימה אותי!

תאשימי את אבא שלך!... מאז אני רק בוכה בלי לאכל, מלאה בפחד אים ונורא, ולא מצליחה להתרומם. אני שואלת: מה יהיה אתי? האם אלקים אתי? הרי באתי לעשות מצות כבוד הורים, ובמקום זה צערתי את ההורים! הם ראו אותי בוכה, במקום לשמח ולשפח. אני מרגישה שאני הולכת להשתגע, אני מאד מאד פוחדת מהחיים ואין לי רצון לחיות. יש לי המון פחדים, אני מנסה להלחם בהם וצווקת בתהלים לקדוש ברוך הוא. אני מצטערת על החטאים שעשיתי בעבר, ואני יודעת שהכל נבע מחסר חנוף ויחס טוב. אני אוהבת את השם ומבקשת את קרבתו, אבל לא על ידי יסורים אלא על ידי טובה ואהבה! בבקשה, כבוד הרב תעזר לי!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל אביגיל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות פחד חלק ב' סימן ג') מי שבורח מן הצרה הוא פקח; ולכן אם המקום כל כך מבלגן וכו', ויש שמה רק מריבות והאשמות אחד על השני וכו', אזי למה לך ללכת שמה? אל תלכי יותר ועל ידי זה תחיי את החיים שלך.

את צריכה לדעת שאצל הקדוש ברוך הוא מאד מאד חשובה תשובה, כמאמרם ז"ל (ברכות ל"ה) במקום שבעלי תשובה עומדים שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא) גדול כחה של תשובה, שכיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד, והסמך-מ"ם מאד מאד מפיח

מבן אדם שחוזר בתשובה, כי כיון שאדם בא אל הקדוש ברוך הוא אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שעשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש ברוך הוא כבר מקבלו.

ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה כ' סימן י"ג) בלעם היה רשע ערום וידע שאין עומד בפני הפרענות אלא תשובה, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך ליגע בו, בשביל זה הוא מסית את כל אדם "מה לך לחזור בתשובה? ומה לך להתודות?" כי הוא יודע שמי שחזר בתשובה ומתודה להקדוש ברוך הוא אין רשות למלאך המות לגע בו, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח) אין מכה בעולם שאין לה רפואה, רפואתו של יצר הרע תשובה. ולכן למה לך להיות בעצבות ובמרירות ובדכאון, בזה שאת חוזרת בתשובה הקדוש ברוך הוא מוחל לך על כל העבר שלך, ואת יכולה לעשות התחלה חדשה, והכל יסתדר על הצד הכי טוב, ועקר התשובה זה ודוי דברים - שתרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך נשמע ונתקבל בכל העולמות כלם, ולכן תהיי רגילה לדבר אל הקדוש ברוך הוא ולספר לו כל מה שמעיק ומציק לך, ועל ידי זה תצאי מעצמך, ותמיד תתפללי על שמחה שזו המתנה הכי יפה בזה העולם שאדם יכול להפוך את המרירות למתיקות, את החשך לאור.

אשרי מי שמכניס את הדבורים האלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשל.

**למה השם ברא אנשים חלונים?
ומה הם אשמים שהם נולדו חלונים?**

שאלה:

מאת יחזקאל: שלום לכבוד הרב.

יש לי שאלה קצת קשה: אני בחור בן עשרים ושלוש מתל אביב, באתי מבית דתי וזכיתי לחזור בתשובה בזכות ספר של אחד מרבני ברסלב. מאז אני משתדל מאד לא להתעצבן ולא להיות בעצבות, אך פתאום אני מוצא שאני לא יכול להיות יותר עם חלונים, ואפילו את אחי הגדול לא מתחשק לי לראות. אני לא מבין למה השם ברא אותם חלונים, ובמה הם אשמים שהם נולדו במשפחה חלנית.

אני יודע שיש קטרוג על מי שלא שומר תורה ומצוות וחי כחלוני, אבל מה הם אשמים, הרי הם בכלל לא זכו להפיר את הקדוש ברוך הוא, את התורה, ואת רבי נחמן, אז מדוע השם כועס עליהם אם הם לא אשמים? המחשבות האלו גורמות לי לעצבות ולפעמים קשה לי לישן בליילה. אנא עזר לי להבין כבוד הרב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יחזקאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא יודע מי הכניס לך בראש שהקדוש ברוך הוא כועס על עם ישראל וכו', הרי הוא יתברך אב הרחמן ומרחם על בריותיו, ואנחנו צריכים להרגיל את עצמנו ללכת במדותיו של הקדוש ברוך הוא ולרחם אחד על השני, כי נשמות ישראל הם בניו של הקדוש

ברוך הוא, כמו שכתוב (דברים י"ד) "בנים אתם להוי"ה אלקיכם", ואבא אוהב את ילדיו ומרחם עליהם, ובפרט אלו שעדין רחוקים שלא קבלו חנוך תורני, עליהם הקדוש ברוך הוא מאד מרחם, והוא מבקש את קרבתם וכו', ורוצה שיחזרו בתשובה שלמה, ועלינו לרחם על נשמות ישראל ולא לקטרג עליהם.

וחכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי ברכות פרק ה' הלכה ג') כמה דאנא רחמן בשמים כך תהיון רחמנין בארעא; הינו כמו שהקדוש ברוך הוא הוא רחמן, כך אדם צריך להתנהג עם עצמו ברחמנות, ועם אשתו ועם ילדיו ועם כל בר ישראל, וכן אמרו (שבת קל"ג:) הוי דומה לו - מה הוא חנוך ורחם, אף אתה היה חנוך ורחום; ואמרו (שם קנ"א) כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים, וכל שאינו מרחם על הבריות, אין מרחמין עליו מן השמים; וזה סימן של בר ישראל שקונה לעצמו את מדת הרחמנות, והרגע שאדם רחמן, על ידי זה ימשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות מהאין סוף ברוך הוא, ואמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי בבא קמא פרק ח' הלכה ז') בזמן שאתה רחמן - המקום ירחם עליך; ולכן תראה לקנות לעצמך מדת הרחמנות, ובזה מדה כנגד מדה הקדוש ברוך הוא ירחם עליך.

אשרי מי שמרחם על נשמות ישראל ואז טוב לו כל הימים.
המאחל לך חדש מברך...

ד' תשלא.

רבנו אמר: "מי שאין לו גבורות אנשים יאמר שיר השירים, משלי וקהלת". מה הכוונה?

שאלה:

מאת ניר לאון: שלום כבוד הרב, ותודה רבה על כל החזוקים שאתה מעניק לנו. אנחנו אוהבים אותך מאד.

יש לי שתי שאלות בבקשה: א. בספר חיי מוהר"ן בסימן ת"ס מובא: "מי שאין לו גבורות אנשים יאמר שיר השירים, משלי וקהלת". מה הכוונה של רבנו בזה?
 ב. כשנולדתי קראו לי ניר לאון - לאון על שם סבי שיהיה. האם אני צריך לשנות את השם השני שלי - לאון בגלל שזה שם לוועזי? תודה רבה וכל טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ניר לאון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הכוונה הוא בפשיטות, שאמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן ת"ס) מי שאין לו גבורת אנשים שיאמר שיר השירים משלי וקהלת, פי זה סגלה לזרע, ולכן צריכים לקיים את זה בלי שום חכמות, וזה מסגל להביא לאדם כח גברא.

בענין השם שלך וכו', תראה להשאיר את השם כמו שהוא.

ראה למסר את נפשך על מדת השמחה פי אין דבר יותר חשוב כמו שמחה, וכל כך קשה לאדם להגיע למדת השמחה יותר מכל העבודות הכי קשות - קל יותר לצום וכו' ולסגף את עצמו עם סגופים קשים ומרים וכו', העקר לא להיות בשמחה, ולכן על שמחה צריכים מסירות נפש גדולה, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, ולא כל מי שמיצר היום מיצר למחר, לפי שאין השמחה ממתנת לאדם. ואם תהיה בשמחה כל החיים שלך ילכו כבר בצורה אחרת לגמרי, פי תזכה לישוב הדעת כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"י) מה שבני אדם רחוקים מהקדוש ברוך הוא, זה מתמת חסרון ישוב הדעת. ולמה אין ישוב הדעת? כי חסר מהשמחה, ולכן תמסר את נפשך להיות בשמחה ואז תזכה לגדלות המחין וכבר לא יחסר לך שום דבר.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשלב.

האם שייך לאשה שומרת תורה ומצוות לעשות נזם באף?

שאלה:

מיאת לאה: לכבוד קדשת הצדיק שלום וברכה.
האם שייך לאשה שומרת תורה ומצוות לעשות נזם באף?
ידוע שבעבר זה היה תכשיט שבנות ישראל היו שמות, האם
זה מתאים גם לדורנו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חדש אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל לאה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בת ישראל צריכה ללכת בצניעות גדולה מאד, ולא לחקות את
הגויים, ואם היום הגויים הולכים ככה אזי אנחנו צריכים להיות
נבדלים מהם, ולא ללכת עם התכשיטים שהם הולכים, כי נזם באף
וכו' זה גורם לגברים שישתכלו עליך וכו', ולמה את צריכה את זה?
הן אמת שפעם הלכו עם זה, אבל היום זה מעשה הגויים ולכן לא
צריכים לחקות אותם לא בלבוש ולא בהתנהגות וכו'.

הקדוש ברוך הוא ימשיך לך שמחה בחיים, ונשמע ונתבשר
תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשלג.

**מֵאֵז שֶׁהִתְקַרְבְּתִי לְחִסְדוֹת בְּרִסְלָב
אִמִּי הִפְסִיקָה לְתַמְךָ בִּי וְהִתְחִילָה לְחַשֵּׁב שְׂאֵנִי מִשְׁגָּע**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת לִיאָוֹר: לְכַבֹּד מוהר"א ש' שליט"א.
בְּזִמְנֵן הָאֲחֵרוֹן הִתְקַרְבְּתִי לְחִסְדוֹת בְּרִסְלָב, וְלֹאט לֹאט
הִפְסִיקָתִי לְצִפּוֹת בְּטִלּוּיָזְיָה וְלִלְכֵת לְבִרְכוֹת מְעֻרְבוֹת, אֲבָל אִמִּי
לֹא תוֹמָכֶת בִּי, וְהִיא לֹא רוֹצָה שְׂאֵנִי אֲשָׁאֵר בְּבֵית אֱלֹא שְׂאֲעֵבֵר
לְיֹשִׁיבָהּ. הִיא חוֹשֶׁבֶת שְׂאֵנִי מִשְׁגָּע בְּגִלְל שְׂאֵנִי לֹא יוֹצֵא לְבָלוֹת,
וְאֵנִי כִּבֵּר לֹא יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת... אֲשִׁמַּח לַעֲצָה שֶׁל הָרַב.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר דְּבָרִים, רֹאשׁ חֹדֶשׁ אָב ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל לִיאָוֹר גֵּרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

אֲשָׁרִיךְ וְאֲשָׁרִי חֲלֻקָּה שְׂזִכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְרֹאוּי לָךְ
לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעֲם חֲלֻקָּךְ עַל "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" שֵׁם חֲלֻקָּךְ וְגוֹרְלָךְ.

תִּשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהִסְבִּיר לְבֵן אָדָם
אֶת מַעֲלַת מִצְוֹת תְּפִלִּין, וּמַעֲלַת הָאָדָם שְׂמַנִּיחַ תְּפִלִּין, וְאֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (מְנַחֵת מ"ד) כֹּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין מֵאֲרִיךְ יָמִים; וְאֶמְרוּ (פְּסִיקְתָּא
זוֹטְרֵתָא שְׁמוֹת) כֹּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין כְּאֵלוֹ קָרָא בַּתּוֹרָה; וְאֶמְרוּ (יִלְקוּט שְׁמוֹת
רַמְזוֹ רַכ"ב) אֶמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַמָּקוֹם אָנּוּ רוֹצִים לִיגַע בַּתּוֹרָה יוֹמָם
וְלַיְלָה אֲבָל אֵין לָנוּ פְּנָאִי, אֲמַר לָהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קִיְמוּ מִצְוֹת
תְּפִלִּין וּמַעֲלָה אָנִי עֲלֵיכֶם כְּאֵלוֹ אַתֶּם יַגִּיעִים יוֹמָם וְלַיְלָה; וְאִם הִיָּה
אָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַזּוֹכֶה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין שֶׁל יָד וְתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, הִיָּה
נִזְהָר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְהַמְצָוָה הַזֶּה מִמְּשַׁכֵּת לְאָדָם חַיִּים וּדְבָקוֹת בְּאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְנַחֵת מ"ג:) כֹּל שְׂיִישׁ לוֹ

תפלין בראשו ותפלין בזרועו, הכל בחזוק שלא יחטא; כי כשאדם שש ושמח עם מצות תפלין שהניח היום, השמחה של המצוה לא תתן לו לחטא, ולכן אשרי מי שנוזהר מאד מאד במצות תפלין.

ראה להיות בשמחה עצומה, ותשתדל מאד מאד לא לתת את העצבות והדפאון שיתפסו אותה, כי הסמ"ך-מ"ם רוצה רק לשבר את האדם ולהפילו בעצבות ובמרירות ודפאון, כי זה כל כחו, ורבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על מדת השמחה, ואמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שצריכים להכריח את עצמו עם כל הכחות להיות בשמחה, ואתה צריך לדעת שלהיות בשמחה זה בא במסירות נפש הכי גדולה, ולכן אשרי מי שמכריח את עצמו להיות בשמחה, ואז טוב לו כל הימים, וכן הרגל את עצמה לדבר אל הקדוש ברוך הוא אשר אין טוב מזה, כי כל דבור ושיחה שאדם מדבר ומשיח לפני הקדוש ברוך הוא נשמעים ונתקבלים בכל העולמות וגורמים נחת רוח למעלה, אשרי האיש שחזק בזה בכל יום.

וזכר גם זכר מה שספרו לנו חכמינו הקדושים (ברכות ל:): אביי הוה יתיב קמיה דרבה, חזייה דהוה קא ברח טובא, אמר (תהלים ב' י"א): "וגילו ברעדה" כתיב? אמר ליה: אנא תפלין מנחנא. רבי ירמיה הוה יתיב קמיה דרבי זירא, חזייה דהוה קא ברח טובא, אמר ליה (משלי י"ד כ"ג): "בכל עצב יהיה מותר" כתיב? אמר ליה אנא תפלין מנחנא; הרי שלף לפניך, שכל כך שמחו עם התפלין שעליהם שזה עולה על הכל, ולכן ראוי לכל בר ישראל לשמח מאד מאד שזוכה להניח תפלין בכל יום, שעל ידי זה הוא ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות המחין.

היה טוב מאד שתצא מהבית - או להכניס בישיבה או להתחתן, או את שניהם, והעקר לא לענות לאמא כלל, וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמת סימן ל') לפי הרחוק מאמת כן מחזיק את הסור מרע לשוטה.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
תִּשְׁכַּח וְתִצְלַח.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ הַדָּשׁ מִבְּרַךְ...

ד' תשלד.

**הַמְלַמֵּד שֶׁל בְּנֵינוּ הַתְּגֵלָה כְּאָדָם עֲצָבִי שֶׁמֵתְעַלֵּל בְּיָלָדִים.
כִּיצַד עָלֵינוּ לִפְעַל בְּנֵדוֹן?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חֵיָה: שְׁלוֹם לְכָבוֹד הָרַב הַצְּדִיק מִיְבִנְיָאֵל.

אֲנִי רוֹצֶה לְהַתְיַעַץ אֶתְךָ לְגַבֵּי הַבֵּן שְׁלִי: בְּשָׁנָה הַאַחֲרוֹנָה לְמוֹד
אֶת בְּנֵי מְלַמֵּד שֶׁהֵיָה נֶרְאָה כְּלִפֵּי חוּץ כִּי־רָא שְׂמִיּוֹם וְסִבְלוֹ, אֶף
לְמַעֲשֵׂה הַתְּגֵלָה שֶׁהוּא אָדָם עֲצָבִי מְאֹד שֶׁהֵיָה מוֹצִיא אֶת
הַתְּסֻכּוֹלִים שְׁלוֹ עַל הַתְּלִמִּידִים. הוּא הֵיָה מְשֻׁפָּל יְלָדִים, נוֹתֵן
לָהֶם עֲנָשִׁים עַל יָמִין וְעַל שְׂמֹאל, וְאֶף הָיוּ מְסֻפָּר מְקָרִים שֶׁל
הַכָּאָה.

בְּנֵי הוּא יֶלֶד חֲכָם וְבַעַל נֶפֶשׁ עֲדִינָה, אֶף עִם זֹאת הוּא שׁוֹבֵב
גָּדוֹל, וּבְגָלָל זֶה הוּא הֵיָה אַחַת הַמְּטָרוֹת לְחֹץ שֶׁל אוֹתוֹ מְלַמֵּד
שֶׁהַתְּעַלֵּל בּוֹ וְשֹׁבֵר אוֹתוֹ נְפֹשִׁית. אֲנִי מְרַגֵּשׂ שֶׁהַבֵּן שְׁלִי
מְתַסְּפֵל מְאֹד, וְהוּא אָמַר לִי שֶׁהוּא לֹא רוֹצֶה לְלַכֵּת לְתַלְמוּד
תּוֹרָה בְּשָׁנָה הַבָּאָה אֶלָּא לְהִשָּׂאֵר בְּבֵית. חָשׁוֹב לִי לְצִיָּן
שֶׁהַתּוֹלְדוֹתֵי מְסֻפָּר פְּעָמִים, אֲבָל לֹא נַעֲשֵׂה דָבָר. מָה אֲנִי וְבַעֲלֵי
אֲמוּרִים לַעֲשׂוֹת בְּנֵדוֹן?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חדש אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל חייה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שמלאכת המלמדות זו מלאכת קדש הקדשים, ואין עוד דבר שבני אדם מזלזלים כמו מלאכת המלמדות, ולוקחים מלמדים בעלי מומין בנפשם וכו' ופגור שקלי במחם וכו', כי אם מלמד יכול להשפיל תלמיד ומכל שכן להכותו זה מראה שחסר לו הרבה וכו', כי מחנך אמתי אף פעם לא יגביה ידים על שום תלמיד, ומכל שכן שלא ישפיל תלמיד, אין דבר כזה להכות או להשפיל, הרי המחנך צריך להיות זה שבונה את התלמיד נפשית לכל החיים, ואם הוא מבזו ומשפילו לפני כל התלמידים, הרי הוא עושה את התלמיד בעל מום נפשי על כל החיים, ולכן אוי ואבוי למלמד כזה, ואוי ואבוי למנהל שמניח מלמד כזה ללמד אפלו שעה אחת, ומכל שכן יום, ומכל שכן למשך שנה, והמנהל חייב בדבר, ועל כלם ההורים חייבים שהם לא באים לעשות רעש מה שעושים לבניהם בכזה וכו'.

חכמינו הקדושים אמרו (בבא בתרא ח:): על הפסוק (דניאל י"ב) "ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד" - אלו מלמדי תינוקות; והפרוש הפשוט הוא שכמו שלא יכולים לספר את הכוכבים כי הם לאין ספר, כך אי אפשר להסביר את גדל השכר של מלמדי תינוקות שמחזירים בהם אמונה פשוטה בו יתברך ויראת שמים שלמה, ובפרט עכשו שהערב רב לקחו את עצמם לעקר את האמונה פשוטה מנערי ומבנות ישראל.

ולכן אשרי מי שהוא עכשו מלמד תינוקות של בית רבן, ומחזיר בהם אמונה פשוטה בו יתברך, וזכותו גדולה בשמים עד שאין יכולין לספר את הזכיות שלו כמו שאי אפשר לספר את הכוכבים, וזה סובב על מלמד שמסור בכל נפשו עבור התלמידים - בונה אותם נפשית,

ומפתח אותם שכלית, מוסר את נפשו פשוטו כמשמעו להגביה את התלמיד, לשבחו ולפארו, וזה נקרא מלמד מצין, שכל מגמתו היא רק איך בונים את העתיד של התלמיד למשך כל ימי חייו, כי להפך - אם מלמד עוזב את התלמידים באמצע הלמוד ומתרשל עם התלמידים שיוצא בחוץ ומשאיר את התלמידים לבד וכו', או עוסק במלאכה אחרת וכו', או מדבר באמצע הלמוד בפלאפון וכו', עליו אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא כ"א:) על הפסוק (ירמיה מ"ח י) "ארור עשה מלאכת הוי"ה רמיה" - זה שמזניח את התלמידים, ומלמד כזה צריכים תכף ומיד לפטר.

ובכך לא מדברים אם מלמד משפיל תלמיד, ומכל שכן שמכה תלמיד, הוא צריך ללכת לעבד רק בזבל, הינו לקבץ את פחי הזבל ולהריק אותם במשאית הזבל וכו', כי מאחר שאין לו מה לעשות עם הידים שלו אזי עדיף שיוזק וירוקן פחי זבל בתוך המשאית וכו' מאשר ירביץ לתלמיד, ולא בחנם שכל כך הרבה בני הנעורים יוצאים לתרבות רעה בעתים הללו, מפני שאין מלמדים מסורים לתלמידים. המלמד הוא עצבני וכו' ומוציא את העצבים שלו על התלמידים וכו', הרי יש הלכות מיוחדות עבור מלמדים, כמו שכתב הרמב"ם (פרק ב' מהלכות תלמוד תורה הלכה ג') מלמד התינוקות שהוא מניח התינוקות ויוצא או שהוא עושה מלאכה אחרת עמהן או שהוא מתרשל בלמודן - הרי זה בכלל ארור עשה מלאכת השם רמיה, לפיכך אין ראוי להושיב מלמד אלא בעל יראת מהיר לקרות ולדקדק; וכן מובא בשלחן ערוך (יורה דעה סימן רמ"ה סעיף ט"ז) ואין למלמד לנעור בלילה יותר מדאי שלא יהיה עצל ביום ללמד, וכן לא יתענה או לעצור במאכל ומשתה או לאכל ולשתות יותר מדאי, כי כל אלו הדברים גורמים שלא יוכל ללמד היטב וכל המשנה ידו על התחוננה ומסלקין ליה.

אנחנו מוצאים ספור מה שחכמינו הקדושים מספרים (תענית כ"ד) רב איקלע לההוא אתרא, גזר תעניתא ולא אתא מיטרא. נחית קמיה

שליחא דצבורא, אָמר "משיב הרוח" - וְנָשֵׁב זִיקָא, אָמר "מוריד הגשם" - וְאֵתָא מִיטְרָא. אָמר ליה: מאי עובדך? אָמר ליה: מִיקְרֵי דְרַדְקֵי אָנָא, וּמִקְרִינָא לְבָנֵי עֲנֵי כְבֵנֵי עֲתִירֵי, וְכָל דְלֵא אֶפְשֵׁר לִיה לֵא שְׁקֵלִינָא מִינֵיה מִידי. וְאֵית לִי פִירָא דְכוּוְרֵי, וְכָל מֵאֵן דְּפִשְׁע מִשְׁחֵדִינָא לִיה מִינֵיהוּ וּמִסְדֵּרִינֵן לִיה וּמְפִיִּסִינֵן לִיה עַד דְאַתִּי. [רַב הֵגִיעַ לְאִיזוּ עִיר שְׁהֵיְתָה שָׁם בְּצֵרֶת, וְגָזַר לְהִתְעַנּוֹת כְּדִי שִׁירַד גְּשָׁם, וְלֹא יֵרַד גְּשָׁם. פְּתָאוּם קָם אֶחָד וְהָיָה שְׁלִיחַ צְבוּר, וְרַק הִתְחִיל לֹאמַר "משיב הרוח" - הִתְחִילוּ לְנָשֵׁב רוּחוֹת, "מוריד הגשם" - הִתְחִיל לְבוֹא גְּשָׁם עַז, שָׁאַל אוֹתוֹ רַב: מָה הָעֲבוּדָה שְׁלָךְ שְׁבוֹכּוֹת זֶה שְׁהִתְפַּלֵּלְתָּ וּכְבָר הֵגִיעוּ רוּחוֹת וּגְשָׁמִים? עָנָה וְאָמַר: אֲנִי מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת, וְאֲנִי מְלַמֵּד לְכֻלָּם בְּשׂוּהָ בֵּין בְּנֵי הָעֲנָיִים וּבֵין בְּנֵי עֲשִׁירִים, וּמִי שְׁאִין לוֹ כֶּסֶף אֲנִי לֹא לֹקַח מִמֶּנּוּ תְשָׁלוּם, וַיֵּשׁ לִי בְרָכָה שֶׁל דָּגִים (אֶקוּרִיוֹם) וְכָל יֶלֶד שְׁמַתְרָשֶׁל בְּלִמּוּד אֲנִי מִשְׁחַד אוֹתוֹ עִם דָּגִים, וּמְפִיִּס אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי פִיוֹסִים עַד שֶׁהוּא בָּא וְלוֹמַד].

הֵיךְ לִי מְלַמֵּד שְׁהֵיךְ חֲסִיד בְּרִסְלָב, וְהֵיכִי בְּגִיל שֵׁשׁ וְהִצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד עִם הַתְּלִמִּידִים, כִּי הוּא סֵפֶר לָהֶם תְּמִיד סְפוּרֵי צְדִיקִים וּמְשַׁף אֶת לְבָבָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאַחַר הִרְבֵּה שָׁנִים שְׁמַעְתִּי שֶׁהוּא הַתְּפָאֵר שְׁאֵף תְּלִמִּיד שְׁלוֹ לֹא יֵצֵא לְתַרְבוֹת רְעָה, וְשָׁאַל אוֹתוֹ אִיךְ זְכִיתָ לְזֶה, אָמַר שְׁכָל יוֹם וַיּוֹם הִתְפַּלֵּלְתִּי עַל כָּל תְּלִמִּיד וְתְלִמִּידָה. רוֹאִים מְזֶה מָה זֶה כְּשֶׁמְלַמֵּד מִתְפַּלֵּל עַל טוֹבַת הַתְּלִמִּידִים שְׁלוֹ, אוֹ מוֹרָה מִתְפַּלֵּל עַל טוֹבַת הַתְּלִמִּידוֹת שְׁלָהּ, וּמְכַל שְׁכֵן שְׁמֵלֵמֵד אוֹ מוֹרָה מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם בְּשִׁבִיל הַתְּלִמִּידִים וְהַתְּלִמִּידוֹת, וְתְמִיד מְגַבִּיהִים אוֹתָם וְנוֹתְנִים לָהֶם חֵם וְאַהֲבָה וְכוּ', כִּי עַל פִּי רַב הַתְּלִמִּידִים וְהַתְּלִמִּידוֹת בָּאִים מִמְשַׁפְּחוֹת עֲנִיּוֹת וְכוּ' אוֹ מִשְׁפְּחוֹת הַרוֹסוֹת וְכוּ', וְהִילְדִים מִחֻפְשִׁים חֵם וְאַהֲבָה וְכוּ', וְאַשְׁרֵי הַמְּלַמֵּד אוֹ הַמוֹרָה שֶׁרַק מְגַבִּיהִים אֶת הַתְּלִמִּידִים וְהַתְּלִמִּידוֹת וּמְקַרְבִּים אוֹתָם, וְנוֹתְנִים לָהֶם מִחֻמָּאוֹת, וְרוֹאִים תְּמִיד רַק אֶת הַטוֹב שְׁלָהֶם, שְׁבֻזָּה בּוֹנִים אֶת הָעֲתִיד שֶׁל הִילְדִים עַל כָּל הַחַיִּים, וּשְׁכָרָם הִרְבֵּה מְאֹד.

אשרי מוסד חנוכי הן תלמוד תורה הן בית ספר שלוקחים רק
מלמדים ומורות שהם מסורים כל כלם לתלמידיהם.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשלה.

**אני בחורה רוקה והציעו לי שדוך עם גרוש ואב לחמשה
ילדים. מהי המלצתכם?**

שאלה:

מאת נירית: שבוע טוב ומברך לצדיק מיבנאל.
אני רוקה בת שלשים וחמש, והציעו לי שדוך עם אדם גרוש
אב לחמשה ילדים. אמנם מצד המדות זה נראה בסדר גמור,
אך מצד הילדים הם נמצאים אצלו הרבה, ואיני יודעת אם זה
בכוחי. אשמח לדעת מה הרב ממליץ.
תודה רבה, ויהי רצון שנשמע בשורות טובות. אמן!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חדש אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל נירית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי לא כדאי לך להכנס בזה, כי עברת מספיק בחיים, ומה
את צריכה לקחת על עצמך חמשה ילדים ולא תוכלי להסתדר אתם?
עדיף שתקחי רוק מבגר, או אלמן, או גרוש שאין להם ילדים, כי
בדרך כלל קשה מאד מאד להסתדר עם ילדים, וצריכים להבין גם את
הילדים שאצלם באה פתאום אמא חדשה וכו', והם ירדו לה לחייה,
ולכן עדיף לך לחכות עוד, והקדוש ברוך הוא יזמין לך את בן זוגך,
רק אל תכנסי בלחץ, כי הרבה פעמים הפזיזות מביאה את האדם

לרעות רבות, ולכן חכי בסבלנות, והקדוש ברוך הוא לא יעזב אותך. העקר הוא תפלה - להתפלל בכל יום אליו יתברך שתזכי למצא את בן זוגך, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתבשרי לי בשורות משמחות.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשלו.

**בתי נחלשה ברוחניות ומאז בעלי תוקף ומשפיל אותה.
איך מתמודדים עם המצב?**

שאלה:

מאת זהבה: לכבוד הצדיק.

אני יודעת שאין דבר גדול מהשלום, ולכן חשוב לי מאד להתיעץ עם הרב. יש לי מספר ילדים - בת אחת חרדית מאד ובת אחת שמחמת גרושיה הפסיקה להתלבש בלבוש חרדי והיא הולכת עם מכנסים, אף אני מאמינה שבהמשך היא תתחזק מאחר ושרשיה הם דתיים והיא מאד מחברת לבורא-עולם.

באחד הימים הבת הזו הגיעה לבקר בבית אחותה, והיא התלבשה בבגדים צמודים אף לא חשופים מדי מאחר וחשוב היה לה לכבד את המשפחה, אף כשבעלי ראה אותה כשהיא הגיעה התוצאה היתה מאד כואבת - הוא לא מצא לנכון לפנות אליה בצורה מכבדת, ובמקום זאת צעק וגדף אותה בקולי קולות כך שאפילו אנשים מחוץ לבית שמעו את צעקותיו.

הוא מאד קיצוני גם לטעמי, דרישותיו מגזמות, ולדעתי לא ממקום של חרדות אלא מקיצוניות ונסיון לנהל את כלם על פי דעתו. הדבר האחרון שהייתי רוצה שיקרה זה טינה וכעס

במשפחה, ולדעתי זו לא דרך תורה להחזיר אנשים בתשובה
בכח, כי דברים שיצאים מהלב ובדרך ראיה - נכנסים ללב.
אשמח לעצתו של כבוד הצדיק.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל זהבה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כתיב (משלי ג' י"ז) "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום" - דרך
התורה היא רק דרכי נעם. אבא ואמא צריכים כל יום ויום למלאות
את שתי הכפיים עם דמעות, ולשטף את הפנים עם הדמעות, ולבקש
ממנו יתברך שיזכו לבנים ולבנות יראי השם וחושבי שמו, כי בלי
תפלה זה לא ילך.

ומספר שפעם באה אמא אל החפץ חיים זכר צדיק לברכה
ובקשה ברכה על ילדיה שיהיו תלמידי חכמים, ענה ואמר: עם ברכה
אתם רוצים שהילדים יהיו תלמידי חכמים? צריכים להשקיע בהם,
והעקר להתפלל הרבה להצלחת הילדים, וזה מועיל מאד מאד, כי
תפלת האמא על ילדיה עושה רשם בשמים, והוציא מארון הספרים
שלו תהלים ישן נושן שהיו הדפים מנפחים עם המון כתמים וכו',
וזה היה מרב דמעות של האמא שלו שהתפללה עליו, והראה את זה
לאשה ואמר לה: את רואה, זה התהלים של האמא שלי שהרבתה
להתפלל עלי. רואים מכל זה שעקר הצלחת הילדים זה רק על ידי
תפלה, ולכן אשרי הבעל והאשה שמתפללים על הצלחת ילדיהם,
ובודאי תפלת האבות על בנים מועילה מאד מאד.

בענין חנוכה, צריך הדבר הראשון לחנך את עצמו, כי החנוכה
מתחיל בבית, כמאמרם ז"ל (ספ"ה ג' י"ז): שותא דינוקא בשוקא או דאבוה
או דאימיה - מה שהתינוק מדבר בשוק את זה שמע או מהאבא או
מהאמא, ואמר (כתובות ס"ג). הינו דאמרי אינשי רחילא בתר רחילא

אזלא כעובדי אמה כך עובדי ברתא - כמו שהאם מתנהגת כך הבת תתנהג. הבנים הולכים אחר האבא במדותיו ובהנהגותיו, והבנות הולכות אחר האמא במדותיה ובהנהגותיה, ולכן כל אבא ואמא צריכים להתנהג בדרך ארץ גדולה אחד כלפי השני, ולדבר יפה אחד עם השני, באופן שזה יכנס בילדים איך זוג חיים.

הדבר השני - אי אפשר בשום פנים ואופן ללכת ביד חזקה עם הילדים, ובפרט בעתים הללו שהכל הפקה, צריכים להראות להם הרבה אהבה ותשומת לב, ואף שזה דבר קשה מאד ובפרט שיש כמה ילדים, עם כל זאת אם רוצים שהילדים יגדלו בריאים בנפשם ובשכלם, ולרוות מהם רב נחת דקדושה, צריכים הרבה להשקיע בהם, וכמו עץ קטן - אם רוצים שיגדל עץ גדול ישר ויפה וכו' ויוציא פרות מתוקים ונפלאים וכו' צריכים להשקיע ולטפל בו וכו'.

קורה שבן או בת יוצאים לתרבות רעה וכו', וצריכים רק לקרב אותו וכו', כי לא יצאו לתרבות רעה סתם ככה וכו', ויש להם סבה נפשית לזה וכו', בודאי הם עברו איזו טראומה בחייהם וכו' ולכן הם מחפשים דרך אחרת וכו', והם חושבים שהדרך החלונית וההפקרות זו דרך טובה, ולצערו הרב יעברו כמה שנים שהם יקלטו שבלו את השנים שלהם בהבל ובריק, והסתבכו עם החק וכו', או שלקחו סמים וכו', או שעשו המון שטיות וכו' שהם עברו וחסאים, והסתבכו טוב טוב וכו', ואם ירגישו שההורים שלהם עדין אוהבים אותם, ויש להם לאיפה לחזור, בקלות הם יחזרו, אבל להתפרץ על הילדים ובפרט בברים זו לא דרך, אלא גורם שהילדים אף פעם לא יחזרו, כי מה שנעשה אתם יש בזה איזו סבה, הם לא החליטו יום אחד לפרק על ולעזב את היהדות וכו', מכרח להיות שמשוהו הפריע להם בחייהם, ולכן מכרחים להוציא מהם את המועקה שיש בלבם וכו', אבל הכל בדרך נעם ואהבה, ואז מצליחים עמם.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתבשרו לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשלז.

האם כדאי לי לעשות הסבה מקצועית מתחום הכלכלה לתחום החנוף?

שאלה:

מאת ורד: שלום וברכה לצדיק.
אני מתלבטת האם לעשות הסבה מקצועית מתחום הכלכלה לתחום החנוף - מצד אחד יש לי תאר ראשון במנהל עסקים, אני עובדת היום במחלקת האשראי והשקעתי בזה המון מרץ, ומצד שני אני לא מרצה בעולם הכספים ולא מוצאת את עצמי שם. האם כדאי להתעקש להמשיך במה שכבר למדתי והשקעתי או שעדיף לעבר לתחום החנוף? הענין הוא שהסבה לחנוף לוקחת שנתיים שבהן לא אוכל לעבד ולהתפרנס. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים, ראש חודש אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל ורד תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך תמיד לקבל עבודה שהוא אוהב, ולא לקחת עבודה שצריך להכריח את עצמו לזה וכו', כי בזה הוא לא יצליח, ולכן תקחי עבודה במה שמושך אותך, ותהני מזה, כי עבודה מלבד שזה כלי לפרנסה וכו', צריכים גם להנות ממה שעושים, כי אם הולכים לעבד באיזו עבודה שאין לו מזה ספוק, אזי חבל על היגיעה וכו'.

עם כל זאת עליך לדעת שחנוף זה לא סתם כלי לפרנסה, בחנוף צריכים להכניס את כל הנשמה, ולזכר שהילדים הם נשמות קדושות, וכמו יהלומן ששומר מאד מאד על היהלומים שלו בעת שמלטש אותם שלא יפגמו וכו', פי אלף יותר הם נשמות ישראל שצריכים

לשמר עליהם מאד מאד, ולדעת איך לבנות אותם נפשית ושכלית וכו' וכו', וזה לא רק להעביר את החמר וכו' ואחר כך הולכים הביתה, חנוף זה צריך להיות עם כל הנשמה, כי העתיד של הילדים בידי המחנך או המחנכת.

פעם היה שוחט שהעבירו אותו מהשחיטה כי לא עבד בנאמנות וכו', ובא להתייעץ עם הגאון רבי מאיר שפירא זכר צדיק לברכה האם כדאי לו להיות מלמד? שאל אותו הגאון מה עשה כבר? ענה ואמר שחיטת עגלים ופרות וכו'. ולמה הפסקת? המשיך לשאל הגאון. ענה ואמר השוחט: כי אמרו שאני לא נאמן ואיני בקי בשחיטה וכו', ענה ואמר לו הגאון: לא לא! אתה אסור לך להיות מלמד, אם לא הצלחת בשחיטת עגלים ופרות וכו', אתה רוצה עכשו לשחט ילדים? ולכן תראה לחפש לך אמנות אחרת והוציאו מביתו.

ואת הספור הזה ראוי לכל אחד ואחת לדעת, ואם הם רוצים להחליף איזו עבודה לעבודת החנוף שיזכרו טוב את הספור הזה, כי חנוף זו עבודה של קדש קדשים, ואי אפשר להחליף מעבודה לעבודה.

הקדוש ברוך הוא יוליך אותך על דרך האמת, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תשלח.

אני סובלת מחרדות, פחדים ודמיונות. האם זה יעבר לי?

שאלה:

מאת מרב: שלום לכבוד הרב מוה"ר א"ש שליט"א.

אני סובלת מחרדות, פחדים ואפלו דמיונות. אני בהריון

וּנְשׂוּאָה טְרִיָּה, בְּעֵלֶת תְּשׁוּבָה, וְאֲנִי מְנַסֶּה לְבַקֵּשׁ מֵהֵשֵׁם עַל
הַנּוֹשֵׂא אֶךְ חוֹשֶׁשֶׁת שְׂזָה לֹא יַעֲזֹב אוֹתִי. הֵייתִי שְׂמַחָה לְקַבֵּל
אֶת חוֹת דַּעַת הַצְּדִיק בְּנוֹשֵׂא הַזֶּה.

תשובה:

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר דְּבָרִים, ב' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל מְרַב תַּחֲנִיחַ

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחַ שְׂתַּהֲלֶה לְאֵל זְכִית לְהִתְחַתֵּן עִם
בַּעַל נִפְלֵא, וְאַתָּם צְרִיכִים לְחֻזַּק אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְשְׂתַהֲיֶה בִּינֵיכֶם
אֶהְבָּה גְּדוּלָה וְהִבְנָה הַדְּרִית, כִּי (סוֹטָה יז.) אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ - שְׂכִינָה
בִּינֵיהֶן, וְאָמְרוּ (ירוּשְׁלַמִּי בְּרֻכּוֹת פָּרָק ט' הִלְכָה ח') אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא
אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, אִי אֶפְשָׁר לְשָׁנִיָּה בְּלֹא שְׂכִינָה.
וּבְמִקּוּם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצְאָת שֵׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׂיְהִיָּה בִּינֵיהֶם
שְׁלוֹם וְאֶהְבָּה גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי 'שְׁלוֹם' אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת י')
זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלָכֵן אִם מְכַנְּסִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם בַּיִת, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל אֶת צְרִיכָה לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא זָכָה אוֹתוֹךְ לְהַכְנִס בְּהַרְיוֹן, וְלָכֵן אֵל תִּפְחָדִי, הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה
וְתִלְדִּי בְּקִלּוֹת, רַק תִּהְיֶי רְגִילָה לומר בְּכֹל יוֹם שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שְׂמַאֲד
מְסֻגָּלִים לְלִדָּה קִלָּה, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת צְדִיק חֲלַק ב' סִימָן כ')
עַל יְדֵי הַזְּכָרֹת שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים יְכוּלִין לְהִבְיֵא שְׁנוּי בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית
כְּלוֹמַר לְשָׁנוֹת הַטֵּבָע; וְלָכֵן טוֹב שֶׁתֹּאמְרִי בְּכֹל פַּעַם אֶת כָּל הַשְּׁמוֹת
שֶׁל הַצְּדִיקִים שְׂאֵת יוֹדַעַת בְּעַל פִּה כְּגוֹן אַבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב, מִשָּׁה,
אַהֲרֹן, יוֹסֵף, דָּוִד, שְׁלֹמֹה, רַבִּי שְׂמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי, רַבִּי יִצְחָק לְוִרְיָא
אַשְׁכְּנַזִּי, רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּעַל שֵׁם טוֹב, רַבִּי נַחֲמָן בֶּן פִּיגְיָא מִבְּרֶסְלַב,
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלַב וְכוּ', וְכוּ', וְעוֹד כָּל מֵינֵי שְׁמוֹת שֶׁל צְדִיקִים שְׂאֵת

רק זוכרת, תהיי רגילה לומר את זה מדי פעם, ואחר כך תאמרי את התפלה הזאת, ותראי שתלדי בקלות:

יהי רצון מלפניך אבי שבשמים שבזכות הזכרת שמות הצדיקים שהזכרתי לפניך, בזכות צדקתם ותורתם ומסירות נפשם שהיתה להם בשבילך, שתעזור לי להוליד בקלות ולד בריא בחושיו ובאיבריו, ואזכה לעבר את ההריון בקלות, ותסיר ממני כל מיני עין הרע שלא יפגע בי משום אדם בזה העולם, ואזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים שיעשו את רצונך, ואזכה להיות בריאה כל ימי חיי, ולעשות נחת רוח לפניך. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי, אמן כן יהי רצון.

הקדוש ברוך הוא יעזור שתבשרי לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשלט.

**כָּבֵר שָׁנָה וַחֲצִי יוֹם לִי מִלְחָמָה קָשָׁה עִם הַיֵּצֵר
בְּעֵינֵי קִדְשֵׁי הָעֵינַיִם וְהַבְּרִית**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת נִתְנָאֵל: לְכַבֹּד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א שְׁלוֹם.
אֲנִי בַחֹר, וְחֲזַרְתִּי בְתִשְׁבָּה לְפָנַי שְׁלֹשׁ שָׁנִים. כָּבֵר שָׁנָה וַחֲצִי
שָׁנָה בְּמִלְחָמָה יוֹם יוֹמִית עִם הַיֵּצֵר וְהַתּוֹרָה אֵינָה נִכְנָסֶת בִּי
כְּמַעַט. לְמִדַּתִּי בְּמִשְׁרָף שְׁנָתַיִם קְבֵלָה וְחִסְדוֹת, אַךְ בְּשָׁנָה
הָאַחְרֹנָה אֲנִי בְקִשִּׁי מִתְּפִלָּל בְּמִנְיָן בְּבִקְרָה, וּמִתְּפִלָּל אֶת
שְׁלֹשֶׁת הַתְּפִלוֹת בְּיַחֲדוּת. בְּרוּךְ הַשֵּׁם גַּם עַל זֶה. גַּם הִלְמוּד
שְׁלִי תְקוּעַ מֵרַב הַבְּלָבּוֹל וְהַרְגָּשֶׁת הָרַחוּק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.
הַשָּׁנָה עָבְרוּ עָלַי הַמּוֹן נְפִילוֹת בְּקִדְשֵׁי הַבְּרִית, וְהַעֵינַיִם שְׁלִי
נִעְשׂוּ הִפְקָרָה בְּכָל יוֹם אֲנִי עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה וּמְנַסֶּה מְחַדֵּשׁ, אַךְ

שוב נופל ולא מצליח לשלט בעינים שלי. אני לא מותר על הקדשה ומעדיף למות מלעזב את השם יתברך ואני מבקש שתתן לי רצון לקום מאטימות הלב שאני נמצא בה ולקבל רצונות דקדשה בחזרה. מה עלי לעשות? תודה מראש

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נתנאל גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון אתה צריך לבקש הרבה את הקדוש ברוך הוא שתזכה להתחתן, כי זה יסוד גדול מאד ביהדות, ורבנו ז"ל רצה מאד מאד שהדבר הראשון להתחתן, ואמרו חכמינו הקדושים (קידושין כ"ט:): משתבח ליה רב חסדא לרב הונא בדרב המנונא דאדם גדול הוא. אמר לו: כשיבוא לידך הביאהו לדי. כי אתא, חזייה דלא פריס סודרא, אמר לו: מאי טעמא לא פריסת סודרא? אמר לו: דלא נסיבנא. אהדרינהו לאפיה מיניה, אמר לו: חזי דלא חזית להו לאפי עד דנסבת. רב הונא לטעמיה, דאמר: בן עשרים שנה ולא נשא אשה - כל ימיו בעברה. בעברה סלקא דעתך? אלא אימא כל ימיו בהרהור עברה. אמר רבא וכן תנא דבי רבי ישמעאל: עד עשרים שנה יושב הקדוש ברוך הוא ומצפה לאדם מתי ישא אשה, כיון שהגיע עשרים ולא נשא, אומר: תפח עצמותיו; הרי שלך לפניך איך שצריכים להודרו ולהתחתן, כי רב המנונא בא אל רב הונא וראה שעדין לא התחתן, אמר לו אני לא רוצה לראות את הפנים שלך עד שתתחתן. וכתב מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות יום הכפורים הלכה א' אות א') מי שאינו נשוי הוא פגום בברית, ולכן אתה צריך הרבה לבקש את הקדוש ברוך הוא קדם כל על מציאת הזוג, ותאמר את התפלה הזו בכל יום:

רבנו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בת זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכן כבר להתחתן כדי להנצל מעברות

חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתעפכה מציאת זיווגי, ואני נמצא בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים כל השרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה, ולכן הנני מתחרט על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבל על עצמי לחזור בתשובה שלמה, וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקון י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה - חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שב בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בת זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

אם אתה רוצה להצליח בזה העולם, אזי הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ה) ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהינו לקבע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חן ורצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון שמדברים בו וכו'. והנהגה זו הוא גדולה במעלה מאד מאד, והוא דרך ועצה טובה מאד להתקרב אליו יתברך, כי זאת היא עצה כללית, שכולל הכל. כי על כל מה שיחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך, על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך. ואפלו אם לפעמים נסתתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף על פי כן זה בעצמו טוב מאד. דהינו ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך, וחיפץ ומשתוקק לדבר, אף שאינו יכול, זה בעצמו גם כן טוב מאד. וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפלה מזה בעצמו, ועל זה בעצמו יצחק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל כך עד שאינו יכול אפלו לדבר, ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

וכדי שתזכה להתבודד הרבה עמו יתברך, אתה צריך למסור
 את נפשך להיות רק בשמחה, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק
 ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק
 העצבות והמרה שחורה בכל כחו. וכל החולאת הבאין על האדם,
 כלם באין רק מקלקול השמחה וכו'. וכפי קלקול השמחה והנגון
 בן בא החולאת על האדם, וגם חכמי הרופאים האריכו בזה, שכל
 החולאת על ידי מרה שחורה ועצבות, והשמחה הוא רפואה גדולה
 בין בגשמי בין ברוחני, וצריך להתגבר מאד בכל הכחות, להיות אף
 שמח תמיד. כי טבע של האדם למשך עצמו למרה שחורה ועצבות
 מחמת פגעי ומקרי הזמן, וכל אדם מלא יסורים, על כן צריך להכריח
 את עצמו בכח גדול להיות בשמחה תמיד ולשמח את עצמו בכל
 אשר יוכל.

ואמר רבנו ז"ל (ת"י מוהר"ן סימן תקצ"ג) שאפלו בעת הצער והרחוק
 מעבודתו יתברך וכו', וכן בזמן שעוברים עליו כל מיני צרות ויסורים
 ומרירות ומכאובים וכו', עם כל זאת צריכין להתחזק להיות אף שמח
 תמיד, ולשמח את עצמו בכל מה דאפשר במה שמוצא בעצמו איזה
 נקדה טובה עדין, כי כל בר ישראל מלא נקדות טובות, כמאמרם
 ז"ל (ברכות נ"ז) על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי
 רקתך? אפלו ריקנין שבה מלאים מצוות כרמון; והעולה על הכל
 צריך לשמח במה שזכה שלא עשני גוי כגויי הארצות וכו', ולהפך
 את כל היגון והאנחה והצער והיסורין לשמחה גדולה, וצריכים
 לשמר מאד מאד מעצבות ומרירות ומדכאון שזה אבי אבות הטמאה
 וכו', ואפלו שהסמ"ך-מ"ם רוצה לשבר אותו לגמרי ולומר לו שאין
 לו כבר שום תקוה ותוחלת, עם כל זאת ראוי לו לומר לעצמו, אף
 על פי שאני כמו שאני וכו', אף על פי כן זכיתי להיות מזרע ישראל,
 ולקיים כמה מצוות בכל יום - ציצית, ותפלין, וקריאת שמע, וצדקה,
 ושבת, וכיוצא, ואף על פי שגם בעשית המצוות הם כמו שהם וכו',
 אף על פי כן על כל פנים יש בהם בודאי נקדות טובות מאד שנעשה
 מהם שעשועים גדולים למעלה בכל העולמות, כי הרי אפלו על ידי

המצוות שנעשין על ידי פושעי ישראל, כי כל זמן ששם ישראל נקרא עליו, מתפאר בו השם יתברך הרבה, כמו שכתוב (ישעיה מ"ט) "ישראל אשר בך אתפאר", וצריכים לדעת אשר המרה השחורה והעצבות מתגבר על האדם יותר מן הכל, וקשה לשברה יותר מכל המדות, ומזקת להאדם מאד יותר מהכל.

וכל עקר התרחקות של כל אדם מהשם יתברך, היא רק מחמת עצבות ומרה שחורה ודפאון שמתגברים עליו, על כן צריכין לראות לשמח את עצמו בכל הכחות בכל מה דאפשר אפלו בעת שצר להאדם ודחוק לו מאד בגשמיות וברוחניות, הן בפרנסת הנפש, הן בפרנסת הגוף, אף על פי כן צריך לראות לבטח תמיד בהשם יתברך שסוף כל סוף לא יעזב השם יתברך אותו וכו', ולכן ראוי לשמח את עצמו בכל מה דאפשר; וזו התכלית והשלמות שאדם צריך להגיע אל זה.

הקדוש ברוך הוא ירחיב לך בגשמיות וברוחניות, ותהיה תמיד שש ושמח, ותדבר בקביעות עמו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשמ.

כָּבֵר אַרְבַּע שָׁנִים אָנִי גְרוּשָׁה וְחִיָּה לְבַד וּמַצְבֵי הַכִּלְכָּלִי קָשָׁה. מַה בּוֹרֵא עוֹלָם רוֹצֵה מִסָּנִי?

שאלה:

מאת סוליי: כבוד הרב שלום לך.

אני גרושה ויש לי שתי בנות. קרו לי ברוך השם המון נסים מעל הטבע, כי אני לא עובדת ויש לי המון חובות - אף תודות לקדוש ברוך הוא אני איכשהו שורדת. כבר חמש שנים שאני חוזרת בתשובה ברוך השם ומתפללת בכל יום שיבוא המשיח

וְתִהְיֶה הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, אֲךָ כָּבֵר אַרְבַּע שָׁנִים אֲנִי גְרוּשָׁה וְחִיָּה
לֹא בֶן זוג. אֲנִי מְרֻגְשָׁה שְׁבוּרָא עוֹלָם רוּצָה מִמְּנִי מִשְׁהוּ וְאֲנִי
לֹא יוֹדַעַת מָה. תַּעֲזֹר לִי בְּבִקְשָׁה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּכָרִים, ג' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל סוּלֵי תַחֲיָה

לְנֶכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂאֵת מִכִּירָה בְּנִסִּים שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
עוֹשֶׂה אֵתָּךְ, שְׂזָה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי כֵךְ אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(שׁוּחַר טוֹב תְּהִלִּים י"ח) לֹא כָּל מִי שֶׁהוּא אוֹמֵר שִׁירָה אוֹמֵר, אֲלֵא כָּל מִי
שֶׁנֶּעֱשָׂה לוֹ נֶס וְאוֹמֵר שִׁירָה - בְּיָדוּעַ שְׁמוּחֲלִין לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו; זֹאת
אוֹמְרֵת כְּשֶׁאָדָם מִכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ וְיוֹדַע שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר
עָלָיו וְעוֹשֶׂה אֵתוֹ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת בְּכָל יוֹם בְּכָל שְׁעָה וּבְכָל רִגַע, וְאוֹמֵר
שִׁירָה לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל זֶה, עַל יְדֵי זֶה מְבֻטָּח לוֹ שֶׁיִּמְחַלוּ לוֹ
עַל כָּל עוֹנוֹתָיו.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ שְׂאֵת מִכִּירָה בְּנִסִּים שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא עוֹשֶׂה אֵתָּךְ, וְלָכֵן הִרְגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל הַחֲסִדִּים וְהִרְחָמִים הַגְּמוּרִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּךְ, וְתַתְּפִלִּי
רַק עַל יְשׁוּעַת עֲצָמְךָ שְׁתּוֹשְׁעִי, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר אֶת מַעֲלַת
הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מַתְּפִלֶּלֶת לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלָהּ,
שׁוֹ מַתְּנָה שֶׁקַּבְּלָנוּ מִרְבָּנוּ ז"ל שֶׁגֵּלָה לָנוּ שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת רְגִיל
לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂזָה נִקְרָא הַתְּבוּדָּוּת - לְדַבֵּר בְּתַמִּימוֹת
וּבִפְשִׁיטוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל מִה שֶׁמְבַקְּשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ מְקַבְּלִים,
וְלָכֵן תִּמְשִׁיכִי לְהַתְּפַלֵּל עֲלֶיךָ שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁקֵם אוֹתָךְ, וְתִרְוִי
רַב נַחַת מִהִבְנוֹת שְׁלָךְ, וְתִהְיִי רַק שְׂמֵחָה וְעֵלְיָזָה, כִּי עַקֵּר הַצְּלַחַת
הָאָדָם תְּלוּיָהּ רַק כְּפִי הַשְּׂמֵחָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת
שְׂמֵחָה חֵלֶק ב' סִימָן א') מִי שֶׁהוּא שְׂמֵחַ תְּמִיד עַל יְדֵי זֶה הוּא מְצַלִּיחַ.
וְלָכֵן אִם אֵת רוּצָה לְהַצְּלִיחַ בְּחִיָּה, תִּשְׁתַּדְּלִי עִם כָּל הַכּוּחוֹת לְהִיּוֹת רַק

בשמחה, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לך להגיע לשמחה מרב
הבלבולים שעוברים עליך וכו' וכו', עם כל זאת תכריחי את עצמך
להיות בשמחה, ותראי שתהיה לך הצלחה בחיים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
מבקש עליך שתצליחי בכל אשר תפני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשמא.

**אשתי רוצה לטוס לאומן שוב למרות שכבר היתה שם.
האם יש טעם?**

שאלה:

מאת אתי: בקרוב יש טיסה גדולה של נשים לאומן, ואשתי
מאד רוצה לטוס, אף היות והיא כבר היתה אצל רבנו כפה
פעמים רציתי לדעת: האם יש טעם לטוס שוב? האם לא
עדיף לחסוך את הפסוף הזה בשביל בית או רכב, וללכת
לקברי צדיקים פה בארץ? ומה הענין לטוס שוב אם כבר היא
ציתה את רבנו והיתה שם ואמרה את התקון הכללי ונתנה
פרוטה לצדקה, הרי זה לא כמו אצל הגברים שרבנו בקש
שנבוא כל שנה בראש השנה?
יש לציין שהמצב הכספי שלנו כלל וכלל לא מזהיר.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אתי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה לא יכול לתאר ולשער מה זה להיות אצל ציון רבנו ז"ל, אשר מוהרנ"ת ז"ל אמר: בכל פעם כשאני בא אל ציון רבנו ז"ל זה חיותי זו תקותי וכו' וכו', ובכל פעם שאני בא לשם זה אצלי פעם ראשונה. ואמר: שמעתי מרבנו ז"ל שענש הגלגול זה ענש קשה מאד מאד, ולא כדאי לרדת עוד פעם אל זה העולם וכו', עם כל זאת, אמר מוהרנ"ת ז"ל, אם הייתי יודע כשאני ארד לזה העולם אזכה להיות עוד פעם אצל ציון רבנו ז"ל, כדאי לעבר את כל הענש הזה שהוא ענש הגלגול כדי להגיע עוד פעם לציון רבנו ז"ל, ומכל שכן כשעדין חיים - אשרי מי שזוכה לבוא בכל פעם אל ציון רבנו ז"ל ולקבל את המתנות האלו שהוא נותן וכו'.

ולכן אם אשתך רוצה כל כך לנסע, מה בכך? אדרבה, תעזר לה, אבל תעשה אתה תנאי שתתעקש שמה שהפרנסה שלכם תתרחב לכם בגשמיות, ויהיה לכם שפע גדול מאד, כי אם אשה מתעקשת בתפלה ובפרט בדמעות מאד מאד חשובה בשמים תפלת הנשים, ולכן תן לאשתך לנסע ושתפעל שמה בשבילך שפע גדול מאד, ושתצא מקטנות המחין שלך, ושתרחב לכם בגשמיות וברוחניות גם יחד, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשמב.

**בגלל ההתנגדות של אמי עזבתי את השדוך שהיה לי.
האם נהגתי כשורה?**

שאלה:

מאת הדסה מרגלית: שלום וברכה לכבוד הרב הקדוש,

ותודה רבה על הקדשת הזמן ועל האתר הנפלא.

אני בת תשע עשרה וחצי, ואני חוזרת בתשובה. לפני מספר

חֲדָשִׁים הִיְתָה לִי הַצָּעָה שֶׁל בַּחֹר שְׁחַשְׁבֵתִי שִׁיתָאִים לִי
מָאד לְמֵרוֹת שֶׁהוּא הָיָה בֶן עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה. נִפְגַּשְׁנוּ חֲמֵשׁ
פְּגִישׁוֹת, הִיְתָה הַתְּאֵמָה מְצִינַת וְהִרְגֵשְׁתִּי שֶׁהֶאֱפִי שֶׁל הַבַּחֹר
זֶה בְּדִיּוֹק הַסְּגָנוֹן שֶׁל הַבֵּית שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לְהִקִּים בְּעֶזְרַת הַשָּׁם.
אֲךְ כְּשֶׁסִּפַּרְתִּי לְאָמָא שְׁלִי עַל הַבַּחֹר הִיא לֹא פִּרְגָּנָה לִי בְּכֻלָּל
וְאִמָּרָה לִי שֶׁכָּל הַזְּמַן אֶסְבֵּל מִפְּנֵי שֶׁאֵין לַבַּחֹר עֲבוּדָה מְכַבֶּדֶת
לְגִילוֹ וְשֶׁהוּא גָדוֹל מִמֶּנִּי וְכוּ'... בְּקִצּוֹר הַפְּחִידָה אוֹתִי מָאד.
חָשׁוּב לִי לִסְפֹּר שֶׁאִמָּא שְׁלִי גְרוּשָׁה, וְנִשְׂוָאָה בְּנִשְׂוָאִים שְׁנֵי־
לֹא מְצַלְחִים בְּכֻלָּל.

לְבִסּוֹף, לְאַחַר שְׁדַחֲתִי אֶת הַבַּחֹר תְּקוּפָה שֶׁל חֲדָשִׁים וְחֻצֵי
לְלֹא תִשׁוּבָה בְּרוּחָה הָאֵם כֵּן נִמְשִׁיף אוֹ לֹא, כִּיּוֹן שֶׁמִּצַּד אֶחָד
נוֹרָא רְצִיתִי אוֹתוֹ וּמִצַּד שְׁנֵי אִמָּא שְׁלִי לֹא רְצָתָה בְּכֻלָּל וְתִמִּיד
הַסִּיטָה אוֹתִי נִגְדוּ - הוּא סִיִּם אֶת הַשְּׂדוּף, וְהִרְגֵשְׁתִּי בְּכָף
חֲרֻטָה גְדוֹלָה וְאֶפְלוּ פִּסְפוּס. מֵה שֶׁרְצִיתִי לְדַעַת כְּבוֹד הָרֵב:
הָאֵם הַפְּסוּדִתִּי אֶת הַשְּׂדוּף שְׁלִי בְּכָף שֶׁהִקְשַׁבְתִּי לְאָמָא שְׁלִי, אוֹ
שֶׁהִדְעָה שֶׁלֶּה חִשׁוּבָה וְעִשִׂיתִי טוֹב בְּכָף שֶׁהִקְשַׁבְתִּי לָהּ? הֲרִי
אוֹמְרִים שֶׁבְּשְׂדוּכִים הִכִּי טוֹב לְהִתְיַעֵץ עִם הַהוֹרִים.

וְהָאֵם בְּשְׂדוּף הִבָּא כְּדָאֵי לִי לְהִקְשִׁיב לְעֵצַת אִמִּי אוֹ שְׁלֹא? אֲנִי
מְרִגִּישָׁה חֲסֵרַת בְּטָחוֹן לְבַחַר שְׂדוּף לְבַד, וְאֲנִי מְרִגִּישָׁה פְּחַד
שֶׁמָּא אֶטְעָה, אֲךְ מִצַּד שְׁנֵי אֲנִי מְרִגִּישָׁה שֶׁאִמָּא לֹא מְכַנֶּבֶת
אוֹתִי לְמִקוּמוֹת הַנְּכֹנִים. אֶשְׁמַח לִיעוּץ וְהִכְנָה שֶׁל הָרֵב
וּבְרַכְתּוֹ, תוֹדָה רַבָּה וְשִׁבְתִּי שְׁלוֹם.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר דְּכָרִים, ג' מִנְחָם אָב ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַדְּסָה מְרַגְלִית תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת צְרִיכָה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שִׁיזְמִין לָךְ רַק אֶת הַזְּוִיג שֶׁלָּךְ

שהוא מן השמים, ועל קטב זה צריכות להיות כל התפלות שלך שיתן לך את בן זוגך, בודאי תמיד כדאי שהאמא תראה את הבחור וכו', עם כל זאת בפרוש כתוב בשלחן ערוך (יורה דעה הלכות פבוד אב ואם סימן ר"מ סעיף כ"ה) אם האב מוחה בבן שישא איזו אשה שיחפץ בה הבן אין צריך לשמע אל האב; עין שם. כי לפעמים האמא לא הצליחה בנשואין שלה וכו', אזי היא חושבת שגם הבת שלה לא תצליח וכו', וזה דבר טבעי וכו', ולכן אל תבלבלי את עצמך כי אם זה באמת הבן זוג שלך הוא יחזר אליה, ואם זה לא הבן זוג שלך אזי למה את צריכה לבלבל את עצמך? ולכן כל התפלות שלך צריכות להיות שיזמין לך הקדוש ברוך הוא את בן זוגך משרש נשמתך, ואם יש משיכה אחד לשני ויש הבנה הדדית, צריכים לגמר את זה תכף ומיד.

העקר לחפש בחור עם מדות טובות, שזה יסוד גדול מאד שהבחור יהיה טוב לב ולא קמצן וכו', שמח וזריז וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשמג.

האם בגלל פחד המלחמה מתר להקל ולהשמיע לתלמידים מוזיקה גם בימי בין המצרים?

שאלה:

מאת דן: שלום לכבוד הצדיק היקר המגלה בעולם את אור צדיק האמת.

אני מלמד בתלמוד תורה בתל-אביב, ובגלל אוירת המלחמה בה אנו נמצאים הקיטנה שתכננה לתלמידים בטלה, אין

טאילים ואין פעילות מחוץ לתלמוד תורה. גם בזמן הלמודים
אנו רצים מדי פעם לחדר מוגן בגלל האזעקות.
הילדים די מפחדים ומתוחים, במיוחד כשמדבר בילדים של
חנוך מיוחד שיש להם הרבה קשיים רגשיים. האם יש מקום
להתיר להשמיע להם שירים ומנגינות שמחות אף שמדבר
בתקופה של בין המצרים כדי להפיג את המתח שלהם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

יען שאתה מלמד ילדים של חנוך מיוחד וכו', ומה גם שיש
להם הרבה קשיים רגשיים וכו', אזי מתר להשמיע להם כלי זמר
אפלו עכשו בימים אלו שהם ימי אבל וכו', כי באמת מי שסובל על
העצבים מתר לו לשמע בצנעה כלי זמר וכו'.

רק חזק ואמץ להחדיר בילדים אמונה פשוטה בו יתברך שזה
דבר גדול מאד מאד, כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות
של אדם שהוא מלמד תינוקות של בית רבן, עד כדי כך שאמרו
חכמינו הקדושים (בבא בתרא ח:): על הפסוק (דניאל י"ב) "ומצדיקי הרבים
ככוכבים לעולם ועד" - אלו מלמדי תינוקות; והפשוט הפשוט הוא
שכמו שלא יכולים לספר את הכוכבים כי הם לאין ספר, כך אי אפשר
להסביר את גדל השכר של מלמדי תינוקות שמחדירים בהם אמונה
פשוטה בו יתברך, ויראת שמים שלמה, ובפרט עכשו שהערב רב
לקחו את עצמם לעקר את האמונה פשוטה מנערי ומבנות ישראל,
ולכן אשרי מי שהוא עכשו מלמד תינוקות של בית רבן, ומחדיר בהם
אמונה פשוטה בו יתברך, וזכותו גדולה בשמים, עד שאין יכולין
לספר את הזכיות שלו כמו שאי אפשר לספר את הכוכבים.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע ונתבשר בשורות משמחות
תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשמד.

**כבר שנים אני סובל מצפצופים באזניים. האם נגזר עלי
לחיות כך כל החיים?**

שאלה:

מאת רובי: שלום לכבוד הרב.

אני בן שלשים וחמש, ומגיל שמונה עשרה עקב לחץ נפשי
ושפעת שהסתבכה עם דלקת באזניים, אני סובל מרעשים
של צפצוף מטריד ששומעים אותם במח דרך האזניים
(מחלת סינוסיטיס), ואין לזה תרופה. בעקבות זה אני מטפל
בתרופות נגד דפאון וחרדות שעוזרות לי להרדם בלילה.
בשנים האחרונות הרעש החמיר, ונוצר לי מצב של חשמל
סטטי ממונע של מקרה, מזגן או מחשב וכו' - אני לא יכול
להיות הרבה זמן ליד מכשירי חשמל אלו, וכשאני לבד או יש
שקט (למשל בערב שבת) אז אני שומע את הרעש בצורה
חזקה.

האם אני וכל הסובלים ממחלה זו כל כך רשעים ברמה
של טיטוס הרשע, שנגזר עלינו לסבל כל החיים מהרעש
המטריד עשרים וארבע שעות ביממה חוץ מהשנה? ומה
לעשות בנו, התפללתי על זה הרבה והלכתי לצדיקים
אמתיים ולא נושעתי. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רובי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חס ושלום, אסור להגיד על עצמו שהוא רשע וכו', כי כמו שיש לאו של "לא תשנא את אחיך בלבבך", כך אסור לשנא את עצמו.

עליך לדעת שאין דבר כזה שיש מחלה שאין על זה רפואה, על כל דבר יש רפואה, צריכים רק לבקש את הקדוש ברוך הוא שימצא את השליח הטוב לרפאותו ושהמלאך רפאל יעמד על ימין הרופא, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ס.) על הפסוק (שמות כ"א י"ט) "ורפא ירפא" - מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות, ואמרו צדיקים שנתנה רשות לרופא לרפאות, אבל לא ליאש, ולכן הרגל את עצמך להתפלל בכל יום אליו יתברך בשפת האם שלך, ולבקש ממנו יתברך שתהיה לך רפואה שלמה, ואתה לא יכול לתאר ולשער את גדל הזכות של אדם שזוכה לדבר אל הקדוש ברוך הוא, אך צריכים אמונה פשוטה שהוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא ושומע תפלת כל פה, ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה נ"ג סימן י"ד) יפה תפלת החולה לעצמו יותר מכל; ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות תפלה סימן ס"ד) החולה שמתפלל על עצמו בדמעות, בודאי הקדוש ברוך הוא ירפא אותו ויקבל תפלתו.

ולכן הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, שזה יוציא את כל המרירות והפחדים שנמצאים בך וכו' וכו', ואי אפשר להסביר את גדל הזכות שקבלנו מרבנו ז"ל מתנה כזו שאדם יכול לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו, ולספר לו יתברך כל מה שעובר עליו, ועל ידי זה הוא נדבק באין סוף ברוך הוא, ואני בטוח שאם תהיה רגיל בזה, אזי תהיה לך רפואה שלמה רפואת הנפש

ורפואת הגוף גם יחד, כי אי אפשר להסביר את מעלת הזוכה לשפך שיח ותפלה תמיד אליו יתברך.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשמה.

פרסמו בשם אחד הצדיקים שרעידת אדמה עומדת לפגע בארץ ישראל. מה אפשר לעשות כדי למנע את זה?

שאלה:

מאת לאה: לכבוד קדשת הצדיק שלום וברכה!
בחסדי השם יתברך עלינו כלנו עדים לנסים הנגלים שהשם יתברך עושה עמו בכל רגע ובכל דקה בארץ ישראל, ישתבח שמו לעד, אך פרסמו בשם אחד הצדיקים הגדולים בארץ שישנה גזרה, ורעידת אדמה גדולה אמורה לפגע בארץ, דבר שגורם לי לחששות גדולים. מה עלינו לעשות כדי למנע את הדבר?

עם ישראל עובר מה שעובר כבר כל כך הרבה שנים, ורואים בלי סוף את רחמנותו של השם עלינו, תפלתי שכל הגזרות יתבטלו מעלינו. ונזכה כבר לגאולה ברחמים, רק ברחמים, אמן כן יהי רצון, ובזכות הצדיקים הקדושים נזכה לשמירה חסד ורחמים לנו ולכל עם ישראל, אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל לאה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

חסדי השם יתברך המרחם על עם ישראל, רואים עכשו נסים נגלים, נסים פתוחים שפבר דורות לא ראו נסים פתוחים כאלו, ממש השגחה פתוחה - הפלשתינאים הארורים ממטירים כבר יותר משלשת אלפים טילים וכו', והכל נופל רק בשדות ובמקומות פתוחים וכו', צריכים להיות טפש ושוטה לא להודות שזה נסים מהקדוש ברוך הוא, שכביכול שומר את עם ישראל ואת כל טיל מזיזים על שדות וכו', ולכן עלינו להודות ולהלל ולשבח את הקדוש ברוך הוא על הנסים והנפלאות שהוא עשה אתנו, ואמרו חכמינו הקדושים (שוחר טוב תהלים י"ח) לא כל מי שהוא אומר שירה אומר, אלא כל מי שנעשה לו נס ואומר שירה בידיע שמוחלין לו כל עוונותיו; זאת אומרת כשאדם מכיר את מקומו ויודע שהקדוש ברוך הוא שומר עליו ועושה אתו נסים ונפלאות בכל יום בכל שעה ובכל רגע, ואומר שירה להקדוש ברוך הוא על זה - על ידי זה מבטח לו שיימחלו לו על כל עוונותיו.

ולכן למה צריכים להפחיד את נשמות ישראל שתהיה רעידת אדמה וכו'? בודאי תהיה רעידת אדמה אצל העמלקים הארורים בגרמניה וכו', ולכן שמה אסור לבר ישראל לגור, כי הוא מאבד את עצמו לדעת, כי הם ימחקו כליל מעל פני האדמה בבוא היום וכו', כי עמלק מכרח להמחק על ידו יתברך, כמו שכתוב (שמות י"ז ט"ז) "ויאמר כי יד על כס יה מלחמה להוי"ה בעמלק מדר דר", ולכן למה צריכים להלחיץ את נשמות ישראל שתהיה רעידת אדמה וכו'? צריכים רק לחזק ולעודד ולשמח את נשמות ישראל, ותהלה לאל עם ישראל הם עם קדוש, כלם מזכירים את שמו יתברך, וצריכים להזהר מאד מאד מאלו המנהיגים של שקר וכו' שמפחידים בני אדם וכו', כי כך אמרו

חכמינו הקדושים (שבת קל"ט). תניא רבי יוסי בן אלישע אומר: אם ראית דור שצרות רבות באות עליו - צא ובדוק בדייני ישראל, שכל פרענות שבאה לעולם לא באה אלא בשביל דיני ישראל.

הקדוש ברוך הוא יצילנו מהם ומהמונם ויתרחב כבר לקל עם ישראל, ונזכה ביחד לקבל פני משיח צדקנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשמו.

**מדוע כשאני מתפלל הכל הולך הפוך,
ורק בסוף מסתדר כמו שבקשתי?**

שאלה:

מאת רן: שלום כבוד הרב. יהי רצון שהשם ישלח לך המון כח ובריאות איתנה.

שמתי לב לא פעם שכאשר התפללתי לבורא עולם על ענינים אישיים הוא תמיד שמע ורב הפעמים גם ענה, אבל לפני שהוא עונה תמיד דברים נראים שהם הולכים לכאן ההפוך - הפך ממה שבקשתי, ורק בסוף התפלה נענית. למה זה ככה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת אשר כל תפלה, כל תחנה וכל בקשה שאדם מבקש ומתפלל ומתחנן לפניו יתברך, מתקבלת מקדם או אחר כך, אבל תפלה תמיד פועלת, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רכ"ג)

כְּשֶׁהַצְדִּיק צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁלֵא יִמְלָאוּ בְקִשְׁתּוֹ, כִּי (וְהוּא וִירָא ק"ה): 'זְמַנִּין דְּשָׁמַע וְזְמַנִּין דְּלֹא שָׁמַע' וְכוּ', אָבֵל יֵשׁ צְדִיק שְׂיִכּוּל לְגַזֵּר וְלוֹמַר אֲנִי אוֹמֵר שְׂיִהִיָּה בְּנִי. וְזֶה בַחֲנִינֵת (בַּמְדַּבֵּר ו') "כֹּה תְבָרְכוּ וְכוּ' אֲמֹר לָהֶם". הֵינּוּ שְׁאֲנִי אוֹמֵר שְׂיִהִיָּה בְּנִי "יְבָרְכֶךָ הַיְוִ"ה וְיִשְׁמְרֶךָ" וְכוּ'; וְלִכְּנֵן אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשּׁוּם דְּבַר, רַק תִּמְשִׁיךְ לְהַתְפַּלֵּל אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת כָּלֵל, רַק כְּמוֹ תֵם לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיוֹת רְגִיל לְבַקֵּשׁ כָּל מֵה שְׁצָרִיכִים בְּלִי שׁוּם שְׂכָל עֲצָמֵי וְכוּ', וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (שִׁיחֹת הַר"ן סִימָן קנ"ד) שְׁעָקַר מֵה שְׁהִיַע לְמַדְרַגְתּוֹ הוּא רַק עַל יְדֵי עֲנִיָּן פְּרָאֶסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת), שְׁהִיָּה מְדַבֵּר הַרְבֵּה וּמְשִׁיחַ הַרְבֵּה בֵינּוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, וְאָמַר תְּהִלִּים הַרְבֵּה בְּפְשִׁיטוֹת. וְעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא הִגִּיעַ לְמָה שְׁהִיַע, וְאָמַר אִם הֵייתִי יוֹדַע שְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲשֶׂה מִמֶּנִּי מֵה שְׁאֲנִי עֲתָה, דְּהֵינּוּ חֲדוּשׁ כְּזֶה, הֵייתִי עוֹשֶׂה בְיוֹם אֶחָד מֵה שְׁעֲשִׂיתִי בְּשָׁנָה כְּלָה (כְּלוֹמַר שְׁהִיָּה מְזַדְרָז כָּל כֶּךָ בְּעִבּוּדְתּוֹ עַד שְׁמָה שְׁהִיָּה עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּשָׁנָה כְּלָה הִיָּה עוֹשֶׂה בְיוֹם אֶחָד). וְהִיָּה מִתְגַּעְגַּע מֵאֵד אַחַר מַעֲלַת הָעִבּוּדָה שֶׁל פְּרָאֶסְטִיק (פְּשִׁיטוֹת) בְּאֶמֶת, וְאָמַר "אֵי אֵי פְּרָאֶסְטִיק". גַּם אָמַר שְׁדַבֵּר עִם כְּמָה צְדִיקִים גְּדוּלִים וְאָמְרוּ גַם כֵּן שְׁלֵא הִגִּיעוּ לְמַדְרַגְתָּם כִּי אִם עַל יְדֵי עֲנִיָּן פְּרָאֶסְטִיק, שְׁעָסְקוּ בְּעִבּוּדְתָם עִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּפְשִׁיטוֹת גְּמוּר בְּהַתְבּוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵינּוּ לְבֵין קוֹנּוֹ וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא הִגִּיעוּ לְמָה שְׁהִיַעוּ.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֵר שְׁתִּמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת לְהַתְבּוּדָה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזוֹ הַמַּתְנֶה הִכִּי יִפָּה שְׁקַבְלֵנוּ מִרַבְּנּוּ ז"ל, וְכֵן זֶה יִתְגַּלֶּה בְּשְׁלָמוֹת לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל וְלְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ עַל יְדֵי מְשִׁיחַ צְדִיקָנוּ שְׁבֵא יְבוֹא, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (צְפַנְיָה ג' ט) "כִּי אֲזָ אֶהַפֶּךָ אֶל עַמִּים שְׁפָה כְרוּרָה לְקֹרֵא כָלֶם בְּשֵׁם הַיְוִ"ה לְעַבְדּוֹ שְׁכֶם אֶחָד".

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשמז.

**נְפִלְתִי וְעָשִׂיתִי עֲבֵרָה חֲמוּרָה, וּמֵאֵז אֲנִי שָׁבוּר לְרִסְיִים.
אִיךָ מִתְחַזְּקִים בְּמַצָּב כָּזֶה?**

שְׁאֵלָה:

סֵאת מְאוּר: נְפִלְתִי וְעָשִׂיתִי עֲבֵרָה חֲמוּרָה, וּמֵאֵז אֲנִי שָׁבוּר לְרִסְיִים וּמְרִיגִישׁ שְׁאִין לִי תִקְנָה. אִיךָ מִתְחַזְּקִים בְּמַצָּב כָּזֶה?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֹדֵר דְּבָרִים, ג' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל מְאוּר נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּכֹל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְהַשְׁבֵּר מְכַל מְשֻׁבֵּר וְכוּ', דּוּד הַמְלֶךְ עֵבֵר מַה שְּׁעֵבֵר וְכוּ' אֲשֶׁר אֵין לָנוּ מְשֻׁג כָּלֵל, וּמַה הוּא עֲשֵׂה? צַעַק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (תְּהִלִּים ל"ב) "כָּל מְשֻׁבְּרִיךְ וּגְלִיךְ עָלֵי עֲבָרוֹ", וּבִרְחַ אֱלֹו יִתְבָּרַךְ וּבִכָּה לְפָנָיו שְׁעוֹבְרִים עָלָיו מְשֻׁבְּרִים וּגְלִים וְכוּ', כִּי רַק זֶה הָעֲצָה כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל נִמְצָא בְּצָרָה - עָלָיו רַק לְצַעַק אֱלֹו יִתְבָּרַךְ שְׁיוֹצִיאֻ, וְזֶה מַה שְּׁרַבְנוּ ז"ל אָמַר פַּעַם לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל (יוֹנָה ב' ג') "מִבְּטָן שְׂאוֹל שׁוֹעֵתִי"; אֶפְלוּ כְּשֶׂאָדָם נִפְל לְמִקּוֹם שְׁנִפְל אָסוּר לוֹ לְהִתְיָאֵשׁ כָּלֵל, רַק לְקַיֵּם אֶת הָעֲצָה הַזֹּאת (יוֹנָה ב' ג') "מִבְּטָן שְׂאוֹל שׁוֹעֵתִי", וְאֵי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר מַה זֶה גּוֹרֵם בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל בּוֹרַח אֱלֹו יִתְבָּרַךְ וּבּוֹכָה וּמְבַכָּה שָׁמַיִם וְאָרֶץ שְׁיַעֲזוֹר לוֹ לְצַאת מִהַצָּרָה הַמְרָה שְׁנִפְל אֵלֶיהָ, וּבּוֹדָאֵי רַק זֶה הִיא הָעֲצָה הַיְחִידָה.

עַם כָּל זֹאת כְּשֶׁמְפֹסְקִים לְהַתְפַּלֵּל צְרִיכִים לְהַחִיּוֹת עֲצָמוֹ עִם כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׁיִישׁ בּוֹ, וְיִשְׁמַח אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל מַה שְׁיִיוֹכֵל, וְאָסוּר לְהִתְיָאֵשׁ כָּלֵל אֶפְלוּ שְׁרוּאָה שֶׁהַתְפַּלֵּל וְלֹא נִעְנָה עֲדִין אֵל יִפֵּל בְּשִׁבִיל זֶה בְּדַעַתּוֹ, אֵלֹא יַחִיהַ עֲצָמוֹ בְּבִטְחוֹן חֶזֶק שְׁלֵא יַעֲזוֹב אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ

ברוך הוא, וסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, רק לשמח ולהחיות
עצמו בכל מה שיוכל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשמח.

**המלחמה המתנהלת בחדש האחרון גורמת לי פחדים
ודאגות. איך מתחזקים?**

שאלה:

מאת תהלה: לכבוד הצדיק מיבנאל.

הפחד של חדש המלחמה האחרון השפיע עלי מאד -
בתקשרת רואים שזה כבר לא 'מבצע' פשוט אלא מלחמה
כבדה עם הרבה אבדות לא עלינו, ועכשו החמאס פרסם
שהם מתכננים פגוע באמצעות מצנחים, ושייש להם עוד
הרבה הפתעות בשבילנו, וההרגשה היא שחס וחלילה עומד
לקרות לעם ישראל משהו רע מאד. אני לא יכולה לישן בלילה
מרב פחד, וכך גם הילדים שלי. איך מתחזקים למרות הפחד
הגדול?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל תהלה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (ברכות ס.) שהוא תלמידא דהנה קא אזיל
בתריה דרבי ישמעאל ברבי יוסי בשוקא דציון חזייה דקא מפחיה,
אמר ליה: חטאה את, דכתיב (ישעיה ל"ג י"ד) "פחדו בציון חטאים";
הינו תלמיד אחד הלך אחר רבי ישמעאל הבן של רבי יוסי בשוק

של ציון, וראה רבי ישמעאל שההוא מִפְּחַד כָּל כֶּהֱ, עֲנָה וְאָמַר לוֹ: סִימֵן שְׂאֵתָה חוּטָא. וּבִקְאֵת רַבְּנֵי ז"ל אֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת וּדְוֵי דְבָרִים סִימֵן ד') מִי שְׂאִינוּ מִתּוֹדָה עַל עֲוֹנוֹתָיו מוֹרָא בָּא עָלָיו, וְלִכֵּן אִם נּוֹפֵל עַל מִישֵׁהוּ פְּחָדִים, עָלָיו לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְלִהְיוֹת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִזּוּ יֵצְאוּ עֲוֹנוֹתָיו מֵעֲצֻמוֹתָיו, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימֵן ד') שְׁעֲוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם חֲקוּקִים עַל עֲצֻמוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יחזקאל ל"ב) "וַתְּהִי עֲוֹנָתְךָ חֲקוּקָה עַל עֲצֻמוֹתֶיךָ", וְזֶה מֵה שֶׁהוֹרֵג אֶת הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים ל"ד) "תְּמוֹתַי רָשָׁע רָעָה", וְעַל יְדֵי וּדְוֵי דְבָרִים יוֹצֵאִים מֵעֲצֻמוֹתָיו הַחֲטָאִים שֶׁחֲקוּקִים עָלֵיהֶם.

וְלִכֵּן אֵין לָךְ מֵה לְפַחַד כָּלָל, רַק לְהִיּוֹת רְגִילָה לְהִתּוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַעֲבֹר, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ בְּטַחֲוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁלֹּא תִפְחָדִי מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וּבִפְרָט כְּשׁוֹזְכִים לְהַכְנִיעַ אֶת עֲצָמוֹ לְפָנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַל יְדֵי זֶה אֵין שׁוֹם פְּחָד, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנֵי ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מְרִיבָה סִימֵן כ"א) כְּשֵׁיט הַכְּנָעָה עַל יְדֵי זֶה אֵין מוֹרָא בְּמִלְחָמָה וּכְאֵלוֹ הוּא יוֹשֵׁב בְּמִצּוֹר.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ - אֵל תִּפְחָדִי, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִקְרָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל שׁוֹם דְּבָר, רוֹאִים אֶת הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה עִם עַם יִשְׂרָאֵל, הַפְּלִשְׁתִּינָאִים הָאֲרוּרִים כְּבָר יָרוּ לְמַעַלָּה מִשְׁלֶשֶׁת אֲלָפִים טִילִים וְאַף טִיל לֹא נָפַל עַל בְּנֵי וְכוּ', שֶׁהִיָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שְׁמוֹת, אֲלֹא כָּל הַטִּילִים נּוֹפְלִים רַק בְּשָׂדוֹת וּבִמְקוֹמוֹת פְּתוּחִים, אֲזִי רוֹאִים בְּחוּשׁ אֵיךְ שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן צְרִיכִים רַק לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאֵין מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ שֶׁתִּרְאִי לְהִתְחַזֵּק בֵּיתֵךְ שְׂאֵת וּבֵיתֵךְ עַז בְּאִמּוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִכְנִיִּסִי בְּדַעְתְּךָ אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיךָ יִתְבָּרַךְ כָּלָל, וְהַכֵּל לְכֹל אֲלֵקוֹת גְּמוּר הוּא, וּבְמַחְשָׁבָה זֹו תְּמִיד תִּלְכִּי, וְזֶה יִטְהַר אוֹתְךָ מֵהַכֵּל, כִּי כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל רַק חוֹשֵׁב מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל יְדֵי זֶה נִדְבַק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְנִצּוֹל מִכָּל רַע.

אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שׁוֹזְכָה לְהַכְנִיס בְּמַחְשָׁבָתָה תְּמִיד אֲשֶׁר אֵין

בלעדי יתברך כלל, ומצירת לפניה איך שהכל לכל הוא אור האין סוף ברוך הוא, והיא נמצאת בתוך האור אשר אין עוד תענוג כתענוג הזה, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות פחד סימן כ"ה) כששוכחים את השם יתברך ואינם נשענים עליו, על ידי זה מתפחדים מאמות.

ולכן עלינו להזכיר לעצמנו תמיד שהוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא, ועל ידי תקף האמונה שתהיה לנו בו יתברך, על ידי זה לא יהיה לנו שום פחד, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות מריבה סימן נ"ד) מי שיש לו אמונה אינו ירא מאויבים. ולכן תתחזקי באמונה פשוטה בו יתברך, ועל ידי זה תנצלי מכל מיני פחדים שבעולם, ותחיי בשלות הנפש, ותוכלי לישן טוב טוב. ותשמרי מאד מאד להקפיד לברך את כל הברכות בקול רם, ובפרט את ברכת המזון, ואז יסתלק ממך כל הפחד, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות פחד סימן י"א) מי שאינו נזהר בברכות הנהנין תחלה וסוף פחדים באים עליו.

ולכן תחיי זהירה מאד מאד לברך את הברכות בכונה פשוטה, ועל ידי זה תמשיכי על עצמך השגחה פרטית, ואין לך מה לפחד כלל כי גדול אדונינו ורב להושיע, ואנחנו עומדים כבר על סף הגאולה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשמט.

**אני רוצה לבקר את הורי שגרים במרכז הארץ,
אך בגלל איום הטילים אינני יודע האם זה כדאי**

שאלה:

מאת משה: שלום לכבוד הצדיק.

שמי משה ואני גר בצפון. ההורים שלי גרים בגוש דן, ועקב המלחמה הם חוששים ליצאת לדרך כדי לבקר אצלנו מחשש שבדרך תהיה אזהרה. חשבתי שאולי אשמח אותם

בְּכָךְ שָׂאבוּא אֲלֵיהֶם עִם אִשְׁתִּי וְיִלְדִי לְבַקֹּר שֶׁל כֹּמֶה שְׁעוֹת
 בְּהַפְתָּעָה, וְאֲנִי מֵאֲמִין וּמִקְוֶה שֶׁבְּאֲזוֹר הַזֶּה לֹא יִפְלוּ טִילִים
 כְּשֶׁנִּגְיַע לְשָׁם, וְגַם אִם כֵּן - הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵרָאֵה לָנוּ הַשְּׂגָחָה
 נִפְלְאָה עִם הַטִּילִים שֶׁנּוֹפְלִים בְּשִׁטְחִים פְּתוּחִים. מַה כְּבוֹד
 הַצְּדִיק אֲמַר?

תשובה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר דְּכָרִים, ג' מִנְחָם אָב ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל מִשָּׁה נֵרוּ יְאִיר

לְנֶכֶן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ שֶׁמִּצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם הִיא מֵהַמִּצְוֹת הַכִּי חֲשׂוּבוֹת,
 כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (תְּנֵא דְבֵי אֱלֵיהּ רַבָּה פְּרָשָׁה כ"ו) כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, וְאִין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִבְּקֵשׁ מֵהָאָדָם רַק שֶׁיִּכְבֵּד אָב
 וְאִם; וְאֲמָרוּ (פְּסִיקְתָא רַבְתִּי) חֲמוּנָה שְׁבַח־מִוֹרוֹת כְּבֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת
 אִמְךָ; וְאֲמָרוּ (קִידוּשִׁין ל:) שְׁלֵשָׁה שְׁתַּפִּין הֵן בְּאָדָם - הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 וְאָבִיו וְאִמּוֹ. בְּזִמְן שֶׁאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ דְּרַתִּי בִּינֵיהֶם וְכַבְּדוּנִי; רוֹאִים מִזֶּה שֶׁאִם
 מְכַבְּדִים אֶת אָבָא וְאִמָּא בְּזֶה מְכַבְּדִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְלִכֵּן זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד לְבַקֹּר אֶת הַהוֹרִים מְדִי פַעַם בְּפַעַם, וְעַל
 כָּל פְּנִים שְׁלֹא יִחְסַר יוֹם אֶחָד שְׁלֹא תִצְלַצֵּל לְכָל הַפְּחוֹת פַּעַם אַחַת
 לַהוֹרִים וְלִשְׂאֵל בְּשִׁלוּמָם, כִּי זוּ מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְאֲנָשִׁים מְזַלְזָלִים בְּזֶה,
 יְכוּלִים לְדַבֵּר עִם חֲבֵרִים עַל דָּא וְעַל הָא שְׁעוֹת, אַבְּל כְּשֶׁבָא לְדַבֵּר עִם
 הַהוֹרִים יֵשׁ לָהֶם כָּל מִינֵי תְרוּצִים לְהַתְחַמֵּק, וְאִין בְּזֶה שׁוּם הַתֵּר כָּלֵל
 לְהַתְחַמֵּק מִהַהוֹרִים, וְאֲשַׁרִּי מִי שְׁזוּכָה לְהַחִיּוֹת אֶת הַהוֹרִים שְׁלוּ בְּכָל
 יוֹם בְּזֶה שֶׁמִּצְלַצֵּל אֲלֵיהֶם עַל יְדֵי הַטְּלַפּוֹן.

אֲתָה יְכוּל לְנַסֵּעַ אֶל הַהוֹרִים לְבַקֹּר אוֹתָם, כִּי כֶּךָ אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים ח.) שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן נְזוּקִין; וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים
 שֶׁתְּבַקֵּשׁ אֶת הַהוֹרִים שֶׁיְּבוֹאוּ אֵלֶיךָ.

יעזר הקדוש ברוך הוא שימתקו כל הדינים מעל כלל ישראל, ושנזכה לראות במו עינינו בגלוי שכינה ובגאולה הקרובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשנ.

נאלצתי ללוות כסף מהשוק האפר, ובימים האחרונים קבלתי איזמים. מה עושים?

שאלה:

מאת אבי: העסק שלי שהחזיק אותי עד היום ירד מאד, ובזמן האחרון אין לי לקוחות חדשים שמתענינים בשרותים שאני מציע. בנוסף, אני בבטיחה חמומה כי הסתבכתי עם השוק האפר בהלוואות, והם דוחקים אותי לפנה וכבר קבלתי מהם איזמים. תעזר לי בבקשה אני מרגיש שלא הולך לי שום דבר!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אבי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת ויתר עז, ואל תשבר משום דבר, כי גדול אדונינו ורב להושיע. הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא לבקש ממנו יתברך שיחוס וירחם עליך, ודע לך שכל דבור ודבור שבר ישראל מדבר אל הקדוש ברוך הוא בוקע רקיעים, ואם אדם היה יודע מה יכול לפעל עם התפללות שלו, לא היה מפסיק מלהתפלל אל הקדוש ברוך הוא.

בודאי זו צרה גדולה מאד כשמסתבכים עם השוק האפר

בהלואות וכו', אבל אין בררה, ואם נפלת שמה, אזי לדעתי תקים מה שאמר החכם מכל אדם (משלי י"ח כ"ג) "תחננני ידבר רש" - תבקש מהם ברחמים וכו' ותבטיח להם שתשלם להם לאט לאט, ותראה שהקדוש ברוך הוא ימציא לך חן בעיני נוגשיך וכו' ולכסוף תצא מכל הצרות והחובות שרצו עליך.

קבל על עצמך לשמר שבת קדש ואז השבת תשמר עליך, ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה י"א סימן א') על הפסוק (משלי י') "ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה" - ברכת הוי"ה היא תעשיר - זו השבת, שנאמר (בראשית ב' ג') "ויברך אלקים את יום השביעי".

דע לך שסגולה לפרנסה לברך ברכת המזון מתוך הסדור דיקא, ובקול ובשמחה, וזה מסגל לעשירות נפלאה, כמו שכתוב (משלי י') "ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה", הינו כשמברך את ברכת המזון בשמחה עצומה, זה מסגל לעשירות, וכן להזהר מאד על נטילת ידים וכו', ולכן מהיום והלאה תקפיד מאד מאד על נטילת ידים כשאתה קם בבקר וכו', וכן כשיוצאים לשרותים וכו', וכן לפני האכילה לטל ידים עם נטלה דיקא וכו', כי נטילת ידים מסגלת להנצל מעניות, כי על נטילת ידים ראשי תבות עני, כי מי שמזלזל בנטילת ידים נעשה עני, ואמרו חכמינו הקדושים (שבת ס"ב:) אמר רב חסדא: אָנָּא מְשָׂאי מְלֵא חֲפְנֵי מֵיא וְיִהְיֵוּ לִי מְלֵא חֲפְנֵי טִיבוּתָא; [אני נטלתי ידי עם מלא מים ונתנו לי חפנים מלאים טוב, כי רב חסדא היה עשיר גדול מאד, והכל בזכות נטילת ידים שהיה מקפיד על זה]. ואמרו חכמינו הקדושים (שם) כל המזלזל בנטילת ידים בא לידי עניות, וכך נפסק בשלחן ערוך (ארח חיים סימן קנ"ח סעיף ט') צריך לזהר בנטילת ידים שכל המזלזל בנטילת ידים חייב נדוי ובא לידי עניות ונעקר מן העולם; ולכן אני מאד מבקש אותך שתקפיד על נטילת ידים עם שפע, ועל ידי זה תזכה לעשירות גדולה מאד מאד, וכן לברך ברכת המזון בקול גדול כדי שהילדים שלך ישמעו

מה זה ברכת המזון בקול, וכן נהגו אנשי שלומנו לברך ברכת המזון בהתעוררות גדולה מאוד מאד, כי רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות אכילה חלק ב' סימן ג') על ידי ברכת המזון נתודע השם יתברך בעולם; אשרי מי שמקיים את זה ואז אל רב טוב הגנוז יזכה, ואל יקל בעיניך דבר זה כי חכמינו הקדושים הקפידו על זה מאד מאד.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתקיים את כל זה, ותראה שנוי דרסטי בחייה. העקר תתחזק להיות בשמחה עצומה, ואל תתן שהעצבות תכבש אותך, ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד על ידי זה הוא מצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תנשא.

רבי נחמן אמר שההולך אחר עצת אשתו נופל בגיהנם. האם לא צריכים לשתף את האשה בכל דבר?

שאלה:

מאת עידו: שלום.

מצד אחד רבי נחמן אמר בספר המדות שההולך אחר עצת אשתו נופל בגיהנם, ומצד שני כבוד הרב תמיד אומר שרבי נחמן הקפיד מאד שיהיה שלום בית בין הבעל והאשה. איך זה מסתדר יחד?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל עידו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

את הקשיא שלך שאתה שואל כבר שואלת הגמרא, ומתרצת תרוץ על זה (עין בבא מציעא נט.) ואמר רב: כל ההולך בעצת אשתו נופל בגיהנם וכו'. אמר ליה רב פפא לאביו: והא אמרי אינשי איתתך גוצא גחין ותלחוש לה? לא קשיא - הא במילי דעלמא והא במילי דביתא. לישנא אחרינא: הא במילי דשמאי והא במילי דעלמא; הינו כשבא בעניני בית או בעניני עולם הזה, כדאי לצית את האשה ולא להתעקש אתה, ומכל שכן לא להכנס אתה בשום וכוהים, אבל כשבא לדברי יהדות כגון שהיא רוצה שתחלל שבת חס ושלום, או לעבר שאר אסורים רחמנא ליצלן אזי אסור ללכת אחר עצת אשתו, כי בקלות יכולים לפל על ידה לגיהנם.

בעל צריך לשים קוים אדמים בביתו, זאת אומרת שצריכים לעשות סיגים וגדרים כדי שלא יבוא לידי אסורים חס ושלום, וצריך לעמד על זה חזק מאד מאד, ולא לוותר בשום פנים ואפן, ובפרט בעניני כשרות האכילה וכו', ובשר בחלב וכו', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (קידושין פ:): נשים דעתן קלות עליהן; ולכן כל מה שקשור ליהדות אסור ללכת אחר עצת אשתו שתוליך אותו שולל.

העקר ראה לחזק את עצמך בשלום בית, ותכבד ותיקר את אשתך מאד, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב): "ולאברם היטיב בעבורה". והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא 'אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעטרו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו]; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"רן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות באה בזכות האשה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשביל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשנב.

יש לנו הזדמנות לקנות בית אך נצטרך לקחת משכנתא גבוהה. האם לעשות את הצעד הזה?

שאלה:

מאת שלום: לכבוד הצדיק הקדוש!
אנחנו זוג צעיר עם ארבעה ילדים וגרים במרכז בבית שכור. נפלה בחלקנו הזדמנות לקנות בית, אך הבעיה היא שאין לנו הון עצמי ואנחנו צריכים לקחת מהבנק משכנתא בגובה תשלמים אחוז מהנכס. אני ואשתי מרויחים משכורות רגילות, וההחזר של המשכנתא הוא כמעט חצי משתי המשכורות שלנו ביחד. האם לדעת הצדיק אנחנו צריכים להתחייב או להמשיך לחכות לישועת השם? המון תודות ורפואה שלמה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים, ג' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שלום נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת כי כשאדם גר בשכירות אצל אחרים אזי כל הכסף שלו הולך לטמיון, כי יכול לגור אצל אחר חמש שנים או עשר שנים, וכל הכסף ששלם לו הלה לטמיון, כי מחר בעל הבית יכול להוציא אותו מהדירה, מה שאין בן כשאדם משלם משכנתא את זה הוא משלם עבור עצמו, ולכן במקום לשלם שכר דירה כדאי לקנות בית ולשלם משכנתא, ובין כך אתה משלם בשבילה, כי דירה זו השקעה טובה, ואף אחד לא יכול להוציא אותה, ולכן תתחזק באמונה ובבטחון בו יתברך והעקר שיהיה לה בטחון עצמי לא לפחד משום דבר, ותכנס בזה ותקנה דירה והקדוש ברוך הוא ישמר אותך מכל רע, אל תפחד.

הרגל את עצמך לומר בכל יום "יום תהלים" כי התהלים נחלק לשבעה חלקים כפי שבעת ימי השבוע, ולכן אשרי מי שזוכה לסיים במשך כל השבוע את כל ספר התהלים, וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן צ"ח) אמירת תהלים מעלה גדולה כאלו אמרם דוד המלך בעצמו, כי הוא אמרם ברוח הקדש והרוח הקדש מונח בתוך התבות, וכשאומרם הוא מעורר ברוח פיו את הרוח הקדש עד שגחשבו כאלו אמרם דוד המלך עליו השלום בעצמו. והוא מסגל מאד לרפאות החולה להיות לו בטחון רק על השם יתברך, שעל ידי אמירת תהלים יושיעו השם. והבטחון הוא בחינת משענת כמו שהאדם נשען על המטה כן הוא נשען על הבטחון שבוטח שיושיעו השם, כמו שאמר דוד (תהלים י"ח י"ט) "ויהי הוי"ה למשען לי". ועל כן על ידי זה נתרפא החולה, כמו שכתוב (שמות כ"א י"ט) "אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה"; וכן הוא משענת על פרנסה, כשאדם אין לו פרנסה, ראוי לו לשפך את לבבו אליו יתברך, הן בשיחה בינו לבין קונו, והן באמירת תהלים, וכן כל דבר שאדם צריך לבקש בעת אמירת התהלים, הינו הוא יכול לומר מזמור אחד, ואחר כך לבקש את בקשתו בלשון שמדבר בו, וכן אחר כל מזמור לבקש מה שהוא צריך, ואז יראה ישועה גדולה מאד, העקר להתחזק בבטחון חזק, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשנ"ג

חז"ל אמרו: 'הלכה בידוע שעשו שונא ליעקב'. מה ההסבר לכך שפיום עקר השנאה היא מצד ישמעאל?

שאלה:

מאת אוריאל: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
בעקבות חסיפת ילדי החמד התעוררה אצלי שאלה: ידוע מה

שָׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי "הֲלֹכָה הִיא בְּיָדוֹעַ שְׁעָשׂוֹ שׁוֹנֵא לִיעֶקֶב", כְּלוֹמַר שְׁכַף הִיא הַמְצִיאוֹת וְאִי אֶפְשָׁר לְשׁוֹנוֹת אוֹתָהּ, וְלִצְעָרְנוּ הֶרֶב סְבַלְנוּ מִזָּרַע עֵשׂוֹ אֶת הָאִינְקוּיִצְיָהּ וְהַשׁוֹאָה הַנּוֹרָאָה וְכוּ', וְכוּ', אֲבָל בְּיָמֵינוּ אָנוּ רוֹאִים שְׂרֵב הַשְּׁנֵאָה וְהַהֲרָג (לֹא תְקוּם צָרָה פְּעָמִים) בָּאִים מִזָּרַע יִשְׁמַעֵאל, הֵרִי הַחוֹטְפִים וְהַמְחַבְּלִים שֶׁהֲרִגוּ אֶת שְׁלֹשֶׁת הַנְּעָרִים הֵם מִזָּרַע יִשְׁמַעֵאל, וְכָל הָאִינְתִּיפָדָה, הַפְּגוּעִים וְהַקְטִינְשׁוֹת נִגְרָמִים עַל יָדָם. אִיךָ מִסְבִּירִים אֶת מֵאֲמָרוֹ שֶׁל רִשְׁבִּי לְאוֹר הַמְצִיאוֹת הַיּוֹם?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּכָרִים, ג' מִנְחָם אָב ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אוֹרֵיִאל נְרוֹ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲנִי לֹא מִבִּין אֶת קְשִׁיתְךָ, בְּנֵי עֵשׂוֹ לֹא הִשְׁתַּנּוּ כִּהְיוּ זֶה, הֵם שׁוֹנְאִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּדִיוֹק כְּמוֹ בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל, תְּמִיד נוֹתְנִים אֶת הַצֶּדֶק לְבְנֵי יִשְׁמַעֵאל, וְלֹא לְהַבְדִּיל לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן אֵין כָּאֵן שׁוֹם קְשִׁיא, הֵן עֵשׂוֹ וְהֵן יִשְׁמַעֵאל שׁוֹנְאִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְהַאֲנִיטִישְׁמִיּוֹת שֶׁל הַגּוֹיִים הִיא בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלוֹלֵא שְׁנוֹפֵל עֲלֵיהֶם פְּחַד מְמָרוֹם וְכוּ', מִי יוֹדֵעַ אֵל מַה הֵם מְסַגְּלִים כְּאֲשֶׁר רָאִינוּ בְּעֶבֶר וְכוּ'.

אֵיִתָּא בְּבַעַל הַטּוֹרִים עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כ"ה י"ח) "עַל פְּנֵי כָל אֲחִיו נָפֵל", וְסַמֵּיךְ לִיה "וְאֵלֶּה תוֹלְדֹת יִצְחָק", לוֹמַר כְּשִׁפֵּל יִשְׁמַעֵאל בְּאַחֲרִית הַיָּמִים אֲזִ יִצְמַח בֶּן דָּוִד שֶׁהוּא מִתּוֹלְדוֹת יִצְחָק; יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנֹזְכָה לְרֵאוֹת אֶת זֶה בְּמוֹ עֵינֵינוּ בְּקָרוֹב מְמָשׁ.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשנ"ד.

בנינו לומדים בבית ספר ממלכתי דתי ואנו שוקלים להעבירם לתלמוד תורה. מה דעתכם?

שאלה:

מאת יניב: לכבוד הרב שלום וברכה.

שני הבנים שלי לומדים כיום בבית ספר ממלכתי דתי בכרמיאל. באפן כללי טוב להם שם, כף גם הם מעידים, אף אני ואשתי לא כל כף מרצים מהדגש התורני בבית ספר זה. לאחרונה נודע לנו על תלמוד תורה חדש בצפת שהקימו זוג חוזרים בתשובה חסידי ברסלב, ושמענו דברים טובים מאד על המקום.

הלכנו לראות ולשמע והתרשמנו מאד, ועתה יש לנו התלבטות האם כדאי להעביר את הבנים שיעלו בשנה הבאה לכתות ג' ו-ד' לתלמוד תורה בצפת. אוּדה לרב על חיות דעתו בענין זה.

בתודה מראש, המחכה לראותך בקרוב, יניב.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר דברים, ד' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יניב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין שום ספק שפדאי להעביר את התלמידים לתלמוד תורה בצפת, כי תלמוד תורה חסידי יכניס חמימות בילדים, ומכל שכן שהתלמוד תורה הוא גם שיף לחסידי ברסלב שפדאי יחדירו בילדים גם את הענין של תפלה והתבודדות לקדוש-ברוך-הוא שזה דבר טוב מאד להרגיל את הילדים כשהם עדין בגיל צעיר לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולהחדיר בהם אמונה פשוטה בו ותברך.

ולכן תראה להכניס את הילדים שמה, והקדוש ברוך הוא יעזר
לכם שתרוו רב נחת דקדשה מכל ילדיכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשנה.

**בגלל שאני גרושה אני חוששת שגם לבנותי תהיה
בעתיד בעיה בזוגיות. איך אפשר למנוע זאת?**

שאלה:

סאת גלית: לכבוד הרב היקר
ראיתי שכתבת בתשובותיך שהבנות מחקות את האם, והיות
שלצערי התגרשתי (שלא ברצוני) אני רוצה לדעת: מה אוכל
לעשות למען שתי בנותי הקטנות כדי שהן כן יקימו בית,
ויתחתנו ולא יתגרשו כמוני חלילה? אפשר לעצרתך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, ד' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל גלית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (פתובות ס"ג.) הינו דאמרי אינשי - רחילא
בתר רחילא אזלא, כעובדי אמה כן עובדי ברתא; כמו שהאם מתנהגת
כן הבת תתנהג, וזה בדויק ומנסה, ולכן האשה צריכה להתנהג בדרך
ארוץ גדולה מאד, וללכת בצניעות, וכך הבנות יחקו אותה.

בנות שגדלות עם אמא גרושה וכו' אזי האמא צריכה להיות
חכמה ואף פעם לא לדבר רע נגד האבא שלהם, כי לבסוף זה יעשה
את ההפך, שהם יתחילו לשנא את האמא.

בדרך כלל כשגדלים אצל אחד ההורים אחר הגרושין בודאי זה משאיר על נפשם צלקת וכו', אבל יש ילדים שיחקו את ההורים שהתגרשו, כי כך ראו אצל ההורים שלהם, ולהפך יש ילדים שדוקא הם יעשו בדיוק ההפך, כי הם ראו את הסבל שההורים סבלו אחר הגרושין אזי הם יחליטו בעצמם שהם יבנו בית מישב ומסדר, מלא אהבה והבנה הדדית.

הקדוש ברוך הוא יעזר שהבנות שלך יגדלו בריאות בנפשן ושכלן, רק אף פעם אל תדברו רע על האבא שלהן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשנו.

**יסודו בשכונתי מנין של חסידי ברסלב.
האם כדאי להתחיל להתפלל אתם?**

שאלה:

מאת נחמן: במקום שאני גר יש בית כנסת מרכזי אחד בו מתפללים אנשים מקבוצות שונות. בין כל המתפללים יש גם קבוצה לא מבטלת של חסידי ברסלב בכל מיני רמות קרבה לחסידות - החל מכאלה שנוסעים לאומן פעם בשנה וזה הקשר היחיד שלהם, ועד לחסידים שנוהגים בכל דרכיהם כחסידי ברסלב.

לאחרונה החליטו חסידי ברסלב לפתח מנין משלהם, ובעקבות כך חלק מהמתפללים במנין הרגיל עברו להתפלל שם בטענה ששם יש להם יותר ישוב הדעת בתפלה, שם פחות מדברים בתפלה, וכן שמתפללים שם בהתקשרות לצדיק. כתוצאה מכך נפגע המנין הרגיל וכמה פעמים אף

לא היה מנין. האם אפשר להתפלל עם המנין של חסידים
ברסלב, או שעדיף להתפלל עם כלל הצבור?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, ד' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נחמן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לתאר ואין לשער את גדל הזכות של אדם שמתפלל בבית
הכנסת הנקרא על שם רבנו ז"ל, כי שם יכולים לדבר פתוח מעצותיו
הקדושות של רבנו ז"ל, וכן להתפלל תפלה בכח ובשמחה וכו', וכן
בהמחאת כפים באמצע התפלה וכו', ובפרט הרקודין שאחר כל
תפלה ותפלה, וזה דבר גדול מאד להיות בין אנשי שלומנו שמדברים
תמיד מעצותיו הקדושות.

וצריך תמיד לזכר מה שאמר רבנו ז"ל (חיי מוה"ר"ן סימן קפ"ז) קדם
שיצא מברסלב לאומן להסתלק שם לעילא ולעילא וכו', וכו', בעת
שיצא מפתח הבית לעלות על העגלה, עמד אצל המזוזה והניח ידו על
המזוזה, ענה ואמר להצבור שהיו שם: תראו להתקבץ יחד ולהתפלל
יחד, כי אם תתפללו בכונה, תוכלו להמשיך אותי לכאן; רואים מכל
זה איך שרצונו של רבנו ז"ל היה שנהזיק את עצמנו ביחד, נתפלל
יחד, ונלמד יחד, וזה היה רצונו החזק שנהזיק את עצמנו ביחד, ואמרו
אנשי שלומנו שראו את זה בחוש, שבכל קבוצת של אנשי שלומנו
היקרים שהחזיקו את עצמם ביחד, ותמיד דברו ביניהם רק את דברי
רבנו ז"ל, על ידי זה גדלו והצליחו.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתמיד תהיה בין אנשי שלומנו היקרים,
שמחזקים אחד את השני, ועל ידי זה תצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשנז.

**ברכתם אותי שבקרוב מאד אתחתן.
האם לפנות לשדכניות או להמשיך בתפלות בלבד?**

שאלה:

מאת פייגא: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
תודה רבה על כל החזקים, אני מתפללת תמיד לרפואתכם
השלמה.
כשהייתי אצלכם, כבוד הצדיק אמר לי שבקרוב מאד אתחתן.
עוד מעט אהיה בת עשרים וחמש ולכן חשוב לי לשאל: האם
רק להתפלל כמו שבכבוד הצדיק אמר או שבנוסף לעשות גם
השתדלות וללכת לשדכניות? תודה רבה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, ד' מנחם אב ה'תשע"ד.
שלום רב אל פייגא תחיה
לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ט) שהצדיק הוא השדכן
המשדך כל השדוכים, ולכן אם את יכולה לנסע אצל ציון רבנו ז"ל
ולבקש שם על מציאת הזוג מה טוב ומה נעים, עם כל זאת עליך
לדעת שמה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל, ולכן תבקשי
ממנו יתברך בכל יום על מציאת הזוג, והעקר לבקש שתזכי למצא
את בן זוגך השיך אל שרש נשמתך, ומה טוב ומה נעים אם תהיי
רגילה לומר בכל יום כמה פעמים את התפלה הזאת:

רבנו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בן זוגי,
ואתה בעצמך יודע שאני מוכנה כבר להתחתן כדי להנצל
מעברות חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד
עכשו, נתעכבה מציאת זוגי, ואני נמצאת בצער גדול מאד, כי

אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים כל השרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה. ולכן הנני מתחרטת על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבלת על עצמי לחזור בתשובה שלמה. וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקון י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שבה בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בן זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך ולגרם לך נחת רוח גדול מאד, ואזכה לחיים טובים ונעימים, מעתה ועד עולם אמן סלה.

העקר אל תהיי בררנית, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (יבמות ג.ו.) נחית דרגא נסיב איתתא; את צריכה לרדת מדרגה ואז תמצאי את הזוג שלך, כי בדרך כלל בחורה היא גאותנית וכו', ולא מתאים לה לקחת את זה או את זה וכו', וחושבת לעצמה "אני הכי חכמה והכי יפה וכו', אקח את זה?" או "אני הכי חכמה והכי יפה והכי משפילה וכו', אקח את זה?" והיא מסתובבת ומחפשת את בן הזוג שלך כפי הדמיון שנכנס בה כאלו מי יודע מה היא? והיא רוצה שיבוא אליה זוג משהו שעדין לא נברא וכו', ועל ידי זה מחפשת וכו', ומסתובבת ויוצאת לפגישות פן ואולי אמצא את בחיר לבבי שיבוא אלי על סוס לכן עם שקים מלאין כסף וכו', ובשביל זה הבחורה מחכה עד שיוולד זוג כזה, ובין כך היא לא קולטת שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם "הזהר מן הזמן כי הוא אויב רע מאד", ועד שתופסת את עצמה רואה שהיא כבר בגיל שלשים, ומה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים ונותנים לנו עצה (יבמות ג.ו.) נחית דרגא נסיב איתתא - תרדי מדרגה ואל תחזיקי מעצמך כל כך גדולה וכו', ואז תמצאי בקלות בן זוג שיתאים לך.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתבשרי לי בקרוב בשורות משמחות שזכית למצא את בן זוגך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשנח.

**לאחר שנה של נתק המשדכת שלי יצרה אתי קשר.
האם כדאי לחדש את הקשר?**

שאלה:

מאת אברהם: לכבוד קדשת הרב הצדיק, מורנו הרב אליעזר
שלמה שיק שליט"א.

אני בקשר עם בחורה שמעניינת באשור של כבודו לגבי
המשך הקשר בינינו. בעבר היא שאלה כאן באתר וקבלה
מכבודו תשובה שגראית כשלילית, ונשמח לשמע את דעתו
של הרב שוב מאחר והנושא של חדוש הקשר עלה שוב,
ואולי הפעם תהיה ברכה בקשר הזה.

קצת פרטים: הסבה לסיזם הקשר היה מפני שהוריה של
הבחורה לא רוצים אותי מפני שאין לי עבודה, וגם הורי לא
רוצים אותה מפני שהיא נמוכה מדי לטענתם. חדוש הקשר
לא נעשה מתוך לחץ של אחד הצדדים אלא עלה כהצעה
חד פעמית שלי מאחר שהמשדכת יצרה אתי קשר לאחרונה
אחרי כמעט שנה שאנחנו לא בקשר. מה דעתכם בעניין?
תודה ורפואה שלמה בזכות רבנו זכותו תגן עלינו אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים, ד' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם יש משיכה ביניכם וכו', הינו שאחד מרצה מהשני וכו', ויש
ביניכם הבנה הדדית, אזי תגמרו את השדוך בכי טוב, ושיהיה בסימן
טוב ובמזל טוב.

העקר תזכרו שגשואין זו אחריות גדולה מאד, וצריכים מאד

מאד לשמר על שלום בית, ולכבד אחד את השני, שזה יסוד גדול ביהדות, ולותר אחד לשני שזה יסוד גדול בשלום בית.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתצליחו, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשנט.

**האם זה נכון שכל העצבות והבלבולים של האדם
נובעים מפגם הברית?**

שאלה:

מאת משה: לכבוד הרב שלום ושבוע טוב.
שורים עלי עצבות ומרה שחורה שלא עוזבים אותי. אני מנסה לחזק את עצמי בדבורים של רבי נחמן, מנסה להיות בשמחה ולהסתכל רק על הטוב שבי - אבל היצר הרע והמחשבות השליליות יותר חזקות ממני. קראתי באחת החוברות של כבוד הרב שהכל נובע מפגם הברית. האם זו הבעיה שלי? ואם כן, איך מתקנים את זה באופן שהרגשות אשמה והבלבולים יעזבו אותי ואוכל להיות בשמחה אמיתית ושלמה? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל גלה לנו דרך נוראה ונפלאה מאד איך שאדם צריך

להתחזק בַּיָּתֶר שְׂאֵת וּבַיָּתֶר עֵז, אֶפְלוּ בַּמַּצְבִּים הַכִּי קָשִׁים שְׁעוֹבְרִים עָלָיו וְכוּ', וְאָמַר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אִם אֵתָּה מְאָמִין שְׁיִכּוּלִים לְקַלְקֵל תְּאָמִין שְׁיִכּוּלִים לְתַקֵּן; וְאָמַר רַבְנּוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שְׁצַרִּיךְ כָּל אָדָם לְמַצָּא בְּעַצְמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, כִּי אִין זֶה עֲצָה לְשֹׁבֵר אֶת עַצְמוֹ וּלְפַל בַּיָּאוֹשׁ וְכוּ', כִּידוּעַ שְׁצַרִּיךְ הָאָדָם לְהִזְהַר מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלִהְרַחֵק אֶת הָעֲצָבוֹת מְאֹד מְאֹד, וְאֶפְלוּ כְּשִׂמְתַּחִיל לְהִסְתַּכֵּל בְּעַצְמוֹ וְרוּאָה שְׂאִין בּוֹ שׁוֹם טוֹב, וְהוּא מְלֹא חֲטָאִים, וְרוּצָה הַסֵּמ"ך-מ"ם לְהַפִּילוֹ עַל יְדֵי זֶה בְּעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה חֵס וְשְׁלוֹם - אֵף עַל פִּי כֵּן אֶסוּר לוֹ לְפַל מְזֵה, רַק צַרִּיךְ לְחַפֵּשׁ וּלְמַצָּא בְּעַצְמוֹ אֵיזָה מְעַט טוֹב, כִּי אֵיךְ אֶפְשֶׁר שְׁלֹא עֲשֶׂה מִיָּמָיו אֵיזָה מְצוּהָ אוֹ דְבַר טוֹב?

וְאֵף שְׁכִשְׂמַתַּחִיל לְהִסְתַּכֵּל בְּאוֹתוֹ הַדְּבַר הַטוֹב, הוּא רוּאָה שֶׁהוּא גַם כֵּן מְלֹא פְּצָעִים וְאִין בּוֹ מְתָם, הֵינּוּ שְׂרוּאָה שְׁגַם הַמְצוּהָ וְהַדְּבַר שֶׁבִקְדוּשָׁה שְׂזָכָה לְעֲשׂוֹת, הוּא גַם כֵּן מְלֹא פְּנִיּוֹת וּמַחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וּפְגָמִים הַרְבֵּה, עִם כָּל זֶה אֵיךְ אֶפְשֶׁר שְׁלֹא יְהִיָּה בְּאוֹתָהּ הַמְצוּהָ וְהַדְּבַר שֶׁבִקְדוּשָׁה אֵיזָה מְעַט טוֹב? כִּי עַל כָּל פְּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, עַל כָּל פְּנִים הִיָּה אֵיזָה נְקֻדָּה טוֹבָה בְּהַמְצוּהָ וְהַדְּבַר טוֹב שֶׁעֲשֶׂה, כִּי צַרִּיךְ הָאָדָם לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ לְמַצָּא בְּעַצְמוֹ אֵיזָה מְעַט טוֹב, כְּדִי לְהַחֲיִית אֶת עַצְמוֹ וּלְבֹא לְיַדֵּי שְׂמַחָה.

וְהַזְהִיר רַבְנּוּ ז"ל מְאֹד לִילָךְ עִם הַדְּרָךְ הַזֹּאת לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצָּא בְּעַצְמוֹ רַק הַטוֹב, וְתָמִיד יְדוּן אֶת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי הוּא יְסוּד גְּדוֹל לְכָל מִי שְׂרוּצָה לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּלְבַל יֵאָבֵד עוֹלָמוֹ לְגַמְרֵי חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי רַב בְּנֵי אָדָם שֶׁרְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָקַר רְחוּקִים הוּא מִחֲמַת מְרָה שְׁחוּרָה וְעֲצָבוֹת, מִחֲמַת שְׁנוּפְלִים בְּדַעְתָּם, מִחֲמַת שְׂרוּאִים בְּעַצְמָם גְּדֹל קְלָקוּלָם שֶׁקְלָקְלוּ מַעֲשֵׂיהֶם כָּל אַחַד כְּפִי מֵה שִׂידוּעַ בְּעַצְמוֹ אֶת נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכַאֲבֵיו, וּמִחֲמַת זֶה הֵם נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וְרַבֵּן מֵיֵאָשִׁים עַצְמָן לְגַמְרֵי, וְעַל יְדֵי זֶה אֵינָם מִתְפַּלְלִים בְּכּוֹנָה כָּלָל, וְאֵינָם עוֹשִׂים אֶפְלוּ מֵה שֶׁהִיוּ יְכוּלִים לְעֲשׂוֹת עֲדִין. עַל

כן צריך האדם להשכיל מאד על דבר זה, כי כל הנפילות שבדעתו, אף על פי שהוא מחמת מעשים רעים שעשה באמת, עם כל זה הנפילה שבדעתו והעצבות והמרה שחורה שנופל עליו על ידי זה, הכל הוא רק מעשי בעל דבר, שמחליש דעתו כדי להפילו לגמרי חס ושלום. על כן צריכין להתחזק מאד, לילך עם הגלוי הזה שגלה לנו רבנו ז"ל אשר צריכים לחפש ולבקש בעצמו בכל פעם איזה מעט טוב ונקודות טובות וכו', ועל ידי זה יתיה וישמח את עצמו, ויצפה לישועה עדין, ויוכל להתפלל ולזמר ולהודות להשם יתברך, בסוד (תהלים קמ"ז) "אזמרה לאלקי בעודי", ועל ידי זה יזכה לשוב באמת אל השם יתברך].

ולכן אתה צריך לחפש ולבקש בעצמך את הטוב שיש בך, ואז ממילא הרע יפל ממך לגמרי, ותזכה להתחזק להיות בשמחה עם כל הנקודות טובות שיש בך עדין. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן כ"ד) אפלו שאדם נמצא במדור הקלפות וכו', שנפל כבר במקום שנפל בשיא הטמאה, אם יתגבר עצמו להתחזק בכל הכחות להיות בשמחה, ולשמח עם נקודת יהדותו ובשמחת המצוות שנתן לנו הקדוש ברוך הוא, על ידי זה יצא מהקלפות ויעלה מעולם העשייה אל עולם היצירה, ומעולם היצירה אל עולם הבריאה, ומעולם הבריאה עד עולם האצילות - שירגיש את אמתת מציאותו יתברך בגלוי רב ונפלא מאד, שאין עוד תענוג יותר מזה שאדם מרגיש את אמתת מציאותו יתברך על פניו, ויודע ועד שהוא יתברך מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, והכל משגח בהשגחה פרטית.

העקר - הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו, שזה יוציא את כל המרירות והדכאון שנדבקו בך, כי אי אפשר לצאת מהעצבות והמרירות והדכאון, אלא על ידי רבוי תפלה, לבקש ממנו יתברך להיות תמיד בשמחה אפלו במצבים הכי

קשים, כי שמחה היא אור גדול כזה שאי אפשר להשיגו אלא על ידי תפלה, ולכן תתפלל בכל יום את התפלה הזאת, וזה יועיל לך מאד:

רבנו של עולם! זכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה להרגיש את השמחה ברמ"ח איברי וּשְׁס"ה גידי, עד שהשמחה תגיע לרגלי, שאזכה לרקוד בכל יום מרב שמחה על גדל החסד שעשית עמדי, שנבראתי מזרע ישראל, ואני יכול לקיים את מצוותיך. אנא רחם עלי והרחק ממני את העצבות והעצלות, וזכני לדבר בכל יום עם אחרים משמחה, ואזכה לשמח את אחרים, ועל ידי זה גם אני אזכה לשמח, ובזכות השמחה אזכה להפלל בך לגמרי, עד שלא אראה לפני עיני רק את אמתת מציאותו יתברך, איך שאתה מחיה ומנהיג ומקיים את כל הבריאה בלה, וזכני לאמונה ברורה ומזככת שאזכה לדעת בידיעה ברורה שאתה נמצא ואין בלעדיך נמצא, ועל ידי זה תמחל לי על כל עוונותי, ואזכה להכליל בך מעתה ועד עולם אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תש"ס.

**האם גם בדורנו אפשר להגיע למדרגות של הצדיקים
מהדורות הקודמים?**

שאלה:

מאת ידיד: שלום לכבוד הרב אליעזר שלמה שיק.
אני קורא בספרים של רבנו הקדוש ובספרי חסידות אחרים,
ואני מאד אוהב לקרא ספרי צדיקים וגדולי ישראל, ובפרט

על הבעל שם טוב הקדוש ותלמידיו. בכל הספורים מקפץ על המעלות הגדולות והנשגבות שהצדיקים זכו בזכות עקשנותם ומסירות הנפש שלהם בעבודת השם, ואני רוצה לדעת האם כל אחד (וגם אני) יכולים לזכות למדרגות גבוהות כאלו או שבגלל ירידת הדורות ובגלל שחטאתי לעולם לא נוכל להתקרב למדרגות הקדושות הללו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ידיד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל גלה לנו שכל בר ישראל יכול להיות צדיק אם רק ירצה, כי העקר תלוי ברצון, ובודאי יהיו לו נסיונות קשים ומרים שינסו להפיל אותו ולהרחיק אותו וכו' וכו', אבל אם יעשה כל מיני פעולות שבעולם להתחזק ביתר שאת וביתר עז ברצונות וכסופים חזקים לא לעזוב את עצמו בשום פנים ואופן, וירבה בשיחה בינו לבין קונו, אפלו שיקח ימים ושנים, ולא יניח את עצמו שירחקו אותו וכו', אלא ככל שירגיש שמרחקים אותו וכו' הוא יתחזק ברצונות וכסופים חזקים לדבר אליו יתברך ולבקש ולהתחנן על נפשו - אז סוף כל סוף יתגלה אליו מלך הכבוד בעצמו.

ומובא בזהר (משפטים צ"ד): תא חזי, בר נש כד אתיליד יִהְיֶין ליה נפשא מסיטרא דבעירא מסיטרא דדכיו, מסיטרא דאלין דאתקרון אופני הקדש, זכה יתיר - יִהְיֶין ליה רוחא מסיטרא דחיות הקדש, זכה יתיר - יִהְיֶין ליה נשמתא מסיטרא דכרסייא, ותלת אלין אינון - אמה, עבד ושפחה דברתא דמלכא. זכה יתיר - יִהְיֶין ליה נפשא באורח אצילות מסיטרא דבת יחידה, ואתקריאת איהי בת מלך. זכה יתיר - יִהְיֶין ליה רוחא דאצילות מסיטרא דעמודא דאמצעייתא, ואקרי בן לקודשא בריך הוא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (דברים י"ד א) "בנים אתם

להו"ה אלקיכם". זכה יתיר - יִהְיֶה לִי נִשְׁמָתָא מִסִּיטְרָא דְאַבָּא וְאַמָּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בְּרַאשִׁית ב' ז') "וַיִּפַּח בְּאַפִּי נִשְׁמַת חַיִּים". מֵאֵי חַיִּים? אֵלָא אֵינוֹן י"ה, דְעֲלִייהוּ אֲתָמֵר (תְּהִלִּים ק"ו) "כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהִלָּל י"ה", וְאַשְׁתַּלִּים בֵּיהּ יְהו"ה. זָכָה יִתִּיר - יִהְיֶה לִי יְהו"ה בְּשִׁלְיָמוּ דְאַתְוֹן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, דְּאִיהוּ אָד"ם בְּאוֹרַח אַצִּילוֹת דְעִילָא, וְאַתְקָרִי בְּדִיוֹקְנָא דְמֵאֲרִיָּה, וְעֲלִיָּה אֲתָמֵר (בְּרַאשִׁית א' כ"ח) "וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם" וְגו', וְהֵאֵי אִיהוּ שׁוֹלְטָנוּתִיָּה בְּכָל רְקִיעִין, וּבְכָל אֹפְנָיִם וּשְׂרָפִים וְחַיּוֹן, וּבְכָל חַיִּילִין וְתוֹקְפִין דְעִילָא וְתַתָּא וְכוּ'; הָעֵקֶר תְּלוּי כְּפֵי הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים הַחֲזוּקִים שְׁלוֹ.

הַנְּסִיוֹנוֹת הַקְּשִׁים שְׁמֵרְחָקִים בְּהַתְּחֵלָּה אֶת הָאָדָם וְכוּ' זֶה עֶבֶר עַל כָּל הַצְּדִיקִים שְׁבָעוּלָם וְכוּ', אֲבָל לָהֶם הָיָה שְׂכָל וְלֹא הִנִּיחוּ שְׂרַחְקוּ אוֹתָם וְכוּ', אֲדַרְבֵּה! כְּכֹל שְׂרַחְקוּ אוֹתָם הֵם הִתְקַרְבוּ בְּיָתֵר שְׂאֵת וְיָתֵר עַז לְשֹׁבֵר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַחֲלִישוֹת הַדַּעַת שְׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶם וְכוּ', וְהָאֲרִיךְ בְּזֶה מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל וְכָתַב (לְקוּטֵי הַלְכוּת בְּרַכַּת הַשַּׁחַר הַלְכָה ג' אוֹת ו') עֲנִין זֶה בְּעֶצְמוֹ, מֵה שָׂרַב בְּנֵי אָדָם טוֹעִים בְּעֶצְמָם וְסוֹבְרִים שְׁנַפְשָׁם אֵינָה קְדוּשָׁה מְשֻׁרְשָׁה, וְקִשָּׁה לָהֶם לָשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְלִהְיוֹת אִישׁ צְדִיק, אוֹ אִישׁ כָּשֵׁר בְּאַמֶּת, כְּמוֹ שְׂאֵר הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים, כְּמוֹ שְׁמֵרְגֵלָא בְּפוּמָא דְאַיְנְשֵׁי לוֹמֵר כְּשׁוֹמְעִין שְׁמִסְפְּרִין מְאִיזָה צְדִיק אוֹ אִישׁ כָּשֵׁר וְיֵרָא בְּאַמֶּת, וּמִתְחִיל לְהַתְּעוֹרֵר בְּהֵם הִרְהוּר תְּשׁוּבָה לְהַתְּחִיל גַּם כֵּן לְהַתְּקַרֵּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל תְּשׁוּבָה וְהַתְּקַרְבוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, אֲךָ אַחַר כֵּךְ תִּכְפֹּר אוֹמְרִים, מִי יְכוֹל לְהַתְּדַמּוֹת אֵלָיו לְזֶה הָאִישׁ הַצְּדִיק וְכוּ', כִּי הָיָה נִשְׁמָה קְדוּשָׁה מְנַעֲרִיו? כִּי כֵךְ הִרְגְּלוּ עֶצְמָם לוֹמֵר שְׂצַדְקַת הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים הוּא מַצֵּד הַנְּשָׁמָה הַקְּדוּשָׁה שֵׁישׁ לָהֶם מִתּוֹלְדָתָם.

וּבְאַמֶּת אָמַר רַבְּנוּ ז"ל בְּפֵרוּשׁ שְׂאִינוּ כֵּן. וְזֶה עֵקֶר הַחֲסָרוֹן שֶׁל הָעוֹלָם שְׂאוֹמְרִים כֵּךְ, וּמִחֲמַת זֶה אֵינָם מִתְּעוֹרְרִים וּמִתְּגַבְּרִים לְהַשׁוֹת עֶצְמָן לְצְדִיקִים. אֲבָל בְּאַמֶּת אֵינוּ כֵּן, כִּי עֵקֶר צְדָקַת הַצְּדִיק וְהַכְּשֵׁר הוּא רַק עַל יְדֵי הַתְּגַבְּרוֹת וְהַתְּחִזְקוֹת וְיִגִּיעֵתוֹ וְטָרְחוֹ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם

שׁיגַע וְטָרַח כָּל כֹּף יָמַי וְשָׁנַיִם הִרְבֵּה וְלֹא הִנִּיחַ עֲצָמוֹ לִפְלֵל בְּשׁוֹם אֶפֶן בְּעוֹלָם, וְהִרְבֵּה בַתְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים עַד שְׂזָכָה לָמָּה שְׂזָכָה, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי עָרְכוּ אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חִלְקָם, וְכָל אָדָם יָכוֹל לִהְיוֹת כְּמוֹתָם, כִּי הִבְחִירָה חֶפְשִׁית לְכֹל, וְכִתְּרָ שֵׁם טוֹב מוֹנַח, וּמִי שְׂרוּצָה זֹכָה בּוֹ, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יומא ע"ב) כִּתְּרָ כְּהִנֵּה זָכָה אֶהְרֵן וּנְטָלוּ, כִּתְּרָ מַלְכוּת זָכָה דָּוִד וּנְטָלוּ, כִּתְּרָ שֵׁם טוֹב מוֹנַח וְכָל הַרוּצָה זֹכָה בּוֹ; וּבִאֲמַת זֶה הֶעֱנִין בְּעֲצָמוֹ שְׁבַנֵי הָאָדָם טוֹעִים בְּעֲצָמָם וְסוֹבְרִים שְׁנַפְשָׁם אֵינָה יִקְרָה וּקְדוּשָׁה, וּמַחֲמַת זֶה אֵינָם מִתְּגַבְּרִים לַעֲשׂוֹת כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים, כָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִסוּד הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת, שְׁמִשָּׁם בָּאִים אֱלוֹ הַמַּחֲשָׁבוֹת עַל הָאָדָם כְּאֵלוֹ הוּא כִּכְרָ לֹא שׁוֹה לְשׁוֹם דְּבָר, וְהוּא לֹא יָכוֹל לַהֲגִיעַ לְשׁוֹם מְדַרְגָּה בְּעוֹלָם, כִּי צְרִיכִים לִהְיוֹת צְדִיק מֵהַלְדָּה וְכוּ', וְאִם לֹא - אֲבָד מְנוּס מְנוּוֹ, זֹו בְּעֲצָמָה הִטְעוֹת הַגְּדוּלָּה שְׁמַכְנִיס הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּלְבוֹת בְּנֵי אָדָם, וְעַל יְדֵי זֶה הֵם מִתְּרַשְׁלִים מִלְּהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמְנִיחִים אֶת הַכֹּל, וּבִאֲמַת הַכֹּל בָּא מֵהִיכָלֵי הַתְּמוּרוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזָכָה לַהֲחִזִּיק מַעֲמָד וְלֹא לַהֲתְבַלְּבֵל מִשׁוֹם דְּבָר, וְהוּא מִתְחִיל בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, אֲזִי גַם הוּא יָכוֹל לְזַכּוֹת לַהֲגִיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׂזָכוּ אֲלֵיהֶם הַצְּדִיקִים, כִּי הֵם הָיוּ עֲקֻשָׁנִים גְּדוּלִים מְאֹד, וְלֹא הִנִּיחוּ אֶת עֲצָמָם לִפְלֵל, וְעַל יְדֵי זֶה זָכוּ לָמָּה שְׂזָכוּ.

וְלִכֵּן גַּם אַתָּה יָכוֹל לְזַכּוֹת לַהֲגִיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת אִם רַק תִּחְזִיק מַעֲמָד וְלֹא תִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דְּבָר.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשסא.

**האם עלינו למסר את נפשנו ולערך סעודת בר מצוה
לבנינו למרות שאין לנו אפשורות כספית?**

שאלה:

מאת אליהו: לצדיק מיבנאל שלום וברכה. אני ואשתי מתחזקים מאד מספרי שו"ת ברסלב שקבלנו מתלמיד שלך כמתנה, ואנחנו מאחלים לך רפואה שלמה ובריאות טובה לארץ ימים ושנים. בעוד כחדש נחגג לבנינו בר מצוה, וברוך השם קנינו לו כבר טלית ותפילין מהדרות. רב בני כתתו חוגגים את הבר מצוה באולם, אף לצערונו לנו אין אפשורות כספית לערך ארוע כזה שעולה המון כסף. האם זו חובה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ד' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת כי סעודת בר מצוה זה דבר גדול מאד מאד, ומוכא בזהר (זהר חדש בראשית) שרבי שמעון בן יוחאי עשה סעודה גדולה ביום שנעשה בנו רבי אלעזר בר מצוה, ואמר שבו ביום נכנסת בילד נשמה קדושה וכו', והיה מאד מאד שמח, ודרש דרוש על הפסוק (תהלים צ"ה) "היום אם בקלו תשמעו", ושמח עם כל התלמידים. וכן רבי פנחס בן יאיר חמיו של רבי שמעון בן יוחאי, שהוא היה הסבא של רבי אלעזר, דרש על הפסוק (שיר השירים ג' י"א) "צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וכיום שמחת לבו", מאי חתנתו? ביומא דכשרן למעבד פיקודי אורייתא דהוא חדוותא דצדיקיא [ביום שיכולים כבר לקיים את מצוות התורה

שזו השמחה של הצדיקים], ואימתי כשרן? [ומתי זה הזמן?]. אמר רבי יצחק: מתליסר שנין ולעילא, דההוא יומא חובתא על צדיקיא למעבד חדוותא דלבא פיומא דסליק לחפה וכו', עין שם. מגיל שלש עשרה ומעלה, שאז הוא כבר חוב על הצדיקים לקים את המצוות, ואז היא שמחה גדולה כמו החתן שנכנס לחפה].

ומוכא במגן אברהם (סימן רכ"ה סעיף קטן ד') שמצוה על האדם לעשות סעודה ביום שנעשה בנו בר מצוה כיום שנכנס לחפה, ומשמע דהינו ביום שנכנס לשנת י"ד, עין שם. וכן מוכא בספר "בן איש חי" (שנה ראשונה פרשת ראה הלכה י"ז) וישתדל לעשות סעודה לאוהבים ורעים ויזמין בה תלמידי חכמים, וירבה בסעודה ושמחה פיד השם הטובה עליו, שמסעודה זו תהיה סגוריא על ישראל שיאמרו מליצי ישר לפני הקדוש ברוך הוא: רבנו של עולם, ראה בניך כמה הם שמחים על אשר נכנסים בעל מצוותיך וכו', עין שם. וכן מוכא בספר "ים של שלמה" (בבא קמא פרק ז' סימן ל"ז) וסעודת בר מצוה שעושים האשכנזים לכאורה אין לה סעודת מצוה גדולה מזו, ושמה יוכיח עליה, ועושים שמחה, ונותנים למקום שבח והודיה שזכה הנער להיות בר מצוה, וגדול המצוה ועושה, והאב זכה עד עתה להכניסו בכרית התורה בכללה וכו', עין שם.

הרי שלף לפניך שיש ענין גדול לעשות סעודת בר מצוה לבנו שנכנס לבר מצוה, וזה דבר גדול מאד מאד, ולכן דע לה כשזוכים לעשות מצוה לא מפסידים, אלא הקדוש ברוך הוא ימלא את חסרוניך והוא יתברך ישפיע עליך שפע שתוכל לעשות סעודת בר מצוה לבנך שזה דבר גדול מאד מאד, וגם יבנה את הבן שלך נפשית וכו', כי הוא רואה שכל החברים שלו יש להם מסבת בר מצוה וסעודה וכו' ולמה הוא יגרע מכל זה? ולכן אל תדאג - אתה תעשה את שלך, ותראה שהקדוש ברוך הוא לא יעזב אותך.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשסב.

**חסרים לנו בבית דברים הכרחיים,
ואני לא יודע איפה לקבר את עצמי מרב הבושה**

שאלה:

מאת עדן: יש לנו קשיים גדולים בפרנסה. אני אדם חרוץ ומתמיד ומשקיע בעבודה, אף משום מה הגורל לא מאיר לי פנים ובכל פעם אני עובר מעבודה לעבודה ולא מצליח להתברג כמו שצריך. הגענו למצב שחסרים לנו דברים הכרחיים בבית ואני לא יודע איפה לקבר את עצמי מרב הבושה. אנא, כבוד הרב, האם יש עצה לצאת מהמצב הזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ד' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלוש וברכה אל עדן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ט') כפי שמפונסים את הקדוש ברוך הוא בתפלה - כך הקדוש ברוך הוא מחזיר לו פרנסה, זאת אומרת אדם צריך להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא ולבקש ממנו יתברך בתמימות ופשיטות על פרנסה, ולהרבות בתחנונות ובקשות שיתרחב לו בגשמיות וברוחניות, ועליך לדעת כי מה שתפלה פועלת שום דבר לא פועל, ואם היית חזק בדבר זה - לא לעזוב את הקדוש ברוך הוא אלא לבקש בכל יום על פרנסה דיקא, אז היית רואה נסים נגלים שהיה הקדוש ברוך הוא עושה עמך.

וכך אמרו חכמינו הקדושים (לקוטי שמות רמז ר"ס) שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחאי: מפני מה לא ירד מן לישראל פעם אחת בשנה? אמר להם: אמשל לכם משל למה הדבר דומה - למלך בשור ודם שהיה לו בן אחד, פסק לו מזונותיו פעם אחת בשנה ולא היה

מקביל פני אביו אלא פעם אחת בשנה. חזר וקבע לו בכל יום והיה מקביל פניו בכל יום. אף ישראל מי שהיו לו ארבעה וחמשה בנים היה דואג ואומר שמא למחר לא ירד מן ונמצאו כלם מתים ברעב, ונמצאו כלם מכוונים את לבם לאביהם שבשמים; ולכן כשבר ישראל בא בכל יום ומבקש ממנו יתברך פרנסה, הקדוש ברוך הוא נותן לו, כי הוא יתברך אב הרחמן, וצופה ומביט ומחכה שאנחנו בניו נבקש ממנו, ואז יתן לנו בשפע גדול.

אתה צריך לדעת שסגולה לפרנסה לברך ברפת המזון מתוך הסדור דיקא, ובקול ובשמחה, וזה מסגל לעשירות נפלאה, כמו שכתוב (משלי י) "ברפת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה", הינו כשמברך את ברפת המזון בשמחה עצומה זה מסגל לעשירות, וכן להזהר מאד על נטילת ידים וכו', ולכן מהיום והלאה תקפיד מאד מאד על נטילת ידים כשאתה קם בבקר וכו', וכן כשיוצאים לשרותים וכו', וכן לפני האכילה לטל ידים עם נטלה דיקא וכו', כי נטילת ידים מסגלת להנצל מעניות, כי על נטילת ידים ראשי תבות ענ"י, ומי שמזלזל בנטילת ידים נעשה עני. ואמרו חכמינו הקדושים (שבת ס"ב:) אמר רב חסדא: אגא משאי מלא חפני מיא ויהבו לי מלא חפני טיבותא [אני נטילתי ידי עם מלא מים ונתנו לי חפנים מלא טוב, כי רב חסדא היה עשיר גדול מאד, והכל בזכות נטילת ידים שהיה מקפיד על זה]; ואמרו חכמינו הקדושים (שם) כל המזלזל בנטילת ידים בא לידי עניות, וכך נפסק בשלחן ערוך (ארח חיים סימן קנ"ח סעיף ט) צריך לזהר בנטילת ידים, שכל המזלזל בנטילת ידים חיב נדוי ובא לידי עניות ונעקר מן העולם.

ולכן אני מאד מבקש אותך שתקפיד על נטילת ידים עם שפע, ועל ידי זה תזכה לעשירות גדולה מאד מאד, וכן לברך ברפת המזון בקול גדול כדי שהילדים שלך ישמעו מה זה ברפת המזון בקול, וכן נהגו אנשי שלומנו לברך ברפת המזון בהתעוררות גדולה מאד מאד, כי רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות אכילה חלק ב' סימן ג) על ידי ברפת

המזון נתודע השם יתברך בעולם; אשרי מי שמקיים את זה ואז אל רב טוב הגנוז יזכה, ואל יקל בעיניך דבר זה כי חכמינו הקדושים הקפידו על זה מאד מאד.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשסג.

האם זה נכון שמי שגורס הרבה משניות מקבל כחות נפש להתגבר על כל הנסיונות?

שאלה:

מאת יהודה: לכבוד הרב הצדיק שליט"א. אני בחור ישיבה, ונכשלתי פעמים רבות בענין קדשת הברית. יש לי בישיבה חבר שמקרב לחסידות ברסלב והוא אומר לי בשמכם שמי שגורס הרבה משניות זה גורם לך שיהיו לו כחות נפש להתגבר על כל הנסיונות. האם זה נכון? אם כן, אשמח שהרב יביא את המקור לדברים נפלאים אלו. תודה רבה ויישר כח.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ד' מנחם אב ה'תשע"ד.
שלום וברכה אל יהודה נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד להתמיד בלמוד משניות שזה מטהר את

הנפֿש מְכַל מִינֵי חֲלָדָה, כִּי מִשְׁנֵי"ה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָ"ה, וְגַם עוֹלָה כְּמִסְפֵּר הַשְּׁמַיִם, הֵינּוּ דִיקָא עַל יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּלִמּוּד מִשְׁנֵי"ה זוֹכִים שְׂמֵחַ מִחֻשְׁבָּתוֹ תְּמִיד יַחְשׁוּב מֵה קוֹרֶה עֲכָשׁוּ לְמַעְלָה לְמַעְלָה מֵעַל הָאָרֶץ, הֵינּוּ בְּשָׂמִים, כִּי מַעְלַת לְמוּד מִשְׁנֵי"ה שְׂמַעְלָה אֶת נִשְׁמָתוֹ עַד הַשְּׁמַיִם, וְנִתְרַחֲבַת דַּעְתּוֹ, וְכִבֵּר מִתְחִיל לִשְׂכַח מֵה שְׂקוֹרָה כִּאֵן בְּאָרֶץ מִתְחַתִּיו וְכוּ', וְשׁוֹרֵף אֶת תְּאוּוֹתָיו הַמְדַמּוֹת וְהַבְּלִיּוֹ וְכוּ', וְכִבֵּר אֵינּוּ חִפְץ שׁוּם דְּבַר הַשִּׁיף לְאֶרְצִיּוֹת, אֲלָא כֹּל מִחַ מִחֻשְׁבָּתוֹ וְרַצּוֹנוֹ הוּא לְהַגִּיעַ אֶל הַשְּׁמַיִם וְלַמַּעְלָה, וְלִכֵּן אֲשַׁרִי מִי שְׂמַרְגִיל יְלָדִים וּבַחֲוָרִים צְעִירִים בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעֶלְמָא מְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ מְכַל מִינֵי חֲלָדָה וְטַנְפַת שֶׁל תְּאוּוֹת הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה.

וְיָדוּעַ אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל צִוָּה לְכַמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "לוֹמַר" בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת (עֵינן שִׁיחֻת הַר"ן סִימָן קפ"ה) וְכֵן מוּבָא מִגְּוֵרֵי הָאָרֶץ ז"ל שְׂאֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת הוֹרְגַת אֶת הַיֵּצֶר הָרַע לְגַמְרֵי, וְלִכֵּן אַל תְּהִיָּה בְטָלָן, אִם בּוֹעֵר בְּךָ כֹּל כֶּךָ הַיֵּצֶר הָרַע בְּתַאוּת נְאוּף הַמְגַנֵּה מְאֹד וְכוּ', הַרְגֵל עֲצֻמָּךְ "לוֹמַר" בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְכֹל הַמְרַבֵּה הָרִי זֶה מִשְׂבַּח, כִּי אֲמִירַת מִשְׁנִיּוֹת מְגַבִּיהָ אֶת הָאָדָם מִתְּכִלִּית הַגְּשָׁמִיּוֹת וְכוּ' וּמַעְלָה אוֹתוֹ עַד הַשְּׁמַיִם.

וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע שְׂאֲמִירַת מִשְׁנִיּוֹת מְזַכֶּכֶת אֶת הָאָדָם כֹּל כֶּךָ, עַד שְׂאֲפִלוּ מִי שְׂנַמְצָא כְּכֹר בְּשִׂאוֹל תְּחַתִּית וּמִתְחַתִּיו אֲמִירַת מִשְׁנִיּוֹת תּוֹצִיאֵו גַם מִשָּׁם, שְׂזָה (תְּהִלִּים ל') ה'עֲלִית מִן שִׂאוֹל נִפְשִׁי, רֵאשִׁי תְּבוֹת מִשְׁנֵי"ה, וְלִכֵּן אַל תְּהִיָּה שְׂבוּר כֹּלֵל מְכַל מֵה שְׂעוּבֵר עָלֶיךָ, וְזִכֹּר גַם זְכֹר שְׂכָל זְמַן שְׂתִשְׁקֹד בְּלִמּוּד וּבְאֲמִירַת מִשְׁנִיּוֹת, תְּהִיָּה בְּטוּחַ שְׂתִזְכֶּה לְכִסּוּף לְצִאת מֵהַשִּׂאוֹל תְּחַתִּית שְׂנַפְלֶת אֱלִיו, וּמוּבָא (מְדַרֵּשׁ תְּלַפְיּוֹת) שְׂאֲשֶׁר בֵּן יַעֲקֹב יוֹשֵׁב עַל פְּתָחוֹ שֶׁל גִּיהֵנָם, וּמִי שְׂהִתְמִיד בְּמִשְׁנִיּוֹת מְצִילוֹ מְרַדַת שְׂחַת לְגִיהֵנָם.

אֲשַׁרִי מִי שְׂמִתְמִיד בְּכֹל יוֹם בְּאֲמִירַת מִשְׁנִיּוֹת כְּסִדְרָן, וְאִז אֶל רַב טוֹב יִזְכָּה.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

ד' תשסד.

**בעלי לא מבין את הצרכים הרגשיים שלי,
ועקב כך נוצר בינינו נתק רציני**

שאלה:

מאת עדנה: לכבוד הצדיק מיבנאל שליט"א. הקדוש ברוך הוא ישלח לכם רפואה שלמה במהרה! לפני חמש שנים התחתנתי עם בעלי, שנינו בעלי תשובה, בעלי בן ארבעים ושבע ואני בת שלשים וחמש. בשבילי אלו נשואים ראשונים, ובשבילו זו הפעם השלישית שהוא מתחתן. יש לנו שני ילדים. כבר מתחלת הנשואים התגלו בינינו קשיים רציניים וחזר הסכמה בנושאים שונים. אני מרגישה לבד מאד בנושאים האלה, ואני מרגישה שבעלי לא מצליח להבין את הצרכים הרגשיים שלי. הוא גם לא עושה מאמץ אמתי להבין ולתקן, ויש כל הזמן תחושה של עבודה שטחית מבלי להשקיע בעבודת עמק. אני מרגישה שאני חיה בשקרה, ואני כבר לא מסגלת להמשיך לחיות ככה. הנורא מכל הוא שאני לא מסגלת להתייחד אתו או לסבל שום מגע מצדו כי הוא ממש מעורר בי געל. אני מתיסרת המון על המצב הזה וכבר לא יודעת מה לעשות. אשמח לעצה מהצדיק איך להמשיך הלאה. תודה ובשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ד' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל עדנה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להיות מאד פתוחה לבעלך ולהגיד לו מה מפריע לך, כי אם לא תפתחי את הפה שלך ולא תגלי לו מה מפריע לך, איך הוא

יָדַע? וְלֹא בַחֲנָם שָׁזָה אֶצְלוֹ כִּכְר הַנְּשׂוּאִין הַשְּׁלִישִׁים וְכוּ', כִּי כִנְרָאָה שְׂהוּא לֹא יוֹדַע אֵיךְ לְדַבֵּר עִם אִשָּׁה, וְאֵיךְ לְשַׂמֵּחַ וּלְסַפֵּק אֶת הָאִשָּׁה וְכוּ', וְלִכְנֵן אֶת צְרִיכָהּ לִפְתּוֹחַ אֶת הַפֶּה וְלֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ, וְלִהְגִיד לוֹ מַה שְּׂמַלְחִיץ אוֹתָךְ, כִּי אִם לֹא מְדַבְּרִים יַחַד וְכוּ', וְלֹא מְסַבֵּרִים אֶחָד לְשֵׁנִי מַה מַּעִיק לוֹ וְכוּ', מִזֶּה בָּא אַחַר כֶּף חֶסֶר תְּקַשְׁרֶת, עַד שְׁנַבְנִים כָּל מֵינֵי דְמִיוֹנוֹת, עַד שְׂרוּחַמְנָא לִיְצַלֵן קוֹרָה מַה שְּׂקוֹרָה אֶצְלָךְ וְכוּ', שְׂאֵת כִּכְר לֹא יְכוּלָה לְסַבֵּל אוֹתוֹ וְכוּ'. אֲנִי בְּטוֹחַ שְׂהוּא אוֹהֵב אוֹתָךְ, כִּי הֵרִי הַתְּחַתֵּן אֶתָּךְ, וְגַם לָךְ יֵשׁ רִגְשׁ אֵלָיו כִּי הִסְכַּמְתָּ לְהַתְּחַתֵּן אֶתוֹ וְכוּ', אֵךְ הַבְּעֵיָה הִיא שְׂאֵת יוֹתֵר מְדֵי סְגוּרָה וּמִתְּבַיֵּשׁת לְהִגִיד לוֹ מַה מְפָרִיעַ לָךְ וּמַה אֶת מְצַפָּה מִמֶּנּוּ, זֶה לֹא בּוֹשָׁה לְהִגִיד לוֹ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכוּ', וְיֵשׁ גְּבָרִים שְׂהֵם פְּשוּט לֹא יוֹדְעִים אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג עִם אִשָּׁה, וְאֵיךְ לְתַת לָהּ אֶת הַחֶסֶם וְהָאֵהָבָה וְכוּ'.

וְלִכְנֵן עַל הָאִשָּׁה לְהַתְּחַזֵּק וּלְקַחַת אִמְץ וְלֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ לְהִגִיד לוֹ אֶת כָּל מַה שְּׂמַעִיק לָהּ וְכוּ', כִּי מְסַכֵּן הוּא לֹא יוֹדַע אֵיךְ לְסַפֵּק אִשָּׁה וְכוּ', וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (רֹאשׁ הַשָּׁנָה ה.) אִשָּׁה - בַּעֲלָהּ מְשַׂמְחָה, וְהוּא לֹא יוֹדַע אֶת זֶה, וְלִכְנֵן תִּרְאִי לְקַיֵּם מַה שְּׂאָמַר הַחֶכֶם מְכַל אָדָם (מְשַׁלֵּי י"ד א') "חֻכְמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה וְאוֹלֵת בֵּידֵיהָ תִהְרַסְנוּ"; אִשָּׁה חֻכְמָה יְכוּלָה לְבַנוֹת אֶת הַבַּיִת, וְאִשָּׁה אוֹלֵת מַחְרִיבָה בֵּידֵיהָ אֶת הַבַּיִת וְכוּ', זֹאת אוֹמֶרֶת אֵךְ שְׁזָה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְאִשָּׁה לְהַתְּבַטֵּא וּלְסַפֵּר לְבַעֲלָהּ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת כִּנְרָאָה שְׂאֵךְ אֶחָד לֹא לְמַד אוֹתוֹ אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג עִם אִשָּׁה, וְלִכְנֵן הוּא הַתְּגַרְשׁ כִּכְר פְּעַמִּים וְכוּ', אֲבָל לָךְ יֵשׁ אֶתוֹ שְׁנֵי יְלָדִים, אֲזִי לֹא כְּדֹאֵי לְשַׁבֵּר אֶת הַבַּיִת בְּשִׁבִיל אֵי הַבְּנָה, אֶת צְרִיכָהּ לְהִיֹּת הַחֻכְמָה וְלְהִגִיד לוֹ פְּתוּחַ מַה מַּעִיק לָךְ, וְאֲנִי בְּטוֹחַ שְׂאֶחָר שְׂיִשְׁמַע אֶת הַצֵּד שְׁלָךְ, הוּא יִשְׁתַּנֵּה לְטוֹבָה.

וְאִם זֶה לֹא יִלָּךְ אֲזִי אֶתֶם צְרִיכִים לְעַרְבַּ גּוֹף שְׁלִישִׁי, כִּי לֹא יְכוּלִים לְחַיֹּת חַיִּים קְרִים וְכוּ' וּמְרַחֲקִים אֶחָד מֵהַשְּׁנֵי וְכוּ'.

אֶקְוֶה שְׂתִּבְיֵנִי וְנִשְׁמַע וְנִתְּבַשֵּׁר בְּשׂוֹרוֹת מְשַׂמְחוֹת תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשס"ה.

האם זה נכון שצריכים להקפיד שלא להוציא מהפה את המלה "שד"?

שאלה:

מאת דן: שלום לצדיק היקר המזכּה את הרבים באור התורה של רבנו הקדוש. בישיבה שלמדתי שמתי לב שהיו תלמידי חכמים שנגזרו לא להוציא את המלה "שד" מהפה, וכשהיה צריך לומר מלה זו הם היו מאיתים את המלה ואומרים "שין דלת", אך את המלה עצמה לא היו אומרים. מה דעתו של הרב בנדון - האם יש צורך להקפיד על זה? וכן רציתי לשאל: האם יש שמות של מלאכים שאסור להזכיר את השם שלהם כפי שהם נכתבים? אודה לצדיק על תשובתו.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ד' מנחם אב ה'תשע"ד.
שלום וברכה אל דן נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

האר"י הקדוש אומר שאסור להזכיר שמות של הקלפה, כגון סמ"ך-מ"ם וכּו', שלא להגיד את כל שמו שהוא טמא מטמא שמסית ומדיח נגד הקדוש ברוך הוא וגורם פּרוּדים בין נשמות ישראל, אותו דבר יש צדיקים שלא הזכירו את המלה 'שד', אלא אמרו שין דלת, כי לא רצו להזכיר שם טמא, וכך נוהגים, ולא עוד אלא אפלו שם רשעים לא מזכירים, כמו שכתוב (משלי י"ז) "זכר צדיק לברכה ושם רשעים ירקב".

הקדוש ברוך הוא יעזר שתמיד נהיה רגילים להזכיר את שמות

הצדיקים, שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק חלק ב' סימן כ') על ידי הזכרת שמות הצדיקים יכולין להביא שנוי במעשה בראשית, כלומר לשנות הטבע, וסימן לדבר (בראשית ב') "אלה תולדות השמים והארץ" וכו', (שמות א') "ואלה שמות בני ישראל" וכו', גזרה שנה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשסו.

בתי היחידה עזבה את הבית והלכה לגור יחד עם חברה. איך אוכל להחזיר אותה הביתה?

שאלה:

מאת סאלי: הבת שלי עזבה את הבית והלכה לגור עם חברה. היא בתי יחידתי ואין לי משג סה עובר עליה, היא התרחקה ממני ואין לי דרך להחזיר אותה. בבקשה מסוף כבוד הרב תעזר לי להחזיר אותה הביתה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום רב אל סאלי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הורים צריכים לדעת כשהבנים או הבנות גדלים צריכים לתת להם המון תשומת לב והמון כבוד, ובפרט בעתים הללו כשהדור הפקר וכו', אשר בקלות יכולים לאבד אותם רחמנא ליצלן וכו', ולכן

על ההורים לבנות את הילדים ולהרחיב להם את דעתם, ולשתף אותם בעסקי הבית, כדי שיהיה להם קשר חזק עם אבא ואמא, ומכל שכן וכל שכן שאסור להורים להכות את הילדים וכו', או לבזות ולהשפיל אותם וכו', כו', כי דבר זה גורם שהם ימרדו ויברחו מהבית וכו'. אם ההורים נותנים חם ואהבה לילדים הם תמיד יהיו קשורים אל ההורים, ומכל שכן וכל שכן שצריכים לשמר לא לעשות עליהם שום בקרת, כי ילדים הם מאד רגישים, ובפרט כשהם כבר מתחילים להתבגר אזי כל בקרת אפלו טובה זה שובר אותם וכו', ולכן הורים חכמים צריכים מאד לשמר על דבר זה, לבנות את הילדים, ועל ידי זה יצליחו אתם.

מה שיש לך עכשו לעשות - לא להלחיץ את הבת אלא רק לקרב אותה, ולא לעשות עליה שום בקרת וכו', ולא לצעק ולצרח עליה וכו', כי זה יגרם שלא תרצה לחזור הביתה וכו', זו המציאות ואי אפשר לשנות את המציאות הזאת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשסז.

הרופאים אומרים שיש חשש גדול שהעבר שלי לוקה בתסמנת דאון. מה עלי לעשות?

שאלה:

מאת מלכה: אני בת עשרים וחמש, נשואה, ואמא לשני ילדים בריאים ברוך השם. בשעה טובה נפקדתי בהריון, אך בבדיקות האחרונות התברר שלעבר יש שני ממצאים אקוגניים בלב והרחבת אגן כליה שמאל. הרופאים טוענים שכל הממצאים יחד מעלים את הסכוי שמדבר בתסמנת דאון חס וחלילה,

וְהֵם רוֹצִים שְׁאֲעֹשֶׂה בְּדִקְתָּ מִי שְׁפִיר בְּשָׁבוּעַ הַשְּׁלִישִׁים
 וּשְׁתִּימִים. הָאֵם לַעֲשׂוֹת אֶת הַבְּדִיקָה?
 אֲנִי מְבַקֶּשֶׁת אֶת עֲצַת הַצַּדִּיק וּבְרַכְתּוֹ בְּעֵינַי זֶה. הַמְצַפָּה
 לַיְשׁוּעָה, מַלְכָּה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, ד' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל מַלְכָּה תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הֵייתִי מֵיַעַץ לָךְ שֶׁתִּלְכִי לְהַבְדִּיק בְּבֵית חוֹלִים לְגִיאָדוֹ בְּנִתְנִיָּה,
 שֶׁהֵם מְאֹד מְאֹד אֲחֻרָאִים, וְהֵם לֹא יִגִּידוּ לָךְ לַעֲשׂוֹת הַפְּלָה אֲלֵא
 כְּשֶׁמְכַרְחִים וְכוּ', וְלִכֵּן תַּעֲשִׂי אֶת הַבְּדִיקָה מֵהַיּוֹם שֶׁיִּתְרַם מֵהָרָג.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׁאֲנִי
 מְבַקֶּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב, וְנִשְׁמַע
 וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשסח.

**חֲבֵרָה שְׁלִי עוֹשֶׂה עֲסָקִים עִם אָדָם מְפַקֵּק וְגַם הַתְּחִילָה
 לַעֲשׂוֹן סָמִים. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?**

שאלה:

מַאת צוֹפִית: שְׁלוֹם וּבְרַכָּה.

יֵשׁ לִי חֲבֵרָה שֶׁעוֹשֶׂה עֲסָקִים עִם אָדָם מְפַקֵּק, הַזְּהֵרְתִּי
 אוֹתָהּ, אָךְ הִיא לֹא שׁוֹמַעַת לִי. לְאַחֲרוֹנָה הִיא גַם סוֹפְרָה

לי שְׁהִיא מְעֻשְׁנַת סָמִים קָלִים. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת חוּץ מִזֶּה
שֶׁהִתְרַחַקְתִּי מִמָּוְנָה? תּוֹדָה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן, ז' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל צוֹפִית תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי תִתְרַחֲקִי מִחֻבְרָה כְּזֹאת, כִּי בְקָלוֹת הִיא תִמְשָׁךְ אוֹתְךָ גַם
כֵּן לְשֵׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו אֵיפֹה שֶׁהִיא נִמְצָאת וְכוּ', וְלִכֵּן מָה אַתְּ
צְרִיכָה אֶת זֶה? תַּחֲפָשִׂי לָךְ יוֹתֵר טוֹב חֻבְרוֹת בְּעָלוֹת שְׂכָל וְעַם מִדּוֹת
טוֹבוֹת וְכוּ', וְתִתְרַחֲקִי מִחֻבְרוֹת מְפַקְפָּקוֹת.

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁתַּבְּשְׂרִי לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשס"ט.

**יֵשׁ מִיִּשְׁהִי שְׂאֲנִי מֵאֵד אוֹהֵב וְאֲנִי רוֹצֵה לְהִתְחַתֵּן אִתָּה.
אֵיךְ אֲנִי יָכוֹל לְהִיֹּת בְּטוֹחַ שְׂאֲנִי מִתְּאִימִים?**

שאלה:

**מֵאֵת אֶלְעָד: יֵשׁ מִיִּשְׁהִי בְּשֵׁם שְׂנִי שְׂאֲנִי מֵאֵד אוֹהֵב, וְאֲנִי
מֵאֵד רוֹצֵה לְהִתְחַתֵּן אִתָּה. אֵיךְ אֲנִי יָכוֹל לְהִיֹּת בְּטוֹחַ שְׂאֲנִי מִתְּאִימִים?
מִתְּאִימִים?**

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אלעד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך לבקש את הקדוש ברוך הוא תמיד רק על מציאת זוגו ושׂיף לשרש נשמתו, ואף פעם אסור לבקש אני רוצה דוקא את פלונית וכו', כי מי יודע אם זה הזוג שלי? ולכן כל התפלות שלי צריכות להיות רק על מציאת בת זוגי משרש נשמתה, ותהיה רגיל להתפלל תפלה זו:

רבונו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בת זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכן כבר להתחתן כדי להנצל מעברות חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתעכבה מציאת זוגי, ואני נמצא בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים כל השרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה, ולכן הנני מתחרט על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבל על עצמי לחזור בתשובה שלמה. וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקון י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שב בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בת זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך מעתה ועד עולם אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשע.

עברתי גיור על ידי הרבנות הראשית, אך שמעתי שישי קהלות שלא מקבלות את הגיור הזה. מה דעתכם?

שאלה:

מאת גבריאל: לכבוד הרב.

עברתי בארץ גיור אצל הרבנות הראשית, אבל שמעתי שישי הרבה קהלות שלא מקבלות את הגיור הזה בגלל כמה סבות, ואני פשוט רוצה לדעת: האם אני יהודי או לא? ואם הגיור שעשיתי הוא רק בספק - האם אני יכול לקיים רק את שבע מצוות בני נח?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ד' מנחם אב ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל גבריאל גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

טוב מאד שתבדק עם הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א והוא יברר לך את הכל, ואם צריך לתקן משהו הוא יתקן על הצד הכי טוב, ואתה לא צריך להכנס בשום לחץ כלל, אלא לשמח שזכית להכנס ולהדבק אל זרע ישראל.

וזכר גם זכר מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ז) כי הגרים נעשים על ידי הטוב שהיה כבוש תחת ידם, הינו חלקי נשמות ישראל הכבוש אצל הגויים, כי כל הטוב הוא רק נשמות ישראל, וכשמגברים אמות העולם ואינם מניחים לישראל לעשות מצוות, כמו שמצינו שגזרו שלא ימולו את בניהם, ושיחללו את השבת וכו', נמצא שהטוב שהיו ישראל צריכים לעשות הוא כבוש תחת ידם, על ידי זה לבסוף כשהצדיק מדבר דבורי אמונה והשגחה פרטית, על ידי זה הטוב שכבוש תחת ידם מעורר אותם

והם חוזרים אל שרשם והם מתגירים, ואף שעל גרים עוברים הרבה צרות ויסורים וכו', עם כל זאת כבר הזהירונו חכמינו הקדושים מאד מאד על שמירת כבוד הגר, ואמרו (פבא מציעא נ"ט): המאנה את הגר עובר בשלשה לאוין, והלוחצו עובר בשנים וכו'; ואמרו (שם) רבי אליעזר הגדול אומר: מפני מה הזהירה תורה בשלשים וששה מקומות ואמרי לה בארבעים וששה מקומות בגר? מפני שסורו רע. מאי דכתיב (שמות כ"ב כ') "וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים"? תניא רבי נתן אומר: מום שבך אל תאמר לחברך; כי גם אנחנו היינו גרים במצרים, עין שם.

ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא לך לך) אמר הקדוש ברוך הוא: אני מחבב את הגר, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוכים הגרים שמתגירים; ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה ח' סימן ב') אנו צריכין להחזיק טובה לגר שהניח משפחתו ובית אביו והניח אמתו וכל אמות העולם, ובא לו אצלנו, לכן הרבה עליו שמירה שהזהיר את ישראל שישמרו עצמם מהם שלא יזיקו להם, וכן הוא אומר (דברים י"ט) "ואהבתם את הגר", (שמות כ"ב כ') "וגר לא תונה" וגו'; ואמרו (תורת כהנים קדשים) כשם שנאמר לישראל (ויקרא י"ט י"ח) "ואהבת לרעך כמוך" - כך נאמר לגרים כי צריכים לאהב את הגר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשעא.

רבי נחמן מברסלב אמר שעל ידי המוזיקה אפשר להגיע למדרגות גבוהות. למה הכוונה?

שאלה:

מאת שירה: רבי נחמן מברסלב אמר דברים גדולים מאד על

הנְגִינָה, וּבְרִצוֹנִי לְשָׁאֵל כְּמָה שְׁאֵלוֹת בְּנוֹשֵׂא: א. אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהִתְקַרֵּב לָהּ וְלְהִגִּיעַ לְדָרְגוֹת גְּבוּהוֹת בְּאִמְצָעוֹת הַמוֹזִיקָה?
 ב. מָה הַכּוֹנֵה שְׁלֹכַל אָדָם צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה נִגּוֹן – הָאֵם הַכּוֹנֵה דוֹקָא לְנִגּוֹן שֶׁהוּא הַלְחִין, אוֹ שֶׁהַכּוֹנֵה הַיָּא לְנִגּוֹן כְּלִשְׁהוּ, אֶפְלוּ שֶׁל זָמֵר אַחֵר, שֶׁמְחַזֵּק וּמְשַׁמַּח אוֹתוֹ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן, ד' מְנַחֵם-אָב ה'תשע"א

שְׁלוֹם רַב אֶל שִׁירָה תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

כָּל הַנְּכִיאיִים לֹא זָכוּ לְנִבּוּאָה אֶלָּא עַל יְדֵי שְׁמִחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל א' י, ה) "וּפָגַעְתָּ חֹבֵל נְבִאיִם יִרְדִים מִהַבְּמָה וְלִפְנֵיהֶם נָבֵל וְתֶף וְחִלְלִיל וְכִנּוֹר וְהֵמָּה מִתְנַבְּאיִם", כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהִגִּיעַ לְשִׁלְמוֹת הַדְּבָקוֹת וּבִטּוֹל אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא אֶלָּא עַל יְדֵי תַקְיָה הַשְׁמִחָה, שֶׁמִּשֶּׁם נִשְׁפָּעַת הַנְּבּוּאָה, וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שְׂאֵמֵר רַבְנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן רע"ג) טוֹב לְאָדָם לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ שִׁיּוּכַל לְהַחֲיֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם אֵיזָה נִגּוֹן, כִּי נִיגּוֹן הוּא דְבַר גְּדוֹל וְגְבוּהָ מְאֹד מְאֹד, וַיֵּשׁ לוֹ כַח גְּדוֹל לְעוֹרֵר וְלְהַמְשִׁיךְ אֶת לֵב הָאָדָם לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְאֶפְלוּ מִי שְׂאֵינּוּ יָכוֹל לְנִגּוֹן, אֵיךְ עַל פִּי כֵן בְּבֵיתוֹ וּבֵינּוּ לְבִין עֲצָמוֹ יוּכַל לְהַחֲיֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵיזָה נִגּוֹן כְּפִי שִׁיּוּכַל לְזַמֵּר אוֹתוֹ, כִּי מַעֲלַת הַנִּגּוֹן אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְתַאֵר כָּלֵל. וְאֵמֵר רַבְנוּ ז"ל (סְפָרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י"ג מִיּוֹם ו') שֶׁעֵקֶר רְפוּאֵת הַבֵּת מְלֻךְ שֶׁהִיא נִשְׁמַתוֹ שֶׁל הָאָדָם, שִׁירָה בְּהַמְלֻךְ הָאֲכֹזֵר שֶׁהוּא הַיִּצָּר הַרַע עֲשֶׂרָה מִיְּנֵי חֲצִיִּים, שְׁכָל חֵץ הִיָּה מְשׁוּחַ בְּעֲשֶׂרָה מִיְּנֵי סָמִים וְכוּ', הִיא עַל יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֲמֵת שֶׁהוּא הַבְּעֻטָּלָר בְּלֵי יָדָיִם שְׁמוּצִיא אֶת הַחֲצִיִּים הָאֲרִסִּיִּים מִבֵּת הַמְלֻךְ שֶׁהִיא נִשְׁמַת הָאָדָם עַל יְדֵי הַעֲשֶׂרָה מִיְּנֵי נִגִּינָה שְׁמִנְגָן לְפָנֶיהָ.

וְלָכֵן עֵקֶר תַּקוּן כָּל הַחֲטָאיִם זֶה רַק שְׁמִחָה, וְלְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ

עם כל הכחות להיות בשמחה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קס"ט) כשאדם תמיד שש ושמח על ידי זה הקדוש-ברוך-הוא בעצמו שומר אותו מעברות חמורות, ולכן אשרי האדם שעושה כל מיני פעולות שבעולם רק להיות בשמחה, ולא מניח את העצבות והעצלות אצלו כרגע, וזה עקר תקונו, ואף שזה בא לאדם יותר קשה מכל העבודות שבעולם וכו', עם כל זאת אי אפשר להתרפאות אלא על ידי שמחה, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כ"ד) שגם חכמי הרופאים אומרים שכל המחלות והחלאים רעים שבאים לאדם זה רק מחמת חסרון השמחה, כי על ידי שמחה הוא נתרפא מהכל, ולכן תכריחי את עצמך רק להיות בשמחה, וזה תקוניך הנצחי, ואם את יודעת לנגן על כלי זמר מה טוב ומה נעים, רק תהיי בשמחה עצומה, וזה ירחיב לך את הדעת בגשמיות וברוחניות גם יחד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשעב.

אני בת שלושים ואחת, רוצה מאד להתחתן, אף שום דבר לא מתקדם. האם שנוי שמי יכול לעזור?

שאלה:

מאת אסתי: שלום לכבוד הרב.

שמי אסתי, ואני רוקה בת שלושים ואחת. אני מאד רוצה להתחתן, אבל אני מרגישה ששום דבר לא מתקדם בענין הזוגיות. האם שנוי השם שלי יכול לעזור בענין? אשמח לתשובה, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ד' מנחם-אב ה'תשע"ד

שלום רב אל אסתי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אסור לך להכנס בלחץ כלל, כי כל אחד ואחד יש לו את בת זוגו, אבל בקלות יכולים לאבד את בן או בת הזוג וכו' על ידי שנעשים בררן וכו', וכך אמרו חכמינו הקדושים (במות ס"ג). נחית דרגא נסיב איתתא; את צריכה לרדת מדרגה ואז תמצאי את הזוג שלך, כי בדרך כלל בחורה היא גאונתית וכו', לא מתאים לה לקחת את זה או את זה וכו' וחושבת לעצמה: "אני הכי חכמה והכי יפה וכו', אקח את זה?" או "אני הכי חכמה והכי יפה משכילה וכו', אקח את זה?" והיא מסתובבת ומחפשת את הבן זוג שלה כפי הדמיון שנכנס בה כאלו מי יודע מה היא, והיא רוצה שיבוא אליה זוג משהו שעדין לא נברא וכו', ועל ידי זה מחפשת וכו' ומסתובבת ויוצאת לפגישות פן ואולי אמצא את בחיר לבבי שיבוא אלי על סוס לבן עם שקים מלאים כסף וכו', ובשביל זה הבחורה מחכה עד שיוולד זוג כזה, ובין כך היא לא קולטת שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם "הזהר מן הזמן כי הוא אויב רע מאד", ועד שתופסת את עצמה רואה שהיא כבר בגיל שלושים, ומה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים ונותנים לנו עצה (במות סג). נחית דרגא נסיב איתתא - תרדי מדרגה ואל תחזיקי מעצמך כל כך גדולה וכו', ואז תמצאי בקלות בן זוג שיתאים לך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתבשרי לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשעג.

בתי סובלת מקשיי נשימה קלים. האם עלי לספר על כך בזמן השדוכים?

שאלה:

מאת אריה: שלום וברכה לכבוד הצדיק מיבנאל שליט"א. ראשית, יישר כח גדול על כל החסדים שאתם עושים בכך שאתם עונים לכל אחד ואחד על שאלותיו השונות יחד עם ברכותיכם הטהורות. יתן לכם ה' בריאות שלמה עוד רבות בשנים ותוכלו להמשיך לעזר לכלל ישראל, אמן. ברוך ה' יש לי בת משלמת שהגיעה לגיל השדוכים, אבל יש לה בעיה קלה עוד מימי קטנותה - היא סובלת על הראה, ברוך ה' לא אסתמה, אבל היא נוטלת תרופות ומשתמשת בספריי כדי לעזר לנשימה. והשאלה מה עושים עכשו כאשר מדברים משדוכים טובים עבורה: מצד אחד אני מחפש אחר הבחור הכי טוב בשבילה - בחור בן תורה ויראת שמים עם מדות טובות ושמחת חיים כמו חתני הקודם, אבל מכיון שיש לה את הבעיה הזו איני יודע האם עלי לגלות את הבעיה שיש לה, כי אם אגלה לשדכנים שיש לה בעיה רפואית זה יגרם לכל השדוכים להתנהל בכאן אחר, וינסו לשדך לה רק בחורים עם בעיות שונות ומשנות ה' ישמר. כיצד עלי לנהג במקרה זה ?

אני מבקש ברכה מהצדיק שתהיה לה רפואה שלמה, כי כל הרופאים אומרים שאפשר להתרפא מזה, ולא יזיק לה שום דבר ברוחניות ובגשמיות, ושתזכה לזוגה הטוב בקרוב ממש ובקל, אמן. יישר כח גדול על הברכות הטובות והאחולים, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל אריה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (ברכות ס.) על הפסוק (שמות כא, יט) "ורפא ירפא" - מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות, ואמרו צדיקים שנתנה רשות לרופא לרפאות, אבל לא ליאש, ולכן עליך לדעת שכל דבר יש לו תרופה, ואסור להכניס בפניקה, ובפרט דבר זה לקחת ספריי כדי לעזור לנשימה, את זה יש להרבה ולא צריכים לדאג, כי הקדוש-ברוך-הוא ישלח לה רפואה שלמה רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד, ולא צריכים לפרסם את זה בכלל, והקדוש-ברוך-הוא יעזור שתמצא את בן זוגה מן השמים לפי שרש נשמתה.

רק תשתדלו שתהיה בבית שלכם שמחה, ואל תכנסו בלחץ כי גדול אדונינו ורב להושיע, ועוד תראו הרבה ישועות בביתכם, כמוכן על כל פרט ופרט צריכים לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, ואשרי מי שזוכה ומרגיל את עצמו ואת אשתו ואת ילדיו שיאמרו בכל יום "יום תהלים", כי ספר התהלים נחלק לשבעה חלקים כימי השבוע, ומי שזוכה לסיים בכל שבוע את כל ספר תהלים יזכה שדוד המלך ילמד עליו זכות ויגן עליו ויצא זכאי בדינו, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ע"ג) שתהלים מסגל לתשובה, וממשיך לאדם ברכה והצלחה בכל מעשי ידיו, וכן אמר (שיחות הר"ן, סימן צ"ח) אמירת תהלים מעלה גדולה כאלו אמרם דוד המלך בעצמו, כי הוא אמרם ברוח הקדש, והרוח הקדש מונח בתוך התבות, וכשאומרם הוא מעורר ברוח פיו את הרוח הקדש עד שנחשב כאלו אמרם דוד המלך עליו השלום בעצמו. והוא מסגל מאד לרפאות החולה להיות לו בטחון רק על השם יתברך, שעל ידי אמירת תהלים יושיעו השם. והבטחון הוא בחינת משענת כמו שהאדם נשען על המטה כן הוא נשען על הבטחון שבוטח שיושיעו השם, כמו שאמר דוד (תהלים יח, יט) "וייהי

הוי"ה למשען לי". ועל כן על ידי זה נתרפא החולה, כמו שכתוב (שמות כא, ט) "אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה".

וכן הוא משענת עבור פרנסה, כשאדם אין לו פרנסה, ראוי לו לשפך את לבבו אליו יתברך, הן בשיחה בינו לבין קונו, והן באמירת תהלים, ולכן אל תתיאשו חס ושלום, ומכל שכן אל תכנסו בלחץ, הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם בגשמיות וברוחניות גם יחד, ולומר "יום תהלים" זה לוקח בסך הכל כעשרים דקות, אבל הישועות שזה מביא את זה אי אפשר להסביר כלל, אשרי מי שחזק בזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשע"ד.

**ההורים שלי לא אוהבים את החבר שלי.
האם להפריד ממנו או לעשות מה שטוב לי?**

שאלה:

מאת נופר: שלום רב.

אני בת עשרים ושלוש, ואני נמצאת בבג"ה שאני לא יודעת איך לצאת ממנה: יש לי חבר בן גילי כבר שנה וחצי, וכבר מתחלת הקשר ההורים שלי לא אהבו אותו - הוא שומר שבת וגם אני, אך הם טוענים שהוא לא מכבד מספיק, שהוא יותר מדי פרימיטיבי, ושהעתיד אתו אינו מזוהר.

בגלל שהבית שלי חלוני, אנחנו עושים שבת אצל הורי רק אחת לחודשים, ובכל פעם שאני מגיעה לשבת ההורים עושים לי פרוצופים ועונים באגרסיביות כאלו שמפריע להם שאני שומרת שבת. רבתי עם ההורים שלי, ואני כמעט עם רגל אחת מחוץ לבית...

מה עלי לעשות: להפריד ממנו ולהשביע את רצונם או שפשוט לעשות מה שטוב לי? תודה רבה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשע"ד

שלום רב אל נופר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להבין שכל אלו שלא קבלו חנוף תורני וכו', הם בכלל תינוקות שנשברו, והם לא יודעים מה זה שבת וכו', כי אם היו טועמים את טעם השבת ואיך שזה מתנה מהקדוש-ברוך-הוא, יום אחד בשבוע, יום מנוחה, והשבת מעשרת את האדם בגשמיות גם כן, ונותנת חיות ושמחה על כל ששת ימי החל וכו', אם היו מרגישים את נעם השבת, גם הם היו שומרים שבת, אבל מנעו את זה מהם וכו', ולכן תדוני אותם לכך זכות, ואל תפנסי בוכוחים עם ההורים כי כבוד אב ואם זה מהחמורה שבחמורות, כמאמרם ז"ל (תנא דבי אליהו רבה פ"רשה כ"ו) כל העולם בלו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (פסיקתא רבתי) חמורה שבחמורות - כבוד את אביך ואת אמך; ואמרו (קדושין ל:) שלושה שתפין הן באדם - הקדוש-ברוך-הוא, ואביו ואמו, בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש-ברוך-הוא מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכדוני; וזאת מזה שאם מכבדים אבא ואמא בזה מכבדים את הקדוש-ברוך-הוא .

עם כל זאת כתיב (ויקרא י"ט ג) "איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני הוי"ה אלקיכם", ופרש רש"י: "ואת שבתתי תשמרו" - סמך שמירת שבת למורא אב, לומר אף על פי שהזרתיה על מורא אב, אם יאמר לך חלל את השבת אל תשמע לו, וכן בשאר כל המצוות - "אני הוי"ה אלקיכם" אתה ואביך חייבים בכבודי, לפיכך לא תשמע לו לבטל את דברי; הרי שלך לפניך, כי אם ההורים

לא מסכימים שהילדים ישמרו שבת, אזי לא צריכים לצית אותם, אף שמצות כבוד אב ואם כל כך גדולה, אבל גם הם חייבים לשמר שבת שזו המתנה שהקדוש-ברוך-הוא נתן לעם ישראל.

כמוכן לא כדאי לך לריב עם ההורים, ולא להתוכח עמָהם כלל, ואם יש לך משיכה לבחור ולו יש משיכה אליך, תעשי כל מיני מאמצים שבעולם לגמור את זה בכי-טוב, ולא צריכים להתבלבל, וכך כתוב בשלחן ערוך (יורה דעה, הלכות כבוד אב ואם סימן ר"מ סעיף כ"ה) אם האב מוחה בבן שישא איזו אשה שיחפץ בה הבן אין צריך לשמע אל האב; עין שם.

לצערנו הרב הבעיה הזו מאד שכיחה שההורים מסכנים לא קבלו חנוך תורני אזי הם לא יודעים מה זה שבת, וכשהבן או הבת חוזרים בתשובה, אזי ההורים מונעים מהם והולכים גם באגרסיביות נגדם וכו' וכו', עם כל זאת בן או בת צריכים לשתק ולא לענות להורים מצד כבוד אב ואם, אבל מצד הקדוש-ברוך-הוא הם לא צריכים לצית אותם, כי גם הם חייבים במצות שמירת שבת.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתבשרי לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשעה.

**האם צריכים לנהג כדברי הגמרא ולישן בין צפון לדרום
או כדברי האר"י ולישון בין מזרח למערב?**

שאלה:

מאת אלירן: לכבוד הרב הגאון הצדיק מוהרא"ש שליט"א.
רציתי לשאל בבקשה: האם יש מסורת מרבנו ז"ל האם

צריכים לנהג כדברי הגמרא ולישון בין צפון לדרום או כדברי האר"י ולישון בין מזרח למערב?
 שאלה נוספת בבקשה: הגמרא הקדושה נותנת עצות כיצד לזכות לבנים, לדגמה: יבעל וישנה, אשה תזריע תחלה, ויניח מטתו בין צפון לדרום. האם אדם שזכה כבר לבנים ומקוה שה' יזכהו גם לבנות כדי שיזכל לקיים את מצות פריה ורביה בשלמות יעשה ההפך מעצות אלו, או שעליו להתנהג בפשיטות ובתמימות כפי שנוהג תמיד?
 יהי רצון שהרב ימשיך להגדיל תורה ולהאדירה לארץ ימים ושנות חיים בבריאות איתנה, ויזכה לראות בביאת גואל צדק ברחמים. תודה רבה על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ד' מנחם-אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מובא בפוסקים האחרונים היות שאנחנו גרים היום בדירות בנויות בכל מיני צדדים וכו', ולא תמיד יכולים לכוון שהמטה תהיה בין צפון לדרום או בין מזרח למערב וכו', ולכן לא חוששים על זה.

העקר רק להכניס שמחה בתוך הבית, וכך אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא י'): מה יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים? רבי אליעזר אומר: יפזר מעותיו לעניים, רבי יהושע אומר: ישמח אשתו לדבר מצוה.

וכן צריכים להקפיד שיהיו מזוזות כשרות בכל דלת מדלתי הבית, שזה מאד מאד מכרח, כי כשיש מזוזות כשרות בבית אין מה לפחד משום דבר כלל, וכך מובא בתקוני זהר (תקון י') על הפסוק (דברים ו' ט') "וכתבתם על מזוזות ביתך" - מזוזות כתיב זו מות [היגו תבת "מזוזות" היא שתי מלים - זו מות, כי בבית שיש מזוזת שמה

לא יקרה מות, ולכן צריכים להזהר מאד מאד לבדק את המזוזות של הבית].

וכן מובא בזהר (ואתחנן רס"ג): פקודא למקבע בר נש מזוזה לתרעיה למהוי כל בר נש נטיר מעם קדשא בריך הוא [מצוה לאדם לקבע מזוזה בפתח ביתו, כדי שיהיה כל אדם שמור מהקדוש-ברוך-הוא] כד נפיק וכד עייל [כשיוצא מפתח ביתו וכשנכנס לביתו], ורזא (תהלים קכא) "הוי"ה ישמר-צאתך ובוואך מעתה ועד-עולם", בגין דרזא דמזוזה איהו קאים תדיר לפתחא [מפני שסוד המזוזה תמיד מונחת בפתח של הבית] ודא איהו פתחא דלעילא [שזה נגד הפתח העליון ממנו יתברך] ודא איהו דרגא דאקרי שומר לאשתכחא בנטירו [וזה סוד השמירה ששומר את האדם] דבר נש לאו איהו נטיר בר נטירו דקודשא בריך הוא דאיהו נטיר תדיר וקאים לפתחא ובר נש לגו [כי אדם הוא לא שומר, ולא יכול להשמר, כי אם על ידי הקדוש-ברוך-הוא, שהוא שומר תמיד ונמצא בפתח הבית, והאדם נמצא בפנים]. ותו דלא ינשי בר נש דוכרנא דקודשא בריך הוא לעלמין [ועוד טעם למה המזוזה בפתח הבית, כדי שאדם תמיד יזכר בהקדוש-ברוך-הוא ביציאתו מהבית, ובכניסתו אל הבית].

ולכן אשרי האדם שבודק את המזוזות שלו, ובפרט בעתים הללו ששורים דינים וכו', אזי צריכים לשמר מאד מאד שיהיו לו מזוזות כשרות, ואסור להקל בזה, כי המקל בזה מקל בחייו, ותכף ומיד כשאין על פתח הבית מזוזות כשרות, צריכים לחשש שלא יקרה חס ושלום משהו, וכך מובא (זהר חדש רות) בפתח המצוי מזוזה אין מזיק ואין שטן ואין פגע רע מתקרב אליו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשעו.

**קִשָּׁה לִי עִם חֹסֶר הַטְּפוּחַ שֶׁל אִשְׁתִּי, וְלוֹלֵא הַיְלָדִים הַיִּיתִי
מִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנָּה כְּבָר מִזְמַן. בְּבִקְשָׁה עֲזֹר לָנוּ!**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת רְפָאֵל: לְצַדִּיק שְׁלוֹם.

אָנִי אוֹבֵד יַעֲצוֹת לִנְכַח מִצַּב חַיֵּי הַנְּשׂוּאִין שְׁלִי - אָנִי נִשְׁוֵי
כְּבָר חֲמֵשׁ שָׁנִים וְיֵשׁ לָנוּ שְׁלוֹשָׁה יְלָדִים בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אַךְ עוֹד
מִהֶהֱתַחֵלָה רְצִיתִי לְהִתְגַּרֵּשׁ מִסְּבוֹת רַבּוֹת וְאַחַת מֵהֵן חֹסֶר
הַטְּפוּחַ הָאִישִׁי שֶׁל אִשְׁתִּי. פָּנִינוּ אֵלֵיכֶם בְּעֶבֶר לְהִתְיַעֲצוֹת
וְאִמְרַתֶּם לֹא לְהִתְגַּרֵּשׁ. אִשְׁתִּי לֹא רוֹצָה לְהִתְגַּרֵּשׁ וּבִינֵתִים אָנִי
נִשְׂאָר אֶתָּה גַּם בְּגִלְל שְׂאִמְרַתֶּם לָנוּ וְגַם בְּגִלְל הַיְלָדִים, אַךְ
אֵינִי יוֹדֵעַ עוֹד כְּמוֹ זְמַן אַחֲזִיק מֵעַמְד... הַדָּף הַקָּצֵר מִלְּהַכִּיל
אֶת כָּל הַבְּעִיּוֹת, בְּבִקְשָׁה עֲזֹר לָנוּ!

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן, ז' מִנְחָם-אָב ה'תשע"ד

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל רְפָאֵל נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

לְצַעֲרֵנוּ הָרַב יֵשׁ הַיּוֹם כָּל כֶּף הַרְבֵּה צְרוּת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
- עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, אֲנָשִׁים שְׂקוּעִים בְּחֻבוֹת גְּדוֹלִים, וּבִקְשֵׁי יֵשׁ לָהֶם
לְעֵבֶר אֶת הַשְּׁבוּעַ, לֹא רַק אֶת הַחֹדֶשׁ וְכוּ', וְכֵן יֵשׁ כָּל כֶּף הַרְבֵּה סוֹבְלֵי
חִלָּאִים, הֵן גְּבָרִים הֵן נָשִׁים וְהֵן יְלָדִים קְטַנִּים, וְלֹא חֲסֵרוֹת צְרוּת לְעַם
יִשְׂרָאֵל, עִם כָּל זֹאת יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׂאִין לָהֶם דְּאָגוֹת פְּרִנְסָה, וְאִין לָהֶם
אֶת הַדְּאָגוֹת שֶׁל בְּרִיאוֹת, אַךְ עַל פִּי כֵן הֵם מַחְסְטִים מִתַּחַת לְאֲדָמָה
וְכוּ' אַחֵר צְרוּת מְדָמוֹת וְכוּ', וְלִדְעֵתִי הַצָּרָה שְׁלֵף זֶה דְּמִיּוֹן אַחַד גְּדוֹל -
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתָךְ עִם אִשָּׁה טוֹבָה, אִשָּׁה יְקָרָה, אִשָּׁה יְפָה,
וְנִתֵּן לָכֶם מִתְּנֵה שְׁלוֹשָׁה יְלָדִים שְׂאִתֶּם צְרִיכִים לְרַקֵּד מִרַב שְׂמֻחָה

על המתנות האלו שנתן לכם הקדוש-ברוך-הוא וכו', ואתה מחטט מתחת לאדמה אחר צרות מדמות וכו', ומחפש ומוצא כל מיני מומים וחסרונות באשתך?

אתה צריך לדעת אשר איש ואשה צריכים להיות ותרנים אחד לשני, ולתת תשומת לב אחד לשני, וזו שלמות הבית, ועל ידי זה ממילא יש אהבה והבנה הדדית, אבל הרגע שרוצים אחד להשתלט על הזולת, דעו לכם שזה הסמך-מם שבא לשבר את הבית. הזהר הקדוש קורא איש לבדו פלג גופא - חצי גוף, נמצא כשאדם מתחתן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב, כד) "וידבק באשתו והיו לבשר אחד", הינו שניהם חצי חצי, וביחד הם שלם, מה שאין כן כשאחד רוצה להשתלט על הזולת, זה הסמך מ"ם, הינו ששים על ארבעים, אני יותר ממך וכו', והרגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, והוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא סמך-מ"ם ששים על ארבעים, ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמת, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ה, ט) "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפל ואין שני להקימו: גם אם ישכבו שנים וחס להם ולאחד איך יחם", ולכן אם רוצים שלום בית אמת, זה צריך להיות משני הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, לותר אחד לשני, ואז הם חצי חצי שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובהבנה הדדית, ויצליחו בחיי נשואיהם.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתכניס את הדבורים האלו אל תוך לבך, ואז תשתנה כל הגישה שלך אל אשתך לגמרי מן הקצה אל הקצה.

הייתי מיעץ לך שתעשה לעצמך הרגל פעם בחדש שתכנס באיזה בית חולים ותקים מצות בקור חולים בכל המחלקות וכו',

ובפרט במחלקת הילדים וכו', וכשתראה מה שקורה שמה אני בטוח שתצא אחר כך בחוץ ותגביה את ידיך אל השמים ותגיד:

רבנו של עולם! אני נותן לך תודה והודאה שאני בריא ואשתי בריאה והילדים שלי בריאים, וכבר לא חסר לי שום דבר. אנא ממך רבנו של עולם, חוס וחמל עלי ותכניס בי דעת ושכל שאזכה להיות שמח בחלקי, ותמחל ותסלח לי על שהרהרתי אחר מדותיך וחשבתי שאני הכי אמלל בעולם וכו', וכל זה בא מחמת חסרון דעתי, ולכן אבי שבשמים חוס וחמל עלי שאצא מכל הדמיונות שנדבקו בי על ידי עוונותי המרבים, עד שאני מחפש ומחטט במו ידי אחר בעיות שאינן כלום, וזה רק דמיונות גדולים, אנא ממך אבי תוציאני מהדמיון הזה שנדבק בי, ואזכה להכליל בה מעתה ועד עולם אמן סלה.

וכך אתה צריך להתפלל בכל יום כשבאות לך מחשבות להתגרש מאשתך על לא דבר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשעז.

בעלי לא מסתדר עם בני מהנשואין הקודמים, ויש ביניהם וכוחים רבים בעניני דת. מה עושים?

שאלה:

מאת שרית: שלום כבוד הרב.

אני ובעלי חוזרים בתשובה כבר עשר שנים, ויש לי הרבה בעיות בשלום הבית מכיון שבני בכורי (16) מהנשואין

הראשונים החליט לרדת מהדת. בעלי לא מתיחס לילד ולפעמים נראה שהוא שונא אותו. אני טוענת שהילד הוא נשמה של יהודי, ועלינו לכבד ולאהב אותו אפילו אם הוא חושב אחרת מאתנו, ואני מאמינה שלא צריך להכריח אותו אלא לטפסוף לו מדי פעם על הגדולה שבדת, אך בעלי מקבל את העבדה שבני לא חובש כפה ולא מניח תפלין כחסר כבוד כלפי הבית.

בני מנסה לרצות אותנו ולחבש כפה כאשר הוא בבית, אבל אני תמיד צריכה להזכיר לו. בעלי טוען שהילד חייב להניח תפלין גם אם הוא לא רוצה, רק בגלל שהוא חי בבית שלנו, וזהו עקר החיוב - לכבד את הבית, אך הבן אומר שבעלי משניא עליו את הדת עוד יותר.

יש לי ששה ילדים נוספים, ובעלי מפחד מאד שבני ישמש דגמא שלילית עבור שאר הילדים, ובזה גם אני מזדהה אתו. אני בבעיה גדולה כי לפעמים אני מרגישה שאני צריכה לבחור בין הילד לבין הבעל וזה גורם לחלוקי דעות בבית. בעלי טוען שהילד צריך לכבד אותו, כי כך כתוב "כבד את אביו ואת אמו", ולא ההפך שהוא צריך לכבד אותו.

בקשתי מבעלי ללכת להתייעץ עם רב, אך הוא טוען שכל רב יגיד לנו שאני טועה ושתפוח אחד רקוב יכול לקלקל שק תפוחים שלם ושיש צוי על כבוד אב ואם. אשמח לקבל עצה מכבוד הרב, ותודה על ההקשבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ד' מנחם-אב ה'תשע"ד

שלום רב אל שרית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

באמת אתם נמצאים בבעיה גדולה מאוד, בעלך צודק שתפוח רקוב אחד יכול לקלקל כל התפוחים, הרי יש לך ממנו ששה ילדים,

ובעלף רוצה לחנך אותם על פי התורה והיהדות והאמונה הפשוטה בו יתברך, ואת צודקת כי סוף כל סוף הבן הראשון זה הבן שלף, וזה מאד מאד קשה לאמא לראות איך שמגרשים את בנה וכו'.

ולכן העצה היא לדבר אחד עם השני, הינו את ובעלף, ולהסביר את הנקדה שלף שסוף כל סוף זה בשר מבשרך, הינו זה הבן הגדול שלף, ומסכן, ורחמנות גדולה עליו להרחיק אותו ולגרשו מהבית, וכיחד אתם צריכים להחליט עצות איך שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

יש דבור מרבנו ז"ל בענין חנוף ילדים "עם טוב פועלים הרבה יותר מאשר ללכת ביד קשה, ואם פועלים פעם עם יד קשה, צריכים לזכור שאם היו הולכים עם טוב היו מצליחים יותר". ולכן זה ברור שפדאי ללכת אתו רק בדרך טוב, ולחבקו וכו' ולקרבו בכל מיני התקרבות וכו', ולבנות אותו, ולתת לו המון תשומת לב, כי מסכן היילד בא מהורים גרושים, והוא יתום חי, וכמו שצריכים לרחם על יתום וזו מצוה גדולה מאד מאד שהקדוש-ברוך-הוא הזהירנו מאד לרחם על יתום, כי מסכן היילד עובר טראומה שההורים שלו התגרשו, וזה משאיר צלקת על נפשו, ולכן אשרי מי שיודע איך להתנהג במצב כזה וכו', רק לקרבו לחזקו לעודדו ולשמחו, שזו מצוה גדולה מאד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא ששמו 'שלום' ישפין שלום ביניכם, ואז השכינה תשרה בביתכם, כי (סוטה יז.) איש ואשה זכו - שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, אי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי 'שלום' אמרו חכמינו הקדושים (שבת י) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשעה.

האם כסוי ראש לאשה נשואה זו חובה או רק מנהג?

שאלה:

מאת יואב וענת: שלום לכבוד הרב.
אני ואשתי מתעניינים ביהדות ומתחזקים את אט בקצב שלנו.
התעוררה אצלנו שאלה והחלטנו להפנות אותה אליך: האם
כסוי ראש לאשה נשואה הוא חובה או רק מנהג?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ואתחנן, ז' מנחם-אב ה'תשע"ד
שלום וברכה אל יואב וענת שיחיו
לנכון קבלתי את מכתבכם.

חכמינו הקדושים אמרו (כתבות ע"ב). ואלו יוצאות שלא בכתבה
- העוברת על דת משה ויהודית. ואיזוהי דת יהודית? יוצאה וראשה
פרוע; הרי שלך לפניך שאם אשה נשואה יוצאת בחוץ עם ראש
פרוע בלי כסוי שער מגיע לה גט ולא צריך לשלם לה את הכתבה,
ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה ח', סימן ט') על הפסוק (תהלים
קכח, א) "אשתך כגפן פריה בירכתי ביתך בניך כשתלי זיתים סביב
לשלחנה", הינו "אשתך כגפן פריה" - מתי? כשהיא "בירכתי ביתך"
- בזמן שהיא נוהגת בעצמה דת יהודית שהיא צנועה - זוכה שיוצאין
ממנה בנים בעלי מקרא, בעלי משנה, בעלי מעשים טובים, הדין הוא
דכתיב "בניך כשתלי זיתים". מה הזית הזה זיתים לאכילה, זיתים
ליבש, וזיתים לשמן, ושמנו דולק מכל השמנים, ואין עליו נושרין לא
בימות החמה, ולא בימות הגשמים, כך באות בנות ישראל מהם בעלי
מקרא, מהם בעלי משנה, מהם בעלי משא ומתן, מהן חכמים, מהם
נבונים, ומהם יודעי דבר בעתו, ויש להם זרע קיים לעולם, "סביב

לְשַׁלְחַנְךָ" - שְׁלַחְבְּנֶיךָ יַעֲמֵד זְכוּתְךָ שְׁמִשְׁלַחְנֶךָ יִזְכּוּ בְּנֶיךָ לְמַעֲלוֹת גְּדוּלוֹת.

הָרִי שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ מָה זֶה כְּשֵׁאֲשָׁה הוֹלֶכֶת בְּצַנִּיעוֹת וְשׁוֹמֵרֵת מְאֹד מְאֹד שְׁלֵא יֵרְאוּ אֶת שְׁעָרוֹת רֵאשָׁה, שְׁזָה עוֹוֹן חָמוּר מְאֹד מְאֹד לְלֶכֶת בְּגִלּוּי שְׁעָרָה, כִּי עַל יְדֵי זֶה הִיא עוֹבְרֶת עַל דֵּת יְהוּדִית, וְהִיא צָרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל זֶה שְׁלֵא יֵרְאוּ אֶת שְׁעָרוֹת רֵאשָׁה, וְאֲשָׁרִי הָאֲשָׁה שְׁמַקְפִּידָה עַל זֶה שְׂאֵז נִכּוֹן לְבָהּ יִהְיֶה בְּטוֹחַ שִׁיְהִי לָהּ יְלָדִים בְּעַלִּי יֵרָאֶה וְחַן וּבְעַלִּי תוֹרָה, וְתִהְיֶה הַבְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ הַבֵּית, כִּי הִזְהַר מְקַלֵּל אֶת הַבֵּית שֶׁשָּׁם מְסֻתּוֹכְכֶת אִשָּׁה בְּגִלּוּי שְׁעָרָה (עֵינֵי זֶהוּ נִשְׂאָה כִּי"ה): תוֹנְבָא לִיתִי [קַלְלָה תְּבוּאָה] עַל הַהוּא בַר נֶשׁ [עַל אָדָם] דְּשִׁבְקָ לְאַנְתְּתִיָּה [שְׁמַרְשָׁה לְאַשְׁתּוֹ] דְּתַתְּחִזִּי מִשְׁעָרָה דְּרִישָׁה לְכַר [שִׁיְהִי הַשְׁעָרוֹת שֶׁל הָרֵאשׁ מְגֻלוֹת וְיֵרְאוּ אוֹתָן בַּחוּץ], וְדָא הוּא חַד מְאִינֵן צַנִּיעוֹתָא דְּבֵיתָא [וְזֶה אַחַד מֵהִיסוּדוֹת שֶׁל הַצַּנִּיעוֹת שֶׁל בֵּית יְהוּדִי]. וְאַתְתָּא דְּאַפִּיקַת מִשְׁעָרָא דְּרִישָׁה לְכַר [וְאִשָּׁה שְׁמַגְלָה אֶת שְׁעָרוֹת רֵאשָׁה לַחוּץ] לְאַתְתְּקָנָא בֵּיהּ [לְיַפּוֹת אֶת עַצְמָהּ בְּזֶה] גְּרִים מְסַכְנוֹתָא לְבֵיתָא [גּוֹרְמַת עֲנִיּוֹת לְבֵית] וְגְרִים לְבִנְהָא דְּלֵא יַתְחַשְׁבוּן בְּדָרָא [וּגּוֹרְמַת שְׁהִילָדִים לֹא יְהִי מְצַלְחִים, וְלֹא יְהִי חֲשׁוּבִים בְּדוֹר] וְגְרִים מְלֵה אַחְרָא דְּשָׂרְיָא בְּבֵיתָא [וּגּוֹרְמַת שְׁהַסְטָרָא אַחְרָא וְהַחִיצוֹנִים יִשְׁרוּ בְּבֵית, שְׁהֵם מְבִיאִים מְרִיבוֹת]. מֵאַן גְּרִים דָּא? [מִי גּוֹרֵם כָּל הַצָּרוֹת הָאֵלוֹ?] הַהוּא שְׁעָרָא דְּאַתְחִזִּי מְרִישָׁה לְכַר [הַשְׁעָרוֹת שֶׁל הָאֲשָׁה שְׂרוּאִים אוֹתָן בַּחוּץ]. וּמָה בְּבֵיתָא הָאִי [וְאִם כָּל הַקְּלָלוֹת הָאֵלוֹ מְדַבְּרוֹת כְּשֶׁהָאֲשָׁה הוֹלֶכֶת מְגֻלַּת שְׁעָרוֹת בְּבֵית] כָּל שְׁכֵן בְּשׁוּקָא [עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה כְּשִׁיּוֹצֵאת בַּחוּץ בְּגִלּוּי שְׁעָרָה, הִיא גּוֹרְמַת לְעַצְמָהּ וּלְבַעֲלָהּ וּלְיְלָדִים צָרוֹת מְשֻׁנוֹת] וְכָל שְׁכֵן חֲצִיפּוֹתָא אַחְרָא [עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה כְּשֶׁהָאֲשָׁה הוֹלֶכֶת בַּחֲצִיפּוֹת אַחְרָת, הֵינּוּ שְׁמֻסְתּוֹכְכֶת עַל הָרְחוֹב בְּבִגְדֵים צְמוּדִים וְשִׁקּוּפִים וְכוּ' כְּדֵי לְגָרוֹת גְּבָרִים, הָרִי זֶה גּוֹרְמַת שְׁהַחִיצוֹנִים יַתְאַחְזוּ בָּהּ].

וְלַהֲפֹךְ כָּל הַבְּרָכוֹת בְּבֵית בָּאוֹת כְּשֶׁהָאֲשָׁה שׁוֹמֵרֵת שְׂאֵף פְּעֵם

לא יראו קורות ביתה את שערות ראשה, ואסור להקל בזה, כי כל המקל בזה מקל בחייו.

וחכמינו הקדושים מספרים (יומא מ"ז.) שבעה בנים היו לה לקמחית וכלן שמשו בכהנה גדולה. אמרו לה חכמים: מה עשית שזכית לכך? אמרה להם: מימי לא ראו קורות ביתי קלעי שערי; הרי שלף לפניך איזה שֶׁכר מקבלת אשה כשלא רואים את שערות ראשה בחוץ, וצריכים להקפיד על זה מאד מאד, כי בזה תלויה כל הברכה בבית. ומובן ממילא ההפך, שכל הקללות באות בבית של האשה שהולכת בגלוי שער וכו'.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיהיה בביתכם תמיד שלום ואהבה והבנה הדדית, וכל זה תלוי כפי שהאשה תקפיד ללכת בכסוי שער ראשה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשעט.

**אני רוצה להשתנות ולשנות את המדות הרעות שלי,
ולהיות אבא ובעל ראוי. בבקשה תעזר לי!**

שאלה:

מאת אלי: הבית שלי עומד לפני פרוק טוטלי. גדלתי בבית לא קל עם אלימות מלולית ופיזית, וכנראה שזה השתרש בי, ומאז שהתחתנתי גם אני התנהגתי עם אשתי בברוטליות. אשתי הבליגה הרבה פעמים, אבל במריבה האחרונה שהיתה לנו היא הודיעה לי שהיא החליטה להתגרש מבלי לתת לי הודמנות נוספת.

אני באמת רוצה להשתנות ולשנות את המדות הרעות שלי, ולהיות אבא ובעל ראוי, אבל כפי שכתבתי זו התנהגות

שְׁהַשְׁתַּרְשָׁה בִּי מִהַבִּית שְׁלִי וְקִשָּׁה לִי מֵאֵד מֵאֵד לְשָׁנוֹת אוֹתָהּ.
בְּבִקְשָׁה תַעֲזֹר לִי כִּי אֲנִי לֹא רוֹצֵה שְׁהַבִּית שְׁלֹנוּ יִתְפָּרֵק!

תשובה:

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ד' מִנְחָם-אָב ה'תשע"ד

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אֱלֹהֵי נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵתָהּ מְכַרְחָ לְדַעַת שֶׁהַבְּחִירָה בְּיַד הָאָדָם - אוֹ לְהִיּוֹת טוֹב אוֹ
לְהִיּוֹת רַע וְאִישׁ בְּלִיעֵל, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב',
סִימָן ק"י) לְאִישׁ אַחַד שֶׁשָּׁאַל אוֹתוֹ: כִּיצַד הוּא הַבְּחִירָה? הַשִּׁיב לוֹ
בְּפִשְׁטוּת: שֶׁהַבְּחִירָה הִיא בְּיַד הָאָדָם בְּפִשְׁטוּת, אִם רוֹצֵה - עוֹשֶׂה,
וְאִם אֵינוֹ רוֹצֵה - אֵינוֹ עוֹשֶׂה. [וְכַתֵּב מוֹהֲרַנ"ת ז"ל: רְשָׁמְתִי זֹאת,
כִּי הוּא נִצְרָךְ מֵאֵד, כִּי כְּמָה בְּנֵי אָדָם נְבוֹכִים בְּזֵה מֵאֵד, מִחֲמַת שֶׁהֵם
מְרַגְלִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם וּבְדַרְכֵיהֶם מְנַעֲרִיהֶם מֵאֵד, עַל כֵּן נִדְּמָה לָהֶם
שֶׁאֵין לָהֶם בְּחִירָה חֵס וְשְׁלוֹם, וְאֵינֶם יְכוּלִים לְשָׁנוֹת מַעֲשֵׂיהֶם. אֲבָל
בְּאֵמַת אֵינוֹ כֵּן, כִּי בּוֹדְאֵי יֵשׁ לְכָל אָדָם בְּחִירָה תְּמִיד עַל כָּל דְּבַר, וּכְמוֹ
שֶׁהוּא רוֹצֵה עוֹשֶׂה. וְהֵבֵן הַדְּבָרִים מֵאֵד].

וְלִכֵּן מִי חָיֵב לָךְ שְׁאֵתָה אִישׁ בְּלִיעֵל וְרַק רַב עִם אֲשֶׁתְךָ וְיִוֹרֵד
לְחַיִּיקָה, וְעוֹשֶׂה עָלֶיךָ כָּל מִינֵי בִקְרָת, וְאֵתָה אָדָם אֵלִים מְלוּלִית וּפְיִזִּית
וְכוּי, שֶׁבְּאֵמַת אֵתָה צְרִיךְ לְהִתְאַשְׁפֹּז בְּבֵית חוֹלִים לְחוּלֵי נֶפֶשׁ, כִּי
הַכַּעֲסָן וְהַרוֹצָח וְהַמְּפָרֵעַ וְאִישׁ-בְּלִיעֵל מְקוֹמוֹ שָׁם.

וְלִכֵּן הַבְּחִירָה בְּיַדְךָ - אִם אֵתָה רוֹצֵה בְּאֵמַת לְהַשְׁתַּנּוֹת וְלְהִיּוֹת
אִישׁ טוֹב וּלְחַיּוֹת חַיִּים נְעִימִים, אֲזִי אֵתָה צְרִיךְ לְשָׁמֵר עֲצֻמָּךְ מִכַּעֲס
וּרְצִיחָה, כִּי כִּךָ אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁבְת ק"ה): הַמְּקָרַע בְּגָדָיו
בְּחֲמָתוֹ וְהַמְּשַׁבֵּר כָּלְיוֹ בְּחֲמָתוֹ וְהַמְּפֹזֵר מַעוֹתָיו בְּחֲמָתוֹ, יֵהָא בְּעֵינָיְךָ
כְּעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה. שֶׁכֵּךָ אֲמָנוֹתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע - הַיּוֹם אוֹמֵר לוֹ
עֲשֵׂה כֵּךָ, וְלִמְחָר אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵּךָ, עַד שֶׁאוֹמֵר לוֹ עֲבֹד עֲבוּדָה זָרָה,
וְהוֹלֵךְ וְעוֹבֵד; כִּי הַמְּאָמֵן הָאֵמֶתִי שֶׁמְאָמֵן שֶׁדְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן

לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, הוא אף פעם לא יהיה בכעס, ואם הוא בכעס, סימן שלא מאמין בו יתברך שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, והכל ממנו יתברך, ולכן כפי הכעס, כן דוחה את השכינה ממנו, ואמרו חכמינו הקדושים (פסחים ס"ו): כל אדם שכוועס, אם חכם הוא - חכמתו מסתלקת ממנו; ואמרו (נדרים כ"ב.) כל הכוועס, אפלו שכינה אינה חשובה כנגדו, ומוסיף טפשות על טפשותו; וזה טרוף הדעת פשוטו כמשמעו, כי הכעסן מאבד את הדעת והשכל שלו לגמרי, עד שלא מסגל לחשב ישר, ואמרו חכמינו הקדושים (זהר חדש נ"ח) "לא יהיה בך אל זר" - שלא תהיה נוח לכעס, כי זה עבודה זרה ממש, כי הוא דוחה את הקדוש-ברוך-הוא ממנו.

ודע לך שמדת הכעס והרציחה באה לאדם על ידי שהוא פגום ביותר בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, שזה מביא את האדם להיות בכעס ורציחה, כי על ידי כעס יכולים להכיר את האדם, ורבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן קפ"ד) על ידי החטם יכולים להכיר את הנואף, כי באמת מובא בדבריו (שיחות הר"ן, סימן רמ"ט) על הפסוק (בראשית לח, ז) "ויהי ער רע בעיני הוי"ה", למה לא כתוב 'רשע' אלא "רע"? אלא מי שעובר על החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה והוא נואף, על ידי זה הוא תמיד בכעס שנקרא רע, לשון ביזו, והוא תמיד עצבני, וזה מה שכתוב בזהר (נשא קל"ז): בחוטמא אשתמודע פרוצופא; הינו על ידי החטם מכירים את פרוצוף האדם. בהאי חוטמא אתפרשא מילה, דכתיב (שמואל ב' כב, ט) "עלה עשן באפו" וגו', הינו דרוך האף בא הכעס והרציחה, ולכן על ידי הכעס של האדם מכירים את כל האדם, והוא מגלה את כל ענינו וכו' והעבר שלו וכו', ולכן צריכים לשמר מאד מאד לא להיות בכעס ובעצבים, כי את קלונו הוא מגלה ברבים.

ולכן אם אתה רוצה להיות איש טוב ובעל טוב, אתה צריך לעבד על עצמך לעקר ממך את תאוות נאוף, ודע לך שהכל תלוי בך כי הבחירה בידיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשפ.

**בספר המדות כתוב שמשיח יבוא בשנת ברכה.
מה היא "שנת ברכה"?**

שאלה:

מאת רועי: שלום רב לכבוד הצדיק.
בספר המדות (אות אמונה סימן נ"א) כתוב שמשיח יבוא
בשנת ברכה. מה היא "שנת ברכה"?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ח' מנחם-אב ה'תשע"ד
שלום וברכה אל רועי נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (מגלה י"ז) שהגאולה תהיה בשנה שביעית,
הינו בשמטה, וכתיב (ויקרא כ"ה כ"א) "וצויתי את ברכתי לכם בשנה
הששית" וגו', נמצא שהשנה לפני שמטה נקראת 'ברכה', ולכן כבר
עכשו אנחנו יכולים להגאל, וכן אמרו חכמינו הקדושים (שם) מלחמה
אתחלתא דגאולה היא, ולכן הגיע הזמן שאנחנו נוכל להגאל, העקר
שתהיה אחדות ואהבה בין נשמות ישראל, ויכלה הקדוש-ברוך-הוא
את אלו הערב רב המסיתים ומדיחים שיהיה רק מחלקת ופרודים
בין נשמות ישראל וכו' וכו', כמאמרם ז"ל (שבת קל"ט). תניא רבי יוסי
בן אלישע אומר: אם ראית דור שצרות רבות באות עליו - צא ובדק
בדני ישראל, שכל פרענות שבאה לעולם לא באה אלא בשביל דיני
ישראל; עם ישראל הם קדושים, ואלמלא המנהיגים הרשעים היו
כלם חוזרים בתשובה, אך מה לעשות שהם הטילו אימה כל כך עד
שאסור אפלו לדבר מזה, ואוי ואבוי מי שפותח את העינים לזולת
ואומר את האמת, רוצים לבלע אותו חי ופותרים נגדו כל מיני תיקים
וכו' וכו'.

ואמרו בזהר (רעיא מהימנא נשא קכ"ה): ואתהדרו אינון ערב רב רעין על ישראל עאנא דקודשא בריהו הוא דאתמר בהו (יחזקאל לה, לא) "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם" וכו', [הערב רב הם נעשים רועים על ישראל, שהם צאנו של הקדוש-ברוך-הוא], ואינון ערב רב אינון עתירין בשלוח בחדווא בלא צערא בלא יגונא כלל [אלו הערב רב המנהיגים הם עשירים ויושבים בשלוח ובשמחה בלי צער ובלי יגון כלל], גזלנין מארי שחד דאינון דינין רישי עמא (בראשית ו, יג) "כי מלאה הארץ חמס מפניהם" עליהו אתמר (איכה א, ה) "היו צריה לראש", [הם גזלנים לוקחים שחד, והם הדיינים והראשים של עם ישראל, ואלו הצרים נעשים ראשים]. ואני יכול להעיד על זה שעם ישראל הם קדושים וטהורים, ואלמלא אלו המפרסמים של שקר הרע-בנים שעושים צחוק מעם ישראל היו כלם חוזרים בתשובה. ואמרו חכמינו הקדושים (סוטה מ"ט): בעקבות משיחא חוצפא יסגא; ולכן לכלי עלמא אנחנו אוחזים בשנת 'ברכה' כפי כל הסימנים, ולכן ראוי לנו להגאל כבר, ויתהפך הצום הזה לחג, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתו יתברך.

בבאורי בספר "באורי המדות" הסברתי על זה שאמר רבנו ז"ל משיח יבוא בשנת 'ברכה' - מובא בזהר (תרומה קס"ב). ברכה דא בינה שכינתא עילאה, ועלה אתמר ברכו נפשי את הוי"ה דמתמן נשמתא אחי, וידוע אשר עקר הגאולה תבוא מבינה אמא עילאה, שתתחבר עם המלכות אמא תתאה, וכמו שגלה רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מ"ט) שפרש את מאמרם ז"ל (תענית ה') על הפסוק (הושע יא, ט) "בקרבה קדוש ולא אבוא בעיר" - נשבע הקדוש-ברוך-הוא שלא יבוא בירושלים של מעלה עד שיבוא בירושלים של מטה; שהכונה על פי סוד הוא שבינה אמא עילאה ביתא עילאה היא בחינת ירושלים שלמעלה, ומלכות ביתא תתאה היא בחינת ירושלים שלמטה, שאין היחוד שלמעלה שהיא בחינת עלית ביתא עילאה נשלם, עד שנבנה ונשלם בחינת מלכות בשלמות, שהיא בחינת עלית ביתא תתאה, נמצא שהחבור בין בינה למלכות זה תהיה הגאולה על ידי משיח

צדקנו, שִׁיזְכֹּךְ כָּל כֶּךָ אֶת הַמַּח, שִׁיחֲשֹׁבוּ תָמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ישעיהו יא, ט) "כִּי מְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת הַוַּי"ה" - שְׁכָל אֶחָד יִתְבוּנָן בְּבִינָתוֹ רַק אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוּ מִמִּילָא כָּל אֶחָד יִדְבֹר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ שְׁכָתוּב (צפניה ג, ט) "כִּי אִזּוּ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְרוּרָה לְקֹרֵא כָּלֶם בְּשֵׁם הַוַּי"ה", נִמְצָא שֶׁעַל יְדֵי הַבִּינָה - שֶׁהָאָדָם מִתְבוּנָן בְּאֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל יְדֵי זֶה הַמְּלָכוֹת שֶׁהִיא הַדְּבוּר יִדְבֹר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׁזֶה חֲבוּר בֵּין בִּינָה לְמְלָכוֹת, שֶׁמִּשָּׁם יוֹצֵאת הַבְּרָכָה, וְלָכֵן מְשִׁיחַ יָבוֹא בְּשֵׁנַת בְּרָכָה שֶׁהִיא חֲבוּר בֵּין בִּינָה לְמְלָכוֹת.

וְזֶה שְׁמוּבָא (קהלת יעקב אות ברכה) שֶׁעֲנִינֵי הַבְּרָכָה מְרַמֵּז עַל הַפְּרָצוּפִים נִפְשׁ רוּחַ נְשָׁמָה חַיָּה יְחִידָה, כִּי בְּבוֹא מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ אִזּוּ תִהְיֶה הַבְּרָכָה מְצוּיָה בְּעוֹלָם, וְיִתְחַבְּרוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת יַחַד, שִׁיזְדַּכְּכוּ כָּל כַּחוֹת הַנִּפְשׁ שֶׁבְּאָדָם וְיַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה - מִנְּפֶשׁ לְרוּחַ, וּמְרוּחַ לְנִשְׁמָה, וּמִנְּשָׁמָה לְחַיָּה, וּמִחַיָּה עַד יְחִידָה דִּיחִידָה, שֶׁהִיא הַבְּטוּל לְגַמְרֵי לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׂאִין עוֹד בְּרָכָה יוֹתֵר מִזֶּה שְׂאָדָם נַעֲשֶׂה בְּטַל וּמִבְטָל אֶל הָאִין-סוּף בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשפא.

אֲנַחְנוּ גְרָיִם מֵעַל מִשְׁפַּחַת חֲלוּנִית, וְסוּבְלִים מִמְּרֹאוֹת לֹא צְנוּעִים וְאוֹיְרָה שְׁלִילִית. הָאֵם לְעֵבֵר דִּירָה?

שְׂאֵלָה:

מַאת שִׁירֵן: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הַצְּדִיק.

אֲנַחְנוּ גְרָיִם בְּשִׁכְנוֹת מֵעַל מִשְׁפַּחַת שְׂאִינָה שׁוֹמְרַת מְצוּוֹת, וְנִתְקַלְמִים בְּמְרֹאוֹת מִפֶּשׁ לֹא צְנוּעִים בְּקוֹץ כְּגוֹן בְּרָכָה עִם נְעָרִים וְנְעָרוֹת, וְאִין אֶפְשָׁרוֹת שְׁלֹא לְרֹאוֹת מְכִיּוֹן שְׁפַתַּח הַבַּיִת שְׁלֵנוּ מִמְּקוֹם מִפֶּשׁ מֵעַל הַגְּנָה שְׁלֵהֶם. מָה גַם שְׁהֵם

מְשִׁמְעִים מוֹזִיקָה מְתַעֲבֶת כָּל יְמוֹת הַשְּׁבוּעַ וּמְתַנְהֵגִים בְּצוּרָה
לֹא נְעִימָה.

אף על פי שְׁתַּמִּיד הַשְּׁתַּדְּלוּנוֹ לְכַבֵּד אוֹתָם, כָּרַגַע הִגִּיעוּ מִיָּם
עַד נֶפֶשׁ וְאִנִּי מִרְגִּיֶשֶׁה שְׁאִנִּי כָּבֵר לֹא יִכּוֹלֶה לְסַבֵּל אֶת הַמַּצָּב,
אֲנִי נֹפֶלֶת לְחֻצִּים וְלִלְשׁוֹן הָרַע וְהַמַּצָּב הוֹפֵךְ רְגִישׁ. הַחֲלָטְנוּ
לְמַכּוֹר אֶת הַבַּיִת וְלַעֲבֹר לְמָקוֹם אַחַר בְּשִׂאִיפָה לְמָקוֹם שֶׁל
תּוֹרָה. הָאֵם הַמְהַלֵּךְ הַזֶּה נֶכּוֹן עֲבוּרָנוּ?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאֶתְחַנֵּן, ח' מִנְחָם-אָב ה'תשע"ד

שְׁלוֹם רַב אֶל שִׁירֵן תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים לְגוֹר רַק בֵּין יְרֵאֵי הַשֵּׁם וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, וְצָרִיכִים
לְהִתְרַחֵק וְלֹא לְגוֹר בֵּין אַנְשִׁים שְׂעֵדִין רְחוּקִים מִהִיָּדוּת וּמְקִיּוּם
מְצוּוֹת וְכוּ', וְכַךְ כָּתַב הַרְמַב"ם (פָּרָק ו' מֵהַלְכוֹת דְּעוֹת הַלֵּכָה א') דֶּרֶךְ בְּרִיתוֹ
שֶׁל אָדָם לֵהִיּוֹת נִמְשָׁךְ בְּדַעוֹתָיו וּבְמַעֲשָׂיו אַחַר רַעְיוֹ וְחִבְרָיו, וְנוֹהֵג
כַּמְּנַהֵג אַנְשֵׁי מְדִינָתוֹ, לְפִיכֶךָ צָרִיךְ אָדָם לְהִתְחַבֵּר לְצַדִּיקִים וְלִישָׁב
אֲצֵל הַחֲכָמִים תָּמִיד כְּדֵי שְׁיִלְמוּד מִמַּעֲשֵׂיהֶם, וְיִתְרַחֵק מִן הָרָשָׁעִים
הַהוֹלְכִים בַּחֲשָׁךְ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִלְמוּד מִמַּעֲשֵׂיהֶם, הוּא שְׁשֻׁלְמָה אוֹמֵר
(מְשָׁלִי יג, כ) "הוֹלֵךְ אֶת חֲכָמִים יִחְכַּם וְרוּעָה כְּסִילִים יְרוּעַ", וְאוֹמֵר
(תְּהִלִּים א) "אֲשֶׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בְּעֶצְת רָשָׁעִים וּבְדַרְךָ חֲטָאִים
לֹא עָמַד וּבְמוֹשָׁב לְצִים לֹא יִשָּׁב".

וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (סוֹטָה ז'): הִרְבָּה שְׁכָנִים הָרָעִים עוֹשִׂין;
וְכֵן אָמְרוּ (קְהֵלֶת רַבָּה פְּרָשָׁה ג' סִימָן ז') "וְעַתָּה לְרַחֵק מִחֲבָק" - אִם רְאִיתָ כַּת
שֶׁל רָשָׁעִים רַחֵק מֵהֶם וּמִכִּיּוֹצָא בָּהֶן; וְכֵן אָמְרוּ (בְּמִדְבָר רַבָּה פְּרָשָׁה י"ח
סִימָן ה') אוֹי לְרָשָׁע אוֹי לְשָׁכְנוֹ - דָּתָן וְאַבִּירָם לְפִי שֶׁהָיוּ שְׁכָנִים שֶׁל קָרַח

וכו' שהיו שכנים לקראת בעל מחלקת לקו עמו ואבדו מן העולם;
ולכן הכי טוב למכר את הבית וללכת לגור בין יראים ושלמים.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשפב.

**מה עושים כאשר האחים הגדולים משתלטים בכח על
האחים הקטנים בבית?**

שאלה:

מאת דן: שלום לכבוד הצדיק. ה' יאריך ימיהם בטוב ושנותיכם
בנעימים.

ישנה תופעה נפוצה בהרבה משפחות שדוקא הילדים
השקטים והרגועים שמצטיינים בכיתה בלמודים פורקים את
כל האנרגיה העצורה בהם על האחים הקטנים שלהם בבית,
והבן הגדול נעשה 'מפקד' ומחנך של האחים הצעירים ונותן
להם פקודות מה מתר לעשות ומה אסור לעשות. האם יש
לרב הצדיק פתרון לבעיה נפוצה זו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ח' מנחם אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל דן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ההורים צריכים לחנך את הילדים שאין דבר כזה שהגדולים
ישתלטו על הקטנים, ומכל שכן שלא יתנו פקודות מה לעשות וכו'
וכו', יש כאן הורים, והם בעלי בתים על הבית, ובכלל צריכים
מאד לשמר לא לשנות בין הבנים, כמאמרם ז"ל (שבת י): לעולם אל
ישנה אדם בנו בין הבנים, שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן

יעקב ליוסף יותר משאר בניו נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים; ולכן על ההורים לדאג שלא יוצר מצב כזה בבית שאלו שולטים על אלו, וזה מעקרי החנוכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשפג.

מדי פעם אחד האחים או החברים מבקש לשאל את הרכב שלי. האם לתת?

שאלה:

מאת רמי: לכבוד מוהרא"ש. ה' ישלח לכם ברכה והצלחה, בריאות, שמחה ואריכות ימים ושנזכה שתבואו לגור ביבנאל במהרה בימינו.

רציתי לדעת איך עלי לנהג כשאח או חבר מבקש את הרכב שלי לצרכיו אם זה לכמה שעות, יום או סוף שבוע: האם צריך לתת או לא?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ח' מנחם אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל רמי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך לדעת שרכב אינו צעצוע וכו', רכב זה כמו נשק וכו', רכב זה דבר מאד מסוכן וכו', ולכן בשום פנים ואופן אסור להלוות את הרכב שלו לאף אחד בעולם - שיהיה האח שלו וכו' או שיהיה החבר שלו וכו', תמיד צריך לקחת בחשבון שרכב זה על שמך וכו', והבטוח זה על שמך וכו', ולכן אתה אחראי על כל הנזקים שרק יקרו עם הרכב הזה וכו', ולכן אם עושים חסד עם השני עם הרכב

שלו, צריכים לקחת תכף ומיד בחשבון שזהו לא יכול לנהג וכו' או שיעשה איזה נזק לרכב וכו', או חס ושלום יכול לעשות תאונה קטלנית וכו', ואז אתה חייב, ולא שייך להגיד אם אחד נהרג וכו' או נזוק וכו' "סליחה, זה לא אני!".

ולכן החכם עיניו בראשו ולא מלוה רכב לאף אחד בעולם.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשפד.

**רבנו ז"ל אומר שהעקר תלוי ביגיעות ועבודות.
על איזה יגיעות רבנו מדבר?**

שאלה:

מאת ישראל: שלום וברכה.
רבנו ז"ל אומר שהעקר תלוי ביגיעות ועבודות. על איזה יגיעות רבנו מדבר פה? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר ואתחנן, ח' מנחם אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל ישראל גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל גלה לנו שכל בר ישראל יכול להגיע לכל המדרגות שבעולם, אבל העקר תלוי ביגיעות ובעבודות - הינו להתיגע בתפלה, הן השלוש תפלות הקבועות ביום שהן שמרית, מנחה וערבית, והן בשיחה בינו לבין קונו שזה התבודדות. על זה צריכים הרבה יגיעות וטרחות לטרוח הרבה בתפלה, ולא להניח את מקומו כלל, ואפלו שהכל הולך לו הפונה, הוא לא צריך להסתכל על זה, אלא ימשיך

להתפלל ולבקש ממנו יתברך כל מה שצריך, ולא יעזב את הקדוש-ברוך-הוא עד שיתגלה אליו מלך הכבוד בעצמו.

וכן להתמיד בלמוד התורה הקדושה, אפלו שזה בא לו מאד מאד קשה, כי כף אָמַר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א') שְׁהֵיֶצֶר הָרַע מִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוּ בְּמַצּוּוֹת, הֶעֱקַר שְׁלֵא יִלְמַד תּוֹרָה, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר שֶׁהוֹרֵג אֶת הַיֶּצֶר הָרַע כְּמוֹ תּוֹרָה, וְלִכֵּן הַיֶּצֶר הָרַע יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שְׂאֵדִים יַעֲשֶׂה אֶת הַכָּל אֲבָל רַק לֹא יִלְמַד תּוֹרָה, כִּי מִתּוֹרָה הוּא מֵאֵד מֵאֵד מִפְּחַד, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר שֶׁמְבַטֵּל אוֹתוֹ כְּמוֹ לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמֵאמָרֵם ז"ל (קדושין ל:) כֶּף הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל: בְּנֵי, בְּרֵאתִי יֶצֶר הָרַע וּבְרֵאתִי לוֹ תּוֹרָה תְּבַלֵּין, וְאִם אַתֶּם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה אֵין אַתֶּם נִמְסָרִים בִּידוֹ, שְׁנֵאמַר (בראשית ה, ז) "הֲלוֹא אִם תִּיטִיב שְׂאֵת". וְאִם אֵין אַתֶּם עוֹסְקִין בַּתּוֹרָה אַתֶּם נִמְסָרִים בִּידוֹ, שְׁנֵאמַר (שם) "לִפְתַּח חֲטָאת רִבְּץ". וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׁכָל מִשְׁאוֹ וּמִתְנֹו בָּהּ, שְׁנֵאמַר (שם) "וְאֵלֶיךָ תִּשׁוּקְתוֹ". וְאִם אַתָּה רוֹצֵה אֶתָּה מוֹשֵׁל בּוֹ, שְׁנֵאמַר (שם) "וְאֶתָּה תִּמְשַׁל בּוֹ"; וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תנא דבי אליהו רבה פ"ק ר') אִם רְאִיתָ שֶׁהִיסוּרִין מִמֶּשְׁמֶשֶׁן וּבָאוֹת עֲלֶיךָ, רוּץ לְחֲדָרֵי דְבָרֵי תּוֹרָה וּמְיָד הִיסוּרִין בּוֹרְחִין מִמָּךְ, שְׁנֵאמַר (ישעיה כו, כ) "לֵךְ עִמִּי בֵּא בְּחֲדָרֶיךָ" וְגו'.

ולכן אדם שלא למד עד עכשו תורה, קשה לו מאד לשבת וללמד, ועל זה צריכים יגיעות וטרחות להיות עקשן גדול מאד, וללמד תורה בתשוקה עצומה, ואז אחר יגיעות ועבודות של ימים ושנים, יכול להגיע לכל המדרגות שבְּעוֹלָם, וּבְלִבָּד שְׁלֵא יַעֲזֹב אֶת עֲצָמוּ וְאֶת מְקוֹמוֹ, אִז סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשפה.

**שְׁלוֹשָׁה חֲדָשִׁים אַחֲרֵי הַחֲתָנָה בְּעָלִי חֲשׂוֹף אֶת פְּרִצוּפוֹ
הָאֲמִתִּי וְהַתְּחִיל לְהַתְּעַלְל בִּי. הֲאֵם לְהַתְּגַרֵּשׁ?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת נְעֻמָּה: לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק שְׁלוֹם.

אֲנִסָּה לְסַפֵּר אֶת סִפּוּר חַיֵּי הַכּוֹאֵב בְּקִצְרָה: הֵייתִי נְשׂוּאָה עִם
בְּעָלִי הָרֵאשׁוֹן שֶׁבַע שָׁנִים וְנִלְדוּ לָנוּ אַרְבָּעָה יְלָדִים. בְּעָלִי הָיָה
נוֹהֵג לְהִתְיַעֵץ עִם "הָרַב" שָׁלוּ וְלְסַפֵּר לוֹ אֶת הַכֹּל, וְלִמְפָרֵעַ
הַתְּבַרֵּר לִי שְׂאוֹתוֹ "רַב" הַסִּית אוֹתוֹ לְהִגָּרֵשׁ מִמֶּנִּי וּמֵלֵא לוֹ אֶת
הָרֵאשׁ עִם שְׂטוּיוֹת - שְׂאֵנִי רַק מִפְּרִיעָה לוֹ בְּעִבּוּדַת ה' וְאֵנִי
הַמְּנִיעוֹת שָׁלוּ... לְאַחַר תְּקוּפַת אֲרָכָה שֶׁל צַעַר הַתְּגַרְשָׁנוּ
שֶׁלֹא בְּרִצּוֹנִי, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִסְבִּיר אִיךָ זֶה שָׁבַר אוֹתִי. לֹא
הִצְלַחְתִּי לְהִשְׁתַּחֲרַר מִזֶּה בְּמִשְׁךָ שְׁלוֹשׁ שָׁנִים.

אַחֲרֵי שְׁלוֹשׁ שָׁנִים הַכְּרַתִּי אֶבְרָךְ גְּרוּשׁ, הוּא הָיָה נִרְאֶה לִי
נִחְמָד מְאֹד (כִּף חֲשַׁבְתִּי בְּאוֹתוֹ זְמַן), וְאַחֲרֵי שֶׁהִכְרַנּוּ כְּפֹה
חֲדָשִׁים הַתְּחַתְּנּוּ: אִךְ לֹא עָבְרוּ שְׁלוֹשָׁה חֲדָשִׁים מֵאִזְ הַחֲתָנָה
וְהוּא חֲשׂוֹף אֶת פְּרִצוּפוֹ הָאֲמִתִּי - הוּא מְזַלְזֵל בִּי, צוֹעֵק עָלַי
וּמְכַנֶּה אוֹתִי בְּשִׁמוֹת גְּנָאִי, הוּא הָרִים עָלַי יְדֵים לֹא פֶעַם אַחַת
וְאִךְ גָּרַם לָנוּ לְהִכָּשֵׁל בְּאִסּוּר נְדָה, וְכֹאֲלוּ זֶה לֹא מִסְפִּיק, הוּא
עוֹד מְאִים עָלַי שֶׁהוּא יִגָּרֵשׁ אוֹתִי.

אֵנִי לֹא יְכוּלָה לְהִסְבִּיר אִיךָ אֵנִי מְרַגִּיֶּשֶׁה וְאֵיזָה חוֹר נִהְיָה לִי
בְּלֵב מְרֹב הַצַּעַר שֶׁהוּא גוֹרֵם לִי, אֲבָל קִשָּׁה לִי לְהַעֲלוֹת בְּדַעְתִּי
שְׂאֵצְטָרֵךְ לְהַתְּגַרֵּשׁ שׁוֹב. אֶשְׁמַח לְדַבְּרֵי חֲזוֹק וְעֵצָה אֲמִתִּית
מִהַרְב. תּוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן, ח' מנחם אב ה'תשע"ד

שלום רב אל נעמה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון שרואים מזה איך שצריכים לשמר מאד מאד מאנשים מסכנים שקוראים את עצמם רע-בנים שהם בעצמם היו בעבר בעלי עברה גדולים, ועכשו קוראים את עצמם בעלי תשובה, ואם זה לא מספיק הם נעשים מנהיגים... שזה פשוט מצחיק, והם נותנים עצות לאחרים. וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א) ויש מנהיגים שנקראים בשם רבי, שלימודם מאלו המותרות, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, ומכל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים, והם נוטלים גדולה לעצמן להנהיג את העולם. צריך לראות שלא להסמיק אותם, שלא לתן להם תקף ועז, שלא יהיו מכונים בשם רבי. כי הם עצמן אינם חייבים כל כן, כי יש להם יצר הרע גדול להנהיג העולם. אך צריך לשמר מאד, שלא לתן להם תקף ועז, כי אלו הנותנים להם תקף ועז ונסמכים על ידם שיהיו נקראים בשם רבי, הם עתידין לתן דין וחשבון.

וכלל זה צריך כל בעל תשובה לדעת, הרגע ש'הרב' או 'המנהיג' שלף מלמד אותך איזה דבר שהוא נגד השלחן ערוך, דע לך שהוא שקרן ומאי וצבוע ונואף גדול, וצריכים מאד מאד לשמר ממנו, כי הוא מאד מסכן, ובפגט בשעה ש'הרב' עוד נותן עצות להתגרש, אז הבריה הזו היא חיה בצורת אדם, והוא מסכן מאד מאד, וצריכים לשמר ממנו כמו ששומרים מאש, ודבר זה מוכרח כל בעל תשובה לחזור לעצמו אלף פעמים ביום - אם 'הרב' או 'המנהיג' שלו מורה לו דבר נגד השלחן ערוך, צריכים לדעת שזה פשוט שקרן ר'מאי וצבוע שר"ץ השורץ על הארץ, וצריכים מאד מאד לשמר ממנו כי הוא יכול פשוט להוליך אותך שולל ולהחזיר אותך לאיפה שבאת וכו', ולצערנו הרב יש היום הרבה כאלו שהם פשוט נואפים וכו',

וקוראים את עצמם מקבילים... ונותנים תקונים... בשעה שהם בורים ועמי ארצות גמורים שלא יודעים בין ימינם לשמאלם, ויכולים לעבד על בעלי תשובה, ולכן כל בעל תשובה צריך מאד מאד להזהר מאלו הצבועים.

הדבר השני - את צריכה להסתכל תמיד רק מה שטוב בשבילה, ואם הגרוש הזה שפתה אותך בלשון חלקלקה וכו' הראה לך את הפרצוף האמתי שלו וכו', והוא עוד נותן לך מכות אכזריות וכו', ולא מתביש לאים עליך עם גט וכו', למה את צריכה להיות טפשה ולהשאיר עמו אפלו רגע אחד? את צריכה לברח ממנו כמו שבורחים מאש, ואף שזה לא נעים להתגרש פעמים וכו', את צריכה להסתכל מה שטוב בשבילה, ושום דבר בעולם שלא יוכל לשבר אותך, כי הגיע הזמן שתצאי מהנאיביות שלך וכו', ותתאזרי באמץ ובחזק לב ותפטרי ממנו מה שיותר מהר, כי גבר שמסגל לתת מכות רצח לאשתו וכו', לזלזל בה ולהשפיל ולדכא אותה וכו', זו חיה בצורת אדם וצריכים להתפטר ממנו מה שיותר מהר, ומכל שכן שמכשיל אותך באסור נדה החמור מאד, שזה בכריתות רחמנא לישזבן.

ולכן חזקי מאד להתאזר באמץ לב ולהתפטר ממנו מה שיותר מהר, את בחורה צעירה ולמה לך לסבל כל החיים מרשע אכזר כזה? יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתזכי לשקם את עצמך, ונשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשפ"ו.

**האם זה נכון שאמרתם לאנשי קהלתכם שכדאי לבקר
ב'יד ושם'? ואם כן, מדוע?**

שאלה:

סאת אברהם: האם זה נכון שאמרתם לאנשי קהלתכם
שכדאי לבקר ב'יד ושם'? ואם כן, מדוע?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כן אמרתי ונכון אמרתי שכדאי וכדאי פעם בשנה ללכת לבקר
ב'יד ושם' למען נזכר את אשר עשו הצוררים הגרמנים הארורים
לעם ישראל, ועוזריהם שאר אמות העולם הארורים שכלם יונקים
מהנוצרים, ואם מדברים מאמה שהיו דוגלים שהם הכי מתרבתים
מכל האמות, הנה הם הראו את פרצופם הטמא איך שבאכזריות הכי
גדולה הרגו אנשים נשים וטף יונקי שדים בלי חמלה כלל, על אחת
כמה וכמה פראים בני ישמעאל שהתורה הקדושה מעידה עליהם
שהם פראי אדם, מה הם מסגלים לעשות אם היה ביכלתם להוציא
את זממם רחמנא ליצלן, ואת זה צריכים לחזור מדי יום ביומו, והוא
בכלל מצוות עשה של "זכור אשר עשה לך עמלק", ואלו היפי נפש
שמתחנפים אליהם, עליהם לזכור שהם הם המתבוללים אותם לקח
העם העמלקי הראשונים, והכניסו בתאי הגז לחנק ואחר כך לשרף
וכו'.

ולכן בודאי כדאי לכל הפחות פעם בשנה ללכת ל'יד ושם'
ולראות במו עינינו את אשר עשו לנו העמלקים הארורים הגרמנים
הרוצחים ועוזריהם הפולנים והאוקראינים וההונגרים והרוסים וכו',

כָּל הָאָמוֹת שִׁינְקוֹת מֵהִנְצָרוֹת אֵיךְ שֶׁהֲרֵגוּ וְחָנְקוּ וְשָׂרְפוּ בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת אֲנָשִׁים נָשִׁים וְטַף חַפְּסִים מִפְּשַׁע רַק מִפְּנֵי שֶׁהֵם יְהוּדִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מָה בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל פְּרָאֵי הָאָדָם מְסַגְּלִים לַעֲשׂוֹת וְכוּ'.

וְלִכֵּן כָּל אֵלוֹ שֶׁהוֹלְכִים עִמָּהֶם הַיִּפִּי נֶפֶשׁ, צְרִיכִים לְזַכֵּר שֶׁהֵם יֵהִיוּ הָרֵאוּשׁוֹנִים שֶׁעָלִיהֶם יוֹצִיאוּ הַרוּצְחִים פְּרָאֵי הָאָדָם אֶת זְמַמָּם אִם רַק יוֹכְלוּ, וְצְרִיכִים לְהִזְכִּיר אֶת זֶה תָּמִיד כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוֹת זְכִירַת עֲמֶלֶק, שֶׁהִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה תְּדִירִית, וְלִזְכֹּר וְלֹא לִשְׁכַּח אֶת הַהֲלָכָה שֶׁלֹּאמֹד הַתַּנָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי: "הֲלָכָה בִּידוּעַ שֶׁעָשִׂיו שׁוֹנֵא לִיעֶקֶב", וְאַנְחֵנוּ עִם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְהַבְדִּיל מֵהַגּוֹיִים וּמִדְרָכֵיהֶם וְהַנְּהִיגוּתֵיהֶם, יֵשׁ לָנוּ תוֹרָה תּוֹרַת חַיִּים שֶׁקִּבְּלָנוּ בְּהַר סִינַי, וּמִזֶּה לֹא נִזְוֵו כִּהוּא זֶה .

לְצַעֲרָנוּ הֵרַב בְּמִשְׁךְ שְׁנוֹת הַגְּלוּת הָאֲרָפָה וְהַמְרָה הַזֹּו שׁוֹכְחִים מֵהַ אָמוֹת הָעוֹלָם מְסַגְּלִים לַעֲשׂוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְלֹא לֹא לֹאט מִתְּחַבְּרִים אֲלֵיהֶם בְּלִשׁוֹנָם וּבְלִבּוֹשָׁם וּבְהַנְּהִיגוּתֵיהֶם וְכוּ', וְלִכֵּן רְאוּי לְהִזְכִּיר אֶת זֶה מִפְּעַם לְפַעַם כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לָנוּ שׁוּם שִׁיכוֹת אֶל דְרָכֵיהֶם וְהַנְּהִיגוּתֵיהֶם, וְלִזְכֹּר טוֹב טוֹב אֲשֶׁר תַּחַת הַחִיּוּךְ שֶׁלָּהֶם וְכוּ' מוֹנַח אָרֶס וְשׁוֹנֵא עֲצוּמָה, הֵן בְּנֵי עָשִׂיו וְהֵן בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל, וְלִבֵּל נִשְׁטָה אֶת עֲצָמָנוּ כָּלֵל.

צְרִיכִים לְלַמֵּד אֶת יְלָדֵינוּ אֶת הָעֶבֶר כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְקַדֵּם אֶת הָעֵתִיד שֶׁלָּנוּ בְּקִיּוּם מִצְוֹת מַעֲשִׂוֹת דִּיקָא, וּבְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאֲרֵךְ יַמֵּינוּ, וְלְקַיֵּם (תְּהִלִּים קִיט, מו) "וְאֲדַבְּרָה בְּעַדְתֶּיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אָבוֹשׁ", עִם יִשְׂרָאֵל הֵם עִם רַק עַל יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְחֻקוֹתֶיהָ, וּבְחֻקוֹת עֲכוּ"ם אֵין לָנוּ שִׁיכוֹת, וְאַנְחֵנוּ גְּאִים לְהִיּוֹת יְהוּדִים, שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בִּיצָה ט"ז) שֶׁלּוֹשָׁה סִימָנִים יֵשׁ בְּאָמָה זֹו - רַחֲמָנִים בִּישָׁנִים וְגוֹמְלֵי חֲסָדִים, עִם יִשְׂרָאֵל יֵשׁ בָּהֶם אֶת כָּל הַמַּדּוֹת הַטּוֹבוֹת הָאֵלוֹ, וְרְאוּי לָנוּ לְחֻזַּק וְלַעֲוֹדֵד וּלְשַׂמַּח אֶת כָּל בּוֹר יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֹּו מִצְוָה גְּדוּלָה לְהַכְנִיס אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשפז.

**איך אפשר לצפות ממני שלא אתיאש
אחרי כל מה שאני עובר בחיים?**

שאלה:

מאת שמואל: לצדיק מיבנאל שבוע טוב ומברך. החיים שלי לא קלים, ומאז שאני זוכר את עצמי אני לא מצליח בשום דבר וקשה לי להתקדם בחיים. בשנה האחרונה אין לי מצב רוח בכלל, ולא מתחשק לי לצאת מהבית או לראות אנשים אחרים. אני יודע שרבי נחמן מברסלב אמר שאין יאוש בעולם כלל ושאסור להתיאש, אבל האם אפשר לצפות ממני שלא אתיאש אחרי כל מה שאני סובל?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' אב ה'תשע"ז

שלום וברכה אל שמואל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אסור להכנס ביאוש ובמרה שחורה בשום פנים ואופן, כי היאוש זה הדבר הכי גרוע שיקל להיות, כי כל זמן שיש לאדם רצון ותקוה לחיות וכו', או לעשות דברים ולהתקדם בחייו וכו', כל אחד כמו שהוא רוצה, אזי יש לו תקוה ויכל להתעלות מעלה מעלה וכו', אבל הרגע שמתיאש מחייו, אזי הוא הולך לאבדון לגמרי וכו' עד מחשבות של התאבדות וכו', ואת זה אף אחד לא יודע, רק מי שעובר את זה וכו', שמר וחשף לו בחיים, ואינו רואה כבר שום אור, ונדמה לו כאלו אבד מנוס ותקוה מחייו וכו', ועל זה שלח לנו הקדוש-ברוך-הוא את רבנו ז"ל שהוא מתנה לא רק לכל עם ישראל, אלא לכל העולם בלו, כי רבנו ז"ל הוא הצדיק שבדור שהכריז וצעק בקול גדול ועמק עד מאד: "גיוואלד! זייט אייך נישט מיאש עם איז גאהר

קנין יאוש פארהאנדין", הוי! אל תתיאשו! אין שום יאוש בעולם כלל! אין דבר כזה להתיאש, ובזה הכניס רוח חיים בעם ישראל בפרטיות, ובכל העולם בכלליות, אבל צריכים להעביר את המסר הזה לכל עם ישראל בפרטיות, ולכל העולם בכלליות, אשר זו תהיה הגאולה, כי הרגע שאין אדם מתיאש מחייו, עדין יש לו תקנה לצאת מכל הרע שנקלד בו בין בגשמיות ובין ברוחניות.

יאוש הוא אבי אבות הטמאה, יאוש בא לאדם כשאין לו שכל ודעת כלל, שמסכן אינו יודע שיש מנהיג לכירה, הקדוש-ברוך-הוא ברא את עולמו ומחיה ומתהוה ומקים את הבריאה כלה, ומשגיח עליה בהשגחה נפלאה עד מאד מגרגיר עפר איפה שיהיה מונח, עד עלה שבאילן איפה שזה יפל, מיתוש קטן איפה שירחש עד הארי והדב וכו' איפה יסתובבו וכו', מכל שכן בן אדם מה שיהיה נארע עמו בפרטיות, ועל אחת כמה וכמה בניו אהוביו עם ישראל שבחר בהם - הוא משגיח עליהם בפרטי פרטיות, כי כל בר ישראל הוא בן יחיד לקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (דברים יד, א) "בנים אתם להוי"ה אלקיכם" וגו', וכמו שבגשמיות אבא מרחם על בנו, באין ערוך כלל רחמנותו יתברך היא על כל בר ישראל בנפרד, ומשגיח עליו בהשגחה נפלאה שאי אפשר לשער ולתאר כלל, וכל מה שעובר עליו זה רק מסבה אחת, שהקדוש-ברוך-הוא קורא אותו, כמובא (רב ייב" תהלים ל') השם יתברך מביא יסורין על אדם כדי שיצעק ויתפלל אל השם יתברך ויתעלה נפשו לדבק אל השם יתברך, יש הרבה פעמים שאדם שוכח מאביו והוא עוד בועט באביו ומזלזל בו, אזי אביו מסתיר פניו ממנו, ואז הבן תופס עצמו מה עשיתי? ואם עדין הוא לא מתעורר וכו', אזי אביו יותר מסתיר פניו ממנו וכו', עד שמתחיל לצעק אבי אבי איפה אתה וכו' וכו', כמו כן ויותר מכן באין ערוך כלל כשבר ישראל שוכח ממנו יתברך, אזי הקדוש-ברוך-הוא מכה בו, ואם עדין אינו מתעורר לחזור אליו יתברך, אזי הקדוש-ברוך-הוא מכה בו יותר וכו', וכן הלאה עד שיחזור אליו יתברך, כמאמרם ז"ל

(מנחות נ"ג:): מה זית אינו מוציא שמנו אלא על ידי כתיית, אף ישראל אין חוזרין למוטב אלא על ידי יסורין.

ולכן לא בחנם שרבנו ז"ל צעק בקול גדול ועמק "אין שום יאוש בעולם כלל", כי הוא מגלה את אמתת מציאותו: יתברך בגלוי רב כזה, עד שמעורר מהשנה העמקה שאנחנו ישנים בה (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), ומתחילים לדבר עמו: יתברך, כי הצדיק האמת מעורר מהשנה, ומביא את האדם שידבר עמו: יתברך פנים אל פנים, שזו תהיה עבודת משיח צדקנו, כי 'משיח' נקרא על שם 'משיח' אלמים (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פ"ג), ומזה יוכל כל אדם לראות אם הוא באמת מקרב אל רבנו ז"ל, אם התחיל לדבר עמו: יתברך, וככל שהוא מדבר עמו: יתברך, כמו כן בידוע שהוא מקרב אל רבנו ז"ל, כי רק בזה נמדדת ההתקרבות אליו.

והנה היאוש בא מחמת שעזוב את עצמו ואינו מפשפש במעשיו, ונדמה לו כאלו הפל טבע מקרה ומזל וכו', ושובח שיש בורא המנהיג את עולמו בהשגחה נוראה ונפלאה, כי אם היה מכניס את זה היטב בדעתו, אזי יתפרדו כל פועלי און, והיה רואה נסים נגלים שעשה ועושה ויעשה עמו השם יתברך, כי מאחר שחי תחת השגחתו הפרטי פרטית, אז דיקא יראה נסים נגלים שדוד הטבע, ולכן לא בחנם אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ה). אם רואה אדם שיסורין באין עליו יפשפש במעשיו, כי אין דבר כזה שאדם לא יקבל מכה שלא תהיה בזה כונה עליונה ממנו יתברך שיתעורר משנתו ויחזר אליו יתברך, כי אין כאן טבע מקרה ומזל כלל, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חלין ז'): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה, ואין אדם יכול לקחת מחברו כלל שום דבר, כמאמרם ז"ל (יומא ל"ח): בשמך יקראוך במקומך יושבוך, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה כמלא נימא. נמצא שכל מה שעובר על האדם זה רק כדי לעורר אותו לחזר אליו יתברך, ולכן צעק רבנו ז"ל אין שום יאוש בעולם כלל, כי אסור להתיאש, ומה שעובר

עליך זה מפני שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אותך, ורוצה שתחזור אליו, ואז ירחיב לך בכל הענינים, ולכן אמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי) אשרי אדם שנגעו בו יסורין וכבש רחמיו ולא קרא תגר, מפני שהוא יודע שלטובתו היסורים האלו, כדי להגביה אותו יותר ויותר לעלות מעלה מעלה וכו'.

ולכן אל תתיאש בשום פנים ואפן, כי כל מה שעובר עליך זה רק לטובתך, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד') כשאדם יודע שכל מארעותיו הם לטובתו זאת הבחינה מעין העולם הבא, וזכור תזכר מה שאמר רבי עקיבא - לעולם יהא אדם רגיל לומר כל מה דעביד רחמנא לטב עביד (עין ברכות ס:) שקרו לו כל כך הרבה מקרים שבתחלה היה נדמה לו שהכל נגדו, כגון שלא נתנו לו מקום להתארח באיזה מלון, והצרך ללון ביער, והיה לו חמור, ובא ארי ואכלו, והיה לו תרנגול ובא שונרא ואכלו, והיה לו גר ונכפה וכו' - אדם אחר היה נשבר וכו', אבל לא רבי עקיבא שידיע סוד זה שכל מה שהקדוש-ברוך-הוא עושה הוא בודאי לטובה, ועל ידי זה ראה באמת את הטובה שיצא מזה.

וזו המתנה של רבנו ז"ל לכל העולם בלו, שצועק לא להתיאש, ואת המתנה הזו עלינו לגלות לכל עם ישראל בפרטיות, ולכל העולם בלו בכלליות, ובזה תלויה הגאולה שכלם יחזרו ויכירו אותו יתברך. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשפח.

האם מתר לבחורה להוציא רשיון על אופנוע?

שאלה:

סאת רות: שלום לצדיק ותודה על הכל!

האם מתר לבחורה להוציא רשיון על אופנוע? בברכת רפואה
שלמה בקרוב, ורק בשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' אב ה'תשע"ד

שלום רב אל רות תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

באמת, גם לגבר זה מסכן מאד מאד לנסע על אופנוע, וזה בכלל
לא ממלץ, כי רב התאונות קורות מזה וכו', והם מעשים שבכל יום
שאלו שנופלים על אופנוע הם נזוקים בגדול וכו', עם כל זאת לאשה
זה בכלל לא צנוע וכו', ואי אפשר להאריך בזה בכתב, ולכן זה בכלל
לא ממלץ עבירה.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתצליחי בחייה, ונשמע ונתבשר
בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשפט.

האם בתשעה באב אפשר ללמוד הלכות אבילות?

שאלה:

מאת דוד: לכבוד קדשת מוה"רא"ש שליט"א.
ידוע שרבנו הקפיד שלא נתעמק בהלכות אבילות. האם בט'
באב אפשר ללמוד הלכות אבילות הלכה למעשה כגון בספרי
קצורים? תודה רבה ושנזכה לבנין בית המקדש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' אב ה'תשע"ד

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דָּוִד נְרוּ יָאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

זֶה שָׂרְבְּנוּ ז"ל אָמַר (שיחות ה"ן, סימן ח') לֹא לְהִתְעַמֵּק בְּהִלְכוֹת אַבְלוּת, זֶה לֹא שְׁלֵא יִלְמְדוּ אֶת זֶה - הֲרֵי זֶה חֵלֶק מִהַתּוֹרָה, אֶלֶּא שְׁלֵא יִתְעַמְקוּ בְּזֶה יוֹתֵר מִדִּי, כִּי הַמְחַשְׁבָּה יֵשׁ לָהּ כַּח גְּדוּל מְאֹד, וְלִכְּנָן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שם) עַל כֵּן צְרִיכִים לְעַבֵּר בְּמַהֲרָה בְּמַקּוֹמוֹת כְּאֵלוֹ, הֵינּוּ אֶת הַהִלְכוֹת הָאֵלוֹ שְׁלוּמֵדִים, אֲבָל לֹא שְׁלֵא יִלְמְדוּ אֶת הַהִלְכוֹת.

וּבִפְרָט כָּל הַלְכוֹת תְּשַׁעֵּה בְּאֵב וְהַלְכוֹת אֵלוֹ בְּדַאי צְרִיכִים לְדַעַת אֶת זֶה .

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִבְשֵׁר לָנוּ תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְנִנְזָכָה כְּכָר לְרֵאוֹת בְּמוֹ עֵינֵינוּ בְּגִלּוּי שְׂכִינָה וּבְכַבְּוֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשצ.

**רב גדול אמר לנו לא לנסע השנה לרבי נחמן מברסלב.
מה דעתכם?**

שאלה:

מאת יהודה: לכבוד קדשת מוה"ר"ש שליט"א.
לפני מספר ימים זכינו לארח בביתנו זוג נחמד מתושבי
הדרום, וכשהם חזרו לביתם נזדמנה לנו אפשרות לקבל
ברכה מרב גדול וידוע. כתבנו במכתב את בקשתנו לברכה
ובין היתר בקשנו ברכה שנוזכה אני ובני להגיע השנה לאומן

לרבי נחמן מברסלב בלי חובות, ולהפתעתנו, הרב שבדרך
 כָּלֵל לא מתנגד לנסיעה לאומן אמר לנו שהשנה לא נסע.
 מאד הפתעתי מדבריו במיוחד שלא שאלתי אם לנסע או לא
 אלא רק בקשתי ברכה, ולכן אני שואל את הצדיק: מה עושים
 במצב כזה? חשוב לי לציון שאני נוסע כבר שלוש עשרה שנה
 רצוף, וגם במצבים הכי דחוקים שהייתי לא ותרתני על ראש
 השנה אצל רבנו. אשמח לקבל את תשובת הצדיק בענין,
 תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן, י' אב ה'תשע"ד
 שלום וברכה אל יהודה נרו יאיר
 לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן רי"ד) כל מה שהצדיק מצוה
 לעשות צריך לקיים, רק כשמצוה שלא לסע לראש השנה אצלו זה
 לא צריך לקיים, עיין שם.

ולכן אפלו אם רבנו ז"ל היה אומר לאדם אל תסע אלי, ואל
 תבוא אלי לראש השנה וכו', היש מניעה יותר גדולה מזו? אף על פי
 כן אמר רבנו ז"ל לא צריכים לצית אותו וכן לבוא, כי כל הענין שלו
 זה ראש השנה, כמו שאמר (חיי מוהר"ן, סימן ת"ה) הראש השנה שלי
 הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי,
 רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה. לא
 מבעיא אתם פלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו
 כל העולם פלו תלוי בראש השנה שלי; ואמר רבנו ז"ל לענין ראש
 השנה שלו (חיי מוהר"ן, סימן ת"ו) שיכולין אז אנשים לקבל תקונים מה
 שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם תקון בשום אופן, אף על פי
 כן בראש השנה יכולין אפלו הם לקבל תקון. אף על פי שבכל השנה
 אפלו הוא בעצמו ז"ל לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם

הם יכולים לקבל תקונים. כי אמר שהוא עושה בראש השנה ענינים ותקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות.

ובענין הבלבולים שיש לה דוקא על ראש השנה וכו', כבר ידוע מה שאמר רבנו ז"ל לאחד מאנשי שלומנו (עין חיי מוהר"ן, סימן ת"ד) שאמר לרבנו ז"ל שהיה ניחא לו יותר להיות אצלו על שבת תשובה ולא על ראש השנה, כי אין לו מקום לעמד שם בבית המדרש, וגם אין לו אכסניא טובה לאכל וללון, ומחמת זה דעתו מבלבלת מאד ואינו יכול להתפלל בכונה, על פן היה טוב לפניו יותר להיות אצלו בזמן אחר ולא בראש השנה. השיב לו רבנו ז"ל בזה הלשון: אם לאכל אם שלא לאכל, אם לישן אם שלא לישן, אם להתפלל אם שלא להתפלל (רצונו לומר שלא להתפלל בכונה כראוי), אך ורק שתהיו אצלי על ראש השנה יהיה איך שיהיה. ואמר בלשון אשכנז בזה הלשון: "יא עסין ניט עסין, יא שלאפין ניט שלאפין, יא דאוינען ניט דאוינען, אבער דו זאלסט ביי מיר זיין אויף ראש השנה" (ובאמת כל דברים הללו הם רק דמיונות ופתוים של הבעל דבר וכו', כי תהלה לאל נראה בחוש שעל פי הרב מתפללין יותר בכונה בכלל הקבוצה הקדוש על ראש השנה, ממה שהיה מתפלל בביתו).

ידוע אצלנו שהרב הקדוש רבי אהרן הרב מברסלב זי"ע, לא היה יכול להיות אצלו בראש השנה האחרונה תקע"א וכו', (עין חיי מוהר"ן, סימן ת"ו) ענה רבנו ז"ל ואמר אז בקול חזק מעמק הלב: מה אמר לכם אין דבר גדול מזה, הינו מלהיות אצלו על ראש השנה. ואמר בזה הלשון בקול זיע סגיא: "וי אזוי זאל איך איך זאגין, קיין גרעסערס דער פון איז ניט פאר האנין. איי אנדערע גוטע ידין זאגין ניט אזוי, איז נאך א קשיא" [מה אמר לכם אין דבר גדול מזה. ואם צדיקים אחרים אינם אומרים כך אז עוד קשיא] (כלומר הלא בלא זה כבר מקשיין עליו קשיות הרבה, ויהיה קשה עוד קשיא זאת גם פן מה שהקפיד כל כך להיות אצלו על ראש השנה דיקא).

וכתב מוהרנ"ת ז"ל (שם) ומכלל דבריו הקדושים שדבר אז עמנו

למדנו כמה דברים - למדנו עוד הפעם עצם גדל החיוב להיות אצלו על ראש השנה, כי אף על פי שידענו זאת מכבר, אף על פי כן מרבוי דבריו הקדושים אז בזה, ומתנועותיו הנוראות אז, הבינו עצם החיוב יותר ויותר, שאי אפשר לבאר זאת בכתב.

וגם אז למדנו שרצונו חזק להיות אצלו באומן על ראש השנה תמיד לאחר הסתלקותו, ושאיין דבר גדול מזה.

וגם למדנו כמה צריכין לחזק לשבר המניעות מדבר שבקדשה, בפרט המניעות מלהיות על ראש השנה שצריכים לשברם ביותר ולהיות דיקא על ראש השנה, עד שאפלו אם הוא ז"ל בעצמו מצוה ומסכים לבלי להיות אצלו על ראש השנה, חלילה להסתכל על זה, וצריכין להזהר מאד לבלי לשאל אותו שום שאלה על זה, כי הוא ישיב בודאי לבלי להיות אצלו, ואף על פי כן בנקדת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא [וכן הוא נוהג לדורות].

וענין זה נוגע למה שאמרו חכמינו הקדושים (מכות י: בדרף שאדם רוצה לילך מוליכין אותו כמו שפרש רש"י. והוא מדברי חכמינו הקדושים על פסוק (במדבר כב, לה) "לך עם האנשים", וכן בשלוח מרגלים שהכרח משה רבנו בעצמו לשלחם, אף על פי שבאמת רצונו לא היה כלל בזה. וענין זה ראינו מרבנו ז"ל כמה פעמים, בפרט בענין ראש השנה שהיו אנשים שהיו להם מניעות מלהיות אצלו על ראש השנה, ושאלו אותו בעצמו והשיב להם שלא יהיו על ראש השנה. והתחילו להתעקש, הלא שמענו מכס גדל האזהרה להיות אצלכם על ראש השנה? ועשה עצמו כמקפיד עליהם וגער בהם שלא ידברו יותר, וכן עשו ולא באו על ראש השנה. ואף על פי כן אנחנו זכינו להיות רגילים לעמד לפניו, ושמענו והבנו ברמז ובפרוש שפנימיות רצונו אינו נוחה בזה כלל, רק הוא מכרח לומר להם כך מחמת ששואלים אותו על זה. ויש בזה הרבה לספר [כמובא (שיחות הר"ן, רי"ד) כשאדם שואל להצדיק אם לעשות דבר שיש בו מסירות נפש בשביל השם יתברך, הוא ראוי לו להשיב ולצוות עליו

שלא לעשות. ואף על פי כן השואל אין צריך לקיים דבריו, ואמר אז רבנו ז"ל כל מה שהצדיק מצוה לעשות צריך לקיים, רק כשמצוה שלא לסע על ראש השנה אצלו, זה אין צריך לקיים וכו', עיין שם].

וכן הוא נוהג לדורות שכששואלין להרב והמנהיג על דבר שיש בו כעין מסירת נפש, צריך להשיב לאו, אף על פי שבאמת לאמתו רצונו שימסר נפשו וישבר כל המניעות. על כן מי שרוצה להתקרב ולשבר המניעות באמת לאמתו, צריך להזהר מאד לבלי לשאל אותו בזה כלל, עיין שם בחיי מוהר"ן, כל זאת באריכות.

הנה הבאתי לך כל המקורות איך שרבנו ז"ל הזהירונו מאד מאד לבוא אליו בראש השנה ולשבר את כל המניעות, ואפלו שהוא בעצמו יגיד לא לבוא אליו, לא צריכים לשמע לו.

עכשו אני לא יודע מאיזה רב גדול אתה כותב, אבל אני בטוח ש'הרב הגדול' הזה חזר בתשובה לפני עשרים וחמש שנה או פחות וכו', ולחזר בתשובה הפונה שלא חזר בתשובה מפני שלא אמר תקון חצות כל לילה... או שלא צם משבת לשבת... או מפני שלא סיים את כל הש"ס לפני חתנתו... אז קדם כל תורה רבה שהוא לא מתנגד לנסע אל ציון רבנו ז"ל, כי הרי גם הוא היה שמה וכו', אבל איך הוא יכול למנע אותך שלא תסע לראש השנה? איך אדם יכול לקחת על עצמו למנע את הזולת מלהיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה בשעה שרבנו ז"ל גלה בפרוש (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח') שאם רק אדם אחד יחסר וכו', על ידי זה חסר מילי מיליונים צרופים וכו', כי כשמקרבים יהודי אחד לבית התפלה ונעשה שכן לבית התפלה, על ידי זה מצטרפים הצרופים במילי מיליונים (עיין חיי מוהר"ן, סימן מ"ג) שמכרר באריכות גדולה איך שאם רק אדם אחד מסתופף אל הקבוץ הקדוש שלו וכו' נעשים מזה צרופים למילי מיליונים באין ספור וכו', ואיך אדם יכול למנע מהשני לנסע אל רבנו ז"ל על ראש השנה? אם אדם לא יכול לנסע, שיגיד אני לא יכול לנסע וכו', ויתן

כמה תרוצים וסבות שרק רוצה, אבל שלא ימנע מהזולת לנסע, כי זה עוון חמור מאד מאד.

אני מפיר אחד אשר לפני כששים שנה לקח אותו אביו בהיותו בגיל שש עשרה אל צדיק גדול שבאמת היה צדיק מפרסם בכל העולם כלו וכו', ובאמת היה יחיד בדור וכו', אשר כלם יעידו על זה שהיה יחיד בדור וכו', קדוש וטהור מאז שנולד וכו', ואף על פי כן רצה לשכנע את הבחור לא ללמד את ספרי רבנו ז"ל, אף שבאמת גם הצדיק הזה למד ספרי רבנו ז"ל, אבל רצה למנע את הבחור הזה מפני שאביו שכנע אותו וכו', ענה ואמר הבחור בזה הלשון: "אפלו אם יש לכם בכח להוריד מלאכים משמים לארץ וכו', שפתאם נראה חתיכות אש בדמות מלאכים, וכלם יגידו לי תפסיק מללמד את ספרי רבנו ז"ל - אני יגרש את כלם", וזה אמר בחור צעיר לצדיק גדול שהיה יחיד בדור לכלי עלמא וכו', ואיך היום אחד שאתה קורא אותו רב גדול, יכל למנע אותך מלנסע אל ציון רבנו ז"ל על ראש השנה? מי יודע אולי דיקא אתה שבא כבר שלש עשרה שנה במסירות נפש הכי גדולה, ובמצבים הכי דחוקים, אם תבוא גם השנה אולי אתה תגרום שתהיה הגאלה? כי בפרוש גלה לנו מוהרנ"ת ז"ל שכל מי שבא אל רבנו ז"ל בראש השנה באומן, יש לו חלק בגאלה העתידה.

כל זה הארכתי כי כואב לי מאד שבכל פעם צצים מונעים אחרים מלבוא אל ציון רבנו ז"ל על ראש השנה, פעם בשם 'מקבל גדול' שאומר שרבנו ז"ל כבר לא נמצא שמה אלא בהר ציון וכו', ופעם בשם 'רב גדול' שאומר שהשנה לא צריכים לנסע וכו', ופעם בשם 'מנהיג' שפשוט סובל על העצבים ומפחד לנסע על מטוס שזה נקרא פחד גבהים וכו', שמפרסם שרבנו ז"ל הוא ב'שול' וכו', בשעה שבכל הדורות אנשי שלומנו מסרו את נפשם חלבם ודמם להגיע אל ציון רבנו ז"ל, וכאן במסירות נפש הכי גדולה במשך מאתים שנה לאומן על ראש השנה.

הקדוש-ברוך-הוא החונן דעת יחונן לנו דעת שלא נלך שולל

אחר אלו שרוצים למנע אותנו מלכוא אל רבנו ז"ל על ראש השנה באומן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשצא.

**אני סובל מבטיה בכתיב.
מה עלי לתקן כדי שאזכה לרפואה שלמה?**

שאלה:

מאת אלכס: שלום לכבוד הרב.

הבנתי שאם אדם חולה או שכואב לו באיבר מסים זה סימן שהוא עשה עברה באותו איבר ועליו לתקן את אותה העברה כדי שתהיה לו רפואה, והיות שאני סובל מבטיה שהכתיב (הטרפז) הימנית שלי יותר גדולה מהשמאלית ברצוני לשאל: מה עלי לתקן כדי שאזכה לרפואה שלמה? תודה מראש על התשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן י' אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל אלכס נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מובא מהאריז"ל (ספר טעמי המצוות פרשת עקב) תקף אחר נטילה - ברכה; צריך לזהר שלא להפסיק בין מים אחרונים לברכת המזון, לפי שפעם אחת היינו לפני מורי זללה"ה ובא חכם אחד וספר לו כי זה כמה ימים היה לו כאב גדול בכתיב שלו, והשיב לו מורי זללה"ה כי כאב זה בא לו על שעבר על מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות מ"ב:) תקף אחר נטילה - ברכה, הפונה על נטילת מים אחרונים בין

ברכת המזון, והוא עבר וקרא פָּרַק אֶחָד שֶׁל מִשְׁנוֹת בֵּין מִים אַחֲרוֹנִים לְבִרְכַת הַמְּזוֹן, וְלִכֵּן בָּא לוֹ כָּאֵב בְּכַתְּף עַל שֶׁעָבַר עַל דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים; וְלִכֵּן אָדָם צָרִיף מְאֹד מְאֹד לְהִזְהַר בְּדָבָר זֶה שֶׁתִּכְתֵּף וּמִיד כְּשֶׁנוּטֵל מִים אַחֲרוֹנִים שְׁלֵא יִפְסִיק בְּשׁוּם שִׂיחָה, אֲלֵא תִכְתֵּף וּמִיד יִכְרֹף בְּרִכַת הַמְּזוֹן, כִּי אַחֲרַת תִּכְאֵב לוֹ הַכְּתֵף.

וּבַעֲנִין שְׁאָדָם פָּגַם בְּאִיזָה פָּגַם גְּדוֹל וְכו' שֶׁשָּׂרְשׁוּ בְּכַתְּף שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן וְכו', מוֹבָא הָעֲנִין בְּאִרְיִכוֹת גְּדוּלָּה בְּשַׁעַר הַגְּלָגוּלִים הַקְּדָמָה ל"א וּבַעוֹד כְּמָה מְקוּמוֹת בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, בּוֹדְאֵי אָדָם צָרִיף תְּמִיד לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְכִמּוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו') וְצָרִיף לְאַחֲזוֹ תְּמִיד בְּמַדַּת הַתִּשׁוּבָה, כִּי מִי יֹאמֵר זְכִיתִי לְבִי טְהִרְתִּי מִחֲטָאתִי (מִשְׁלֵי כ, ט), כִּי בְּשַׁעַר שְׁאָדָם אוֹמֵר חֲטָאתִי עֲוִיתִי פְּשַׁעְתִּי אֶפְלוּ זֶה לֹא יִכּוֹל לֹאמַר בְּלִי פְּנִיָּה וְכו', וְלִכֵּן אֶפְלוּ שְׁאָדָם יוֹדַע שֶׁהוּא חֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, עִם כָּל זֹאת צָרִיף לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה עַל תִּשׁוּבָה רִאשׁוֹנָה, וְכֵן בְּכָל פַּעַם הוּא צָרִיף לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי מִי אוֹמֵר שֶׁהַתִּשׁוּבָה שְׁלוֹ תִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְכו', וְלִכֵּן צָרִיף אָדָם לְחֹזֵר כָּל יְמֵי חַיָּיו בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלֹא יִגִּיד וְלֹא יֹאמֵר שֶׁכָּבַר חֲזוֹרְתִי בְּתִשׁוּבָה וְאֲנִי לֹא צָרִיף יוֹתֵר לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲלֵא כָּל זְמַן שְׁאָדָם חֵי צָרִיף לַעֲסֹק בְּתִשׁוּבָה, וְלַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה עַל תִּשׁוּבָתוֹ, כִּי פֶן וְאוּלַי הִטְעָה וּמִטְעָה אֶת עַצְמוֹ וְכו'.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁזְוָה לְחֹזֵר בְּכָל יוֹם וּבְכָל שַׁעַר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שָׂאז יֵאִיר עֲלָיו מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּעַצְמוֹ, וְתִהְיֶה לוֹ רְפוּאָת הַנְּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף גַּם יַחַד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשצב.

**הבן של אשתי אומר שהוא רוצה למות.
האם לקחת אותו לפסיכולוג?**

שאלה:

מאת אברהם: שלום לכבוד הצדיק. התגרשתי מאשתי הראשונה כשהיו לי שלושה בנים, התחתנתי שנית עם אשה גרושה ונולד לנו בן. אנחנו מסתדרים טוב מאד בחסדי ה', אבל הבן הגדול שלה מהנשאאים הקודמים אומר שהוא רוצה למות. האם לקחת אותו לפסיכולוג? ואם כן, איזה פסיכולוג - חלוני או חרדי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן י' אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל אברהם גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי בלי שום ספק כלל שאתם צריכים לקחת אותו אל פסיכולוג, לא אכפת מי זה, העקר שיוציא את הדכאון ממנו וכו' וכו', וכלל זה צריכים לדעת - אם אדם רק מוציא מהפה שלו שרוצה למות וכו', וכבר לא שוים לו החיים וכו', והוא כבר לא שונה לשום דבר וכו', כבר צריכים לטפל בזה ולא להזניח את זה לרגע, כי זה ענין של פקוח נפש ממש, וכל המציל נפש אחת מישראל כאלו הציל עולם מלא, ולכן תראו לקחת אותו אל פסיכולוג ממחה לדבר זה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר שיהיה השליח הטוב.

אתם תמשיכו לחיות ביחד באהבה גדולה מאד, שזה דבר גדול מאד שיהיה שלום ואהבה והבנה הדדית בין הזוג, והקדוש-ברוך-

הוא יאיר את השלום בתוך ביתכם, שעל ידי זה השכינה תשרה
ביניכם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תשצג.

**אני ואשתי לא מסתדרים והיא טוענת שאני אשם בהכל.
איך אפשר לשנות את המצב?**

שאלה:

מאת יצחק: שלום לכבוד הרב.

אני נשוי כבר שבע שנים ויש לי שני ילדים. לצערי אני ואשתי
לא מסתדרים, והיא מצדה טוענת שאני אשם בהכל כי אני
"בעל עצבני וקשה". איך אפשר לשנות את המצב הזה
בזוגיות?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר ואתחנן י"א אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל יצחק נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי ברכות, פרק ה', הלכה ב') 'אם אין
דעה הבדלה מנין?'; אם אין לאדם דעת הוא לא יודע להבדיל בין
אור לחשך וכו', ואמרו חכמינו הקדושים (נדרים מ"א) 'דעת קניית מה
חסרת? דעת חסרת מה קניית?; אם יש דעת יש הכל, ואם אין דעת
אין לאדם כלום.

מי אומר שלא צריכים להסתדר עם האשה? אין זה אלא שפגמת

בבריתך וכו', ואתה מבהל ומבלבל מאד מאד וכו', עד שאַת כָּל העצבים שלך אתה מוציא על אשֶׁתְךָ.

אתה לא רואה את החסד חנם שעשה אתה הקדוש-ברוך-הוא אחרי שפגמת בברית בחטא הוצאת זרע לבטלה כשהיית בחור ורק, וחמל עליך הקדוש-ברוך-הוא ונתן לך אשה יקרה, אשה יפה כלילת המעלות, וגם נתן לך במתנה שני ילדים, ועדין אתה לא מסתדר עם אשתך, אין זה אלא מחמת חסרון דעתך שזה בא מפגם הברית, שעל ידי זה אתה כעסן גדול מאד, ומוציא את העצבים שלך על אשתך, ולכן תראה כן להסתדר עם אשתך.

תזכר היטב כי על ידי כעס יכולים להפיר את האדם, ורבונו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן קפ"ד) על ידי החטם יכולים להפיר את הנואף, כי באמת מובא בדברי (שיחות הר"ן, סימן רמ"ט) על הפסוק (בראשית לח, ז) "ויְהי עַר... רַע בְּעֵינַי הַיְוָי"ה", למה לא כתוב 'רשע' אלא 'רע'? אלא מי שעובר על החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה והוא נואף, על ידי זה הוא תמיד בכעס שנקרא רע, לשון 'בייז', הוא תמיד עצבני, וזה מה שכתוב בזהר (נשא קל"ז): בחוטמא אשתמודע פּרצופא, הינו על ידי החטם מכירים את פרצוף האדם, בהאי חוטמא אתפרשא מילה, דכתיב (שמואל ב', כב) "עלה עשן באפוי וגו', הינו דרוך האף בא הפעם והרציחה, ולכן על ידי הפעם של האדם מכירים את כל האדם, והוא מגלה את כל ענינו וכו' והעבר שלו וכו', ולכן צריכים לשמר מאד מאד לא להיות בכעס ובעצבים, כי את קלונו הוא מגלה בריבם, ולכן תתביש לך שאתה לא מסתדר עם אשתך, וזה מגלה את קטנות דעתך ואת מחך המבלבל וכו', ותראה לחזור בתשובה שלמה, ועל ידי זה הכל יסתדר על הצד הכי טוב.

חכמינו הקדושים אמרו (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית יב, טז) "ולאברם היטיב בעבורה". והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא: אוקירו לנשיכו כי היכי דתתערתו [תכבדו

וּתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי שְׂתַעֲשְׂרוּן, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר), חֶלֶק א', סִימָן ס"ט) שְׁעַקְר הַעֲשִׂירוֹת בָּאָה בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא נ"ט). אֵיתְתָךְ גּוֹצָא גָחִין וְתִלְחֹשׁ לָהּ, וּפְרַשׁ רַש"י: אֵתְתָךְ גּוֹצָא - אֲשֶׁתְךָ קִטְנָה כְּפֶן עֲצָמָךְ וּשְׁמַע דְּבַרְיָה; הָרִי שֶׁלְךָ לְפָנֶיךָ שְׂאָדָם צְרִיךְ תְּמִיד לְשַׁמַּע מֵה שְׂיֵשׁ לְאֲשֶׁתוֹ לֹמַר, וְאִם הִיא אִשָּׁה נְמוּכָה, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים - תִּתְּכּוּפֶן אֲלֶיהָ וְתִשְׁמַע מֵה שְׂיֵשׁ לָהּ לֹמַר, וְאִזּוּ אִם תִּלְךָ בְּצוּרָה כְּזוֹ אִזִּי אִף פְּעַם הִיא לֹא תִהְיֶה מוֹרְדָת וְכוּ'.

אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַצִּית אוֹתִי וְאִזּוּ הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְתִתְחַיֵּל לְחֵיוֹת חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים וְחַיִּים מְאֻשְׂרִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תשצד.

עֲבַרְתִּי הַתְּעַלְלוֹת בִּילְדוֹתִי, וְאֲנִי לֹא מְצַלִּיחָה לְהַתְגַּבֵּר עַל הַטְּרָאוּמָה לְמֵרוֹת שֶׁהַתְּחַתְּנָתִי

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת נוֹעָה: עֲבַרְתִּי בִּילְדוֹתִי הַתְּעַלְלוֹת מִיְּבוֹת וְעַד הַיּוֹם קוֹשָׁה לִי לְצַאֵת מֵהַטְּרָאוּמָה הַזֹּאת לְמֵרוֹת שֶׁכִּבֵּר הַתְּחַתְּנָתִי וְיֵשׁ לִי יֶלֶד. אֲנִי אוֹהֶבֶת מְאֹד אֶת בְּעָלִי אֲבָל עַדִּין קוֹשָׁה לִי לְהִשְׁתַּחֲרֵר מֵהַעֲבָרָה. אִיךָ מֵתְגַבְּרִים עַל זֶה ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר וְאֵתְחַנֵּן י"א אָב ה'תשע"ד

שְׁלוֹם רַב אֶל נוֹעָה תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

את צריכה לדעת שכל בעיה יש לה פתרון אם רק רוצים לקחת את עצמם בידים ולשנות כוון בחיים וכו'.

חסדי השם יתברך שזכית למצא בעל שאת אוהבת מאד מאד, ולכן ראוי לך לשמח עמו מאד, ולא לדבר מהעבר שלך, ואף שזה מפריע לך מאד מאד, עם כל זאת תתחילי להסתפל על העתיד שלך.

הקדוש-ברוך-הוא חנן אותך במתנה יקרה - יהלום, ילד חמוד, ובעל שאוהב אותך, אזי את צריכה להתחזק בבטחון עצמי וכו', כי בדרך כלל מי שעבר התעללות מינית וכו' הוא מאבד את הבטחון העצמי שלו וכו', וזה שובר אותו לגמרי, ותמיד הוא חושב שהוא לא שנה לשום דבר, וזה מכניס בו דפאון פנימי וכו' וכעס חיצוני וכו', אבל בזה שאת כל כך אוהבת את בעלך, וכן נתן לך הקדוש-ברוך-הוא ילד חמוד, ואת שמחה עמהם, אזי זה מראה שכן יש לך בטחון עצמי, ולכן תעשי כל מה שביכולתך להשפיע את העבר ושלא תחשבי יותר מזה, ותמיד תסתכלי רק על העתיד ולא על העבר, כמאמר החכם "העבר אין, והעתיד עדין, וההנה כהרף עין, ואם כן הדאגה מנין"? ולכן מה לך להסתפל על העבר? העבר אין וכו', ויש לך עתיד מזוהר עם בעלך ועם הבן החמוד שלך.

הרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ורק אליו יתברך תספרי מה שעבר עליך, וזה יצא ממך לגמרי, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ד') שעוונותיו של אדם חקוקים על עצמותיו, כמו שכתוב (יחזקאל לב) "ותהי עונותם חקוקה על עצמותם", וזה מה שהורג את האדם, כמו שכתוב (תהלים לה, כב) "תמותת רשע רעה", ועל ידי ודוי דברים יוצאים מעצמותיו החטאים שחקוקים עליהם; ולכן בזה שתרגילי את עצמך לספר לקדוש-ברוך-הוא כל מה שעבר עליך בחיך וכו', על ידי זה לאט לאט זה יצא מהעצמות שלך, עד שתשכחי מזה לגמרי, וזה יהיה סימן שנמחל לך הכל, כי את לא היית חייבת כלל אלא אלצו אותך וכו', ובזה שתשכחי את העבר, אז תדעי שהכל נמחל לך, וכבר אין לך שיכות אל זה.

הייתי מיעץ לך שלא כדאי לך לדבר מזה עם בעלה, אלא רק עם הקדוש-ברוך-הוא, ועל ידי זה תזכי שסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב שיאיר לך מלך הכבוד בעצמו, ותהיי הכי מאשרת בחייה עם הבעל היקר שנתן לך הקדוש-ברוך-הוא, והעולה על הכל עם הבן החמוד שקבלת מתנה ממנו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים ...

ד' תשצה.

**אשתי מאשימה אותי שאני הבעיתי
ובגללי אין לנו שלום בית. מה אני אמור לעשות?**

שאלה:

מאת צבי: צר לי מאד לכתב לכבודו שאצלי בבית אין שלום כבר תקופה ארכה. יש לנו ארבעה ילדים, ואשתי ממרמרת ושבורה וכל הזמן כועסת עלי, היא צורחת עלי ומאשימה אותי שאני זה שעושה לה את המוות, והילדים מפחדים מאד ומשפעים לרעה מהמצב בבית. זה הגיע למצבים שהיא אפלו הרביצה לי. מה אני אמור לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ואתחנן י"ב אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל צבי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (נגעים פרק ב') כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו; אתה שם את כל הלכלוך והאלימות הפיזית והמלולית על אשתך וכו' כאלו אתה צדיק תמים וכו', בשעה שאתה לא עוזר לאשתך כלום, ממש כלום, ועוד עושה עליה בקרת על כל דבר מה

שהיא עושה, ויורד לחייה, ומתי שאתה רק יכול לבזות אותה לפני הילדים, אתה עושה את זה ברציחה הכי גדולה שלא מתאים ליהודי כלל.

אני לא יודע מאיפה למדת את הדרכים המקלקלות האלו וכו', אין לך טפת רחמנות על אשתך, ואתה מוציא אותה מדעתה, ומה אתה חושב שהיא תשב ותשתק? היא תהיה שק החבטות שלך? בודאי בצדק היא משלמת לך בחזרה מנה אחת אפים וכו', ואתה צריך להתביש איך שאתה מתנהג עם אשתך, אתה רק משפיל אותה, ומקלל את ההורים שלה, ואתה מנבל את הפה שלך נגדה על יד הילדים, אזי מה אתה רוצה שהיא תעשה? ולכן אני מזהיר אותך אישית, אם אתה לא תשנה את התנהגותך עמה, אז לבסוף יהיה גט ובצדק. עד מתי תתעלל כל כך באשתך? עד מתי תשפיל אותה לפני הילדים? ואחר כך תגיד הפוך על הפוך וכו' וכו'.

חכמינו הקדושים אמרו (בבא מציעא נ"ט) לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו שמתוך שדמעתה מצויה אונאתה קרובה, ולכן אדם שמצער את אשתו הוא פשוט רוצח, אדם צריך לרחם על אשתו, זה הלמוד שלמד אותנו רבנו ז"ל, ובפרוש אמר (שיחות הר"ן, סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו. כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקדם ולכבדם; ואמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאכרם היטיב בעבורה", והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא: אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעתרו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו], ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"רן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות באה בזכות האשה, וכן אמרו (בבא מציעא נ"ט.) איתתך גוצא גחין ותלחוש לה, ופרש רש"י: אתתך

גוּצָא - אַשְׁתָּךְ קַטְנָה כַּפֵּךְ עֲצָמֶךָ וּשְׁמֵעַ דְּכַרְיָה; הָרִי שְׁלֶךְ לְפָנֶיךָ שְׂאֵדָם צָרִיךְ תְּמִיד לְשִׁמְעַ מֵהַ שַׁיִשׁ לְאַשְׁתּוֹ לֹמֵר, וְאִם הִיא אֲשֶׁה נְמוּכָה - אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים - תַּתְּכוּפֶךָ אֵלֶיהָ וְתִשְׁמַע מֵהַ שַׁיִשׁ לָהּ לֹמֵר, וְאִז אִם תִּלְךָ בְּצוּרָה כְּזוֹ אֲזִי אֶף פַּעַם הִיא לֹא תִהְיֶה מוֹרֶדֶת וְכוּ'.

זֶה הַלְמוּד שֶׁהַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ, אִיךְ שְׂאֵדָם צָרִיךְ לְכַבֵּד וּלְיַקַּר אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְלֹא הַהֶפֶךְ, וְאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מִמִּי לְקַחַת אֶת הַהֲנַגּוֹת הַפְּרוּעוֹת שְׁלָךְ, וְלָכֵן אִם לֹא תִחְזַר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה עַל מַעֲשֶׂיךָ הַמְּגַנִּים כָּל־פִּי אֲשֶׁתָּךְ, אֲזִי לְבִסּוּף הִיא תִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּךָ וּבְצִדְקָה. הַמְּאַחֵל לְךָ שֶׁבֵּת שְׁלוֹם...

ד' תשצו.

אֲנִי מִרְגִישׁ שְׂכָבֵר אֵין לִי בְחִירָה וּלְעוֹלָם לֹא אֲצִלִּית לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹן ה'. הָאֵם יֵשׁ לִי סְכוּי לְהִשְׁתַּנּוֹת?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אַבְרָהָם: אֶל כְּבוֹד הָרַב הַצַּדִּיק שְׁלוֹם וּבְרָכָה. אֲנִי מִרְגִישׁ שֶׁנִּפְלַתִּי רוּחֲנִית בְּתַהוֹם כֹּל כֶּף גְּדוּלָה עַד שֶׁאֲנִי לֹא יָכוֹל לְצַאֵת מִזֶּה, וְהִגַּעְתִּי לְמִסְקָנָה שְׂאֵין לִי בְחִירָה בְּכָל־לַיְלָה וְאֲנִי כָּבֵר לֹא יָכוֹל לְהִיּוֹת אֶדָם טוֹב. אֲנִי מִרְגִישׁ שְׂכָלִי רַע וְאֲנִי לֹא מְצִלִיחַ לְהִתְחַזֵּק. הָאֵם יֵשׁ לִי סְכוּי לְהִשְׁתַּנּוֹת אִי פַּעַם?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שֶׁבֵּת קָדֵשׁ לְסִדְרָה וְאַתְחַנֵּן י"ב אָב ה'תשע"ד שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַבְרָהָם נְרוֹ יֵאִיר לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

יְדוּעַ שֶׁהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע אָמַר "אָדָם אֵין לוֹ לְהִגִּיד אֲנִי לֹא יָכוֹל, תִּגִּיד אֲנִי לֹא רוּצָה. אֵין דְּבַר כְּזֶה אֲנִי לֹא יָכוֹל, תִּרְצָה

ותוכל"; ולכן אל תכתב דבר כזה שכנראה שאין לך בחירה, כי הבחירה חפשית לכל אחד ואחד, אם הוא רוצה הוא עושה, ואם הוא לא רוצה הוא לא עושה.

כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ק"י) לאיש אחד ששאל אותו כיצד הוא הבחירה? השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה עושה, ואם אינו רוצה אינו עושה. וכתב מוהר"ן ז"ל: רשמתי זאת, כי הוא נצרך מאד, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מוגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד, על כן נדמה להם שאין להם בחירה חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם. אבל באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו שהוא רוצה עושה. והבן הדברים מאד].

ולכן תפסיק עם הדמיונות שלך כאלו אין לך בחירה כלל, זה פשוט התר לתאונתך וכו', כי אדם שפוגם בברית נפגמת כל כך דעתו עד שהוא מבקל ומבלבל לגמרי וכו', והלב שלו מלא עקמומיות וקשיות עליו יתברך, ומסתובב בדמיונות כאלו אבד את השליטה על עצמו, וכאלו אין לו כבר בחירה וכו'. אין דבר כזה, רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם כלל! אין דבר כזה להתיאש, אפלו שאדם נפל בשיא הטמאה, עדין יכול לצאת משמה אם רק רוצה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן.

ולכן ראה לקחת את עצמך בידיך ותתחיל ללכת עם הדרך הנוראה והנפלאה מאד שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפ"ב) שצריך כל אדם למצא בעצמו נקודות טובות, כי אין זו עצה לשבר את עצמו ולפל ביאוש וכו', כידוע שצריך האדם להזהר מאד להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק את העצבות מאד מאד, ואפלו כשמתחיל להסתכל בעצמו ורואה שאין בו שום טוב, והוא מלא חטאים, ורוצה הסמך-מ"ם להפילו על ידי זה בעצבות ומרה שחורה

חס ושלום, אף על פי כן אסור לו לפל מזה, רק צריך לחפש ולמצא בעצמו איזה מעט טוב, כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב? ואף שכשמתחיל להסתכל באתו הדבר הטוב, הוא רואה שהוא גם כן מלא פצעים ואין בו מתם, הינו שרואה שגם המצוה והדבר שבקדשה שזכה לעשות, הוא גם כן מלא פניות ומחשבות זרות ופגמים הרבה, עם כל זה איך אפשר שלא יהיה באותה המצוה והדבר שבקדשה איזה מעט טוב? כי על כל פנים איך שהוא על כל פנים היה איזה נקדה טובה בהמצוה והדבר טוב שעשה, כי צריך האדם לחפש ולבקש למצא בעצמו איזה מעט טוב, כדי להחיות את עצמו, ולבוא לידי שמחה.

[והזהיר רבנו ז"ל מאד לילך עם הדרך הזאת לחפש ולבקש ולמצא בעצמו רק הטוב, ותמיד ידון את עצמו לכף זכות, כי הוא יסוד גדול לכל מי שרוצה להתקרב להשם יתברך, ולכל יאבד עולמו לגמרי חס ושלום, כי רב בני אדם שרחוקים מהשם יתברך, עקר רחוקם הוא מחמת מרה שחורה ועצבות, מחמת שנופלים בדעתם, מחמת שרואים בעצמם גדל קלקולם שקלקלו מעשיהם כל אחד כפי מה שידוע בעצמו את נגעי לבבו ומכאוביו, ומחמת זה הם נופלים בדעתם, ורכן מיאשים עצמן לגמרי, ועל ידי זה אינם מתפללים בכונה כלל, ואינם עושים אפלו מה שהיו יכולים לעשות עדין. על כן צריך האדם להשכיל מאד על דבר זה, כי כל הנפילות שבדעתו, אף על פי שהוא מחמת מעשים רעים שעשה באמת, עם כל זה הנפילה שבדעתו והעצבות והמרה שחורה שנופל עליו על ידי זה, הכל הוא רק מעשי בעל דבר, שמחליש דעתו כדי להפילו לגמרי חס ושלום. על כן צריכין להתחזק מאד, לילך עם הגלוי הזה שגלה לנו רבנו ז"ל אשר צריכים לחפש ולבקש בעצמו בכל פעם איזה מעט טוב ונקדות טובות וכו', ועל ידי זה יחיה וישמח את עצמו, ויצפה לישועה עדין, ויוכל להתפלל ולזמר ולהודות להשם יתברך, בסוד (תהלים קה, לג) "אזמרה לאלקי בעודי", ועל ידי זה יזכה לשוב באמת אל השם יתברך].

אתה צריך לדעת שזה לא חכמה להפיל את עצמו ביאוש ובדכאון עד שיתיאש מהחיים שלו, ויורה התר לעצמו שאין לו בחירה וכו', אדם צריך תמיד לחפש ולבקש את הטוב שיש בו, וידון את עצמו לכף זכות, ולא יעזב את עצמו בשום אופן, ותהלה לאל יש בך הרבה טוב שאתה בעצמך יודע מזה, ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות נ"ז.) על הפסוק (שיר השירים ד', ג) "כפלה הרמון רקתך" - מאי רקתך? אפלו ריקנין שבה מלאים מצוות כרמון.

וראוי לך לשמח שתהלה לאל נבראת מזרע ישראל ולא עשנו גוי כגויי הארצות, ואפלו שלא עשית שום מצוה כלל (שזה מאד מאד נדיר, כי כל בר ישראל מלא מצוות כרמון), עם כל זאת בזה בעצמו שאתה לא נבראת גוי מאמות העולם, בזה בעצמו ראוי לך להחיות את עצמך, ולכן ראה לקחת את עצמך בידיך ותצא מהעצבות והמרירות והדכאון שונכנסו בך על ידי פגם הברית שפגמת כל כך עד שעל ידי זה נתבלבלה דעתך לגמרי וכו' וכו', ותמיד תזכר - כמו שאסור לשנא את הזולת, כי עוברים על לאו של "לא תשנא את אחיך בלבבך", כך אסור לשנא את עצמו.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתכניס את הדבורים האלו בתוך לבך, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תשצז.

אני קם בשעה מאד מאחרת, וכל היום חומק לי בלי שום דבר. איך אפשר לשנות את ההרגל הזה?

שאלה:

מאת אלי: שלום לרב.

מאז שהייתי נער התרגלתי לקום בשעה מאחרת, ובדרך כלל

אני קם בכל יום בשתיים עשרה או באחת בצהריים. ההרגל הזה הורס לי את החיים, כי כל היום בורח לי ואני מפסיד את התפלות והשעורים הקבועים, וכמוכן שאני לא יכול לעבד בעבודה מסודרת ככה...
אני מאד מאד רוצה להשתנות ולהתחיל להיות מסודה, אבל אני מרגיש שלעולם לא אצליח להשתנות. מה אפשר לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב י"ד אב התשע"ד

שלום וברכה אל אלי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת אשר אין עוד הצלחה לאדם כמו "סדר" הינו אדם צריך להיות מסדר בסדר נכון - יום זה וליילה זה ליילה, היום נתן למלאכה והליילה נתן לשנה, ואנשי שלומנו היו רגילים לומר כשקמים מקדם השכם בבקר אזי יש לו אריכות ימים הינו כל יום ארץ לו מאד, מה שאין כן כשקם מאחר אזי יש לו קצור ימים ואיך שרק מסתובב כבר ליילה ואבד יום שלם הן בעניני התפלות הקבועות - שחרית, מנחה וערבית, והן בלמודים והשעורים קבועים, והן במלאכתו וכו' ועל ידי זה הוא מבהל ומבלבל תמיד - יום זה לא יום, וליילה זה לא ליילה.

שאלו פעם את אחד מגדולי אנשי שלומנו שהיה קם בכל ליילה בחצות וכבר היה ער עד תפלת הותיקין ובקשו ממנו סגלה לזה, ענה ואמר להם: סגלה לקום מקדם שילך לישן מקדם, ואמר הגאון רבי יוסף שלום אלישיב ז"ל: לקום מקדם זה לא כל כך קשה ואין בזה חכמה גדולה, הקשי הכי גדול והעבודה והחכמה הכי גדולה היא ללכת לישן מקדם, על זה צריכים להיות גבור חיל, כי בדרך כלל הסמ"ך-מ"ם אורב על האדם שלא ילך לישן מקדם כי הוא יודע

שאם יתפס את האדם לבלות את הלילות בהבל וריק וכו' על ידי זה תופס אותו כבר על מחר בבקר שלא יוכל לקום וכך גונב לו את כל היום הבא.

ולכן צריך כל אדם להיות חכם הרואה את הנולד וללכת לישן מקדם מאד, וככה יהיה לו בנקל לקום מה שיותר מהר קדם אור היום, ויהיה היום שלו מסדר בסדר הגון עד מאד - שחרית מתפללים מה שיותר מקדם, מנחה קטנה בשעה שלוש וחצי בצהריים וערבית בתחלת הלילה, וכך אדם כבר מסדר להכל, הן תפלה הן תורה והן מלאכה עבור פרנסתו וכו' והן לעזרה בבית לאשתו וילדיו.

אנשי שלומנו שהיו גרים באומן ספרו לי שהיו נוהגים עוד אחרי תפלת ערבית בקלויז לקרא קריאת שמע שעל המטה כדי כשיגיעו לביתם יוכלו כבר ללכת לישן, וכך התנהגו שנים על גבי שנים ולכן לא היה להם קשה לקום בחצות ולעסק בעבודת השם יתברך בשיחה בינו לבין קונו ובשעורים כסדרן.

ולכן אתה מכרח לשנות את ארח חייך - ראה ללכת לישן מקדם ואף שזה יהיה לך מאד קשה בהתחלה וכו', אם תתבונן תראה ותבין ותשכיל אשר על פי רב בלילה אתה לא עושה כלום רק מבלה את הלילה בשטיות והבלים בלא תורה בלא תפלה בלא מלאכה ממש כלום וכך תופס אותך הסמ"ך-מ"ם שמחר בבקר אתה ישן כמו דב עד אחר חצות היום, וממילא אתה עובר זמן קריאת שמע של שחרית שזה דאורייתא וכן אתה עובר זמן תפלה וכו' וכך כל היום הלך לך כבר לטמיון וכו'.

תראה להכניס את הדבורים האלו בלבך ואז כל היום שלך ילך בצורה אחרת, וכל יום יהיה לך יום ארך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים ...

ד' תשצח.

חזרתי בתשובה לפני שלוש שנים אך עדין אינני מרגישה יציבה. מדוע?

שאלה:

מאת שולה: לכבוד הרב הצדיק מיבנאל. אני חוזרת בתשובה כבר שלוש שנים, ועדין אני לא מוצאת את מקומי בדרך התשובה. גם בזוגיות אין שום התקדמות ועדין לא מצאתי את בחירי לבי שאתו אקים את ביתי. מה ה' רוצה ממני? ומדוע אני לא מצליחה להגיע למצב שאני מרגישה יציבה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב י"ד אב התשע"ד
שלום וברכה אל שולה תחיה
לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא אוהב תפלה כמו שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות סא.). מפני מה היו אבותינו עקרים? כי הקדוש-ברוך-הוא מתאנה לתפלתם של צדיקים. עקר החזרה בתשובה אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ה) היא להחזיר את הנשמה לאיפה שהיא באה, זאת אומרת אל הקדוש-ברוך-הוא, כי באמת אין שום מציאות בלעדי השם יתברך, והכל לכל אלקותו יתברך, וכשאדם מתרחק ממנו יתברך נכנסת בו כפירות ואפיקורסות שזה מחשיף לו כל החיים עד שנדמה לו כאלו הכל אבוד וכו', ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן כ"ב) הפשע של אדם מכניס כפירות באדם ועל ידי זה נדמה לו שהוא רחוק ממנו יתברך וצר ומר לו כל החיים, ואינו רואה שום תקנה ותוחלת בחייו וכו' וקשות לו קשיות על עצמו וכו' ועל הקדוש-ברוך-הוא, ועל כלם וכו', כי מי שהוא איש ממרמר אזי

תמיד מר לו וכו', אבל כשאדם חוזר בתשובה ועקר החזרה בתשובה זה תפלה כמו שאמר הנביא (הושע י"ב) שובה ישראל עד הוי"ה אלוקיך וגו' קחו עמכם דברים ושובו אל הוי"ה וגו', ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש אנדה) איני מבקש מכם אלא דברים הינו דבורים כי הקדוש-ברוך-הוא אוהב תפלה.

ולכן אסור לך להתיאש מהחיים שלך ואסור לך להתבלבל מכל מה שעובר עליך וכו' את צריכה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בשפת האם שלך ולספר לו יתברך את כל לבך בפרטי פרטיות וכל מה שרק עובר עליך וכו' ולבקש ממנו יתברך את כל מה שאת רק צריכה, וכן תבואי בכל פעם מחדש אליו יתברך ולא להתיאש ולבקש על נפשך ברחמים ותחנונים כי בכל פעם צריכים לעשות התחלה חדשה כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ב) שבכל פעם צריכים לבוא אל הקדוש-ברוך-הוא מחדש כאלו עדין לא באו וכו' וכן הוא בהתקרות לצדיק - צריכים לבוא בכל פעם מחדש ואז דיקא תראי שסוף כל סוף יפתח לך אור כזה שלא תארת בחיך וכן תזכי למצא את בן זוגך ותבואי כבר אל המנוחה ואל הנחלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים ...

ד' תשצט.

**האם יש מנהג לסיים את כל ספרי רבנו
מט"ו באב ועד ראש השנה?**

שאלה:

מאת דן: שלום לכבוד הצדיק היקר, שלומכם ישגה לעד.
האם יש מקור למנהג של אנשי שלומנו לסיים את כל ספרי רבנו רבי נחמן מברסלב מיום ט"ו באב ועד לראש השנה?
אודה לכם מאד על תשובתכם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב ט"ו אב התשע"ד

שלום וברכה אל דן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

המקור למנהג לסיים הרבה ספרים בימי אלול הוא בשיחות הר"ן סימן רנ"א, שאמר רבנו ז"ל: בימי אלול ועשרת ימי תשובה וימים נוראים עד הושענא רבא לכמה אנשים לומר אז כל ספרי תנ"ך מתחלתם עד סופם, וגם הוא בעצמו נהג כן. גם היה גומר כמה ספרים בימים אלו ועל יסוד שיחה זו אמר מוהר"ן ז"ל שספרי רבנו ז"ל הם מסגלים לומר כמו ספרי התקונים, כידוע שחסידים ואנשי מעשה מקפידים בימי אלול לסיים את ספר התקונים (עין שיחות הר"ן סימן רצ"ד) ולכן צוה מוהר"ן ז"ל לומר את הלקוטי מוהר"ן, ספרי מעשיות וספר המדות. והנה ידוע בין אנשי שלומנו מאחר שמוכא בספרי חסידות ובפרט בספר "בני יששכר" אשר ההארה של ימי אלול וראש השנה ויום כפור וכו' מתחילה כבר מט"ו באב, ולכן את סדר אמירת כל התנ"ך מתחילים מט"ו באב וכן שאר הלמודים וכו'.

וכן היה אחד מאנשי שלומנו שהתחיל את כל הלקוטי הלכות בט"ו באב וסימו בשמחת תורה ולכן יש הרבה מאנשי שלומנו שמחקים אותו.

והרבה פעמים שמעתי מאנשי שלומנו מדור העבר שמוכא בספר "בני יששכר" שהארת הימים הנוראים מסתימת בזאת חנכה, אזי כל אלו שלא הספיק להם הזמן לסיים את הספרים עד שמחת תורה אזי משכו את זה עד זאת חנכה.

היוצא מדברינו אלו, שבמים אלו צריכים לעשות ולעשות טהון און טהון שרבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן י"ט) נכספתי מאד להמשיך את העולם אל עשיה, שיהיה חיוב אצל כל אחד ואחד ללמד כן וכך בכל יום חק ולא יעברו וכו', ולצערנו הרב כבר שני

דורות קמו בינינו חבורות של עמי הארצים גמורים - מהכל ידברו
אבל לא מתורה, פתאם אין "סדר דרף הלמוד של רבנו ז"ל", אין דבר
כזה עס איז אייגנע זאכין - "זו המצאה חדשה", בשעה שזו שיחה
מפרשת באריכות (שיחות הר"ן, סימן ע"ו) מה רצה רבנו ז"ל שנלמד בכל
יום עד שהיום לא מספיק, והם אומרים שזו המצאה חדשה, ובין כך
עובר יום אחר יום ואין מקרא, אין משנה, אין גמרא, אין מדרש וכו'
וכו' רק לצעק אוי אוי כל היום ואין דבר אחר רק פעלד פעלד וכו'
וכו' בשעה ששלמות ההתבודדות היא ללכת רק יחידי שאף אחד לא
ידע איפה אתה הולך להתבודד שזו שלמות האמת (עין לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן נ"ב) ויש להאריך בזה אך אין הפנאי כעת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים ...

ד' תת.

**האם מתר לבן עדות המזרח למחא כפים בשבת
בזמן התפלה?**

שאלה:

מאת צבי: לכבוד הרב הצדיק מוהרא"ש שליט"א.
אני מתפלל הרבה פעמים בכלל ברסלב בעיר מגורי ושם
נוהגים למחא כפים בתפלה כדעת רבנו הקדוש. ברצוני
לדעת מה הדין בזה לגבי בן עדות המזרח בשבת: האם מתר
לו למחא כפים כרגיל או שצריך למחא כפים כלאחר יד?
בתודה לרב, ויהי רצון שהקדוש-ברוך-הוא ישלח לרב רפואה
שלמה ויתמיד בריאותו לארך ימים ושנים.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר עקב ט"ז אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל צבי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שאתה מתפלל בבית הכנסת הנקרא על שם הצדיק שאין למעלה מזה.

בענין המחאת כף אל כף וכו' ידוע שרבנו ז"ל גלה על זה סודות נוראות ונפלאות מאד שמי שמוחא כף אל כף על ידי זה הוא ממשיך במקומו קדשת ארץ ישראל ונתבטלות ממנו המחשבות זרות וממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות באין-סוף ברוך-הוא כמוכא (לקוטי מוה"ר, סימנים מד, מה, מו).

עכשו אתה צריך לדעת שהמחאת כף אל כף לא צריכה להיות בכח גדול כדי להשמיע קול יוצא משתי הידים, רק למחא כף אל כף בעדינות, וכן ראיתי מהרבה צדיקים שנהגו כן, ולפי זה זה מתר גם בשבת אפלו לאלו שמחמירים לא למחא כף אל כף בשבת, כי עקר סוד המחאת כף אל כף מגלה לנו רבנו ז"ל שעל ידי זה מתגלין העשרה מאמרות שבהם נברא העולם, שהם העשר פרקין דידין וכו' ולכן אין לה מה לחשש כלל.

העקר תהיה שמח מאד מאד בעת התפלה, כי כך גלה לנו האריז"ל - שבעת התפלה צריכים להיות מאד מאד שמח כי אז ממשיכין על עצמו מח עליון ונורא מאד ואת זה אי אפשר לתפס אלא על ידי שמחה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים ...

ד' תתא.

**כדורי הריטלין שבננו לוקח גורמים לו תופעות לואי.
האם להמשיך או להפסיק?**

שאלה:

מצאת אברהם: לכבוד הצדיק מוהרא"ש.
יש לי בן בגיל שמונה, ומכיון שהוא היפראקטיבי הרופא אמר
לתת לו ריטלין גם בבקר וגם אחרי הצהרים, הבעיה היא
שלאחר שהוא מקבל את התרופה יש תופעות לואי - הוא
נהיה מאד ממרמר ומשעמם לו, אנחנו לא מצליחים להבין
מה הוא רוצה והוא מדבר שטיות. מצד שני - כשהוא לא
לוקח את הריטלין הוא נהיה מאד גס. מה הצדיק מועץ לי
לעשות בענין? תודה ענקית על העזרה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ט"ז אב ה'תשע"ד

שלום רב אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שהיום זה מאד מאד מצוי שילדים הם
היפראקטיביים ומכרחים לקחת ריטלין, ובדאי לא כדאי לפרסם את
זה וכדי אכל הילדים שסובלים מהיפראקטיביות מכרחים לקחת את
זה, כי אחרת הם משגעים את ההורים ואת המלמד בתלמוד תורה או
את המורה בבית הספר, ומהפכים את כל הכתה, ולכן אין מה לדאג
מתופעות לואי כי הילדים צריכים את זה.

היה טוב מאד שתבדק את מזוזות ביתך בכל החדרים אם הן

בְּשֵׁרוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְבֶן וְתַרְוָה מִמֶּנּוּ
רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תתב.

**רַב אֶחָד אָמַר לִי שֶׁכָּל הַבְּעִיּוֹת שְׁלִי הֵם בְּגַלְל
שֶׁבְּגַלְגוּל הַקּוֹדֵם הֵיטָה לִי נִשְׁמָה שֶׁל מְקַבֵּל גְּדוּל.
הֵאֵם לְהֶאֱמִין בְּזֵה ?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אַבִּיבָה: הֵייתִי בְּעֵבֶר אֶצֶל רַב שְׂאֵמֶר לִי שֶׁלִּפְנֵי עֶשְׂרוֹת
אֲלִפֵי שָׁנִים הִנֵּשְׁמָה שְׁלִי הֵיטָה שִׁיכָת לְמְקַבֵּל מֵאֵד חָשׁוּב
שֶׁכָּלֵם הָיָו בָּאִים לְקַבֵּל בְּרָכָה מִמֶּנּוּ, וְלִכֵּן הַיּוֹם כְּשֶׁאֲנִישִׁים
נִפְתָּחִים אֵלַי וּמְסַפְּרִים לִי מֵה שֶׁקוֹרָה לָהֶם אֲנִי סוֹפְגֵת אֶת כָּל
מֵה שֶׁהֵם מוֹצִיאִים וְנִשְׁאָרֵת עִם הַכָּל וְהֵם יוֹצֵאִים בְּהַרְגָּשָׁה
טוֹבָה, וְלִכֵּן אֲנִי לֹא מַצְלִיחָה בְּשׁוּם דָּבָר.
הֵייתִי צְרִיכָה לְחַזֵּר לְאוֹתוֹ רַב שׁוֹב, אָךְ לֹא חֲזַרְתִּי מֵאָז. הֵאֵם
לְהֶאֱמִין שֶׁזֶה מֵה שֶׁעוֹצֵר אוֹתִי?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר עֵקֶב ט"ז אָב ה'תשע"ד

שְׁלוֹם רַב אֶל אַבִּיבָה תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲנִי לֹא מִבִּין אוֹתָךְ אֵיךְ אֶת כּוֹתֶבֶת שְׁהֵייתִי אֶצֶל רַב מְקַבֵּל
גְּדוּל שֶׁיִּכּוֹל לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֶפִיקוֹרְסוֹת בְּגִלּוּי שְׁלִפְנֵי עֶשְׂרוֹת אֲלִפֵי
שָׁנִים הִנֵּשְׁמָה שְׁלֶךְ הֵיטָה וְכו', וְכו', בְּשַׁעָה שְׂאֵנּוּ יְהוּדִים מֵאֲמִינִים
בְּנֵי מֵאֲמִינִים שֶׁהַבְּרִיאָה קִימַת חֲמֶשֶׁת אֲלִפִים וְשֶׁבַע מֵאוֹת וְשֶׁבַע עִים

וארבע שנים? ואמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה לא.) שיתא אלפי שני הוה עלמא, ואיך יהודי שמאמין בקדוש-ברוך-הוא יכול להגיד שאת גלגול של עשרות אלפי שנים? אין זה אלא שהאדם הזה הוא לא רב מקבל אלא מין ואפיקורס ושוטה גדול מאד, ולכן אין לך מה לדאג כלל אלא להיות רק בשמחה כי כל ההצלחות של האדם תלויות רק כפי השמחה שיש בו כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה חלק ב') מי שהוא תמיד שמח הוא מצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתג.

**הייתי בשעור של צדיק נסתר והוא אמר על רבנים
מסוימים שהם ערב רב. האם להמשיך ללכת לשעוריו?**

שאלה:

מאת ישראל: שלום כבוד הרב.

הייתי בשעור של רב צעיר שנושק לגיל שלושים, התפעלתי מידיעותיו בקבלה וראיתי שהוא צדיק נסתר וקדוש שמעידים עליו שהוא רואה דברים נסתרים. מה שהפחיד אותי זה שהרב דבר ברמיזה על רבנים מסוימים ואמר שהם ערב רב בעלי מומן וכבוד, ומאז לא הגעתי לשעוריו. האם כדאי לי להתקרב לרב הזה ולהמשיך ללכת לשעורים שלו?
אשמח לקבל תשובה וברכה לתשובה שלמה ובית קדוש.
תודה רבה, ישראל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ט"ז אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להבין שהיום יש כל מיני ש'קרנים ר'מאים צ'בועים - שר"ץ השורץ על הארץ שעובדים על בני אדם, ולכן צריכים הרבה רחמים לא לפל בידיהם שהם בקלות יכולים להפיל אותך בנוקבא דתהומא רבה ובשאול תחתית ומתחתיו.

אני לא יודע ממי אתה מדבר, אבל קח סימן זה - אם הוא יעורר אותך על למוד תורה בכל יום - מקרא משנה וגמרא וכו' ובפרט שלא תצא מההלכה ותלמד בכל יום שלחן ערוך - אל רב כזה כדאי ללכת, אבל אם לא מעורר אותך על למוד תורה - דע לך שהכל שקר וכזב, כי בלי תורה אין כלום, כי התורה היא חכמתו יתברך.

בענין שהוא מדבר על רבנים מסימים שהם ערב רב בעלי ממון וכבוד, כבר הקדימו רבי שמעון בר יוחאי בזהר (נשא קכה) כל חכמים ואנשי חיל ויראי חטא בצערא בדוחקא ביגונא חשיבין ככלבין וכו', ואינון ערב רב אינון עתירין בשלוה בחדווא בלא צערא בלא יגונא כלל, גזלנין מארי שחד דאינון דינין רישי עמא וכו'; זאת אומרת הצדיקים היראי חטא הם בכלל לא חשובים בעולם, ואלו הדינים הרבנים שלוקחים שחד הם מנהיגים, והם הם הערב רב, עין שם. ולכן אני לא יודע למה אתה כל כך מתפעל ממה שהוא אמר.

צריכים הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא שלא יטעו אותו, כי רבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן נא) את זה תקבלו ממני שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתד.

**כְּשֶׁאֵנִי בְּאוֹמֵן יֵשׁ לִי נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים בְּקִדְשַׁת הָעֵינַיִם.
הֲאֵם לְנִסְעַ לְמִרוֹת זֹאת?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יוֹסִי: אֲנִי מְרַגֵּשׁ נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים בְּקִדְשַׁת הָאוֹמֵן, מִמָּשׁ
אֲנִי מְרַגֵּשׁ שְׂאֵנִי עוֹמֵד לְפָנַי שֶׁמֶ רְחֻמָּנָא לִיְצֵלוּ, וּבְכָל שָׁנָה
מִחְדָּשׁ גַּם בְּנִסְיֵעָה קָשָׁה לִי מְאֹד וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵנִי לֹא אֲשׁוּמֵר
עַל קִדְשַׁת הָעֵינַיִם שָׁם. רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ אָמַר שְׂאֵנְחֲנוּ יְכוּלִים
לְקַפֵּל אֶת הַסֶּפֶר שְׁלוֹ אֲבָל לֹא אֶת הַהֶלְכָה. הֲאֵם מִתֵּר לִי
לְנִסְעַ כָּכָה?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר עֵקֶב ט"ז אָב ה'תשע"ד

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יוֹסִי נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲתָה צְרִיךְ לְהַבִּין שְׁנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים יֵשׁ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהַיּוֹם
אִי אֶפְשָׁר לְעֵבֵר כְּבִישׁ בְּלִי לְהַכְשֵׁל בְּרָאיוֹת אֲסוּרוֹת, כִּי הַקְּלָפוֹת
מְסֻתּוֹבְבוֹת עַל הָרְחוּבוֹת כְּמַעַט עֲרֻמוֹת לְגַמְרֵי וְכוּ' וּמְכַשִּׁילוֹת בְּנֵי
אָדָם, וְעַל זֶה צְרִיכִים רְחֻמִּים רַבִּים לְפָנָי שְׂיוּצָאִים מִפֶּתַח הַבַּיִת לְבַקֵּשׁ
אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת רֵאשִׁי, סִימָן
ט) כְּשֶׁאָדָם יוּצֵא וּמִתְיָרָא שְׁלֹא יָבוֹא לִידֵי הָרְהוּר עַל יְדֵי הָרֵאשִׁי
שְׂיִרְאָה נָשִׁים יְפוֹת, יֵאָמֵר הַפְּסוּק (ישעיהו לג, ז) "הֵן אֲרָאִים צְעָקוֹ חֲצָה
מִלֵּאכֵי שְׁלוֹם מֵר יִבְכְּיוּן" וְגו' וְעַל יְדֵי זֶה יִנְצֵל מִרְאוֹת; כִּי בְּאֵמֶת גַּם
מִלֵּאכִים צְרִיכִים רְחֻמִּים רַבִּים שְׁלֹא יִכְשְׁלוּ בְּרָאיוֹת אֲסוּרוֹת, כְּמוֹ
שְׂמִצִּינוּ (בְּרֵאשִׁית ו ב, ד) "וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹקִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת
הֵנָּה וְגו' הַנִּפְלִים הָיוּ בְּאֶרֶץ בְּיָמֵים הָהֵם וְגַם אַחֲרָי כֵּן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּנֵי
הָאֱלֹקִים אֶל בְּנוֹת הָאָדָם" וְגו'; זֹאת אוֹמְרַת שְׂאֶפְלוּ מִלֵּאכֵי מַעֲלָה
שְׂהִשְׁלִיכוּ אוֹתָם לְאֶרֶץ נִכְשְׁלוּ בְּרָאיוֹת אֲסוּרוֹת וְהִיתָה לָהֶם נְפִילָה

גדולה מאד, על אחת כמה וכמה בשר ודם טפה סרוחה שקשה לו לעמד בנסיון הזה כשהולך על הרחוב שלא יכשל בראיות אסורות שהקלפות מתלבשות עליהן.

ולכן דע לך שהסמ"ך-מ"ם מתלבש אצלך במצוות - לא לנסע לראש השנה לאומן, בשעה שבפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (מי מוהר"ן, סימן תה) הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק ה' יתברך נתן לי זאת במתנה שאני יודע מהו ראש השנה, לא מבעיא אתם כלכם בודאי תלויים בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי. ואמר: (שם, סימן תו) שבראש השנה יכולים לקבל אצלו תקון אפלו אלו שנפלו כל כך בירידות ונפילות שהוא לא יכול לתקן אותם כל השנה, אבל בראש השנה גם להם יש תקון.

תתאר לעצמה, רבנו ז"ל לקח שני עדים כשרים צדיקים נשגבים, ואמר שמי שיבוא אל הציון הקדוש שלו ויתן פרוטה לצדקה ויאמר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים "תקון הכללי" - אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו הוא יכול לתקן אותו, והנה יש אחד שרבנו ז"ל אומר שהוא לא יכול לתקן אותו וכו' תתאר איזה בעל עברה הוא שגם רבנו ז"ל לא יכול לתקן אותו וכו', עם כל זאת אמר רבנו ז"ל גם אותו אני יכול לתקן בראש השנה. האם לא כדאי בשביל זה בעצמו לקחת את הגוף שלו ולהביא אותו אל רבנו ז"ל בראש השנה באומן?

ולכן דע לך שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א') שהיצר הרע מתלבש במצוות ואומר: "תראה, אם תסע לאומן בראש השנה תכשל בראיות אסורות", כאלו פה בעיר הוא לא יכשל בראיות אסורות וכו', אין זו אלא הסתת הסמ"ך-מ"ם עם כל מיני תרוצים לא לבוא אל ציון רבנו ז"ל בראש השנה. ולכן כלך לך מכל זה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר שתהיה בראש השנה באומן ותקבל שם את התקון מרבנו ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתה.

בעוד כמה שבועות אני מתחתן, ולצערי פגמתי בברית. האם בזמן החתונה אהיה בנדוי?

שאלה:

מאת יונתן: אני במצב קשה: אני מתחתן בעוד 36 ימים, ולצערי היום חטאתי בפגם הברית, ולפי הספרים הקדושים אני אהיה בנדוי בשמים 40 ימים, כלומר בחתונתי אהיה בנדוי. מה אעשה? אני רוצה לבכות, ואני משתגע מהיצר הזה כבר ארוסתי הצדיקה כמובן לא מודעת לזה, אך איך אהיה בחתונתי בנדוי? האם זה גם אומר משהו מבחינה הלכתית? אני מוכן לקבל על עצמי כל דבר, כי באמת אני עובד על זה כבר תקופה ארוכה, ודוקא היום נפילתי אחרי תקופה ארוכה שהחזקתי, וברגע אחד הכל קרס! מה עלי לעשות כבוד הרב?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ט"ז אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל יונתן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי בכורים פרק ג' הלכה ג') חתן מוחלץ לו על כל עוונותיו; ולכן אין לך מה לחשש כי בודאי ימחלו לך ביום חפתך על כל עוונותיך.

בודאי אתה צריך מהיום והלאה לשמר לא לחטא כי הסמ"ך-מ"ם רודף אחריך להכשיל אותך בעוונות, ולכן תראה מכאן ולהבא להשמר לא לחטא כי זה מאד מאד מסכן, וחכמינו הקדושים אמרו (קדושין ל') בכל יום ויום יצרו של אדם מתגבר עליו ומבקש להמיתו, ואלמלא הקדוש-ברוך-הוא עוזרו לא היה יכול לו; זאת אומרת הסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם להכשיל את האדם

בעוונות חמורים, ואלמלא שהוא עוזר לאדם על ידי הצדיק האמת שנותן לו עצות חזקות איך להתגבר עליו - היה מכניס אותו בדכאון ומחסל אותו.

ולכן ראה להתחזק ביתר שאת וביתר עז וישוים דבר בעולם לא יוכל לשבר אותה, ותעשה לעצמך קביעות ללמד בכל יום מקרא מפרשת השבוע ומשנה כסדרן כי משנ"ה אותיות נשמ"ה, ועל ידי למוד משנה מזכך את הנשמה מכל מיני חלודה שנדבק בה, וכתיב (תהלים ל) "העלית מן ש'אול נ'פשי" ראשי תבות משנ"ה - אפלו שאדם שנפל בעומקא דתהומא רבא על ידי למוד משנה יזכה לצאת מהמקום הירוד והנפול שנפל אליו.

רבנו ז"ל אמר לחתן סמוך לחתנתו (חיי מוהר"ן, סימן תקפ"ו) את מאמרם ז"ל (כתבות טז): כיצד מרקדין לפני הפלה? ורמז לו כיצד מרקדין ומדלגין על מה שהיה לפני הפלה, הינו לפני החתנה, זאת אומרת חתן צריך ביום חפתו לשכח כל מה שעבר עליו ולעשות התחלה חדשה, ולא להתבלבל מהעבר כלל, ולכן תעשה כל מה שביכלתך העקר לשכח את העבר ולעשות התחלה חדשה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע.

ודע לך שהסמ"ך-מ"ם רץ אחר האדם להפילו בנוקבא דתהומא רבא, ובן אדם צריך מאד לשמר ממנו שלא יתפס אותו ברשתו וכו' וכו' וזה נעשה על ידי תפלה - שצריכים להתפלל בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא: רבונו של עולם חוס וחמל עלי והצילני מן היצר הרע שבווער בי כתנור הבוער עם אש להכשילני ולהפילני לנוקבא דתהומא רבא, חוס וחמל עלי שאזכה להנצל מהפגע רע הזה שהוא היצר הרע הרודף אותי להפילני בפח נשבר וכו' וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתכניס את הדבורים האלו בתוך לבך ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתו.

יש שמועות שהמלחמה באוקראינה מתפשטת. האם יש ממה לחשש בענין הנסיעה לראש השנה?

שאלה:

מאת ישראל: לכבוד מוה"רא"ש. השם ישמר אתכם ויברך אתכם בבריאות איתנה, אריכות ימים ושנים ונחת, אמן!
זכיתי ברוך ה' לנסע לאומן בראש השנה כבר הרבה שנים, וגם השנה כבר רכשתי כרטיס טיסה, אבל אני וחברי מאד חוששים בגלל כל המלחמה בין אוקראינה לרוסיה והשמועות שהמלחמה הולכת ומתרחבת באזור זה. מה עלינו לעשות? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ט"ז אב ה'תשע"ד
שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שאתה נוסע בכל שנה אל ציון רבנו ז"ל, וגם השנה אנחנו כלנו נוסעים אל ציון רבנו ז"ל ואין לנו מה לפחד. עדין אין מלחמה שמה, ואפלו שתהיה מלחמה זה רחוק מאד מקייב מאות קילומטרים כי זה בצד אחר לגמרי מעיר הביירה קייב.

ולכן אין מה לדאג, הקדוש-ברוך-הוא יעזר שנזכה כלנו להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, ונזכה כבר לשנת גאולה וישועה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתז.

האם גם עוונות קשים שדינם כרת נמחלים לחתן ביום חפתו?

שאלה:

מאת בנימין: שלום לכבוד הרב הגדול רבי אליעזר שלמה שיק. שתאריכו ימים ושנים בטוב ובנעימים מתוך בריאות שלמה ואיתנה. בשבח והודיה לה' יתברך ובזכות ברכות הרב אני מתחתן בקרוב, ואני מקוה בעזרת ה' לבנות בית קדוש וטהור רצייתי לשאל את כבוד הרב: האם זה נכון שביום החפה נמחלים כל עוונותיו של החתן? והאם גם עוונות קשים שדינם כריתות ומיתות בית דין?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ט"ז אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל בנימין נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שאתה הולך להתחתן בקרוב, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתזכה לבנות בית נאמן בישראל בקדשה ובטהרה.

חכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי בכורים פ"ג הלכה ג') חתן מוחלים לו על כל עוונותיו ביום חפתו, ואפלו על העברות הכי גדולות ביום חפתו של האדם מוחלים לו, אבל כמובן שהתשובה צריכה להיות תשובה שלמה - חרטה על העבר וקבלה על העתיד שלא לחזור על העברות החמורות האלו, וכבר אמר רבנו ז"ל לאחד סמוך לחתנתו (ת"י מוה"ר, סימן תקפ"ו) על מאמרם ז"ל (כתבות טז): כיצד מרקדין לפני הכלה? פרושו כיצד מרקדין ומדלגין על מה שהיה לפני

הפלה, זאת אומרת חתן צריך לשכת את כל מה שהיה עד שהתחתן ולעשות התחלה חדשה.

ומי יתן שתזכה לנסע אצל ציון רבנו ז"ל שהבטיח הבטחה כל כך חזקה ואמר (חיי מוהר"ן, סימן ת"ו) שאפלו אותם האנשים שאני לא יכול לתקן כל השנה (תתאר לעצמך איזה אדם פגום שעבר על פריטות ומיתות בית דין וכל מיני חטאים ועוונות ופשעים שקשה לתקן) אבל בראש השנה גם אותו אני יכול לתקן, ולכן מי יתן שתסע לציון רבנו ז"ל ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתח.

**האם עלי לטוס לאומן גם אם יש לי חובות
לאנשים פרטיים?**

שאלה:

מאת חובב: שלום רב לכבוד הרב. ברוך ה' זכיתי להיות אצל רבנו ארבע פעמים, אף עכשו יש לי חובות גם לאנשים פרטיים ואני לא יודע מהיכן להשיג כסף, וגם אם אשיג כסף אינני יודע האם לטוס או להחזיר את החובות. יש לי געגועים גדולים לרבנו ואני לא יודע מה לעשות. אנא הדרך אותי בבקשה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ט"ז אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל חובב.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית להיות אצל ציון רבנו ז"ל, אבל אתה צריך לדעת שחכמינו הקדושים אמרו (ביצה ט"ז) כל מזונותיו של האדם קצובים לו מראש השנה, כי בראש השנה כותבים לו את כל התקציב על כל השנה ובראש השנה דנים את האדם מה יהיה אתו על כל השנה כמאמרם ז"ל (ראש השנה ט"ז). הכל נידונין בראש השנה, ולכן בודאי אתה צריך לקחת את הגוף שלך ולהביא אותו אל רבנו ז"ל בראש השנה באומן ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך שבזכות הצדיק הקדוש הזה יוציא אותך מכל החובות בגשמיות וברוחניות, ובודאי בזכות רבנו ז"ל תזכה לפעל לשנה טובה ומתוקה, כי בראש השנה זה יום הדין שאז דנים את האדם על כל השנה, ואנחנו צריכים עורך דין גדול מאד, שהוא יכול להמליץ עבורנו ולהמתיק את הדינים המרים שנגזרו עלינו וכו' וכו'.

ואמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא י) כשם שמזונותיו של האדם קצובים לו מראש השנה, כך חסרונותיו של האדם קצובים לו מראש השנה, ולכן עצתי אמונה שלא תשאל שאלות, תלוה כסף ותסע אל ציון רבנו ז"ל על ראש השנה, ותתעקש שמה שבזכות הצדיק הקדוש הזה שהבטיח לנו להיות למליץ ישר שימתקו ממך כל הדינים ותצא מכל הצרות ומכל החובות.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתקים את זה ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתט.

**כָּבֵר כְּמֵה שָׁנִים אֵין לִי סְפוּק מֵהַעֲבוּדָה שְׁלִי, וְכִתּוּצָאָה
מִכָּף הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי שְׁלִי נִפְגַּע מְאֹד**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מִיכָל: שְׁלוֹם כְּבוֹד הָרַב.

בְּמִשְׁךְ תְּקוּפָה שֶׁל כְּמֵה שָׁנִים עָסַקְתִּי בְּמַקְצוּעַ מִמּוֹדְעֵי
הַחֲבֵרָה בְּמֵתֵן סִיּוּעַ לְאַנְשִׁים. בְּמִשְׁךְ כְּמֵה שָׁנִים הִחְלַפְתִּי
מִסִּפְרַ עֲבוּדוֹת אֶךְ תְּמִיד חֲשַׁתִּי כִּי אֲנִי חוֹזְרֵת נְטוּלַת אֲנַרְגִּיּוֹת
וְלֹא מְבַטָּאֵת אֶת יְכוּלוֹתַי כְּרֵאוּי בְּעֲבוּדָה, כְּאֲשֶׁר עָקַר הַקִּשִׁי
הָיָה עִם אֲנִשֵׁי הַצֹּטֵת וְהַמְנַהֲלִים בְּעֲבוּדָה. מִתּוֹךְ הַקִּשִׁי הַסִּקְתִּי
כִּי אֵינֶנִּי מִתְאַיְמָה לְתַחֵם וְנִסִּיתִי לַעֲסֹק בְּתַחֵם אַחֵר, אֶךְ גַּם
שָׁם חִוִּיתִי בְּעִיּוֹת דּוֹמוֹת.

אֲנִי מַעֲנִינֶת לַעֲבֹד שׁוּב אֶךְ אֵינֶנִּי מוֹצֵאת עֲבוּדָה הַמְתְּאַיְמָה
לִי, בְּטַחוּנִי הָאִישִׁי יֵרֵד וְאֵינֶנִּי רוֹאָה כִּי הַמַּצֵּב יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה
בְּתַחֵם הַתַּעֲסוּקָה, וְזֶה כּוֹאֵב לִי מְאֹד כִּי חֲשׁוּב לִי לְפָרֵנס אֶת
מִשְׁפַּחְתִּי וְלְתַרֵם לְכֻלְכָּלֵת הַבַּיִת. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדֵּר עֲקֵב ט"ז אָב ה'תשע"ד

שְׁלוֹם רַב אֶל מִיכָל תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

כָּל הַבְּעִיָּה שֶׁלָּךְ זֶה שְׂאִין לָךְ בְּטַחוּן עֲצָמִי, וְלִכֵּן כָּל עֲבוּדָה שְׂרָק
תִּמְצָאִי תַּהֲיֶה לָךְ אוֹתָהּ הַבְּעִיָּה וְכוּ' וְכוּ' כִּי מִי שְׂאִין לוֹ בְּטַחוּן עֲצָמִי
אֲזִי הוּא לֹא מִסְתַּדֵּר בְּשׁוּם עֲבוּדָה וּבְשׁוּם מְקוֹם. אֲדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד
חִזָּק מְאֹד עַל הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי, וְאֵז הוּא יִסְתַּדֵּר בְּכָל מְקוֹם שְׂרָק יְבוּא
וּבְכָל עֲבוּדָה שֶׁיַּעֲבֹד, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּבְטָחוֹן הָעֲצָמִי כִּי בְּלִי בְּטָחוֹן
עֲצָמִי הָאָדָם מִסְכֵּן.

ואיך זוכים לקבל בטחון עצמי? על ידי תפלה - שמרגילים את עצמם לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי על ידי זה נבנית האמונה בו יתברך, כי כשאדם מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא ההכרח לו שיאמין שיש בורא כל עולמים המהנה ומחיה ומקיים את הבריאה, כי הרי אני מדברת אליו וכו' ועל ידי שמתחזקת אצלו האמונה על ידי זה באים לבטחון, כמו שכתב רבנו ז"ל (ספר המדות, אות בטחון, סימן ד') על ידי אמונה יבוא לבטחון, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א) כמו שאדם צריך להאמין בקדוש ברוך הוא שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא כך אדם צריך להאמין בעצמו שגם הוא חשוב בעיניו יתברך שזה נקרא בטחון עצמי, והרגע שיש לאדם בטחון עצמי אזי כבר לא מפחד מאף אחד כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות פחד, סימן ט"ו) על ידי בטחון לא יהיה לך פחד; וכן אמר (ספר המדות, אות מריבה, סימן מ"ד) על ידי בטחון לא יוכלו השונאים להרע לך.

ולכן חזקי ואמצי מאד ואל תפחדי משום דבה, תבני את הבטחון העצמי שלך והכל יסתדר על הצד הכי טוב ותהיי הכי מאשרת בחינה. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתי.

כנראה שבני נפגע ממעשים מגנים של הבחור שמדריך אותם בקיטנה. כיצד עלי לפעול?

שאלה:

מאת שרה: שלום לכבוד הצדיק.

הבן שלי בן הארבע נמצא בקיטנה שפועלת בבית פרטי על ידי ילד בן שתים עשרה כאשר אמו היא המשגיחה, וחלק מהפעילות מתבצעת במחסן שמתחת לבית. אתמול בערב בני ספר לי שאותו ילד הוריד את המכנסים ונגע בילדים.

חשב לי להדגיש שלא מקטש ברור לי מה נעשה או לא נעשה, כי כשנסיתי לברר עם הילד הוא נלחץ והחלטתי לעצור שם. השאלה שלי: האם עלי לדווח על כך ולספר לאמא? אני לא רוצה לחשוף את הילד שלי לספור הזה כי הוא עדין ורגיש ואני לא רוצה שהוא יפגע, אבל אני דואגת לילדים האחרים שם, ומצד שני אני לא בטוחה שבאמת משהו קרה. אנא כון אותי מה לעשות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ט"ז אב ה'תשע"ד

שלום רב אל שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי את מכרחת לספר לאמא ולא לפחד כלל, ודעי לך שזה פקוח נפש.

תודיעי לאמא שאת הולכת לפרסם לכל ההורים וגם לערב את המשטרה, כי אם יש לה בן מנגל שמתעלל בילדים אסור להחזיק שמה ילדים, הילד הזה חולה נפש ואסור להחזיק שמה ילדים כרגע, ולכן אל תהססי לרגע להוציא את הבן שלך וגם לאים על האמא שאת פונה אל המשטרה ולעורר את כל ההורים שיוציאו את הילדים משם, זה לא צחוק זה מסכן ופקוח נפש.

הקדוש-ברוך-הוא ינקה את מחנה ישראל מחולי נפש כאלו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתיא.

**הַרְוֹפָאִים מְצָאוּ נִקְדָּה לְבִנְהַ חֲשׂוּדָה בְּאַחַד מֵהַתְּאוּמִּים
שֶׁבְּבִטְנִי. מַה עָלַי לַעֲשׂוֹת?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חֲגִית: לְכַבּוֹד הָרַב שְׁלוֹם רַב.

אֲנִי נִשְׁוָאָה וְנִמְצָאת בְּהַרְיוֹן עִם תְּאוּמִּים בְּחֹדֶשׁ הַשָּׁשִׁי. הֵייתִי
בְּבִדְיַקַּת סְרִיקָה רֵאשׁוֹנָה שֶׁבְּמֵהֲלָכָה גְּלוּי נִקְדָּה לְבִנְהַ וְחֲשׂוּדָה
בְּאַחַד הַיְלֻדִים, וְלִכֵּן הִמְלִיצוּ לִי לַעֲרֹךְ יַעוֹץ גְּנֹטִי וּבְדִיקַת דָּם
יְקָרָה מְאֹד אֲשֶׁר מִחְלִיפָה אֶת בְּדִיקַת מֵי הַשְּׁפִירָה. אֲנִי נוֹרָא
דוֹאֶגֶת כִּי זֶה הַרְיוֹן רֵאשׁוֹן וְאֲנִי בֵּת שְׁלוֹשִׁים וְחֲמִשׁ וּמַעֲדִיפָה
שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת בְּדִיקוֹת נוֹסֶפּוֹת. הָאֵם יֵשׁ סִבָּה לְדַאֵג וְכֵן הָאֵם
חֲשׂוֹב שֶׁאֲעֲשֶׂה אֶת הַבְּדִיקָה?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב ט"ז אָב ה'תשע"ד

שְׁלוֹם רַב אֶל חֲגִית תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵל תְּדַאֲגִי, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂתַעֲבְרִי אֶת הַהַרְיוֹן בְּקִלּוֹת
וְתִלְדִי בְּקִלּוֹת יְלָדִים בְּרִיאִים, וְאִם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּדִיקָה כְּדֹאֵי לָךְ
לְפָנוֹת אֶל בֵּית הַחוֹלִים לְנִיאוֹדוֹ בְּנִתְנִיָּה שֶׁהֵם מְאֹד מְאֹד אַחֲרָאִים
וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה שְׂאִין כְּלוּם לְתְּאוּמִּים
וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב.

רַק חֲזָקִי וְאַמְצִי מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שְׂיַחֲוֶס וִירַחֵם עָלֶיךָ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת
תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תתיב.

מדוע הרבה פעמים מתעוררת מחלקת עזה על הצדיקים הגדולים?

שאלה:

מאת דוד: שלום לכבוד הצדיק. מה הסבה לכך שהרבה פעמים מתעוררת מחלקת עזה על הצדיקים בדורות הקודמים ובדור שלנו הן מצד רבנים גדולים והן מצד אנשים פחותים וגרועים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ט"ז אב התשע"ד

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רכ"ח) כשהקדוש-ברוך-הוא מסתכל בנשמה שתוכל להחזיר בני אדם בתשובה ולעשות גרים אזי הוא יתברך בעצמו כפיכול מבקש ורואה שיהיה מחלקת עליו וכו' כדי שתהיה ההתקרבות עם אמת, כי אם רבים על אחד ואף על פי כן לא שמים לב לכל זה, אזי זה מראה שכוננתו היא עם אמת.

וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ר"ס) כשיש דינים בעולם אזי הצדיק מוסר נפשו שהוא שמו כדי שידברו עליו, ועל ידי זה הוא ממתיק כל הדינים מעם ישראל, כי מסירות השם שהוא הנפש זה ממש מסירות נפש, כי הצדיק כל כלו דבוק בו יתברך בבטול כל הרגשותיו, והנה לפעמים אנשים פחותים ופגומים מאד בנאוף מדברים עליו כל דבר אסור וגורמים שרבים יתרחקו מהצדיק הזה, וזה ממש ענין של מסירות נפש של הצדיק ועל ידי זה הוא מציל את נשמות ישראל מקליון.

ולכן אסור להתבלבל ממה שרואים שיש אנשים שמדברים על הצדיק כל דבר אסור, אדרבה, צריכים לדעת שאלו שמדברים על הצדיק כל דבר אסור הם נואפים גדולים כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות נאוף, סימן מ"ז) הנואפים לרב הם מתנגדים לצדיקים, וכמו שכתוב (תהלים נה, כא) "שֶׁלַח יָדָיו בְּשִׁלְמֵי חֶלֶל בְּרִיתוֹ" - הצדיק עושה שלום בין ישראל לאביהם שבשמים ואם רואים שאחד מדבר עליו זה סימן שחלל בריתו וצריכים להתרחק ממנו כי הוא מסכן מאד כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מ"ג) ששהבל פה של הנואף מזיק ומכניס רעל של נאוף בשומע את דבריו.

ולכן אתה לא צריך להתבלבל כלל מאלו שמדברים על צדיק שדבוק בו יתברך, אלא הרחק מהם פן תפול ברשתם הטמאה וגם אתה תקשל בנאוף יותר ממה שאתה חושב כי אלו המחצפים המדברים על הצדיק הם מאד מסכנים בגשמיות וברוחניות.

אשרי מי שמתחזק באמונת חכמים ומקים "הולך אל חכמים ילך בטח".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתיג.

קבלתי על עצמי להתפלל בכונה ואני נלחם במחשבות הזרות. האם אי פעם המלחמה הזו תגמר?

שאלה:

מאת יובל: כבר חדשים שלמים קבלתי על עצמי להתפלל בכונה, ואני משקיע כחות נפש עצומים להתפלל בכונה, בשמחה ובדבקות להשם יתברך, אבל עדין בכל תפלה באות לי מחשבות מבלבלות ומציקות והמלחמה ממשיכה יום יום. האם אי פעם המלחמה הזו תגמר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ט"ז אב התשע"ד

שלום וברכה אל יוכל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך שעקר התכלית בזה העולם הוא להיות דבוק בו יתברך ולא להסיח דעתו כרגע ממנו יתברך, וזו התכלית מכל התכליתין - שאדם שמסתובב בזה העולם הגשמי והחמרי וכו' אף על פי כן אינו מסיח דעתו ממנו יתברך. ופרש הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע את הפסוק (תהלים ל"ב) "אשרי אדם לא יחשב הוי"ה לו עון" וגו' - אשרי אדם שהגיע למדרגה זו שאם לא חושב משם הוי"ה זה כבר העוון הכי גדול שלו. ובפרט בעת התפלה צריכים להגיע לדבקות כזו עד שיהיה נכלל לגמרי בו יתברך כמו שכתוב (דברים י, כא) "הוא תהלתך והוא אלקיך" - בעת התפלה צריכים להגיע לבטול כזה עד שיהיה אחד עמו יתברך כביכול.

אך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד') כשאדם חוטא אזי החטאים נחקקים על עצמותיו כמו שכתוב (יחזקאל לב) "ותהי עונותם חקוקה על עצמותם", ולכן כשבר ישראל מתודה על חטאיו על ידי זה יוצאין העוונות מעצמותיו ואז מתחיל להאיר לו האור האין סוף ברוך הוא בעת התפלה ומרגיש דבקות אין סופית בתוך התפלה, אך כבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל') שכל המחשבות זרות באות לאדם דיקא באמצע התפלה, ועקר העצה לקשר את המחשבה אל הדבור שעל ידי זה נעשה כלי לקבל בו שפע האלוקי (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ע"ג) כי כשאדם מקשר מחשבתו אל דבורו על ידי זה יתפרדו כל פועלי און וכל הקלפות שהם המחשבות זרות ועזבו אותו.

אבל על זה צריכים כחות עצומים להחזיק את המחשבה לחשב מה הוא מדבר בתבות התפלה הינו שיכון אל מה שהוא אומר שזה

נקרא תפלה בכח כי צריכים כחות עצומים להחזיק את המחשבה קשורה אל הדבור שאז דיקא תפלתו מתקבלת למעלה.

ועקר העצה לזה שצריכים להתפלל מתוך הסדור כדי שיראה לפני עיניו את תבות התפלה ויכון בפרוש המלות שזה מרמז בפסוק (אסתר ט) "ואמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה"; אם אומרים את תבות התפלה מתוך הסדור אזי בנקל לקשר את מחשבתו אל דבורו ולכון אל מה שאומר, ועל ידי זה עושה לעצמו כלי שיתגלה בו שכינת עזו יתברך.

ולכן ראה לחזק עצמו להתפלל מתוך הסדור דיקא, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קכ"א) שאסור לפל בדעתו אם לא יוכל לכוון את כל התפלה במחשבות נקיות וכו' כי מי יודע אם הוא צריך לכוון רק חלק זה וכו' עין שם. וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קכ"ב) כשבר ישראל חזק מאד להתפלל אפלו כשמתגברות עליו כל המחשבות זרות וכו', ומשתדל לומר את תבות התפלה בתמימות ובפשיטות על ידי זה הוא חותך למחשבות זרות שלו פה יד ופה רגל וכו' עין שם, ותוכל להחיות עצמו איך שרבנו ז"ל מלמד אותנו שכל אחד יכול לזכות להתגבר על כל המחשבות זרות וההרהורים הרעים שמתפשטים עליו וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתיד.

**בעל העסק בו השקעתי את כספי פשט את הרגל
ואין לו מאיפה להחזיר לי את ההשקעה**

שאלה:

מאת שלמה: לכבוד הצדיק מיבנאל, שלום וברכה.
יש לי ידיד שאני מכיר כבר שנים, הוא בעל עסק, והיות שהוא

רצה להרחיב אותו הוא פנה למשקיעים בהצעה להשקיע כסף בעסק ולהפך לשתפים חלקיים. מכיון שהוא היה אדם חרדי והחזקתי אותו כאדם ישר וטוב החלטתי להשקיע בעסק שלו מתוך מטרה להרויח וגם כדי לעזר לו.

אחרי שעברה כמעט שנה שבה הוא טען כל הזמן שהעסק בצמיחה ולכן עוד אין רווחים, פקעה הסבלנות שלי והאמון בו התחיל להסדק. בקשתי ממנו שיציג לי את כל הדוחות, אבל בכל פעם הוא דחה את זה שוב ושוב.

לפני שלושה חודשים שמעתי שהוא הכריז על פשיטת רגל ושהוא סוגר את העסק. מיד הלכתי אליו ושאלתי אם זה נכון, הוא ענה שהוא מצטער וזה נכון, וספר שהעסק לא הצליח להתרומם וכל הכסף שלו ושל המשקיעים ירד לטמיון, ואין לו מאיפה להחזיר את זה.

כמובן שלא ידעתי איפה לשים את הראש מרב העגמת נפש וההפסד שנגרמו לי, אבל האמנתי שאולי הוא יתאושש ולפחות יחזיר לי משהו. לאחרונה הוא התדרדר גם מבחינה רוחנית וקצץ את הזקן והפאות שלו, מה שגורם לי לחשש עוד יותר שהוא לא יחזיר לי את הכסף. האם יש לכבוד הצדיק איזו עצה בשבילי כדי שאוכל לקבל את הכסף בחזרה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב י"ח אב התשע"ד

שלום וברכה אל שלמה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת כי אם אחד לא מפקח להוריד את זקנו ואת הפאות שלו ואינו מתפלל כלל - לא מתעטף בציצית ולא מניח תפלין וכו' נמצא שאינו מפקח ממנו יתברך, ואיך הוא יפחד מבן אדם? ואיך

לא יגנב אותו? ואיך לא ימסר אותו לרשיות? ולכן תפתח את עיניך, מה אתה? עד מתי תהיה פתי המאמין לכל דבר?

כָּלֵל זֶה תִּקַּח בְּיָדְךָ - אִם אַחַד אֵין לוֹ יִרְאֵת שָׁמַיִם הוּא מִסְגָּל לַעֲשׂוֹת אֶת הַדְּבָרִים הַכִּי גְרוּעִים וְכוּ' וְהַכִּי מְגַנֵּים וְכוּ' וְלָכֵן אֵל יִקְשֶׁה לְךָ שׁוֹם קִשְׁיוֹת כָּלֵל עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַצַּדִּיק וְאַנְחֵנוּ חָטְאנוּ עֲוִינוּ וּפְשַׁעְנוּ וְאַבְדָנוּ אֶת הַשֶּׁכֶל לְגַמְרֵי וְעוֹשִׁים שְׁטוֹת וְאַחַר כֵּךְ יֵשׁ לָנוּ טַעֲנוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּמוֹ שְׁאָמַר הַחֶסֶד מְכַל אָדָם (משלי ט) "אֲנֹלֵת אָדָם תִּסְלַף דְרָכּוֹ וְעַל הַיְוִי"ה יִזְעַף לְבוֹ".

אָפְלוּ לַיהוּדֵי חֲרָדֵי עִם זֶקֶן וּפְאוֹת וְעַם טְלִית וְתַפְלִין אֲסוּר לְהֶאֱמִין, מְכַל שְׁכֵן לְאַחַד שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ מְדַבֵּר נֶגֶד הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנֶגֶד כָּל הַקְדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל וּבֹעֵט כְּבֹר בְּכָל הַמְצוּוֹת וְכוּ' אֵיךְ יְכוּלִים לְהֶאֱמִין לוֹ? וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (ירושלמי ברכות פ"ק ב' ה'לכה ג') עַל תַּפְלִין שֶׁהָיוּ בְּנֵי אָדָם הוֹלְכִים בָּהֶן כָּל הַיּוֹם, וּמִפְּנֵי מָה לֹא הִחֲזִיקוּ בָהֶם שֶׁהֵם אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים? מִפְּנֵי הַרְמָאִים, שֶׁהָיוּ הַרְמָאִים נוֹהֲגִים כְּכְשָׂרִים שֶׁהָיוּ מְנִיחִים תַּפְלִין כָּל הַיּוֹם כְּדֵי שִׁיחֲזִיקוּ בָהֶם שֶׁהֵם כְּשָׂרִים וְצַדִּיקִים. וּפְעַם אַחַת הִפְקִיד יְהוּדֵי אַחַד אֶת מְמוֹנוֹ אֶצְלֵ אַחַד שֶׁהָיָה מְנִיחַ תַּפְלִין כָּל הַיּוֹם וּכְשָׁבָא אַחַר כֵּךְ לְתַבֵּעַ אֶת כֶּסֶפוֹ, אָמַר לֹא הָיוּ דְבָרִים מְעוּלָם. וְהָהוּא צָעַק וַיִּי וַיִּי אֲנִי הִפְקַדְתִּי אֶצְלָךְ אֶת כֶּסֶפִּי מִפְּנֵי שְׂרָאִיתִי שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ כָּל הַיּוֹם עִם תַּפְלִין וְדַמִּיתִי שְׂאֵתָה צַדִּיק.

הָרִי שֶׁלְךָ לְפָנֶיךָ שְׁאָפְלוּ רוּאִים אַחַד שֶׁמְתַנְהַג בַּחֲסִידוֹת מְפֻלְגָת וְהוֹלֵךְ כָּל הַיּוֹם עִם תַּפְלִין אוֹ עִם טְלִית אֲסוּר לְהֶאֱמִינוּ כִּי אוּלַי הוּא רַמְאִי, וּמְכַל שְׁכֵן אַחַד שֶׁלְגַמְרֵי רְחוּק מֵהִיָּדוֹת אֵיךְ תֶּאֱמִין לוֹ? וּכְבָר אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹטָה כ"ב:) שְׁאָמַר יִנְאִי הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁתּוֹ: אֵל תִּתְּרָאִי מִן הַפְרוּשִׁין וְלֹא מִמִּי שְׂאִינָן פְּרוּשִׁין, אֵלָּא מִן הַצְּבוּעִין שְׂדוּמִין לְפְרוּשִׁין שֶׁמְעַשְׂיָהֶן כְּמַעֲשֵׂה זְמָרִי וּמִבְקָשִׁין שְׂכָר כְּפִנְחָס.

אֲנִי מְאֹד מְקוּהָ שֶׁתִּלְמַד לְקַח מֵהַסְפּוֹר הַזֶּה, וְכֵן כָּל הַקּוֹרְאִים אֶת

המכתב הזה יקחו למוד ולקח טוב מזה שאסור להאמין באף בן אדם, כי (תהלים קמו, ג) "אל תבטחו בנדיבים... שאין לו תשועה"; הוא לא יכל לעזור לעצמו ואיך יעזר לאחרים?

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתטו.

**האם יש מה לחשש לטוס עכשו אל ציון רבי נחמן
מברסלב מפני המלחמה שיש שם?**

שאלה:

מאת אברהם: האם יש מה לחשש לטוס עכשו אל ציון רבי נחמן מברסלב מפני איום המלחמה שיש שם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר עקב י"ט אב התשע"ד

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (פסחים ח): שלוחי מצוה אינן ניזוקין לא בהליכתם ולא בחזירתן; והרי אין עוד דבר יותר גדול מזה מלהיות אצל ציון רבנו ז"ל בכלליות בכל השנה ומכל שנה בראש השנה, שבפרוש אמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן, סימן ת"ה) שכל העולם כלו תלויין ועומדין על ראש השנה שלו, ורצה מאד שכל אחד מאנשי שלומנו יעשה כרוו שכל מי שמאמין בו שיהיה אצלו על ראש השנה ולכן אין לה מה לפחד כלל, ובפרטיות שהסכנה זה כמה מאות קילומטרים מקייב וזה בכלל לא באזור הזה ולכן אין מה להתפחד כלל, ואנשי שלומנו נוסעים לשם, ותהלה לאל אין שבווע שלא יהיו שם קבוצות

גדולות של אנשים שבאים להשתטח אצל ציון רבנו ז"ל וכן קבוצות גדולות של נשים, מי היה מאמין דבר זה?

ורואים בחוש שנתקיימו דברי רבנו ז"ל שרצה מאד שיהיה לנו עסק עם ציונו הקדוש, והבטיח הבטחה כזו שאם אחד יבוא אל ציונו הקדוש ויתן פרוטה לצדקה עבורו ויאמר את העשרה מזמורי תהלים הידועים הנקראים 'תקון הכללי' - אפלו אם עצמו וגביו עוונותיו וכו' מהשאול תחתית ומתחתיו יוציאם, ולכן אשרי מי שאינו בטלן וחוטף על כל פנים פעם אחת בחייו להיות אצל ציון רבנו ז"ל ומכל שכן בראש השנה שאז הוא חיוב לכל אנשי שלומנו להיות שם.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תתטז.

אני בחורה שמורה, אף לצערי נפלתי לדברים לא טובים. אף מתגברים? ואיך יוצאים מזה?

שאלה:

מאת יעל: אני בחורה שמורה, אף לצערי נפלתי לדברים לא טובים. אף מתגברים? ואיך יוצאים מזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר משפטים י"ט אב התשע"ד

שלום וברכה אל יעל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן; בודאי על כל דבר מועילה תשובה ועקר התשובה שיקבל על עצמו שלא יחזר אל השטיות

שעשה עד עכשו, ויכון לבו לשמים לחזור אליו יתברך בלב אמת לב נכון ואז ושב ורפא לו, כי הקדוש-ברוך-הוא חפץ חסד ורוצה בתשובתן של ישראל בני רחומיו, ורחמיו על כל מעשיו. ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ד) במקום שבעלי תשובה עומדים שם צדיקים גמורים אינם יכולין לעמד, ולכן ראי להתחזק ולעשות התחלה חדשה ואל תסתכלי אחורנית כלל רק בכל פעם קדימה "מעכשו".

רבנו ז"ל מפרש (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קי"ב) את מאמרם ז"ל (יומא ל"ח) הבא לטמא פותחין לו; אם אדם בא לידי טמאה, כבר פותחין לו פתחים שיראה איך לצאת מהחושך שנפל אליו.

ולכן ראי להתחזק בכל הכחות לא להתיאש ולא לפל בדעתך כלל אלא תקחי עצמך בידיך ותחזורי בתשובה שלמה ושב ורפא לך, רק החזיקי מעמד כי גדול אדונינו ורב הושיע.

המאחל לך שבת שלום...

ד' תתיז.

מדוע חוזר הרב בספריו שוב ושוב על ענין האמונה?

שאלה:

מאת אליהו: לכבוד הרב הגדול הרב שיק. מדי קראי בספריכם הרבים ראיתי שכל הספרים סובבים סביב נקדה אחת - אמונה. מדוע כבוד הרב חוזר שוב ושוב על ענין האמונה בשונה מסחברים אחרים בני זמננו שמדברים יותר על דברים אקטואליים שקורים או על סודות התורה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה כ"א אב התשע"ד

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בכלל לא הבנתי את שאלתך, הרי ידוע אשר כל התורה כלל זה גלוי אלקותו יתברך - גלוי האמונה כמו שכתוב (תהלים קי"ט) "כל מצותיך אמונה" - כל המצוות שהם רצונו יתברך צריכות להביא את האדם אל אמונה ברורה ומזככת עד שאדם תמיד יחשב רק ממנו יתברך, ואת כל ההלכות שאנו לומדים צריכים ללמד בדרך אמונה. וזה הגלוי הנפלא של רבנו ז"ל שבפרוש אמר (שיחות הר"ן, סימן ל"ג) אצל העולם אמונה הוא דבר קטן אבל אצלי העקר זה אמונה פשוטה בלי שום חכמות כלל, ואפלו כל כתבי האריז"ל צריכים ללמד רק בדרך אמונה במציאותן ולא במהותן שעל זה אמרו (חגיגה י"ג) במפלא ממך אל תדרש - במה שהרשית התבונן ואין לך עסק בנסתרות.

שלמות של בר ישראל היא להפיר את הבורא יתברך שמו, ואפלו כשלומד נגלות שבתורה עליו לזכר שלומד עכשו את ההלכות של הקדוש-ברוך-הוא שהם רצונו יתברך, ומכל שכן כשלומד פנימיות התורה צריך ללמד באימה ויראה ברתת וזיע וכו' ולא ירצה להיות חוקר ומקבל וכו' שלבסוף נשאר שוטה וכו' כי מפריד אלוף הינו שמפריד את הלמוד מאלופו של עולם ואז הוא אדם מסכן עם דעות נפסדות שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן ק"ו) שזה נקרא בעל ראתן, ופרש רש"י: שרץ במחו, כי יכולים להיות מקבל וכו' כפיר בעקר רחמנא ליצולן.

ידוע שהגאון האלקי רבי עקיבא איגר זי"ע כשהיה לומד גמרא שמעו אותו איך שלומד "אמר רבא" רבא אמר כך רצון הקדוש-ברוך-הוא, "אביי אמר" כך רצון הקדוש-ברוך-הוא, וכן הזכיר כל

תנא ואמורא בצורה כזו שקשר אותו אליו יתברך, וזה השלמות ולא לחקר חקירות של הבל מה קורה בעולמות וכו' בשעה שהוא פגום מאד בפגם הברית וכו'. ולכן עקר הלמוד של רבנו ז"ל הוא תמימות ופשיטות שאמר מוהרנ"ת ז"ל שהתמימות של רבנו ז"ל זה עמק עמק ובו מלכשים ככר כל סודות התורה. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן ל"ג) על ידי אמונה יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיך. ומי שמכניס עצמו באמונה פשוטה ומקשר את התורה הקדושה בין נגלה בין נסתר רק אליו יתברך אז הלמוד מאיר עליו מאד את אמתת מציאותו יתברך וזוכה לחדש בה חדשים אמתיים שבוראים עולמות חדשים ושמים חדשים כמובא בהקדמת הזהר, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם.

וצריך שתדע שזו גדלתו של רבנו ז"ל שהוא מתנה לכל עם ישראל שמחזק ומעודד ומשמח את כל הנפשות הנפולות ומגביה אותם שגם הם ישיגו בהשגת אלקותו, ורבנו ז"ל הוא המלמד הטוב שיכול ללמד אפלו קטנים ופחותי ערך כמונו היום גם כן השגות אלקות מעילא לעלול משכל עליון אל שכל תחתון כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל') ומוהרנ"ת ז"ל רגיל לכתב במכתביו "תהלה לאל יש לנו מלמד טוב".

אשרינו שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, טוב להודות להשם יתברך על החסד חנם שעשה עמנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תת"ח.

**אמרתם שלפני שהגעתם ליבנאל היא היתה שוממת
מיהדות. למה הכוונה?**

שאלה:

מאת אוראל: האזנתי אמש לתכנית 'מלוה מלכה' ושמעתי
שאמרתם שביבנאל אף פעם לא היתה יהדות עד שהגיעה
קהלת ברסלב למקום. האם תוכלו להסביר למה הכוונה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה כ"א אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל אוראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כן דברתי ונכון דברתי, כשבאנו בפעם הראשונה ליבנאל היא
היתה מדבר שממה מהיהדות, דבר כזה שלא רואים אפלו בחוץ
לארץ אצל הרפורמים וכו', וכשהיו הגבולות עדין סגורים לנסע אל
ציון רבנו ז"ל על ראש השנה, שנה אחת עשינו את הקבוץ הקדוש
שלנו ביבנאל, והתקבצו כמה מאות מאנשי שלומנו וראינו ושמענו
דבר פלא - תושבי המקום אכרים אנטי אנטי יהדות קמים בבקר
בראש השנה ומאחלים אחד לשני "בקר טוב" כאלו זה יום רגיל,
מה שבחוץ לארץ גם הכי רחוקים מהיהדות מאחלים אחד לשני
"שנה טובה". ואני עם עוד כמה עשרות מאנשי שלומנו נשארנו גם
על יום הכפורים, ומה ראינו? דבר שזעזע אותנו עד מאד, שבעצם
יום הכפורים חורשים וזורעים וכו' שדבר זה אין בחוץ לארץ אפלו
אצל הכי רפורמים, ואף שחלול שבת יותר חמור מיום הכפורים
ראינו שבשבתות היו חורשים וזורעים וקוצרים וכו' ממש את כל
הל"ט מלאכות האסורות ביום השבת לצערנו הרב קימו את זה פה,
וכן בענייני שמטה מאן דכר שמייה וכו'.

מהרגע שנכנסנו לכאן אנחנו רק סובלים ביבנאל צרות יגון ואנחה, מסירות על גבי מסירות וכו' ולא נתנו לנו אפלו יום אחד מנוחה מהרגע שהגענו ליבנאל עד היום הזה וכו' וכו' ומה שעברנו פה במשך התקופה הזו של כמעט שלושים שנה זה אי אפשר להבין בשכל אנושי.

אבל עכשו תהלה לאל מי שבא ליבנאל לא יכיר את המקום, קדם כל הקמנו מוסדות חנוך הן לבנים והן לבנות - פעוטונים, גנים, תלמודי תורה, ישיבה קטנה וישיבה גדולה, בית ספר לבנות וסמינר אשר תהלה לאל מונים כבר למעלה מאלף ומאתים ילדים.

וכן הקמנו שני כוללים - כולל אחד לבעלי בתים שבאים ללמד ביגיעה וטרח גדולה וכן כולל להוראה שלומדים כמעט חמשים אברכים את ההוראה, ותהלה לאל יש לנו בית הוראה עם גאב"ד וחמשה מורי צדק, וכן יש לנו בתי כנסיות שמתפללים שם מותיקין עד חצות לילה מגין אחר מגין, ומי שרק בא הוא מתפלל איך במושבה נדחת שאפלו לא ידעו שהיא על המפה היום יש שמה מנינים אחר מנינים שבאים מכל המקומות והאזורים שסביב יבנאל להתפלל במגין.

מסרנו את נפשנו לבנות מקנה טהרה לנשים שנבנה במסירות נפש הכי גדולה, ולכן כל אשה שטובלת שמה מבטח לה שתפקד בזרע של קימא כי בנינו את זה במסירות נפש הכי גדולה כמו ברוסיה לפני שמונים שנה, וכן מקנאות לגברים ממש פאר כמו בעירות הגדולות ירושלים ובני ברק וכו'. וכן יש לנו בית התבשיל שמחלקים למעלה מאלף מנות אכל חם בבקר, בצהריים ולעת ערב לכל מי שרק רעב וצמא בחנם בלי כסף. וכן יש לנו עזרה לילודות - כל אשה שיוולדת מקבלת אכל חם וטרי לשבוע שלם וגם בגוד לתינוק וכן עזרה לשבת לעניי אנשי שלומנו.

ממש להפליא פלאי פלאים, קהלה שצצה מכלום במדבר שמים

שְׁהִיָּה כָּל כֶּךָ רְחוֹק מִיְהוּדוּת וְהַיּוֹם הַמָּקוֹם שׁוֹקֵק וּפּוֹרֵחַ, וְרוֹאִים
מֵה אָדָם אֶחָד יָכוֹל לַעֲשׂוֹת - לְהַפְּךָ אֶת כָּל הַמָּקוֹם לְמָקוֹם תּוֹרָה
וּצְדָקָה וְחֶסֶד, וְעַל כָּלֵם הַקָּמְנוּ חֲנוּת יוֹדְאִיקָה "בְּרִסְלָב סְנֹטֶר" - כָּל
מֵה שְׁיִהוּדֵי צְרִיף בְּמָקוֹם אֶחָד, וְתִהְיֶה לְאֵל זֶה לֹא בְּשִׁבִיל רוּחַ אֶלָּא
לְזִכּוֹת אֶת הָרַבִּים, וּמִכָּל הַמוֹשְׁבּוֹת סָבִיב יִבְנֹאֵל בְּאִים יִהוּדִים לְקִנּוּת
צִיצִית וְתַפְלִין, כַּפּוֹת, טְלִיתוֹת וְסִפְרֵי קֹדֶשׁ וְכָל מֵה שְׁשִׁיף לִיהוּדִים,
זֶה מִמֶּשׁ נַחַת לְרֵאוֹת וּמִי שֶׁרַק בָּא הוּא לֹא מִכִּיר אֶת הַמָּקוֹם.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנוֹזֵכָה לְקֹדֶשׁ שֵׁם שָׁמַיִם וְנִזְכָּה כָּבֵר
לְגֹאֲלָהּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תתיט.

**אִמְרַתֶּם שֶׁהַפְּלִסְטִינִים בְּעֵזָה קְשׁוּרִים לְפָלֶשְׁתִּים שִׁגְרוּ
שֵׁם בְּזִמּוֹן הַנְּבִיאִים. מֵה הַקְּשֵׁר בִּינֵיהֶם?**

שְׁאַלָה:

מֵאת רותי: לְכַבֵּד הָרַב הַנִּכְבָּד מוֹהֲרָא "שׁ שְׁלִיט" א.
הָאֲזַנְתִּי אֶתְמוֹל בְּרַדְיוֹ לְתַכְנִית 'מְלוּה מְלֶכָה' וְשִׁמְעֵתִי אִיף
שִׁחַזְקֶתֶם אֶת כָּל תּוֹשְׁבֵי הָדָרוֹם. הַזְכַּרְתֶּם בְּדַבְרֵיכֶם אֶת
"חֲמֻשֵׁת סֹרְבֵי פְּלֶשְׁתִּים" וְרַמְזֶתֶם שֵׁישׁ קֶשֶׁר בֵּין הַפְּלֶשְׁתִּים
שֶׁהָיוּ בְּעֵזָה לְפְּלִסְטִינִים שִׁגְרִים שֵׁם כִּיּוֹם, וְהָיוּ שְׁאֵנֵי מוֹרָה
לְתַנְי"ךְ לֹא הִבַּנְתִּי מֵה הַקְּשֵׁר בֵּין אֵז לְעַכְשָׁו. אֲשַׁמַּח שֶׁתִּסְבְּרוּ
לִי, וְחָשׁוּב לִי לֹמַר שֶׁשְׁאַלְתִּי לֹא בָּאָה לְקִנְטֵר חֲלִילָה אֶלָּא כְּדִי
לְלַמֵּד וְלִהְיוֹן.

וְאֵגֵב, מֵאֵד נִהְיֵיתִי מֵהַשְׁדּוּר בְּרַדְיוֹ וְהִלּוּאֵי שֶׁתַּתְּנוּ הַרְצָאָה כָּל
שְׁבוּעַ בְּתוֹרַת רַבִּי נַחֲמָן. כּוֹתֶבֶת מַעֲרִיצָה שְׁלֹכֶם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה כ"א אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל רותי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם תסתכלי בספר שמואל א' בפרק ז שמה תראי איך שהפלשתים יצאו למלחמה נגד עם ישראל, ושמואל הנביא אמר (פסוקים ה-ו) "ויאמר שמואל קבצו את כל ישראל המצפתה ואתפלל בעדכם אל הוי"ה: ויקבצו המצפתה. וישאבו מים וישפכו לפני הוי"ה ויצמו ביום ההוא ויאמרו שם חטאנו להוי"ה וישפט שמואל את בני ישראל במצפה"; ויצאו להלחם עם הפלשתים, וכמובא אחר כך שעם ישראל חזרו בתשובה ושפכו לבם אל הקדוש-ברוך-הוא אזי הצליחו להכניע את הפלשתים בערי עזה, אשדוד, אשקלון, עקרון וגת, ונפל פחד עליהם והשלימו עם עם ישראל.

ומובא בדברי האריז"ל ששמואל הנביא לא רוצה להפנס בהיכלו עד שעם ישראל יגאלו, והנה אנחנו עומדים מוכנים לגאלה להגאל כבר מהגלות המרה והארכה הזו שעברנו זה אלפים שנה, ולכן אנחנו רואים שהפלשתים עוד פעם התחילו והם רוצים לכבש בחזרה את עזה, אשדוד, אשקלון, עקרון וגת, כי הם טוענים שזה שלהם וכו'.

האם זה לא פלא על גבי פלא שירו למעלה משלשת אלפים וחמש מאות טילים, ותהלה לאל כל הנסים והנפלאות שראינו במו עינינו איך שהקדוש-ברוך-הוא בעצמו שמר עלינו ואף טיל לא נפל על בתים ועל עירות וכו' אלא הכל נפל על שדות ומקומות פתוחים שאין שמה אנשים וכו' האם אין זה יד הוי"ה ברוך הוא ויתברך שמו? הרי היום הכל הולך מדיק ומחשב בדיוק אל המקום שמכונים את זה שייגיע, וזה היה יכול לעשות חס ושלום הרס ושממה וכו' והקדוש-ברוך-הוא בכבודו ובעצמו שמר על עם ישראל, האם אין

זה כבר התחלה לגאולה? מעוררים אותנו על אחדות ואהבה שתהיה בין עם ישראל, שנמסר את נפשנו לאהב אחד את השני ושנשרף את הגזענות הארורה ששרויה בינינו מאז הגלות המרה, הגיע זמן גאלתנו וזה תלוי רק בנו כפי שנתאחד יחד ונעזר אחד לשני אזי אנחנו מוכנים להגאל, ולכן אשרי מי ששם לב אל דבר זה ויתעורר בתשובה שלמה, ונזכה לקבל את פני משיח צדקנו כבר עכשו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתכ.

**התגרשתי וכעת אני שואפת למצא בעל שיאהב אותי
באמת. מתי אזכה למצא את בן זוגי?**

שאלה:

מאת ירדן: לצדיק מיבנאל שלום.

לא מזמן התגרשתי ונותרתי עם שלשת ילדי הקטנים. אני משתוקקת ושואפת למצא בעל וכן זוג שיבין אותי, יאהב אותי וייקר אותי, אף אין שום דבר באפק. מתי אזכה למצא את בן זוגי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה כ"ב אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל ירדן תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שיש בני אדם שמזמינים על עצמם את הצרות כמו ידיהם - התחתנת עם בעל ואני בטוח שהיתה ביניכם אהבה והבנה הדדית כי אחרת לא היית מתחתנת אמו, ילדת שלושה ילדים חמודים, ומהדמיונות שלך שנכנסו בך כאלו בעלך לא אוהב

ומיקר אותך אזי עשית דבר פזיז והלכת והתגרשת, ועכשו את מחפשת בעל ואת שואפת אל האהבה בשעה שהיה לך ביד בעל כזה.

אנשים לוקחים לעצמם בידים בעיות וכו' ובמקום לפתר בעיות וכו' במקום להשלים אחד עם השני אזי הם מחליטים להתגרש, ותמיד חושבים שבגנה של השני ירק ירק יותר וכו' הרי כל אחת ואחת יש לה את בן זוגה, וכשמסתתנים זה סימן שאוהבים אחד את השני ומבינים אחד את השני אחרת לא היו מתחננים, אבל אחר כך כשעוברת תקופת זמן נכנס דמיון או כבעל או באשה כאלו הוא לא מקבל או היא לא מקבלת את היחס הראוי להם והולכים להתגרש, ובמו ידיהם הם מיצרים את הצרות והבעיות שלהם.

חכמינו הקדושים אמרו (גטין ז:): המגרש את אשתו אפלו המזבח מוריד דמעות; ונשאלה השאלה מה פתאם המזבח מוריד דמעות, למה לא שאר כלי המקדש בוכים כגון השלחן, המנורה והכיור וכו' וכו' למה דוקא המזבח? אלא המזבח בוכה ואומר "מספיק קרבנות מביאים עלי", כי בגרושין מי סובל? הילדים! והם הקרבנות בכל הגרושין.

ולכן לדעתי תתבישי לך שעשית מעשה נבזה וזרקת את בעלך והתגרשת, ועכשו את שואפת אל בעל שיאהב אותך וייקר אותך וכו' בשעה שהיה לך בעל כזה אלא את קנטרנית וכעסנית ועצבנית ואין לך סבלנות לרגע אז קפצת והתגרשת ועכשו את מחפשת את האשר שלך במקום שעדין לא נברא בשעה שזרקת את היהלום שהיה לך.

כל גבר וכל אשה צריכים לזכר שהחיים לא קלים, על כל אחד ואחת עובר מה שעובר, כל מיני צרות ויסורים וכל מיני מרידות וחשך וכו' עניות ודחוקות, חלישות הדעת וחובות וכו' וכו' ובשביל זה לא צריכים לרוב, בשביל זה לא צריכים להתגרש כי לכל בעיה יש פתרון, ואם לא יכולים לפתר את הבעיה בעצמם הולכים אל צדיק קדוש הדבוק בו יתברך והוא יפתר לכם את הבעיות, אבל לא

קופצים ומתגורשים עם תרוץ של שאיפה לאהבה והוקרה וכו' וכו' כי אני בטוח שבשעה שהתחנתם היתה אהבה והוקרה כי אחרת לא הייתם מתחנתים וכו'. ולכן את צריכה להתביש שעשית מעשה פזיז וקפצת והתגרשת ועכשו את אוכלת את זה בגדול, וזה מוסר השכל לכל אלו הזוגות שקופצים בפזיזות ומתגורשים וחושבים שזה הפתרון של הנשואין להתגרש בשעה שהם קונים לעצמם במו ידיהם צרות משנות.

כל זוג צריכים לדעת איך להשלים ביניהם, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן פ') שעקר השלום הוא כששני הפכים משלימים יחד; בעל ואשה הם אף פעם לא באותו קו - לפעמים האיש הוא גבורה חמום מח וכעסן וכו' והאשה סבלנית וותרנית וכו', ולפעמים זה בדיוק ההפך - שהאשה כעסנית ואין לה סבלנות וכו' והגבר הוא סבלן וותרן וכו' שזה ענין של חסד וגבורה, אזי צריכים לחבר את זה יחד וזו שלמות הדעת כי אם שני הפכים יכולים להתאחד יחד זו שלמות הדעת. אבל אמרו חכמינו הקדושים (גדרים מ"א) אם אין דעת הבדלה מנין? לא יכולים להבדיל בין טוב לרע; ואמרו (שם) דעת קניית - מה חסרת? דעת חסרת - מה קניית? כי העקר הוא שכל לדעת איך להנהיג בית ואיך להשלים בין אחד לשני, ורבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על שלום בית ואמר (שיחות הר"ן, סימן רס"ג) שהסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם להפריד בין הזוג עד כדי גרושין ולכן צריכים מאד מאד לשמר על דבר זה.

הקדוש-ברוך-הוא יתן לך דעת ושכל ותשלימי עם הגרוש ותחזרי אליו כדי להתחתן פעם שניה, ותעשי את זה למען הילדים, ובפעם הבאה אל תהיי פזיזה ולברח אל הרבנות ולהתגרש.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתכא.

**לאחרונה שמענו על שני חסידי ברסלב שהתאבדו.
איך זה יכול להיות?**

שאלה:

מאת עדו: לכבוד מורי ורבי מוהרא"ש שליט"א.
אני שמח מאד שהגעתם ליבנאל ואנו זוכים לראות את פני
הצדיק המזכירות לנו את התכלית הנצחית.
לצערנו הרב שמענו בשבועות האחרונים על שתי טרגדיות
שונות של שני אברכים חסידי ברסלב ששמו: קץ לחייהם
והותירו אלמנות ויתומים. כמובן שאינני דן אותם כלל וכלל,
ואי אפשר לדעת מה שעבר עליהם רחמנא ליצילן, אך בכל
זאת ברצוני לשאל: כיצד יתכן שאדם מקרב לרבנו ומכיר את
העצות וההתחזקות של רבנו, ויודע שרבנו צעק בקול גדול
"אין שום יאוש בעולם כלל" מגיע למבוי סתום עד כדי ששם
קץ לחייו?
יהי רצון שינחמו המשפחות האמללות ולא נדע עוד שד
ושבר.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה כ"ב אב ה'תשע"ד
שלום וברכה אל עדו נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שחסיד ברסלב זה רק מי שמציית את רבנו
ז"ל ומתמיד בספריו הקדושים ומקיים את עצותיו הקדושות, כי מי
שאינו לומד את ספריו הקדושים ואינו מקיים את דבריו הוא אינו
יכול להקרא בשם "חסיד ברסלב".

רבנו ז"ל מלמד את אנשיו אשר אין שום יאוש בעולם כלל -

אין דבר כזה להתיאש, אפלו שנמצאים בצרה הכי גדולה וכו' ואפלו אם נפלו ונכשלו בעברה הכי חמורה עדין יכולים לחזור בתשובה, שזה מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ק"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן, ולכן מי שמתמיד בספרי רבנו ז"ל אפלו שהוא נמצא במקומות הכי מגנים וירודים וכו' ואפלו שעוברים עליו כל מיני משברים וגלים בחייו וכו' ויש לו כל מיני אכזבות בחיים הוא לא הולך להתאבד. ולכן אם אחד התאבד הוא בכלל לא חסיד ברסלב, כי עוד לא היה צדיק בעולם שהבין את בני האדם כמו רבנו ז"ל וכל הענין שלו הוא לחזק ולעודד ולשמח את הזולת ולהפיח בו רוח חיים, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ח) שהצדיק האמת מפיח רוח חיים באנשיו ומכניס בהם חיות לחיות ולהפך את המרירות למתיקות ואת החשך לאור גדול.

הלואי שהיה נכנס בעולם הלמוד של רבנו ז"ל שזה למוד עמק עמק מי ימצאנו בגלוי אלקות שהלביש את זה בלבושים על גבי לבושים כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ל) שהצדיק האמת מלביש השגות אלקות מעילא לעלול משכל עליון לשכל תחתון והוא יכול להוריד גלוי אלקות מעצם עצמיות אלקותו יתברך למטה למטה עד שהכי גרועים וירודים ופחותים גם כן יזכו להחיות את עצמם ולצאת מהסבך שנסתבכו בו.

ולכן אשרי האדם שזוכה להפיץ את אור רבנו ז"ל לכל העולם כלו שבפרוש גלה ואמר לנו רבנו ז"ל שלא מבעיא אתכם אני יכול להחזיר בתשובה, אלא אפלו את כל עם ישראל ואפלו את הגויים אני יכול להביא קרוב לדת ישראל, כי רבנו ז"ל נשלח לדור זה שהוא הדור הכי קשה, שעובר על עם ישראל נסיונות קשים ומרים, אף על פי כן רבנו ז"ל מפיח רוח חיים בכלם מעודד ומחזק ומשמח את כלם ומקרבים אליו יתברך ומראה להם שגם הם חשובים בעיניו יתברך ועל כן למה צריכים להתאבד? ולמה צריכים להכניס בלחץ?

הלמוד של רבנו ז"ל לאט לאט נכנס בעולם, ואשרי מי שטועם

את טעם הנחל הנובע מקור חכמה שאז תמיד יהיה שמח ותמיד יהיה
לו בטחון עצמי ויחיה אנשים אחרים.

חבל מאד על אלו שהתאבדו שזה סימן שהם בכלל לא היו
מקרבים באמת אל הצדיק האמת שהוא רבנו ז"ל .

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתכב.

**אני נמצא בנקדת שבירה ברוחניות ובגשמיות.
אנא עזר לי!**

שאלה:

מאת רן: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א שלום רב.
שמי רן, ואני נשוי ואב לילדה ברוך השם. מפעם לפעם אני
מרגיש התדרדרות חמורה עוד יותר מהקודמת, ובכל פעם
שאני מנסה להתקרב להשם אני לא מצליח. כרגע אני נמצא
בנקדת שבירה עצמית בגשמיות וברוחניות, ואני מרגיש
שעוד מעט ממש אני נשבר חס ושלום, וכבר לא יהיה לי כח
לקום. לכן אני פונה לצדיק בבקשה לעצה שתשנה לי את
החיים שאני נמצא בהם כי מאד מאד קשה לי - גם בפרנסה
ובמיחד בשלום בית.

אני מאד אוהב את אשתי ואת הילדה שלי אבל נורא קשה
לי בעבודת ה' וזה אף פעם לא היה ככה. אני מאד פוחד
מהעתיד הרוחני שלי כי אני מרגיש שלבי נאטם לאט לאט.
בתודה רן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה כ"ב אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל רן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הבעיות שלך זה בעיה אחת - שאתה לא שמח, כי כל הצרות והיסורין והמרירות והדכאון שעוברים על האדם זה רק מחמת שהוא רחוק משמחה, כי אם היה שמח אז היה הכי מאשר בחיים ולכן לא בחנם שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, כי הרגע שאדם הוא שמח מתרחבת לו הדעת כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י"ו) מה שבני אדם רחוקים מהקדוש-ברוך-הוא זה מפני שאין להם ישוב הדעת, ולמה אין להם ישוב הדעת? מפני שהם לא שמחים, כי השמחה מיישבת את הדעת.

ולכן אתה צריך לעבד רק על נקדה אחת - להיות בשמחה תמיד, והרגע שתהיה שש ושמח תרגיש שהקדוש-ברוך-הוא אתך עמך ואצלה, ותוכל להסתדר עם אשתך ועם הילדה, ותהיה כל כך שמח שנתן לך הקדוש-ברוך-הוא מתנה אשה יקרה כזו ובת חמודה, כי השמחה תרחיב לך את הדעת והשמחה תמשיך בך שכל לא להשבר משום דבר, ולכן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שמחה, סימן כ"ב) השמחה היא סימן שהוא זרע ברוך ה'. ולכן אתה צריך לשמח עם כל הנקודות הטובות שיש בך, ותהלה לאל יש לך הרבה טוב ואסור לך להשבר ואסור לך לשנא את עצמך, כי כמו שיש לאו בתורה "לא תשנא את אחיך בלבבך" - שאסור לשנא את הזולת, כמו כן אסור לשנא את עצמו, ולכן אתה צריך לשמח עם המצוות שיש לך כי כל בר ישראל יש לו מצוות, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שמחה, סימן ה) השמחה של מצוה היא מעז לאדם.

ולכן צא מעצמך ותתחיל לשמח ותשמח את אשתך, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה ו') אשה בעלה משמחה; אתה

צריך להיות כל כך שמח עד שתשפיע שמחה על אשתך ועל הבת
החמודה שלך, ואז תצא מכל הדמיונות שלך. אתה לא מבין שאתה
סובל מאובססיה וכו' שנכנס בך דכאון פנימי ואתה לא יכול לצאת
מזה? ולכן אתה מקרח להכריח את עצמך עם כל הכחות להיות רק
בשמחה.

ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות פחד, סימן י"א) מי שיש לו פחדים
יזמר זמר של שמחה; ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן קע"ג) שאדם
צריך להרגיל את עצמו לשיר ולזמר לעצמו איזה שיר ונגון אפלו
שהוא לא בעל מנגן או זמר, אבל בזה שישיר איזה שיר זה יגביה את
הרוח שלו וישתנה לו המצב רוח והוא תמיד יהיה במצב רוח טוב
ונעים, מישיב בדעתו שמח ומשמח את אחרים.

הלואי שתכניס את הדבורים האלו בתוך לבך ואז טוב לך כל
הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתכג.

**בן זוגה של בתי התגיר והם עומדים להתחתן,
אך אנחנו עדין חוששים מאד שהנשואים יכשלו**

שאלה:

מאת מזל: שלום. בעבר התייעצנו אתך לגבי הבת שלנו
שיצאה עם גוי רוסי, וכבודו אמר שהוא יתגיר. כעת ברוך ה'
זכינו לכך שהוא התגיר והם עומדים להתחתן בחדש חשוון,
אך אני עדין בחששות ופחדים ואני רוצה את הברכה של
הצדיק שהנשואים יצליחו. בבקשה תרגיע אותנו ותברך
אותם שיצליחו.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה כ"ב אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל מזל תחייה

לנכון קבלתי את מכתבך.

חסדי השם יתברך שהבחור התגיר ועכשו הם הולכים להתחתן בקדשה וטהרה, ולכן למה לך לפחד בפחדים וחששות? חסדי השם יתברך שהוא רצה להתגיר ועכשו הם יקימו בית נאמן בישראל, וצריכים לכבד אותו מאד מאד כי הוא גר צדק, וחכמינו הקדושים הזהירונו לכבד מאד מאד את הגרי צדק ואמרו (בראשית רבה, פרשה ל"ט) שכל מי שהוא מקרב את הנכרי ומגירו כאלו בראו, ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה י"ג) אפלו גוי המתגיר ועוסק בתורה הרי הוא ככהן גדול.

ולכן אתם צריכים עכשו לקרב אותו מאד מאד ולקבל אותו כמו בן, וכך אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא לך לך) אמר הקדוש-ברוך-הוא אני מחבב את הגרים; וכן אמרו (ילקוט יתרו, רמז רס"ח) אמר הקדוש-ברוך-הוא אני הוא שקרבתני את יתרו ולא רחקתיו, ואף אתה כשיבוא אדם אצלך להתגיר ואינו בא אלא לשם שמים - אף אתה קרבהו ואל תרחקהו; ולכן אין לכם מה לדאג רק לקבל את בתך ואת החתן באהבה ובשמחה ותרוו רב נחת דקדשה מהם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתכד.

**אני רוצה לטוס עם חברתי לטיול בניו-זילנד.
מה דעתו של הרב בעניין?**

שאלה:

סאת רות: שלום לצדיק ותודה על הכל.
חברה שלי ואני רוצות מאד לטוס אחרי החגים לניו-זילנד
לתקופה ולטייל שם. מה הרב חושב על יציאה מהארץ לצורך
טיול? תודה רבה, רפואה שלמה ורק טוב.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר ראה כ"ב אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל רות תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני הייתי מיעץ לך שלא כדאי לך לנסע עכשו למקומות כן
כן רחוקים כמו ניו-זילנד וכדומה. שומעים כל כך הרבה אסונות
ותאונות וכו' וכו' ובפרט שהאנטישמיות של הגויים רק מתגברת,
ולכן למה לך ולחברה שלך לצאת מארץ ישראל ולחפש את המזל
במקומות רחוקים? ומי יודע לאיזה פח יקוש את יכולה לפל שם עם
חברתך הכי טובה?

לדעתי תשארי בארץ ותמצאי בחור חמד ותתאהבי בו ותתחתני
עמו ותקימי בית נאמן בישראל. עכשו זה לא המצב הראוי לצאת
לטיולים רחוקים בין הגויים ואמות העולם שונאי ישראל צמאי דם
וכו', עכשו הכי טוב להשאר בארץ ישראל ולהתחתן ולבנות בית
נאמן בישראל ותהיי הכי מאשרת את וחברתך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתציתי אותי ותמצאי את וחברתך את

בני זוגי, ותתחננו פה בארץ, ותעשו נחת רוח להורים שלךן ולא יחסר לכן שום דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתכה.

האם מתר להחזיר לאדם שמכה אותי על לא דבר?

שאלה:

מאת עפר: לכבוד קדשת הצדיק המשקה אותנו ממימי הנחל נובע.

האם מתר לאדם להחזיר לכן אדם שמכה אותי או שצריך להבליג בכל מצב ולקבל הכל באהבה כי בעצם הכל בהשגחתו ותרבו? והאם זה משנה אם המכה הוא יהודי או גוי? המצפה לתשובתך הקדושה, באהבה רבה והערכה אני הקטן.

תשובה:

בעזרת השם ותרבו, יום שני לסדר ראה כ"ב אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל עפר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך לדעת שאם מקבלים מכה מאיזה בן אדם זה כפרת עוונות ולא כדאי להחזיר לו, כי באמת חכמינו הקדושים אמרו (סנהדרין נח): המגביה יד על חברו אף על פי שלא הכהו נקרא רשע, ולכן אם אחד הרביץ לך וכו' זו הבעיה שלו כי הוא ישלם על זה מחיר כבד מאד מקדם או אחר כך, העולם אינו הפקר ומי שמרביץ לשני בחנם וכו' לבסוף הוא יקבל בעצמו מכות רצח מאחרים, כמו שאמר התנא הקדוש (אבות, פרק ב') על דאטפת אטפון, וסוף מטיפיך

יטופנו, כי מה שעושים לזולת מקבלים את זה אחר כך חזרה כפל כפלים, ולכן תמיד טוב להיות מהנרדפים ולא מהרודפים כי כך אמר החכם מכל אדם (קהלת ג, טו) "והאלקים יבקש את נרדף", ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשה כ"ז, סימן ה) לעולם הקדוש-ברוך-הוא תובע דמן של נרדפין מהרודפים.

ולכן כדאי יותר להיות נרדף מלהיות רודף, ואמרו חכמינו הקדושים (שם) "והאלקים יבקש את נרדף" - אפלו צדיק רודף את הרשע האלקים יבקש את הנרדף. ולכן צריכים מאד מאד לשמר לא להיות רודף וכדאי להיות נרדף כי בסוף הוא ישלם מחיר כבו, ולכן אם אחד נתן לך מפות תעזב אותו ואל תתקרב אליו והוא יקבל את ענשו מקדם או אחר כך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתכו.

**בקרוב אזכה לבקר בארץ ישראל.
כיצד עלי להכין את עצמי?**

שאלה:

מאת שמואל חיים: לכבוד אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א.
בחסדי השם אגיע לארצנו הקדושה לבקור ואשבת ביבנאל ידוע שרבנו הפליג מאד במעלת הנסיעה לארץ ישראל, וכאחד שרוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל, אני מבקש לדעת כיצד ראוי להתכונן לנסיעה נשגבה זו, ואיך ראוי לנצל את הזמן בעת שהותי כאן, וכיצד חסיד ברסלב צריך לנצל בקור בארצנו הקדושה.

ואסים בתפלה שהקדוש-ברוך-הוא יתן לכם בריאות שלמה

ואריכות ימים לקרב את כל בית ישראל לרבנו. שמואל חיים,
ויליאמסבורג.

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום שני לסדר ראה כ"ב אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל שמואל חיים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם שזוכה להגיע לארץ ישראל ראוי לו לשמח מאד שהוא
נמצא בארץ ישראל שהיא פלטין של מלך, אשר אמרו חכמינו
הקדושים (כתבות קי"א) כל המהלך ד' אמות בארץ ישראל מבטח לו
שהוא בן עולם הבא, ועל ארץ ישראל נאמר (דברים יא) "תמיד עיני
הוי"ה אלקיך בה מרשית השנה עד אחרית השנה"; בארץ ישראל
מאירה ההשגחה השלמה כי זה הפלטין של מלך, ולכן כשהולכים
בארץ ישראל פסיעות אחר פסיעות צריכים להזכיר לעצמם את
הקדוש-ברוך-הוא ולשמח מאד מאד שהוא דורך על אדמת ארץ
ישראל.

ואמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא, קנח:) אורא דארץ ישראל
מחכים, ואדם צריך לרקד כל דקה ושניה שהוא דורך על אדמת ארץ
ישראל כי שם מאיר הקדוש-ברוך-הוא את אורו בגלוי רב ונפלא
מאד, עד שאמרו חכמינו הקדושים (ספרי עקב) ארץ אשר הוי"ה אלקיך
דורש אותה - וכי אותה בלבד הוא דורש? כפיכול אין דורש אלא
אותה, ובשביל דרישה שהוא דורש כל הארצות עמה; זאת
אומרת שכל ההשפעות באות מארץ ישראל, ולכן אם אדם מתבונן
מה זה ארץ ישראל שזו ארץ שהקדוש-ברוך-הוא נתן לעם ישראל,
והנה הוא זכה להכנס בה, ראוי לו לשמח מאד מאד עד כדי ריקדה
שירקד מרב שמחה.

ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא ראה) חביבה ארץ ישראל שבת
בה הקדוש-ברוך-הוא. אתה מוצא כשברא העולם חלק הארצות

לְשָׂרֵי הָאֲמוֹת וּבַחַר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: יְבוֹאוּ יִשְׂרָאֵל שְׂבָאוֹ לְחֻלְקֵי וַיִּנְחְלוּ אֶת הָאֶרֶץ שְׂבָאָה לְחֻלְקֵי; וְלִכְן כְּשֶׁבַר יִשְׂרָאֵל נִמְצָא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל רְאוּי לֹא לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד וְעַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה יַחֲיֶה אֶת עַצְמוֹ.

אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ סָפְרוּ שֶׁהָאִישׁ הָאֱלֹקִי ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן ז"ל (בעל המִּסְבֵּר סֵפֶר בְּאוֹר הַלְקוּטִים) כְּשֶׁהָיָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהִלֵּךְ, עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שִׂמְחַ שִׂמְחָה עֲצוּמָה וְאָמַר לְעַצְמוֹ: "אֵיפֹה אֲנִי הוֹלֵךְ?" וְתָרַץ לְעַצְמוֹ: "בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל", כִּי רָצָה לְהַזְכִּיר לְעַצְמוֹ שֶׁהוּא נִמְצָא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי אָדָם שֶׁהוּא נִמְצָא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא צְרִיף לְדַעַת שֶׁהוּא בְּפִלְטִין שֶׁל מֶלֶךְ.

אָבֵל מִצַּד שְׁנֵי צְרִיכִים לְזַכֵּר שֶׁאִינוּ דוֹמֵה מִי שְׁחוּטָא בְּפִלְטִין שֶׁל מֶלֶךְ מִי שְׁחוּטָא מִחוּץ לְפִלְטִין שֶׁל מֶלֶךְ, אִם אָדָם מַחְלִיל שֶׁבֶת וְאוֹכֵל טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת וְכוּ' וְכוּ' בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עָנְשׁוּ קֶשֶׁה מְאֹד מְאֹד כִּי הוּא מַחְלִיל אֶת קִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאִם אָדָם עוֹבֵר עַל זְנוּת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל גְּדוֹל עוֹוֹנוֹ מִנְּשֵׂא כִּי הוּא לֹא מִתְבַּיֵּשׁ לְטִמְאוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּפִלְטִין שֶׁל מֶלֶךְ, וְלִכֵּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זֹאת אֶרֶץ קְדוּשָׁה מְאֹד אָבֵל צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמֵּר עַל קִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא לְחַלֵּל אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא לְעַקֵּר אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהוּא נִתֵּן לָנוּ אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי אוֹי וְאֵבוֹי לְאָדָם שְׁעוֹקֵר אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְחוֹשֵׁב שֶׁכֹּחֵי וְעֲצָם יָדֵי עֲשׂוֹ לִי אֶת הַחִיל הַזֶּה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד עוֹוֹן יוֹתֵר חָמוּר מִזֶּה.

וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁנִּמְצָא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עָלָיו לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁיִּשְׁמַר אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יַחְטֵא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁזֶה פִּלְטִין שֶׁל מֶלֶךְ וַיִּקְדַּשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּקִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיִּמְשִׁיף עַל עַצְמוֹ קִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁר מִי שֶׁמְכַנִּים אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ בְּתוֹךְ לְבוֹ וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תתכז.

**אבדתי את כחי ואני לא מסגל יותר לחיות בעולם הזה.
תציל אותי!**

שאלה:

סאת רתם: צדיק יקר שמי רתם, אני בן עשרים ותשע, ואני מייאש לגמרי. לא נותר בי כח, אני נטל על כלם ואפלו על עצמי. אני לא מסגל יותר לחיות בעולם הזה, ואם אתה באמת צדיק אמת אנא עזר לי כי אבדתי את כל כחי ואין לי על מי להשען... אפלו אבא שבשמים לא עונה לי ואני מרגיש שהוא אפלו צוחק עלי. אשמח אם תעזר לי כי אני לא יודע איפה אהיה כשמוכתב זה וגיע אליך... תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה כ"ה אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל רתם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם כלל! אין דבר כזה להתיאש! בדרך כלל עוברים על בני אדם צרות ויסורים ומרירות ומכאובים וכו' וכו' עד שאדם מתיאש מהחיים שלו ורוצה למות, בא רבנו וצועק בקול עמק מאד "אין שום יאוש בעולם כלל! אין דבר כזה להתיאש!" וכל מה שהסמ"ך-מ"ם רוצה הוא רק להכניס באדם עצבות ומרירות ודכאון, ואמר רבנו ז"ל (שיחות ה"ן, סימן מ"ב) עצבות הוא כמו שהוא בכעס וברגז ומתרעם ומתלונן על הקדוש-ברוך-הוא על שאינו עושה לו רצונו, ולכן הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד על שמחה, ואמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, וזה לא עצה שרבנו ז"ל נתן לנו להיות בשמחה אלא זו המצוה שבה כלולות כל המצוות, כי בפרוש גלה לנו

רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שמחה, סימן א') כשאדם עושה מצוה בשמחה בידוע שלבו שלם עם אלקיו; אם יהודי תמיד שמח עם כל מצוה ומצוה שיש בו בזה הוא מגלה את טהר לבבו.

והסמ"ך-מ"ם שזינא את האדם ולכן מכניס בו עצבות ומרירות ודכאון פנימי עד שהאדם מתיאש מהחיים שלו, ורוצה שהאדם יחיה בגיהנום, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קי"ט) כנראה שכאן הוא הגיהנום כפי הצרות והמרירות שעוברים על כל אחד ואחד בזה העולם נראה שכאן זה גיהנום, לא עולם הזה אלא גיהנום ממש, כי אין אדם שלא יעבר עליו איזה משבר, ולכן אדם צריך לעשות כל מה שביקלתו להיות רק בשמחה ולהכריח את עצמו בכל הכחות להיות רק שש ושמח, ובזה שיוצא מהעצבות ובורח אל השמחה בזה הוא מעלה את נשמתו מעלה מעלה, כי אצלו יתברך שרויה רק השמחה כמו שכתוב (דברי הימים א, טז, כז) "עז וחדוה במקמו" - אצלו יתברך שורה רק השמחה. ולכן בזה האדם יכול למדד את עצמו אם הוא נמצא בקדשה או אם הוא נמצא בטמאה, אם אדם ממרר, עצוב, שקוע בדכאון פנימי ורק מחכה על יום מותו - זה סימן שהוא נמצא בשיא הטמאה, ואם אדם רק משמח את עצמו ורוקד מרב שמחה - זה סימן שהוא נמצא במקור הקדשה.

ולכן פלך לך מהעצבות והמרירות והדכאון שהסמ"ך-מ"ם מכניס בך ומפתה אותך כאלו הקדוש-ברוך-הוא לא צריך אותך וכו', איפה השכל שלך? הרי אתה הולך וכו' הרי אתה מתנועע וכו' הרי אתה מסתכל ורואה בעיניך ושומע באזניך וכו' ונושם וכו' - ממי זה? הרי הקדוש-ברוך-הוא נמצא בתוכך ואיך אתה יכול להגיד שהקדוש-ברוך-הוא לא אתך ולא שומע לך ואפלו צוחק עליך? איך נפלת בירידה כזו שתוכל להגיד דבר כזה? הרי הקדוש-ברוך-הוא אוהב אותך מאד פי כל בר ישראל הוא בן לקדוש-ברוך-הוא כמו שכתוב (דברים יד, א) "בנים להוי"ה אלקיכם", וכל בר ישראל הוא בן יחיד של הקדוש-ברוך-הוא, ואמרו חכמינו הקדושים (חלין

צא:) חביבין ישראל לפני הקדוש-ברוך-הוא יותר ממלאכי השרת; הקדוש-ברוך-הוא אוהב את עם ישראל יותר ממלאכי מעלה.

ולכן תראה להתחזק ביתר שאת וביתר עז ותעשה התחלה חדשה, ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלך בתמימות ופשיטות גמורה, ותאמר בכל יום לפניו יתברך:

רבנו של עולם! תוציא אותי מהמרירות והעצבות והדכאון שונכנסתי אליהם על ידי גדל עוונותי המרבים שחטאתי עויתי ופשעתי לפניך בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה שעל ידי זה תפס אותי השטן ומכניס בי מרירות ועצבות עד שקשה לי לצאת מזה.

אנא ממך רבנו של עולם, זכני להיות בשמחה, והשמחה תתפשט עד רגלי שאזכה לרקוד לפניך ולשמח את עצמי בך שלא עשיתני גוי כגויי הארצות ובראתני מזרע ישראל. אתה לבד יודע מעלת כל בר ישראל איך ששרשו הוא מהעולמות העליונים, ולכן אני מאד מבקש אותך רבנו של עולם, זכני להרגיש את קדשת נשמתی אף שאני נמצא במקום שאני נמצא וכו' עם כל זאת גם שם אתה נמצא, ולכן אבקש אותך שתתגלה אלי ואזכה להרגיש אותך על פני ואזכה לילך תמיד עם אנפין נהורין פנים שמחות, ואשתדל לחפש ולבקש ולמצא בעצמי את הטוב שיש בי.

אנא ממך רבנו של עולם, חוס וחמל עלי ותוציאני מכל הדמיונות שונכנסו בי על ידי עצם עוונותי המרבים, עד שנפלתי בדעתי ונכנסו בי מחשבות והרהורים וקשיות עליך כאלו עזבתני וכאלו שאתה לא רוצה בי, אשר אתה רבנו של עולם בעצמך יודע שזה בא מעוונותי המרבים שפגמתי בבריתי בהוצאת זרע לבטלה, שהחטא הזה מטמטם את המוח והדעת ומעקם את הלב בקשיות וספקות עליך, חוס וחמל עלי שאזכה לצאת מהדמיונות

האלו ואזכה לשמח ולשמח את האחרים עד שאזכה להיות דבוק
בה, מעתה עד עולם, אמן סלה.

תאמין לי, אם תגיד בכל יום את התפלה הזאת תצא מעצמך
ויאיר עליך מלך הכבוד בעצמו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתכח.

**אני רוצה להיות עשיר כדי שאוכל לעזור לאנשים
אחרים. איך זוכים לזה?**

שאלה:

מאת מיכאל: לכבוד הרב.

אני בחור חלוני מבית מסרתי, ואוטוטה אהיה בן עשרים ואחת.
אני עובד ורוצה להצליח ולהרויח כסף על מנת להעשיר
ולעזור לאנשים נזקקים, אף שקעתי בחובות ואני במצב לא
כל כך טוב עד כדי כך שאין ביכולתי לשלם שכר דירה. אני
עובד במשרד תהו ומאד חשוב לי להצליח בתחום זה.
אני מתקרב את את לעולם התשובה ובעזרת השם אזכה
לחזור בתשובה. אנא כבוד הרב חזק אותי ותן לי עצה. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה כ"ה אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל מיכאל גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לשמח מאד שזכית להבראות מזרע ישראל ושללא
עשנו גוי כגויי הארצות, ותשמר שבת פי השבת מעשרת כמאמרם

ז"ל (ירושלמי ברכות, פרק ב', הלכה ח') "ברכת הוי"ה היא תעשיר" - זו ברכת שבת; אם יהודי מקבל על עצמו לשמר שבת אזי השבת שומרת עליו וזוכה לעשירות גדולה מאד, וככל שהאדם שש ושמח בשבת כן נשפע עליו שפע גדול בששת ימי החל, ולכן אם אתה רוצה ומצפה לעשירות תעשה כל מה שביכלתך לשמר שבת והשבת תשמר עליך ותזכה לעשירות.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות, אות צדקה, סימן י"ט) הרודף צדקה הקדוש-ברוך-הוא ממציא לו מעות וממציא לו בני אדם מהגנים כדי לקבל עליהם שכר, וזוכה לבנים בעלי עשר בעלי חכמה בעלי אגדה; ולכן תשתדל לעשות צדקה וחסד, ועקר החסד והצדקה הוא לחזק ולעודד את עצמך ולחזק ולעודד את הזולת, ובפרט שאתה צריך להיות זהיר בכבוד אב ואם לשמח אותם שזו המצוה הכי גדולה - לעשות נחת רוח לאבא ואמא, ואז תראה איך שמזלך יתהפך לטובה ותהיה הכי מאשר בחיידך ולא יחסר לך שום דבר. אבל אני מרחח להגיד לך שזה לא בא כל כך קל כי הסמ"ך-מ"ם מפיל את האדם בעצבות ובמרירות ובדכאון שזה מביא את האדם לעניות, כי אין עוד עניות כמו העצבות והמרירות והדכאון שונכנסים באדם, ולכן תעשה כל מה שביכלתך לשמח את עצמך כי השמחה מעשרת את האדם, ותשמר מאד מאד לא להיות בכעס ובעצבים כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ס"ח) שיש מדה רעה שעוצרת את האדם שלא יהיה לו כסף והמדה הרעה הזו זה כעס, כי ברגע שהאדם כועס ומתעצבן הוא עוקר מעצמו את העשירות שרוצים לתת לו מהשמים.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתקיים את כל זה ותזכה לכל מה שאתה רוצה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתכט.

**אחרי רבע שעה של התבודדות נגמרים לי כל הדבורים
והבקשות. מה עושים?**

שאלה:

מאת ישראל: שלום וברכה.

כשאני מתבודד עם ה' יתברך אחרי חמש עשרה דקות אני מרגיש שכבר בקשתי כל מה שאני צריך ולמרות שאני רוצה להתבודד שעה שלמה כמו שצוה רבנו נגמרים לי הדבורים. מה עלי לעשות בכל הזמן שנותר לי עד להשלמת השעה? תודה על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה כ"ה אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כ"ה) ההתבודדות היא מעלה עליונה וגדולה מן הכל, דהיינו שאדם צריך להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כמו שמדבר אל חבר טוב ולספור לו כל מה שעובר עליו, ושיחה זו שוברת את כל המחצות בינו לבין הקדוש-ברוך-הוא, ומתחיל להאיר לו האור אין סוף ברוך הוא, ולכן כל מי שמדבר יותר אל הקדוש-ברוך-הוא יותר נמשך עליו אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה מאד.

ולכן אדם צריך להרגיל את עצמו מהרגע שפותח את העיניים בעת קימה מהשנה עד הרגע שהוא הולך לישן וסוגר את העיניים שיהיה רגיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וזה היה הרצון של רבנו ז"ל שנזכר תמיד לדבר אליו יתברך, אך אמר יען שזה קשה לכם אזי על כל פנים שיהיה שעה. ובאמת אם אדם מרגיל את עצמו לדבר

מהרגע שקם בבקר עד שהולך לישן בלילה, ובין כך הוא מתפלל את השלוש תפלות - שחרית מנחה וערבית, ובין כך לומד את השעורים שלו במקרא במשנה ובגמרא וכו', ובין כך אוכל ושותה וכו' ובין כך הוא עוסק בפרנסה ה'נו שעובד באיזו עבודה וכו' עם כל זאת איפה שרק הולך איפה שרק הוא בא הוא יודע שמלא כל הארץ כבודו והוא מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא וזה עקר השלמות.

אדם צריך להיות כל כך רגיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא עד שלא יהיה דבר שלא יבקש ממנו יתברך, ואם אין לו דבורים יעשה מזה בעצמו תפלות ובקשות איך שנפל כל כך עד שלא מרגיש את הקדוש-ברוך-הוא ולכן אינו מדבר עמו יתברך.

והנה, כשאדם מתחיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא מהרגע שקם בבקר עד הרגע שהולך לישן בלילה ומדבר על פי סדר האלה-בית הרי יש לו המון דבורים ותפלות ובקשות אל הקדוש-ברוך-הוא, כגון שמתחיל עם האות א' - אמונה - ומבקש הרבה ממנו יתברך שתהיה לו אמונה ברוך ומזככת שירגיש את הקדוש-ברוך-הוא שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא ומלא כל הארץ כבודו וכו', וירחיב על זה את הדבור מאד מאד כי על אמונה צריכים הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, כי כשאדם חוטא נאבדת ממנו האמונה כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן כ"ב) הפשע של האדם מכניס כפירה באדם, ולכן צריכים הרבה לבקש על אמונה.

ואחר כך מבקשים על אמת - שלא יטעה את עצמו אלא שילך עם האמת של הקדוש-ברוך-הוא, וצריכים גם על זה הרבה תפלות שלא ישטה את עצמו ולא יטעה את עצמו אלא שייסתכל על האמת.

וכן יבקש על אכילה - שלא יכנס בו שום מאכל שאינו כשר וירבה בתפלה על דבר זה כי היום יכולים בקלות להכשל באכילת טרפות ונבלות, ולכן צריכים הרבה לבקש על אכילה בקדשה שלא יכשל בשום מאכל של אסור.

וכן לבקש על אהבה - שתמיד יאהב את הקדוש-ברוך-הוא ויאהב את כל בר ישראל ויאריך בזה מאד, וכך יתפלל ויתבודד על סדר האלף-בית, אז תאמין לי שהיום יכלה והדבורים עדין לא יכלו, כי אם מדברים על פי סדר האלף-בית צריכים לקחת כמה ימים לגמור את כל האלף-בית. על כל פנים בכל יום כשקמים מתחילים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא על פי סדר האלף-בית ועד שהולכים לישן גומרים את האלף-בית וכך יהיו לך דבורים על כל היום.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך שתהיה שש ושמח שזה האות ש' - להתפלל הרבה על שמחה שתזכה להיות בשמחה עצומה ותרגיש את השמחה ברמ"ח איבריך ושס"ה גידיך עד שתוכל לרקד מרב שמחה, וכן על שלום - שתהיה בשלום עם כלם ושהיה שלום בעצמותיך, שלום עם עצמך, שלום עם הקדוש-ברוך-הוא וכן הלאה, ואז אף פעם לא יחסרו לך דבורים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתל.

אני רוצה שלבעלי יהיו פאות ארכות, אף הוא לא רוצה

שאלה:

מאת שרית: לצדיק שליט"א שלום רב.

אני מאד רוצה שלבעלי יהיו פאות ארכות, אף הוא טוען שבברסלב נהוג ללכת עם פאות עד הסנטר ולא יותר מה צריך לעשות במקרה כזה: ללכת כפי המנהג בברסלב או לשמח את האשה? תודה רבה ובשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה כ"ה אב ה'תשע"ד

שלום רב אל שרית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

השעור של פאות הוא רק עד הסנטר ולא יותר, ואת צריכה להבין את זה ולא להכריח את בעלך שיאריך יותר את הפאות.

העקר את צריכה לשמר מאד מאד שלא יראו את שערות ראשך בחוץ שזה עוון חמור מאד מאד שכתוב בזהר (נשא קכ"ה) קללה תבוא בבית שרואים את השערות של האשה; בבית שרואים את השערות של האשה שמה שורות העניות והדחקות, והילדים לא מצלחים, ולכן תשמרי מאד מאד שלא יתגלו שערות ראשך בחוץ כלל כי לצערנו הרב נשים לא מקפידות על זה. ואמרו חכמינו הקדושים (כתבות עב.) אזהרה לבנות ישראל שלא יצאו בפרע ראש; ואמרו (במדבר רבה פרשה ט', סימן י"ג) שאשה סוטה אומר לה הכהן את פרשת סוטה ומזכיר לה מדרך בנות ישראל שדרך להיות מכסות ראשיהן, והלכת בדרכי הגויים שהן מהלכות ראשיהן פרועות.

ולכן תתחילי לדאג על עצמך שלא יתגלו בחוץ שערות ראשך שזה צריך להיות עבודת אשה כשרה שתלך תמיד בכסוי ראש, ואז הברכה תהיה מצויה אצלך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתלא.

**חלמתי שתנין נשך את בני ומאז אני מאד מפחדת.
מה זה מרמז?**

שאלה:

סאת רחל: לְכַבֹּד קִדְשֵׁי מוֹהָרָא"ש שְׁלִיט"א.
חלמתי חלום בו שחיתי עם בני בנהר. פתאם ראיתי תנינים רבים מסביבנו, אני הצלחתי לברוח מהם אולם בני לא הצליח והתנין נשך אותו, ולבסוף אני הרגתי את התנין. מאז החלום אני מטרדת מאד. אני יודעת שחלום על חיות מרמז משהו, האם יש בחלום רמז עבורי?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רֵאָה כ"ה אָב הַתּשׁע"ד
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל רַחֵל תְּחִיָּה
לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת חֲלוֹם, סִימָן א') לְחֲלוֹם רַע תֹּאמַר בְּבִקְרַת הַחֲלוֹמוֹת שְׂוֹא יִדְבְּרוּ, וְלִכְּן לֹא צְרִיכִים לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוֹם חֲלוֹמוֹת וְדַמְיוֹנוֹת, כִּי הַכֹּל הֵבֵל וְרַעוּת רוּחַ, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצָבוֹת, סִימָן ל') הֶעֱצַב עַל חֲלוֹם רַע מִבְּטֵל אֶת הַחֲלוֹם שֶׁלֹּא יִתְקַיֵּם; וְלִכְּן בְּזִכּוֹת הַפֶּחַד שֶׁהָיָה לָךְ עַל הַחֲלוֹם, בּוֹדְאֵי הַכֹּל יִתְבַּטֵּל.

צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר לֹא לְדַבֵּר עַל צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים, וְאֶפְלוּ לֹא בְּמַחְשָׁבָה, כִּי כִּף אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת חֲלוֹם, סִימָן ד') עַל יְדֵי הַדְּבוּר רַע עַל אֵיזָה צְדִיק מֵת, מֵרְאִין לוֹ חֲלוֹמוֹת מְבַהְלִין, וְלִכְּן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְּבִיָּה אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֵף פֶּעַם לֹא יִדְבַּר שׁוֹם רַע עַל אֵיזָה צְדִיק, כִּי יִפְחִידוּ אוֹתוֹ בְּחֲלוֹמוֹת רָעִים וּמְבַהְלִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי

מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתלב.

**נמאס לי מהכל ואני רוצה לברח לאי בודד ולא לראות
אף אחד בעולם הזה**

שאלה:

סאת שרה: הרב, נמאס לי ואני מיאשת לבמרי! יש לי המון נסיונות, מאד מאד קשה לי להתמודד אתם וברב המקרים אני לא מצליחה להתגבר. קשה לי בכבוד הורים, קשה לי להתגבר על העצבות שפתאם תקפה אותי, וקשה לי עם האחים שלי שכל הזמן מפריעים לי ומעצבנים אותי. נמאס לי מהכל ואני רוצה לברח לאי בודד ולא לראות אף אחד בעולם הזה. ה' מנסה אותי בנסיונות שגדולים עלי ואני לא יודעת מה לעשות עם כל היאוש הזה. אנא עזר לי!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה כ"ה אב ה'תשע"ד

שלום רב אל שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שהקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן ומרחם על בריותיו, ולכן למה את נכנסת בתוך עצמך ונדמה לך כאלו הקדוש-ברוך-הוא לא רוצה אותך? הרי חכמינו הקדושים אומרים (ברכות ז.) "ורחמתי את אשר ארחם" - אף על פי שאינו הגון הקדוש-ברוך-הוא מרחם על כלם אפלו שאדם אינו ראוי שירחמו עליו, ואמרו

חכמינו הקדושים (פסחים פז:) אָפְלוּ בְשַׁעַת כַּעֲסוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זוֹכֵר אֶת הַרְחָמִים, וְלִכֵּן לָמָּה אֵת כָּל כֶּף מֵיֵאֶשֶׁת? אֵין זֶה אֶלֶּא שְׂאֵת שׁוֹנֵאת אֵת עֲצִמָּהּ, וְאֵת לֹא יְכוּלָה לְסַבֵּל אֵת עֲצִמָּהּ וְלִכֵּן מִזֶּה בָּא שְׂאֵת לֹא יְכוּלָה לְסַבֵּל אֵת אֶף אֶחָד - לֹא אֵת הַהוֹרִים וְלֹא אֵת הָאֲחִים עַד שֶׁנִּמְאַס לָךְ מֵהַחַיִּים וְאֵת רוּצָה לְבָרַח בְּאֵיזָה אֵי בּוֹדֵד וְלֹא לְרֹאוֹת אֵת אֶף אֶחָד וְכו'.

אֲנִי מְכָרַח לְהַגִּיד לָךְ שֶׁזֶּה שֶׁגִּעוֹן שֶׁנִּכְנַס בְּךָ וְזֶה לֹא נִסְיוֹן שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַסֶּה אוֹתְךָ אֶלֶּא נִדְבָקָה בְּךָ רוּחַ רָעָה. אָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֵת עֲצֻמוֹ לְאָהֵב אֵת אָבָא וְאִמָּא וְהָאֲחִים וְשָׂר בְּנֵי הָאָדָם, וְזֶה מָה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת פָּרָק ג') כָּל מִי שֶׁרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימָנוּ - רוּחַ הַמְּקוֹם נוֹחָה הֵימָנוּ, וְכָל שֶׁאֵין רוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימָנוּ - אֵין רוּחַ הַמְּקוֹם נוֹחָה הֵימָנוּ; זֹאת אוֹמֶרֶת כָּל מִי שֶׁיְכוּל לְסַבֵּל אֵת הַזּוּלָת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סוֹבֵל אוֹתוֹ, וְכָל מִי שֶׁאֵינוֹ יְכוּל לְסַבֵּל אֵת הַבְּרִיּוֹת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יְכוּל לְסַבֵּל אוֹתוֹ.

בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים לְהִרְגִיל אֵת עֲצֻמוֹ לְהִיּוֹת מְעָרֵב בֵּין הַבְּרִיּוֹת וְלְסַבֵּל אֵת הַבְּרִיּוֹת, אֵי אֶפְשֶׁר לְבָרַח לְאֵי בּוֹדֵד אֵי שֶׁם בְּהָרֵי אֲרָרֵט אוֹ בְּהָרֵי הַחֲשֶׁף וְכו', וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירושלמי בבא קמא פָּרָק ח הַלְּכָה ז') בְּזִמְן שֶׁאֲתָה רַחֲמֵן הַמְּקוֹם יְרַחֵם עָלֶיךָ, כִּי צָרִיכִים לְהִרְגִיל אֵת עֲצֻמוֹ לְסַבֵּל אֵת הַזּוּלָת, לְאָהֵב אֵת הַזּוּלָת וְלִרְחֵם עַל הַזּוּלָת.

וְלִכֵּן תִּרְגְּלִי אֵת עֲצִמָּהּ לְמִצָּא אֵת הַטוֹב שֶׁנִּמְצָא בְּאָבָא וּבְאִמָּא שֶׁיְלִדוּ אוֹתְךָ וְטָפְלוֹ בְּךָ וְכו' וְכו' וְכֵן תִּאֲהָבֵי אֵת הָאֲחִים שֶׁלָּךְ וְכֵן תִּאֲהָבֵי אֵת הַחֲבֵרוֹת שֶׁלָּךְ וְאֵז תִּרְאֵי עוֹלָם אַחַר לְגַמְרֵי וְכִבֵּר שׁוֹם דְּכִבֵּר לֹא יוּכַל לְכַלֵּל אוֹתְךָ.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תתלג.

נפלה עלי חלשה ועצלות ואין לי כח לעשות בבית שום דבר. איך משתחררים מזה?

שאלה:

מאת רחל: מוהרא"ש הקדוש, אני ממש אובדת עצות ולאחרונה נכנסה בי כזאת עצלות שאני ממש כוועסת על עצמי ואני לא מצליחה להשתחרר מפנה. אני לא עושה כלום בבית, לא מבשלת ולא מכבסת, כל היום יושבת ללא מעש ויש לי חלשה לא מסברת. איך אני יוצאת מהמצב הזה? תעזרו לי!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה כ"ה אב ה'תשע"ד
שלום רב אל רחל תחיה
לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד להיות בשמחה ולחפש ולבקש בעצמו את הטוב שיש בו, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפב) שצריכים לדון את עצמו תמיד לכף זכות ולמצא בו את הטוב שיש בו, כי אצל כל אחד ואחד נמצא טוב ובודאי גם כך יש המון טוב, ולכן למה שלא תסתכלי על הטוב שבך? למה תשנאי את עצמך כל כך? את צריכה לזכר שכמו שאסור לשנא את הזולת כך אסור לשנא את עצמו.

ולכן הרגילי את עצמך תמיד לחיך ולעבד על נקדת השמחה ותשמעי קלטות של שמחה ונגונים, ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן רע"ג) שאדם צריך להרגיל את עצמו להחיות את עצמו עם נגון, הינו לשיר לעצמו איזה שיר ואפלו הוא אינו בעל מנגן, אלא יפזם לעצמו איזה שיר, ואת מעלת הנגינה אי אפשר לתאר ולשער כלל כי זה מעלה את האדם מעלה מעלה וכו', ולכן את צריכה לעשות כל מיני

פעלות שבעולם רק להיות בשמחה ולשיר לעצמך איזה שיר ונגון, וזה ירחיב לך את הדעת. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שמחה, סימן י"ד) על ידי זמר תבוא לידי שמחה והתלהבות; ולכן תראי לומר לעצמך איזה שיר וזה יכניס בך דעת ושכל כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות דעת, סימן ל"ב) על ידי רנה של שמחה תהיה בר דעת; כי מי שתמיד בעצבות ובמרירות ובדכאון ושונא את עצמו ולא יכול לסבל את עצמו זה בא מקלקול הדעת והשכל, שזה מכניס בך את העצלות ואת הכעס עד שאת לא מסגלת לעשות שום דבר בבית - לא לבשל ולא לכבס וכו' וכו' וזה בא מחמת חסרון הדעת.

ולכן כדי להגיע לדעת צריכים רק לשמח, ולכן הכי טוב שתשמעי תמיד כלי זמר דהינו קלטות של שמחה, והעקר תתחילי להסתכל על הטוב שיש בך, ואז תצאי מעצמך ותהיי הכי מצלחת בחיך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתלד.

**אני מחפשת וממתינה לבחור בן תורה איתי,
אם הוא לא מגיע. האם להתפשר?**

שאלה:

מאת יעל: שלום לכבוד הצדיק.

רציתי לקבל עצה לגבי שדוכים: אני בחורה בוגרת מדרשה ותמיד היתה בי השקפה מאז שנכנסתי למדרשה להנשא אף ורק לבחור שיושב והוגה בתורה, וכל זה מתוך רצון איתי ולא לשם כבוד. אני ממתינה כבר המון זמן, ומה שאני מחפשת - בחור שהוגה בתורה הקדושה, לצערי הרב לא עלה בידי למצא.

אני מאד לא רוצה אבל אני כבר חושבת שאולי הקדוש-ברוך-
הוא מעדיף שאתחנן גם אם זה יהיה בחור שעובד, ועלי
להפסיק לצפות לבן תורה אמתי. אני מאד מבבללת וזקוקה
לעצה של אדם גדול. אודה לך אם תכון אותי בדרך הנכונה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה כ"ה אב ה'תשע"ד

שלום רב אל יצל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שהעקר לבקש את הקדוש-ברוך-הוא שיזמין
לך את בן זוגך ששייך לשרש נשמתך, ורוך ורוקה צריכים תמיד לבקש
ממנו יתברך את הזוג שלהם כי בפרוש גלו לנו חכמינו הקדושים
(סוטה ב.) ארבעים יום קדם יצירת הולד מכריזין בת פלוני לפלוני,
ובודאי גם לך הכריזו כבר מי בן זוגך, ולכן תתפללי להקדוש-ברוך-
הוא שיזמין לך את בן זוגך ורק זה צריכה להיות התפלה שלך. כמובן
אם את רוצה בחור שלומד תורה אזי ראוי לך לבקש ממנו יתברך
כי התפלה משנה את הטבע והמזל, אבל לא להשבר משום דבר, אי
אפשר להיות בררן אלא להתחנן לשם שמים ואז בקלות תזכי למצא
את בן זוגך משרש נשמתך.

את צריכה להיות שמחה ועליזה שתהלה לאל יש לך רצונות
חזקים להתחנן עם בן תורה ובזה ראוי לך להחיות את עצמך, ודעי
לך שעם תפלה יכולים לפעל הכל, ואפלו כשמתחננים עם אחד שהוא
עוד לא בן תורה על ידי תפלה אפשר לשנות את הטבע והמזל, כמו
שאנחנו רואים שרחל אשתו של רבי עקיבא בקשה הרבה שיהיה לה
בעל בן תורה, ואף שרבי עקיבא היה עם הארץ ושנא תלמידי חכמים
בזכות תפלתה של רחל אשתו הוא התהפך ונעשה תנא שהקים כל
כך הרבה תלמידים וביניהם את התלמידים המפרסמים רבי שמעון
בר יוחאי ורבי מאיר בעל הנס וכו' וכו' רואים מזה מה זו תפלה של

אשה שמתפללת שבעלה יהיה תלמיד חכם. ולכן עליך לבקש ממנו יתברך רק על בן זוגך ששייך לשרש נשמתך ושיהיה תלמיד חכם, ומה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא יכול לפעל.

העקר אל תתיאשי רק תהיי שמחה ועליזה ובפנים שוחקות הינו חיוך על הפנים, תמיד תחייכי ותקבלי את כלם בסבר פנים יפות ואז תראי שפתאם בוא יבוא בן זוגך ותתחתני לשם שמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתלה.

הבחור שיצאתי אתו לא רצה להמשיך בקשר, אך אני עדין חושבת עליו. האם שייך לנסות לחדש את הקשר?

שאלה:

מאת רות: שלום לצדיק ותודה על הכל.

לפני חדשים בערף נפגשתי עם בחור והרגשתי ממש טוב. במהלך הפגישה לא הספקתי באמת להסביר את עצמי עד הסוף ולהבין את כל התמונה, אבל ידעתי שלאט לאט אבין וצפיתי לעוד פגישה לפחות. אחרי יום הוא חזר אלי ואמר שלדעתו זה לא מתאים, והיה לי קצת קשה לקבל את זה כי זאת הייתה הפעם הראשונה שהרגשתי בסדר מכל הבחינות. עברה כבר תקופה אך אני מרגישה שאולי פספסתי, ואני עדין חושבת עליו. האם יש טעם לנסות לחדש את הקשר או שזה לא ראוי? בתודה מראש ובאהבה גדולה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה כ"ה אב ה'תשע"ד

שלום רב אל רות תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שכל בחורה ווקה יש לה את בן הזוג שלה השיך לשרש נשמתה כמאמרם ז"ל (סוטה ב.) ארבעים יום קדם יצירת הולד מכריזין בת פלוני לפלוני, ובודאי יש לך בן זוג, ולכן אם הוא אמר שזה לא בשבילו אסור לך להתבלבל מזה ואסור לך להפגע מזה, אדרבה, עדיף עכשו מאחר כך. ולכן אסור לך להכנס בתוך עצמך רק תבקשי ממנו יתברך שיחוס וירחם עליך שתזכי למצא את בן זוגך, ותדעי לך שמה שהתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל ואל תקחי את זה בקלות, כי זה עקר גדול מאד כשנפגשים פגישה אחת או שתיים או אפלו יותר ולבסוף לא יוצא מזה כלום, צריכים לדעת שזה גם כן בחינת זוג, כי רבנו ז"ל אמר (חיי מוהר"ן, תקצה) שיש לכל אחד ואחד כמה מיני זוגים, ואפלו כשאחד אומר לזולת "אתה יודע? זאת טובה לזה או זה טוב לזו" - זה כבר שדוף וזוג, וכן לפעמים נפגשים רוק ורוקה ומדברים ביניהם לצורך שדוכים אבל אחר כך לא יוצא מזה שום דבר - זה גם כן בחינת זוג, וכן קורה שנפגשים הרבה פעמים ואחר כך לא יוצא מזה שום דבר - גם כן אסור להשבר אלא לדעת שזה גם כן זוג, ולכן אסור לך להשבר שהוא אמר שאת לא בשבילו, תאמיני לי שאת צריכה מאד מאד לשמח שהוא אמר את זה עכשו, מה היית עושה כשהיית מתחתנת ואחר כך הוא היה מתגרש ממך? ולכן עדיף שקרה ככה עכשו.

ולכן אל תצטערי רק תשמחי מאד ותבקשי את הקדוש-ברוך-הוא כי תפלה הופכת את הטבע, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות חתון, סימן ט) על ידי התפלה יכול לשנות זוג הנכרז בשמים, ולכן תמשיכי להתפלל ולבקש שתזכי למצא את בן זוגך השיך אליך משרש נשמתך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל עליך שתצליחי למצא את בן זוגך ותבשרי לי
בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתלו.

**האם לאדם שמדווח למשטרה על נצול קטינים
יש דין מוסר?**

שאלה:

מאת מנחם: ראיתי שכבוד הרב כתב באחת התשובות שאם
מגלים מקרה של נצול קטינים ופגיעה מינית צריכים תכף
ומיד לדווח למשטרה על הארוע. האם אדם שמדווח על דבר
כזה אין לו דין מוסר?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר ראה כ"ה אב ה'תשע"ד
שלום וברכה אל מנחם נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אני אשאל אותך שאלה פשוטה: כשאדם רואה שפלוני לקח
סכין ודקר אל אלמוני למות האם לא צריכים למסר אותו למשטרה?
האם זה נקרא מוסר? הרי הרוצח הזה יכול לרצח עוד אנשים! אותו
דבר כל מגול ומשחת יהיה מי שיהיה שמנצל קטינים או קטינות
מינית הוא יותר גרוע מרוצח, כי רוצח רצח את האדם פעם אחת
ונגמר הספור - הנרצח מת, לא כן ילדים שמנצלים מינית הרגו אותם
על כל החיים כי כל אלו הקטינים והקטינות שנצלו אותם מינית
בקטנותם להם נשארת צלקת על כל החיים ויש להם קשיים להתחמק

מרב פחד וכו' ואפלו שמתחננים יש להם בעיות נפשיות לחיות יחד וכו', ואלו המנצלים ומנצלות מינית נשארים בעלי מומים על כל החיים והם נרצחים בכל יום ובכל שעה מחדש וכו', ואתה שואל אם כשמוסרים את אלו שפגעו בהם למשטרה זה נקרא מוסר? הרי המגול והמשחת הזה אם לא יכניסו אותו בכלא ויזרקו את המפתחות הוא ינצל מינית עוד עשרות אם לא מאות קטינים וקטינות.

לדעתי לא רק שהוא לא נקרא מוסר, אלא זו מצוה רבה להוריד את המגול והמשחת הזה מהרחוב והלואי והלואי שהיה יוצא חק בין-לאמי שמשחת ומגול כזה צריכים לסרס וכו' ואחר כך שינמק בכלא כל ימי חייו, כי לצערנו הרב יש משחתים מגולים ומפקרים שמנצלים בנים ובנות מינית והורסים אותם נפשית על כל החיים, ואין פוצה פה ומצפצף וכו', ומטאטאים את זה תחת השטיח וכו' שלא יפרסם וכו' ושלא ידעו מי הם וכו' - האם אין זו רציחה?

הקדוש-ברוך-הוא יתן לך דעת ושכל הישר ותוכל להבין שמדבר בארכי-רוצח וכו' שמאמלל ילדים על כל החיים ואז לא תכתב דברים כאלו שהוא מוסר וכו', ואני מכרח להגיד לך שמי שאומר כשאחד מוסר פדופיל אל המשטרה שיש לו דין מוסר, דע לך שהוא בעצמו מגול ומתעלל או התעלל מינית בילדים.

המאחל לך תשובה שלמה...

ד' תתלז.

**הייתי אצלכם שלוש פעמים ובכל פעם ברכתם אותי
באותה ברכה. מה אני צריכה להבין מזה?**

שאלה:

מאת דליה: לכבוד הצדיק מיבנאל, שלום ושבוע טוב.
אף שאינני מתגוררת בקהלתכם ביבנאל, אני מרגישה
קשורה אליכם בלב ונפש ומדי פעם אני מגיעה יחד עם בעלי
לעשות את השבת ביבנאל. בהזדמנות הזו אני רוצה להגיד
לכם שיש לכם קהלה נפלאה, וכשבאים מבחוץ ונחשפים
לעצמה האדירה ולאווירה המיוחדת שיש בקהלה מתפעלים
מאד.

רציתי לשאל שאלה שמאד מציקה לי. עד היום התביישתי
לשאל אותה, אבל הבנתי שאני צריכה להיות אמתית
וכשהולכים לרופא צריכים לספר לו הכל... כבר כמה פעמים
ספרתי לכם בקבלת קהל על בעיה מסוימת שיש לי, ובכל
פעם ברכת אותי באותה ברכה. האמת היא שצפיתי לשמע
דברים אחרים ולא הבנתי למה ברכתם אותי שלוש פעמים
באותה ברכה. איך אני צריכה להבין את זה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים כ"ח אב ה'תשע"ד

שלום רב אל דליה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להתחזק באמונת חכמים, אשר זה דבר גדול מאד, כי
בלי אמונת חכמים אין כלום, וכל התורה כלולה רק מאמונת חכמים,
כמאמרם ז"ל (מכילתא בשלח) "ויאמינו בהו"ה ובמשה עבדו" - אם
במשה האמינו בהו"ה לא כל שכן? אלא אי אפשר להגיע לאמונה

בו יתברך, אלא על ידי משה שהוא הצדיק האמת, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז') אי אפשר להגיע אל אמונה רק על ידי אמת, ואי אפשר להגיע לאמת אלא על ידי הצדיק, ותמיד צריכים לזכור (אבות פרק א') משה קבל תורה מסיני, ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, ונביאים לאנשי כנסת הגדולה, וכן הולכת המסורה מדור דור על ידי התנאים והאמוראים והגאונים ורבנן סבראי וכו' וכו', עד דורותינו אלה, וזה יסוד מוסד בקבלת התורה כפי שפרשו חכמינו הקדושים בכל דור ודור, והברכות מסורות בידיהם, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מג) הקדוש-ברוך-הוא עושה מופתים על ידי בעלי פוסקים, כמו שכתוב (דברי הימים א', טז) "מפתיו ומשפטי פיהו", כי כמו שהם פוסקים בהלכה כך פוסקים כפי שהם מברכים בפיהם, ולכן הברכות מצויות בידיהם תמיד.

והנה צדיק הדבוק תמיד בו יתברך, כשקם מהשנה תכף ומיד מתחיל להתפלל להקדוש-ברוך-הוא על כלל נשמות ישראל, ומוסר נפשו עבורם בתפלתו ותחנתו עליהם, ומספר שפעם באה אשה קשת יום לפני הגאון הקדוש בעל "דברי חיים" מצאנו זי"ע ובקשה רחמים מרבים על מצבה האישי ועל צרות נפשה, וברכה הצדיק כדרכו בקדש, אבל האשה לא עזבה וחזרה ובקשה ברכה על נפשה ועוד פעם ברך אותה, וכן עדין לא נרגעה ובקשה פעם שלישית וחזר וברכה באותה ברכה. ואחר כך הוציאה הגבאי, והרב הקדוש מצאנו זי"ע אמר לגבאי האשה חושבת שלא שמעתי את בקשתה וכו' וחשבה שאסגר עכשו את הגמרא ואקח ספר תהלים ואתפלל עבורה, היא לא יודעת כשאני קם מהשנה אני כבר מבקש ממנו יתברך שכל יהודי שיבוא היום אלי ויבקש את בקשתו, כבר שתהיה לו ישועה, וכך אני מאריך בזה, ואחר כך במשך כל היום כשאני מברך כבר נושעים כי הסכימו כך בשמים.

וכן מספרים על הרב הקדוש רבי אהרן מבעלזא זי"ע כשהיה

קם משנתו כבר ברוך את כלל ישראל ובקש עבורם, והאריך בתפלה על עם ישראל, וכן כשהלך לישן בקש והתחנן על עם ישראל שינצלו מכל רע. כשקם היה מאריך בקר טוב אנשי ירושלים, בקר טוב אנשי ארץ ישראל, בקר טוב לכל יהודי הנמצא בכל העולם, וכך חזר על עבודתו בקדש שבקש על כלם, וכן כשהלך לישן אמר ערב טוב לאנשי ירושלים, ערב טוב לאנשי ארץ ישראל וכו', וכו', והאריך בתפלה ותחנונים עליהם.

רואים מכל זה שצדיקים מרבים בתפלה על כלל ישראל, ובדאי סוף כל סוף תפלתם תתקבל בשמים, ויתברכו אלו שהזכירו עצמם לפניהם.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך וימלא משאלות לבך לטובה, ותבשרי לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתלח.

בתקופה האחרונה יש לי הרבה בלבולי אמונה. איך מתמודדים עם המלחמה הפנימית הזאת?

שאלה:

מאת עמרם: בתקופה האחרונה יש לי הרבה בלבולי אמונה ואני מרגיש שהיצר הרע מסית ומדיח אותי לכפר בכל יסודות האמונה חס וחלילה. אני נלחם עם המחשבות האלו, אבל הן חוזרות שוב ושוב. איך מתמודדים עם המלחמה הפנימית הזאת?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים כ"ח אב ה'תשע"ד

שלום וברכה אל עמכם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל"א) אשר ברית ואמונה תלויים זה בזה, כמו שכתוב (תהלים פט, כט) "ובריתי נאמנת לו", נמצא כשאחד פוגם בבריתו, ובפרט בהוצאת זרע לבטלה, על ידי זה שורה בו רוח הטמאה ועולים לו קשיות וספקות עליו יתברך, וכפי רבוי עוונותיו כמו כן הוא שקוע בכפירות ואפיקורסות, כי נכבה ממנו אור האמונה הקדושה, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן כ"ב) הפשע של אדם מכניס כפירה באדם, ולכן לא בחנם שצעק רבנו ז"ל כל כך על אמונה פשוטה בו יתברך, ואמר (שיחות ה"ו, סימן ל"ג) אצל העולם האמונה הוא דבר קטן אבל אצלי האמונה הוא דבר גדול, ועקר האמונה כמו שהנשים הכשרות מאמינות, וכן הילדים מאמינים, הינו בלי שום חכמות והשכלות כלל.

אבל צריך שתדע שמי שפגם בבריתו קשה לו להשיג את אמתת מציאותו יתברך, כי המחזין שלו התקלקלו לגמרי, כי כפי שפוגם בברית כמו כן נפגם מחו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ו) סילוקא דיסודא עד אבא ואמא; הינו היסוד עולה עד המחזין, ולכן כל מי שבאים עליו ספקות באמונה, ספקות במציאות אמתתו יתברך, עליו לידע שנמצא במדור הקלפות, וזה הסימן שפגם בבריתו רחמנא ליצלק.

והתקון לזה אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מ"ד) האמונה תולה בפה של אדם כמו שכתוב (תהלים פט) "אודיע אמונתך בפיי", שצריכים לדבר הרבה מאמונה, כי הדבור יש לו כח גדול, כמו שכתוב (תהלים קטז, י) "האמנתי כי אדבר", והאמונה תלויה רק כפי

הדבור שלו - אם אדם תמיד מדבר מאמונה על ידי זה נמשכת עליו האמונה.

ולכן אשרי האדם שזוכה לדבר לעצמו דבורי אמונה, וכן מדבר עם אחרים תמיד דבורי אמונה, וכל השיחות שלו אפלו בהבלי העולם תמיד הוא משלב בהם אמונה בו יתברך, שבזה הוא עוזר לעצמו ועוזר לאחרים, ולכן כל מי שתמיד מדבר דבורי אמונה זוכה שנזדכך מחו ודעתו וזוכה שנמחלים כל עוונותיו, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן ל"ג) על ידי אמונה יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותיה.

ומה טוב ומה נעים לומר בכל יום את הי"ג עקרים של הרמב"ם:

א. אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו הוא בורא ומנהיג לכל הברואים, והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים:

ב. אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו הוא יחיד ואין יחידות כמוהו בשום פנים, והוא לבדו אלהינו, הנה הנה ויהיה:

ג. אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו אינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף, ואין לו שום דמיון כלל:

ד. אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו הוא ראשון והוא אחרון:

ה. אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו לו לבדו ראוי להתפלל, ואין לזולתו ראוי להתפלל:

ו. אני מאמין באמונה שלמה שכל דברי נביאים אמת:

ז. אני מאמין באמונה שלמה שנבואת משה רבנו עליו

השלום היתה אמתית, ושהוא היה אב לנביאים, לקודמים לפניו ולבאים אחריו:

ח. אני מאמין באמונה שלמה שכל התורה המצויה עתה בידינו היא הנתונה למשה רבנו עליו השלום:

ט. אני מאמין באמונה שלמה שזאת התורה לא תהא מחלפת ולא תהא תורה אחרת מאת הבורא יתברך שמו:

י. אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו יודע כל מעשה בני אדם וכל מחשבותם, שנאמר "היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם":

יא. אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו גומל טוב לשומרי מצוותיו ומעניש לעוברי מצוותיו:

יב. אני מאמין באמונה שלמה בכיאת המשיח, ואף על פי שיתמהמה עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא:

יג. אני מאמין באמונה שלמה שתהיה תחית המתים בעת שיעלה רצון מאת הבורא יתברך שמו ויתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים:

ואני נוהג תכף ומיד בקומי מהשנה אחר ברכות התורה לומר את הי"ג עקרים, וכן בלילה קדם שאני הולך לישן אחר אמירת קריאת שמע של המטה אני אומר את הי"ג עקרים.

יודוע שהרב הקדוש מצאנו זי"ע בעל "דברי חיים" היה אומר כמה וכמה פעמים ביום את הי"ג עקרים בקול רעש גדול מאד, וכן היה יכול לומר המון פעמים ביום "הייליגער באשפער איך בין גרייט אויס צו גיין פאר דיר" [בורא כל העולמים אני מוכן למסר את נפשי בשבילך].

וכן כל הצדיקים האמתיים צעקו על אמונה, ואמר רבנו ז"ל

(שיחות הר"ן, סימן ל"ה, וכן סימן ר"כ) שְקֵדָם בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ יְהִיֶּה הַנְּסִיּוֹן הַכִּי גָדוֹל לְהַשִּׁיג אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּו יִתְבָּרֵךְ, וְהַזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, וּבִפְרוּשׁ אָמַר שְׁפָל הָעוֹלָם כְּלוּ יִתְמַלֵּא בְּכַפִּירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת וְיִתְלוּצְצוּ מִכָּל דְּבַר שְׁבִקְדָשָׁה, וְכָל זֶה בָּא מֵרְבוּי נְאוּף שֶׁנִּתְרַבֶּה בְּעוֹלָם, עַד שֶׁמְמַלְאִים עֲצָמָם בְּרֵאוֹת אֲסוּרוֹת, שְׁקוּץ תְּעוּב עִירִם וְזוֹהָם, שֶׁזֶה מַחְמֵם אֶת הַגּוּף וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה בָּא לִידֵי הַחֲטָא הַחֲמוּר הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁמְטַמְטֵם אֶת הַדַּעַת וּמַעְקֵם אֶת הַלֵּב בְּקִשּׁוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִזֶּה סוֹבֵל הָאָדָם מַה שֶּׁסּוֹבֵל, כִּי (מְשַׁלִּי כח) "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרִכּוֹת"; מִי שֶׁחֲזַק בְּאֲמוּנָה בּו יִתְבָּרֵךְ נִשְׁפָּעוֹת עָלָיו כָּל הַבְּרִכּוֹת, כִּי עַל יְדֵי אֲמוּנָה הוּא חֵי חַיִּים טוֹבִים וְנִעְיָמִים וּמְאַשְׁרִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ד' תתלט.

**כְּשֶׁלֹּא מִתְעַנְיָנִים בִּי אֲנִי נִפְגַּעַת מְאֹד וְנוֹפֶלֶת לְמַעְרַבְלַת
שֶׁל טִינָה וְכַעְסִים. אֵיךְ מִשְׁתַּחֲרָרִים מִזֶּה?**

שְׁאַלָה:

מֵאֵת וְרַד: אוֹלַי זֶה מְבִישׁ לְהַגִּיד אֶת זֶה אֲבָל אֶהְיֶה כֹּנֵה עִם עֲצָמֵי וְעִם הַצְּדִיקִי: אֲנִי אֲשֶׁה שְׁזָקוּקָה לְהַמּוֹן תְּשׁוּמַת לֵב וַיַּחֲס - מִבְּעָלִי, מִהַהוֹרִים שְׁלִי, מִהַשְּׂכָנוֹת בְּבִנְיָן וּמִהַשְּׁתַּפּוֹת לְעִבּוּדָה. לֹא שֶׁחָסַר לִי מִשְׁהוּ, אֲבָל כְּשֶׁלֹּא מְאִירִים לִי פְּנִיִם וּמִתְעַנְיָנִים בִּי אֲנִי נִפְגַּעַת מְאֹד וּמִתְחַלֶּה לִפְּלַ לְמַעְרַבְלַת שֶׁל טִינָה וְכַעְסִים.

אֲנִי בְּטוֹחָה שְׁלֶרֶב זֶה לֹא מִצְדָּקָה, כִּי הָאֲנָשִׁים שֶׁסְּבִיבִי לֹא עוֹשִׂים אֶת זֶה בְּכֹנֵה אֶלֶּא בְּטִבְעִיּוֹת, אֲבָל עָלֵי זֶה מְאֹד מִשְׁפִּיעַ. לְהַסְבִּיר אֶת זֶה לְאֲנָשִׁים שֶׁסְּבִיבִי זֶה לֹא שֵׁי, אֲזַמַּה שֶׁנִּשְׁאָר הוּא רַק לְעַבֵּד עַל עֲצָמֵי. אֵיךְ עוֹשִׂים אֶת זֶה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים כ"ח אב ה'תשע"ד

שלום רב אל ורד תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להרגיל עצמו רק לתת מעצמו ואף פעם לא לקבל מהזולת, ואז יהיה הכי מאשר בחייו, שזה מה שאמר התנא הקדוש (אבות, פרק ד') איזה עשיר? השמח בחלקו; כשאדם צריך את תשומת הלב מאחרים בזה הוא מראה שעדין הוא הכי עני, כי הרגע שאדם נצרך אל הבריות אז נשתנה אצלו האמת לגמרי, כמו שפרש רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ו) את מאמרם ז"ל (ביצה לב): כיון שנצרך לבריות פניו משתנים לכמה גוונים וכו', וכן (שם) כיון שנצרך לבריות עולם חשוף בעדו; כי הרגע שאדם צריך משהו מהזולת זה מראה אי שלמות בנפשו, ואדם כזה שצריך תמיד תשומת לב זו פשוט מחלה גדולה מאד, כי הוא תמיד מצפה לשלחן אחרים, הינו שיפארו וירוממו אותו, וכשאינו מקבל את זה אזי הוא ממש נחלה וצר ומר לו בחיים, ודבר זה הוא אחד ממחלות העצבים שצריך תמיד תשומת לב מהזולת.

ולכן העצה היעוצה לצאת מזה, הוא רק על ידי שירגיל עצמו תמיד לתת לזולת תשומת לב, תמיד יפאר את הזולת, ועל ידי זה הוא קונה לעצמו אוהבים רבים, ובזה שנותן תשומת לב לכל אחד ואחד, על ידי זה הוא מקבל את זה בחזרה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתמ.

**יש לנו בבית בן חולה, חיינו קשים מנשא,
ונשמח מאד לדברי נחמה וחזק**

שאלה:

מאת משה: לכבוד מאור הגולה מוהרא"ש שליט"א.
יש לנו בן מבגר חולה, וכבר חמשים שנה אני ואשתי סובלים
בשקט. חיינו קשים מנשא, גם ככה, אף לאחרונה המצב
החמיר עוד יותר ואנחנו כמעט ויוצאים מדעתנו. נשמח מאד
לקבל דברי נחמה וחזק למצבנו.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים כ"ח אב ה'תשע"ד
שלום וברכה אל משה נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך לדעת שכל מה שקורה עמו זה הכל בהשגחה נורא
ונפלאה ממנו יתברך - כל צער, כל עגמת נפש וכל בזיון שאדם
רק סובל זה בחשבון צדק ממנו יתברך, או כדי לתקן מהגלגולים
הקודמים או כדי למרק את חטאיו המרבים, ולכן צריך האדם לקבל
עליו כל מה שהקדוש-ברוך-הוא עושה עמו לטובה, ויהיה רגיל לומר
(ברכות סב.) כל דעביד רחמנא לטב עביד, אף שאי אפשר להבין את
זה בשכל אנושי, כי סוף כל סוף הרי אני סובל את מרירות הגיהנום
בביתי, עם כל זאת צריכים לדעת שלא יודעים כלל למה נגזרה עליו
הגזרה המרה הזאת, ועליו לקבלה באהבה גדולה.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד') כשאדם יודע שכל
מארעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כי על
העולם הבא נאמר (ישעיהו סד, א) "עין לא ראתה אלקים וזולתך יעשה

למחכה לו", ולכן אשרי האדם שלוקח את החיים בקלות, כי ימי שנותינו הכל וכו', פורחים כצל עובר, כמו שכתוב (תהלים ז) "ימי שנותינו בהם שבועים שנה", ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ס"א) אשר השבועים שנה פורחים ועוברים לו לאדם כמו רבע שעה, ועכשו בשביל רבע שעה פדאי לאבד את העולם הזה והעולם הבא גם יחד? כי הרי כשאדם מהרהר אחר דרכי המקום ברוך הוא זה פגם האמונה הקדושה, שעל ידי זה עוקר עצמו משרשו העליון.

ולכן מה טוב ומה נעים בעת שסובל איזו צרה להרגיל עצמו לומר "ראה בעניי ושא לכל חטאותי", ועל ידי זה ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל ויזכה לתקן מה שעליו לתקן בכל הגלגולים שלו.

אסור לחקר אחרי דרכי המקום ברוך הוא, וצריך להיות רגיל לומר "צדיק הוי"ה בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו", ולבקש רחמים שיוכל לעבר על הכל, ויהיו לו כחות הנפש לסבל מה שסובל וכו', בודאי טוב יותר להתפלל על צרותיו שימתקו ממנו כל הדינים ותבטל הצרה הזאת לגמרי, אבל אם לא נענה - סימן שיש לו מה לתקן, והצרה הזו באה עליו כדי לתקן מה שעליו לתקן, ואין עצה אחרת רק לשתק ולסבל.

הקדוש-ברוך-הוא ימתיק ממך כל הדינים וימשיך עליו ישועות ונחמות והרחבת הדעת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ד' תתמא.

**למרות שהתחזקתי אני עדין נופל ונכשל מדי פעם
בעיני קדושה. תראה לי בבקשה את הדרך לצאת מזה!**

שאלה:

מצאת נעים: לכבוד הרב שלום.

אני בחור בן ארבע עשרה, חוזר בתשובה. הורי מסרתיים ואני התחזקתי יותר, אף לפעמים אני חוזר לעבר ונופל לשיחות עם בנות באינטרנט וגם רואה סרטים לא צנועים שגורמים לי לפגם בברית.

אני מאד מאכזב מעצמי וקשה לי מאד לצאת מזה. תראה לי בבקשה את הדרך! תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים א' דראש חדש אלול ה'תשע"ד

שלום וברכה אל נעים נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה כותב שאתה מאכזב מעצמך וקשה לך מאד לצאת מזה וכו' וכו', אתה צריך לדעת שהבחירה בידי האדם, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ק"י) לאחד ששאל אותו כיצד הוא הבחירה, השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה עושה, ואם אינו רוצה אינו עושה וכו' [ונכתב מוהר"ן] וז"ל: ודבר זה הוא נצרך מאד לדעת, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מרגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד, על כן נדמה להם שאין להם בחירה, חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם. אבל באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו שהוא רוצה עושה].

ולכן אתה צריך לדעת - אתה בחור צעיר, תחליט בעצמך פעם

ולתמיד שאֲתָהּ מְפַסֵּק לְהַתְּעַסֵּק עִם אֵינְטֵרְנֵט וְכוּ' וּבִסְרֵטִים מְלַכְלָכִים וְכוּ' וּבִפְיִסְבּוּק וְכוּ', כִּי כָּל זֶה אָבִי אֲבוֹת הַטְּמָאָה, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדָרִין מֵה). אֵינְ יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֲלָא בְּמִי שְׁעֵינִי רֹאוֹת; וְאָמַר הַחֶכֶם "אֵינְ חוֹצֵץ בְּפָנַי הַתְּאֹהָה כְּעֵצִימַת הָעֵינַיִם", וְאָמַר "אֵינְ לָךְ אֲבָר בְּאֲבְרֵי הָאָדָם שְׁיִגְרָם לוֹ מְכָשׁוּל כְּמוֹ הָעֵינַיִם", וּכְתִיב (בַּמִּדְבָּר טו, לט) "וְלֹא תִתּוֹרֵוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֶם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם", וּפְרַשׁ רַש"י: לֵב וְהָעֵינַיִם הֵם מְרַגְלִים לְהַגּוֹף, וּמְסַרְסְרִים לוֹ אֶת הָעֵבְרוֹת, וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּנְחֻמָּא שְׁלַח) הָעֵינְ רֹאָה וְהַלֵּב חוֹמֵד וְהַגּוֹף עוֹשֶׂה אֶת הָעֵבְרוֹת.

הָרִי שְׁלָךְ לְפָנֶיךָ חֲמֵרַת הָעוֹוֹן שֶׁל הַסְּתַכְלוּיּוֹת בְּנָשִׁים, וּבְכַאֲמַת מִי שְׁרָגִיל לְהַסְּתַכֵּל בְּנָשִׁים, סִימֵן שֵׁשׁ לוֹ בְּעֵינָה נְפִשִׁית, כִּי כָּךְ כְּתוּב (דְּבָרִים כח, לד) "וְהָיִיתׁ מְשַׁגֵּעַ מִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה", כִּי מִי שֶׁלֹּא שׁוֹמֵר עַל הָעֵינַיִם שְׁלוֹ נַעֲשֶׂה מְשַׁגֵּעַ מִמֶּשׁ פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוהר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן ל"ו) שֶׁרֵב הַמְּשַׁגְּעִים מִשְׁתַּגְּעִים רַק מִחֲמַת תְּאוֹת נְאוּף.

וְלִכֵּן אֲתָהּ מְכָרַח לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בִּידֶיךָ וְלִהְפֹּסֵק לְהַסְּתַכֵּל עַל נָשִׁים, כִּי זֶה פְּשׁוּט שְׁגָעוֹן שְׁנֹדֵבֵךְ בְּאָדָם וְכוּ', וַיֵּשׁ אַנְשִׁים שְׁכָל כָּךְ נִטְרָפָה דַּעְתָּם בַּחֲטָא הַזֶּה וְכוּ' עַד שְׁחֹשְׁבִים שְׂאָף פַּעַם לֹא יוֹכְלוּ לְצַאת מֵהַרְגֵל הָרַע הַזֶּה וְכוּ', כִּי בְּכַאֲמַת זֶה שְׁגָעוֹן וְטְרוּף הִדְעַת וּמַחְלָה וְכוּ' לְהַסְּתַכֵּל עַל כָּל אִשָּׁה שְׁעוֹבֶרֶת בְּרַחוּב, וְלִכֵּן אִם אֲתָהּ רוֹצֶה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, עֲלֶיךָ לְדַעַת מַה שְּׁמוּבָא מִצְדִּיקִים עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית לח, כא) "אִיָּהּ הַקְּדוּשָׁה הוּא כְּעֵינַיִם"; אִיפֹה אֲתָהּ מוֹצֵא קְדוּשָׁה בְּאָדָם? הוּא כְּעֵינַיִם - אִם אָדָם שׁוֹמֵר עַל עֵינָיו בִּידוּעַ שֶׁהוּא אִישׁ צְדִיק וְקְדוֹשׁ, וְלִהְפֹּךְ - אִם אָדָם יֵשׁ לוֹ עֵינַיִם מְלַכְלָכוֹת שְׁצָרֶיךָ לְהַסְּתַכֵּל עַל כָּל אִשָּׁה וְכוּ' וְעַל כָּל דְּבָר שְׁמַבִּיא לְיַדִּי הַרְהוּר סִימֵן שֶׁהוּא מְזֵהֵם וּפְגוּם מְאֹד. וְלִכֵּן תִּרְאֶה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְלִקְבֵל עַל עֲצָמְךָ לְהַפְּסִיק לְהַסְּתַכֵּל עַל נָשִׁים, שְׁזֵה פְּשׁוּט שְׁגָעוֹן שְׁמַבִּיא אֶת הָאָדָם לְהַתְּחַמֵּם וְלִהְיוֹצֵא זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁזֵה עוֹוֹן חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, כְּמֵאמָרֵם

ז"ל (נדה י"ג). אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: כָּל הַמוֹצֵיאַ שְׁכֶבֶת זֶרַע לְבִטּוּלָה חֵיֵב מִיָּתֵהּ; וְאָמְרוּ (שם) רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי אָמִי אָמְרִי: כָּאֵלוּ שׁוֹפֵךְ דָּמִים, שְׂנֵאמֵר (ישעיה נה) "הַנְּחָמִים בְּאֵלִים תַּחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן שֹׁחֲטֵי הַיְלָדִים בְּנִחְלָיִם תַּחַת סַעֲפֵי הַסְּלָעִים" - אַל תִּקְרִי שׁוֹחֲטֵי אֶלָּא סוֹחֲטֵי; כִּי מְכַל טָפָה וְטָפָה יָכוֹל לְהוֹלֵד וְלֵד, וּכְשִׁסּוֹחֲטַת אֶת זֶרְעוֹ לְבִטּוּלָה הוּא שׁוֹחֲט אֶת יְלָדָיו, וְהַעוּזָן הַזֶּה מְטַמֵּט אֶת הַמַּחַ וְהַדַּעַת, וּמְכַנִּס אֶת הָאָדָם בַּחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וּבִיְאֹשׁ גְּדוּל כָּאֵלוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹנֵא אוֹתוֹ, וְלֹא צָרִיךְ אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ'.

וְזָכַר גַּם זָכַר מֵה שְׁמוּבָא (שְׁלַחַן עָרוּף, אַרְח חַיִּים, סִימָן ר"מ, סְעִיף י"ד) שְׁכֶבֶת הַזֶּרַע הוּא כַח הַגּוֹף וּמְאוּר הַעֵינַיִם, וְכָל זְמַן שֶׁתִּצָּא בְיוֹתֵר הַגּוֹף כָּלָה וְחַיָּיו אוֹכְדִים, וְכָל הַשְּׁטוּף בְּבַעֲיָלָה זְקֵנָה קוֹפֶצֶת עָלָיו וְכַחוֹ תִשָּׁשׁ וְעֵינָיו כֶּהוֹת וְרִיחַ רַע נוֹדֵף מִפִּיו וְשֹׁעַר רֵאשׁוֹ וְגִבּוֹת עֵינָיו וְרִיסֵי עֵינָיו נוֹשְׂרִים, וְשֹׁעַר זְקֵנוֹ וְשֹׁחֲטוֹ וְשֹׁעַר רִגְלָיו רַבָּה וְשִׁנָּיו נוֹשְׂרוֹת וְהַרְבֵּה כְּאֲבִים חוּץ מֵאֵלוּ בָּאִים עָלָיו. אָמְרוּ חַכְמֵי הָרוֹפְאִים: אַחַד מֵאֵלֶּף מֵת מִשָּׂאֵר חֲלָאִים וְהָאֵלֶּף מֵרַב תִּשְׁמִישׁ, לְפִיכֶךָ צָרִיךְ אָדָם לִיזְהַר; הֵרִי שֶׁלֶךְ לְפָנֶיךָ מֵה זֶה גּוֹרֵם גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְלִכְּנֵן אֶתְּהָ בַּחוּר צָעִיר מְאֹד, רֵאָה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, כִּי אַחֲרַת אֶתְּהָ מְאֻמְלָל אֶת עֲצָמְךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת שֶׁתִּהְיֶה חוֹלָה לְגַמְרִי, וּבְרוּחָנִיּוֹת זֶה מַעֲקָם אֶת הַלֵּב בְּעַקְמוּמִיּוֹת וּמְמַלֵּא אוֹתוֹ בְּקִשּׁוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִסְבֵּב אֶת דַּעְתּוֹ וּמַחוֹ עַד שֶׁהוּא מִשְׁתַּגַּע לְגַמְרִי, הֵרִי שֶׁלֶךְ לְפָנֶיךָ שְׂצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד מְזָה.

רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ק"ב) אִם אֶתְּהָ מְאֻמֵּין שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל תְּאֻמֵּין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן, וְלִכְּנֵן תִּרְאֶה לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי יִקְבֵּל אוֹתָךְ.

הַמְּאַחֵל לְךָ חֲדָשׁ מְבָרֵךְ...

ד' תתמב.

**האם אפשר לנסע לקבר אהרן הכהן הנמצא בירדן
או שלא כדאי מחמת הסכנה?**

שאלה:

מאת אסף: לכבוד כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, שלום רב!
מדי פעם יוצאת קבוצה מארגנת לתפלה בציון אהרן הכהן שנמצא בירדן. האם אפשר לנסע לשם או שלא כדאי מחמת הסכנה? והאם אכן זה המקום המדויק בו קבור אהרן הכהן? בתודה, אסף.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר שופטים א' דראש חדש אלול ה'תשע"ד
שלום וברכה אל אסף גרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

בשנים האחרונות לא נוסעים אל ציון אהרן הכהן שהוא בהר החר שבארץ ירדן, כי פשוט זה מסכן, כי הישמעאלים הם פראי אדם, ואדם צריך לדעת שהוא לוקח סכון בחייו אם הוא נוסע לשם, ובפרט עכשו כשהישמעאלים לגמרי פראיים וכו', אזי לא כדאי לנסע לשם אפלו עם שמירה וכו', כי גם השמירה צריכה שמירה וכו'.

זה בטוח שבהר החר נטמן אהרן הכהן כמו שכתוב בתורה (במדבר לג, לח) "ויעל אהרן הכהן אל הר החר על פי הוי"ה וימת שם", והם קוראים את זה ג'בל הרון והוא הר בדרום מערב ירדן הסמוך לעיר ולאתר הקדום שנקרא פטרה. החר מתנשא לגבה של 1,350 מטרים מעל פני הים ופסגתו מהוה תצפית מצוינת על סביבתו. בשל מקומו וגבהו הלא נוחים של החר לא קימת אליו גישה בכלי רכב, וזו מתבצעת באמצעות חמורים היוצאים מאתר הסלע האדם (פטרה)

בשכל כוון אורף כשעתים וחצי. בחלקו העליון של ההר הסמוך לקבר עולים ברגל במאות מדרגות החצובות בסלע עד ההגעה אל אתר הקבר עצמו. ואתה צריך לדעת שמקום קדוש כזה שעם ישראל הולכים שמה זה סימן שזה מקבל אצל עם ישראל, ולהבדיל, גם בין הישמעאלים מקבל שזה הר ההר מקום קבורתו של אהרן הכהן.

גם לי היה חשק גדול להיות שמה, אבל היות שזה מקום מסכן מפראי אדם וכו', אזי לא כדאי למסר את נפשו על דבר זה.

חכמינו הקדושים אמרו (אבות פרק א') הוי מתלמידיי של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה; הרי שלך לפניך - אם אדם הוא אוהב שלום ורודף את השלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה - הוא נקרא תלמידו של אהרן, אפלו שהוא היה לפני כשלישת אלפים וחמש מאות שנה קדם, ולכן העקר ללכת במדותיו שמסר את נפשו על שלום, ולהשתדל שיהיה שלום בין איש לאשתו ובין איש לרעהו וכו', ועל כן בזה שהולכים במדותיו זה ממש כאלו נמצא אצלו, ואם כן למה לסכן את עצמו ולילך במקום סכנה? ופלא גדול שמוכא (ילקוט מסעי רמז תשפ"ו) נתעלמה מערה של אהרן ולא נודעה, עין שם. עם כל זאת המקום הזה מקבל בכל הדורות ששם הוא הר ההר שבו נקבר אהרן הכהן.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תתמג.

האם פרוש רש"י נכתב על פי רוח הקדוש?

שאלה:

מאת נחמן: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, שלום רב!

האם פרוש רש"י נכתב על פי רוח הקדוש?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים א' דְּרָאשׁ חֲדָשׁ אֱלוּל ה'תשע"ד

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נַחֲמָן נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד מְאֹד בְּפְרוּשׁ רִש"י הַקְּדוֹשׁ, וְאָמַר לְאַחַד שְׁהִפְלִיג וְשִׁבַּח אֶת פְּרוּשׁ רִש"י וְשָׂאִין לְלַמֵּד חֲדוּשִׁים אַחֲרָיִם, אָמַר עַל זֶה רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחֹת הַר"ן, סִימָן רכ"ג) זֶה אֵינְךָ יוֹדֵעַ, שְׂרִש"י ז"ל הוּא כְּמוֹ אַחִיךָ שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי כָּל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן וְכָל יִשְׂרָאֵל כָּלָם לומְדִים אֶת הַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וְשֶׁבְּעַל פֶּה עִם פְּרוּשׁ רִש"י. וּמִזֶּה מוֹבֵן עֲצָם גְּדֻלַּת רִש"י ז"ל, וְיֹדוּעַ מֵה שֶׁכְּתוּבוֹ הַקְּדֻמוֹנִים מְלִיצָה "שְׁעַל כָּל טַפּת דִּיו שֶׁל רִש"י הַקְּדוֹשׁ יֵשֵׁב שְׁבַעַת נְקִיִּים", וְהַיּוֹם יֵשׁ כְּמֵה מְאוֹת פְּרוּשִׁים רַק עַל פְּרוּשׁ רִש"י לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל אֶת דְּבָרֵי רִש"י הַקְּדוֹשׁ שֶׁנֶּאֱמָרוּ עַל פִּי רוּחַ הַקְּדוֹשׁ הַכִּי גְבוּהָה שָׂרַק יְכוּלָה לְהֵיוֹת, וְאֶפְלוֹ אוֹת אַחַד שֶׁכְּתַב אֵינָה מִיִּתְרַת, וּמִתִּיגְעִים בִּיגִיעָה עֲצוּמָה לְהַבִּין אֶת דְּבָרֵי רִש"י הַקְּדוֹשׁ. וְאַתָּה שׁוֹאֵל אִם הַפְּרוּשׁ שֶׁל רִש"י נֶאֱמַר בְּרוּחַ הַקְּדוֹשׁ?

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנֹזֶכֶה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִש"י שְׁזֶה מְאֹד מְסֻגָּל לִירֵאת שָׁמַיִם, כִּי בְּאֵמַת אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֻלַּת הַזְּכוּת שֶׁל אָדָם שְׁזֹזֶכֶה לְסִיִּם בְּכָל שְׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְּרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רִש"י, שְׁזוֹ סֻגְלָה לִירֵאת שָׁמַיִם, וְיֹדוּעַ שֶׁהֵרַב הַקְּדוֹשׁ מְסַטְמָאֵר זי"ע בַּעַל "דְּבָרֵי יוֹאֵל" וְאַחִיו הֵרַב הַקְּדוֹשׁ מְסִיגְעַט זי"ע בַּעַל "עֲצֵי חַיִּים" שֶׁלְחַם אֲבִיהֶם הַקְּדוֹשׁ בַּעַל "קְדֻשַׁת יוֹם טוֹב" בְּהַיּוֹתֵם קְטַנִּים אֶל הֵרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מְרֻדְכִי מְנַאֲדְבוּרְנָא זי"ע שֶׁיְבָרְכֶם. וְכֵן עָשָׂה הַצְּדִיק וּבִרְךָ אוֹתָם, וְהִזְהִירָם וְאָמַר לָהֶם: יְלָדִים, תִּרְאוּ לְפִטְסֵם אֶת עֲצָמְכֶם הִרְבָּה עִם חֲמֵשׁ וְרִש"י, כִּי הַכְּרַתִּי הִרְבָּה גְּדוּלִים שֶׁלֹּא יִדְעוּ אִיפֹה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גַר מִפְּנֵי שֶׁלֹּא לְמַדּוֹ חֲמֵשׁ וְרִש"י. רוֹאִים מְכַל

זו את המעלה של אדם שזוכה ללמד ולסיים בכל שבוע שנים מקרא
ואחד תרגום עם פרוש רש"י, אשרי לו ואשרי חלקו.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תתמד.

**אני כמעט בן שלושים, רוק, בלי עבודה ומלא חובות,
ולכן אני מיאש לגמרי. עזר לי!**

שאלה:

מאת אברהם: לצדיק שלום רב.

אני לא יודע מה לעשות: אני שבור, מיאש, ומרגיש חסר
אונים, חסר מזל וחסר הצלחה. אני בחור קרוב לגיל שלושים,
רוק, בלי עבודה ומלא חובות. עברתי ילדות ונערות קשה
מאד, וספגתי הרבה מכות והשפלות מצד ההורים שלי. כל
החברים שלי מתחתנים ואני מרגיש לבד ובודד.

עכשו פגשתי רב שאמר לי שבגלל מה שעברתי אני מפחד
להתחתן למרות שאני כן רוצה, ושיקח לי הרבה זמן לתקן
את העבר, ונוסף על כך הוא המליץ לי ללמד בספריכם. אני
יודע שהוא צודק, אף הוא החליש אותי מאד במה שאמר לי.
אני לומד הרבה מאד בספריכם, הייתי באומן כמה פעמים,
אני משתדל ללמד על פי סדר הלמוד של רבינו, לטבל
במקוה ולהתמיד בהתבודדות. כבר שנה וחצי אני בטפול, אף
עדין אני מרגיש שאין לי תקוה. אני רק בוכה, נמצא בצער
גדול, ומלא בעצבות ובדכאון פנימי. אני מרגיש שאני פשוט
אפס וכלומניק, יש לי פחד מאנשים ורגשי נחיתות. אין לי
הצעות לשידוכים, ואם מציעים זה נופל בברורים עלי, ואם אני
כבר נפגש, אף אחת לא רוצה אותי. אני רואה את העתיד שלי
שחור... בבקשה אני צריך את עזרתכם!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים א' דראש חדש אלול ה'תשע"ד

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הצרות שלך זה רק מחמת חסרון השמחה, כי אם היית שש ושמח והיית מכריח את עצמך להיות בשמחה עצומה, אז תכף ומיד היו מתבטלות כל הצרות שלך, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כ"ד) שהשמחה היא רפואה גם בגשמיות ומכל שכן ברוחניות, וצריכים להכריח את עצמו עם כל הכחות להיות בשמחה, ואף שעבר עליך כבר בחיידך מה שעבר וכו', עם כל זאת ההכרח להכריח את עצמך להיות בשמחה, ולשמע קלטות של שמחה שזה יביא אותך לשמחה, ויוציא אותך מהעצבות והמרירות והדפאון שנכנסו בך מחמת רב הצרות שעברת בחיידך.

רבנו ז"ל צעק בקול עמק מאד (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם כלל, אסור להתיאש בשום פנים ואפן, יהיה אידך שיהיה ויהיה מה שיהיה וכו' וכו', ואתה צריך לדעת שכל מי ששובר אותך הוא שליח הסמ"ך-מ"ם, כי הקדוש-ברוך-הוא הוא אב הרחמן ומרחם על בריותיו, ולכן ראה להתחזק ביתר שאת וביתר עז, ועקר ההתחזקות שתזכר טוב שהקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, כמו שכתוב (תהלים יח) "ארחמך הוי"ה חזקי"; דוד המלך מתפאר, בזה שאני יודע רבוננו של עולם שאתה אב הרחמן - זו ההתחזקות שלי, ולכן אני מאד מבקש אותך שתראה לחזק את עצמך בכל מיני התחזקות שבבעולם, ואל תתן שהסמ"ך-מ"ם ושלוחיו ישברו אותך, ואפלו שעשית כבר מה שעשית, עדין יכולים לתקן את הכל, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן; אך עליך לדעת - מה עושה הסמ"ך-מ"ם כשאדם נכשל במה שנכשל וכו'? אזי הוא שובר אותו לגמרי, ומראה לו שאין לו כבר שום תקנה ותוחלת וכו'.

ובבאמת כבר כתב מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות פסח הלכה ט', אות כ"א) כמו שהאדם צריך לעמד בנסיון לבלי לילך אחר תאוותיו בהתר או באסור חס ושלום, כמו כן צריך להתחזק לעמד בנסיון אם כבר נקשל חס ושלום ועבר עליו מה שעבר וכו' וכו', לבל יפל על ידי זה לגמרי חס ושלום. כי מה שנמצאים הרבה בני אדם, שנופלים בדעתם ואומרים, שאי אפשר להם לילך בדרך הישר עוד, זהו רק מחמת תאוותם ויצרם הרע שמבקשים תואנה ועלילה לפרש מאחרי המקום חס ושלום, כדי שיוכלו לילך אחרי תאוותיהם הרעות חס ושלום, כי התואנות והעלילות שהפעל דבר מוצא לכל אדם רבו מספר, ולכל אחד מוצא עלילות מיוחדות, רבם על ידי חסרון פרנסה ומניעות המונעים וכו', אך אף על פי כן כל אחד מישראל נפשו מרה לו מאד על זה, כי יודע שיצטרך ליתן דין וחשבון, ועל כן מתגבר בו הטוב בכל פעם ומתעורר לשוב להשם יתברך, אך בשום דבר אינו מוצא לעצמו עלילה ופטור כל כך כמו על ידי התחבולה של הבעל דבר שמפילו בדעתו בכל פעם ומראה לו כאלו אפס תקוה חס ושלום, כי רואה בעיניו שכבר חתר כמה פעמים לשוב להשם יתברך ונפל אחר כך, כל אחד כפי מה שנפל, וכן היה כמה פעמים בלי מספר, ועל כן הוא פטור כבר בעיני עצמו מלחתר עוד חתירות לשוב להשם יתברך, אבל באמת כל הרעיונים והמחשבות של נפילות כאלו הם רק מעשה בעל דבר, שמוצא לו עלילה לפרש מאחרי המקום ברוך הוא, כי באמת אין שום יאוש בעולם כלל, וכל אדם צריך שיעבר עליו הרבה קדם שזוכה להכנס אל הקדשה.

ומי לנו גדול מאדם הראשון, שפרש מאשתו ושכ בתשובה שלמה מאה ושלושים שנה, ודיקא בכל אלו המאה ושלושים שנה באו רוחות וחקמו אותו וכו' כמו שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית ובה פרשה כ"ה, סימן ו'), ובודאי נחלשה דעתו מאד מזה בכל פעם, ובודאי ארב עליו הבעל דבר ורצה להפילו בדעתו לגמרי בכל פעם, אבל הוא התגבר כנגדו בכל עת, ולא הניח דרכי תשובתו שעסק בהם עד שזכה בסוף המאה ושלושים שנה להוליד את שת, שממנו השתת העולם, ויצאו ממנו האבות ומשה ומשיח. ואדם הראשון

בעצמו הִיָּה גם כֵּן כָּל יָמָיו צָדִיק וְחָסִיד וְנִפְטָר בְּשֵׁם טוֹב, וְאָף עַל פִּי שְׁעֵדִין צָרִיכִין לְתַקֵּן הַפְּגָם שְׁלוֹ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, אָף עַל פִּי כֵּן אִם לֹא הָיָה מִתְגַּבֵּר וּמִתְחַזֵּק בְּעֵצְמוֹ לְתַקֵּן מֵה שֶׁתִּקֵּן, בּוֹדָאי הָיָה קִשָּׁה מְאֹד הַתְּקוּן בִּיּוֹתֵר גַּם לְצַדִּיקִים הַבְּאִים אַחֲרָיו, וְכִמוֹ כֵּן הוּא מִמֶּשׁ בְּכָל אָדָם גַּם עֲכָשׁוּ, כִּי זֶהוּ עֵקֶר הַנִּסְיוֹן שְׁלוֹ, שְׂיִתְחַזֵּק אֶת עֵצְמוֹ בְּכָל הִירִידוֹת שְׁבַעוֹלָם רַחֲמָנָא לִיְצַלֵּן, בְּכָל אֲשֶׁר עָלָיו, וְיִרְגִיל אֶת עֵצְמוֹ בְּכָל יוֹם לְהִתְחַיֵּל מִחֻדָּשׁ, וְיִדְמָה בְּדַעְתּוֹ כְּאִלוֹ נוֹלֵד הַיּוֹם וְכוּ', וְאִז מֵה שְׂיִזְכֶּה לְתַקֵּן בְּעֵצְמוֹ עַל יְדֵי תְשׁוּבָתוֹ הַשְּׁלֵמָה, בּוֹדָאי מֵה טוֹב, וּמֵה שְׁלֹא יִזְכֶּה לְגַמֵּר הַתְּקוּן, יִהְיֶה בְטוֹחַ בְּכַח וּזְכוּת הַצַּדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים, שְׂיִשׁ לָהֶם כַּח לְהַפְךָ הַכֹּל לְטוֹבָה, וּבִלְבָד שְׁלֹא יִתְיַאֵשׁ אֶת עֵצְמוֹ מִלְּצַפּוֹת וּלְקוּוֹת לְהִשָּׁם בְּקוּוֵי אַחַר קוּוֵי וּלְהִרְבּוֹת בְּצַעֲקָה וּבִקְשָׁה וּתְחַנּוּנִים לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי עִם הַשֵּׁם הַחֲסֵד וְהִרְבָּה עִמּוֹ פְדוּת וְכוּ'.

וְלִכֵּן רֵאָה לְחֻזֵּק אֶת עֵצְמָךְ בִּיְתֵר שְׂאֵת וּבִיְתֵר עַז, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֻדָּשָׁה, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל מֵה שְׁהָיָה, אֲלֵא עַל כָּל פְּנִים מֵעַכְשָׁו תִּהְיֶה אִישׁ כָּשֵׁר, וּבְזְכוּת הַרְצוּנוֹת וְהַכְּסוּפִין הַגְּדוּלִים שְׂיִהְיוּ לָךְ לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ תּוֹזְכָה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

אֲשַׁרְיָךְ וְאֲשַׁרְיָךְ חֲלַקְךָ שְׂזַכִּיתָ לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְתִרְאֶה גַּם לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַזֶּה, וְתִדַּע שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲרָן, חֲלַק ב', סִימָן פ"ט) שְׂהַצַּדִּיק הוּא הַשֶּׁדֶךְ הַמְשַׁדֵּךְ כָּל הַשְּׂדוּכִים, וּבּוֹדָאי בְּזְכוּת רַבְּנוּ ז"ל תּוֹזְכָה לְמִצָּא אֶת בֵּת זוּגָה. וְכֵן תִּרְבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִז אֲתָה לֹא צָרִיךְ שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמַח שְׂאֲתָה לּוֹמֵד עַל פִּי סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל שְׂזֶה יוֹצֵא אוֹתָךְ מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַעֲקוּמוּמִיּוֹת שְׂמִסְבָּבִים אוֹתָךְ, וְתּוֹזְכָה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

אִם תִּקְיָם אֶת כָּל זֶה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, אִז תִּרְאֶה שְׂהַכַּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה וְתּוֹזְכָה לְמִצָּא אֶת בֵּת זוּגָה, וְתַחֲזִיחַ חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים מְאֻשְׁרִים, חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים נִצְחִיִּים.

הַמְּאֻחַל לָךְ חֻדָּשׁ מְבָרֵךְ...

ד' תתמה.

למה הכוונה במלים "חלק אלוך ממעל"?
והאם גם לגויים יש נשמה?

שאלה:

- מאת נתנאל:** לכבוד מוהרא"ש שליט"א, שלום.
יש לי מספר שאלות: א. מה היא הבחינה הנקראת ביהודי חלק אלוך ממעל?
ב. האם גם לגויים יש נשמה או שיש להם רק נפש?
ג. כיצד אפשר להדבק בה' יתברך גם כשאדם עובד תשע שעות ביום והוא מאד עייף? תודה, ושבוע טוב ומברך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים א' דראש חדש אלול ה'תשע"ד
שלום וברכה אל נתנאל נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

בר ישראל הוא בן של הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (דברים י"ד) "בנים אתם להוי"ה אלקיכם", וכל יהודי יש בו נפש אלקית, מה שאין כן אמות העולם אין בהם נפש אלקית, אלא נפש הבהמיות, וראוי לנו לשמח כל היום וכל הלילה שזכינו להבראות מזרע ישראל ולא עשנו גוי כגויי הארצות, וצריך שתדע שבזה שאדם שש ושמח רק עם נקדת יהדותו שנברא מזרע ישראל ולא עשני גוי, ונמול לשמונה ימים, בזה בעצמו הוא ממשיך על עצמו את הארת שכינת עזו יתברך, וזוכה שיתגלה אליו הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, כמובא (תקוני זהר הקדמה) על הפסוק (דברים ל, יב) מ'י' י'עלה' ל'נו' ה'שמיה', שהוא ראשי תבות מיל"ה וסופי תבות יהו"ה, הינו ידוע כשבר ישראל הוא נוטר הברית ואינו פוגמה על ידי זה המחשבה שלו נקיה לגמרי, ואינו רואה לפני עיניו תמיד רק את שם הוי"ה ברוך הוא יתברך שמו

בבחינת (תהלים טז, ח) "שויתי הוי"ה לנגדי תמיד", ואינו רואה לפני עיניו רק את אמתת מציאותו יתברך, ובונה עולמות, הינו שם הוי"ה ברוף הוא מצטרף לפני עיני שכלו, בכל מיני צרופים ויחודים, ועולה לשמים ושמי השמים וכו', ובודאי אין לו כבר שום קשיות וספקות עליו יתברך, כי כביכול מרב טהרת מח מחשבתו הוא דבוק בעולמות העליונים, ומיחד יחודים ועולה עליה אחר עליה וכו'.

ואפלו אדם שעוסק כל היום במשא ומתן, אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן נ"ב) מכל הדברים צועק כבוד השם יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואפלו מספורי הגויים צועק גם כן כבוד השם יתברך, כמו שכתוב (תהלים צו, ג) "ספרו בגוים כבודו", שאפלו בספורי הגויים צועק כבוד השם יתברך. כי כבודו יתברך צועק תמיד וקורא ומרמז להאדם שיתקרב אליו יתברך, והוא יתברך יקרב אותו ברחמים באהבה ובחבה גדולה וכו'; עין שם. ולכן העקר רק לשמח ולשמח את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, ותכף ומיד כשיהיה שש ושמח אזי יתגלה לו שתהלה לאל יש לכל בר ישראל מאה מצוות, כמאמרם ז"ל (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ה') תני בשם רבי מאיר: אין לך אחד מישראל שאינו עושה מאה מצוות בכל יום - קורא את שמע ומברך לפניו ולאחריה, ואוכל את פתו ומברך לפניו ולאחריה, ומתפלל שלוש פעמים של שמונה עשרה, וחוזר ועושה שאר מצוות ומברך עליהן. וכן היה רבי מאיר אומר: אין לך אדם בישראל שאין המצוות מקיפות אותו - תפלין בראשו ותפלין בזרועו, ומזוזה בפתחו, מילה בבשרו, ארבע ציציות בטליתו מקיפין אותו. הוא שדוד אמר (תהלים קיט, קסד) "שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך". וכן הוא אומר (תהלים לד, ח) "חנה מלאך הוי"ה סביב ליראיו ויחלצם"; ולכן ראה רק לשמח, ואפלו שאתה עוסק כל היום במשא ומתן ובעבודה קשה וכו', עם כל זאת תתבונן ותראה שיש בך את המאה מצוות האלו, ועל ידי זה תזכה להיות דבוק בו יתברך.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תתמו.

חסידי ברסלב תלו מודעה ענקית המזמינה את כלם לנסע לאומן. האם זה היה רצונו של רבי נחמן?

שאלה:

סאת יואל: לכבוד הרב הצדיק מוהרא"ש שליט"א. אני גר בברוקלין בשכונת ווילאמסבורג, וראיתי שקבוצה מאנשי שלומנו חסידי ברסלב תלו מודעה ענקית עם פרסמת בשפת האידיש על מנת לעורר את אחינו בני ישראל לנסע על ראש השנה לאומן. האם זה היה רצונו של רבי נחמן? דאס איז דעם רבינו'ס זאך? אשמוח אם תגידו את חות דעתכם על זה. תזכו למצוות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שופטים ב' דראש חדש אלול ה'תשע"ד שלום וברכה אל יואל גרו יאיר לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריהם ואשרי חלקם של אלו שמקימים בתמימות ובפשטות את דברי רבנו ז"ל, וכל שיחה ושיחה של רבנו ז"ל זה יקר בעיניהם, ורק זה נקרא חסיד ברסלב שמוסר את נפשו פשוטו כמשמעו לקיים כל שיחה ושיחה של רבנו ז"ל, וידוע מה שרבנו ז"ל אמר לגבי הראש השנה שלו (תני מוהר"ן, סימן ת"ג) הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי מאחר שהמקרים שלי מאמינים לי ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרבים אלי שיהיו כלם על ראש השנה איש לא יעדר, כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה, והזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו יהיה על ראש השנה אצלו לא יחסר איש ומי שזוכה להיות על ראש השנה ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח, י) "אכלו מעדנים ושתו ממתקים.... כי

חדות הוי"ה היא מעזכם" וזה נאמר על ראש השנה; הרי שלך לפניך שרבנו ז"ל הזהירנו לעשות כרוז ולגלות ולפרסם לכל עם ישראל שיבואו אליו על ראש השנה, ואמר (חיי מוהר"ן, סימן ת"ה) הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה, לא מבעיא אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם פלו תלוי בראש השנה שלי; ולכן אשריהם ואשרי חלקם של אלו שמגלים ומפרסמים בכל הרחובות והשוקים את הכרוז הזה.

ובאמת ראוי לכל אחד הנקרא על שם רבנו ז"ל לקיים בתמימות ובפשיטות כל שיחה ושיחה ששח עמנו רבנו ז"ל, ובפרוש אמר (חיי מוהר"ן, סימן שנ"ח) שבכל שיחה ושיחה שהיה משיח ומדבר עמנו יכולים להיות על ידה איש כשר, ואפלו צדיק גמור כל מי חיו כמו שאני רוצה (אזוי וויא איך מיין איין גוטער יהוד) אם ירצה לילך עמה לקיים כפי שיחתו הקדושה, [וכתב על זה מוהרנ"ת ז"ל (שם) וגם אפלו עכשו כשלומדין דבריו הקדושים יש להם גם כן כח גדול לעזור להשם יתברך לזכות לדרכי השם באמת, למי שישים לבו היטב לדבריו ולשיחותיו הקדושים הנאמרים בספריו הקדושים, כי כל שיחה שלו היא התעוררות נפלא ונורא מאד ודרך ישרה ונכונה מאד לעבודת השם יתברך לכל אחד לפי מדרגתו יהיה באיזה מדרגה שיהיה. אפלו מי שהוא במדרגה עליונה מאד יכול לקבל דרך ישרה ועצות נפלאות מכל שיחה ושיחה שלו. וכן להפך מי שהוא בתכלית מדרגה התחתונה חס ושלום באיזה מקום שרק לא יהיה, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נכונות מכל שיחה ושיחה שלו למלט נפשו מני שחת, ולשוב אל השם יתברך באמת אם ישים לבו לדבריו היטב, ויקים אותם באמת ובתמימות בלי שום חכמות, אשרי מי שיאחז בהם], ולכן מי יתן שכל אלו שמכריזים בריש גלי על גדל הענין לבוא אצל ציון רבנו ז"ל, שגם יראו לפרסם לעצמם את הענין של סדר דרך הלמוד שצוה אותנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן ע"ו) לעשות

לְעַצְמוֹ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה בְּגִמְרָא בְּמִדְרָשׁ בְּהִלְכָה
וּבְאַגְדָּה וְכוּ', שְׁאִין לְמַעְלָה מִזֶּה.

עֲכָשׁוּ בִימֵי אֱלוֹל הַקְדוּשִׁים צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל
בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן אֶת הַשְּׁלוֹשׁ תְּפִלוֹת שְׁחֵרִית מִנְחָה עֶרְבֵית, וּמִי שְׁזוּכָה
לוֹמֵר בְּכָל יוֹם כְּמָה דְפִים תְּקוּנֵי זֶהר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כְּמוֹ שְׁאָמַר
רַבְנּוּ ז"ל (שִׁיחֹת הַר"ן, סִימָן קכ"ז) שְׁמָה שְׁנוֹהֵגִין לוֹמֵר תְּקוּנִים בְּאֱלוֹל,
שְׁהִנְגוּן שֶׁל הַתְּקוּנִים, וְגַם מִהַחֲלִישׁוֹת הַלֵּב שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד אִז מִחֲמַת
שְׁכָל אֶחָד מִתְאַחֵר אִז בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ יוֹתֵר מְרַגִּילוּתוֹ, מְכָל זֶה נֶעֱשֶׂה
דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים וְתְקוּנִים גְּדוּלִים לְמַעְלָה; וְלִכֵּן אֲשָׁרִי מִי שְׁזוּכָה לוֹמֵר
בְּכָל יוֹם בִּימֵי אֱלוֹל הַקְדוּשִׁים כְּמָה דְפִים תְּקוּנֵי זֶהר שְׁזֵה זְכוּף הַנֶּפֶשׁ
גְּדוּל מְאֹד.

הַמְּאַחֵל לָךְ חֵדֶשׁ מְבָרְךָ...

ד' תתמו.

**לְמִדְתֵי בְּסֵפֶר 'אוֹצֵר הַקְדוּשָׁה' עַל חֲמֵרַת הָעוֹוֹן שֶׁל פְּגָם
הַבְּרִית. אֵיךְ מְפַסְיָקִים עִם זֶה ?**

שְׁאַלָה:

מֵאֵת חַיִּים אַרְיֵה: לְכַבּוֹד הַצְּדִיק שְׁלִיט"א.

אֲנִי בַחֹר וְיִשְׁבֵּה, וְקִבְלֵתִי מֵאֶחָד הַמְּפִיִצִים אֶת הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא
'אוֹצֵר הַקְדוּשָׁה'. הַתְּחִלֵּתִי לְקִרָא בּוֹ וְרֵאִיתִי אֶת חֲמֵרַת הָעוֹוֹן
שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁלִצְעָרִי הָרַב אֲנִי נִכְשָׁל בּוֹ רַבּוֹת. אֵיךְ
אֲנִי יִכוֹל לְהַנְצִיל מִפְּגָם הַבְּרִית?

אֲשֻׁמַח אִם תְּסַבִּירוּ בְּהִזְדַּמְנוֹת זֹאת עַל חֲמֵרַת הַחֲטָא שֶׁל
מִשְׁכַּב זָכָר. אוֹדָה לָכֶם מְאֹד אִם תַּעֲנוּ לִי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שופטים ב' דראש חדש אלול ה'תשע"ד

שלום וברכה אל חיים אריה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת שרבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן ע"א) על מה שכתוב בזהר הקדוש (וישב קפ"ח. וכן ויחי רי"ט): שעל פגם הברית, בפרט מאן דאושיד זרעא בריקניא חס ושלום, [הוצאת זרע לבטלה] אין מועיל תשובה. אמר על זה רבנו ז"ל שאין הדבר כן, רק על הכל מועיל תשובה, ואמר שבזה המאמר זהר אין שום אדם מבין הפשט רק הוא לבד. והכלל שבאמת מועיל תשובה בודאי על חטא זה, אפלו אם הרבה לפשע חס ושלום בזה, וכבר מובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן מ"ט) שעקר התשובה הוא לבל יעשה עוד מפאן ולהבא. והוא מכרח לעבר באלו המקומות והענינים שהיה בהם בתחלה ולהתנסות שם וכו', וכשמרחם על עצמו עכשו ואינו עושה עוד מה שעשה מקדם ומשבר תאותו, זהו עקר התשובה וכו', ע"ן שם.

ולכן ראה לרחם על עצמך להפסיק מהחטא המתעב הזה של הוצאת זרע לבטלה, שמעקם את הלב ומטמטם את הדעת ומכניס בו קשיות וספקות עליו יתברך, ומר ומרור לו החיים, והוא נמצא בדכאון פנימי וכו', כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל חמר העוון של הוצאת זרע לבטלה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (נדה י"ג.) אמר רבי יוחנן כל המוציא שכבת זרע לבטלה תיב מיתה; ואמרו (שם) רבי יצחק ורבי אמי אמרי כאלו שופך דמים שנאמר (ישעיה נז, ה) "הנחמים באלים תחת כל עץ רענן שחטי הילדים בנחלים תחת סעפי הסלעים" אל תקרי שוחטי אלא סוחטי; כי מכל טפה וטפה יכולים להולד ולד, וכשסוחט את זרעו לבטלה הוא שוחט את ילדיו, והעוון הזה מטמטם את המוח והדעת, ומכניס את האדם בחלישות הדעת וכיאוש גדול כאלו הקדוש-ברוך-הוא שווא אותו, ולא צריך אותו

וכו' וכו', והקדוש-ברוך-הוא חמל על עם ישראל בדור הזה, ושלח לנו את רבנו ז"ל שהוא מלמד למודים עמקים לכל אלו שירדו ונפלו לעמק בור ודות וכו' וכו', ועוסק בתקונם, ומוציא אותם מהעברות והחטאים האלו של כל מיני פגם הברית, רק צריכים להטות אֵזן קשבת ולקיים את דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמור מאד.

הדבר הראשון כדי לזכות לתקון הברית צריכים לומר בכל יום את עשרה מזמורי תהלים הנקראים "תקון הכללי" שאמר רבנו ז"ל שזה תקון גדול מאד, בודאי אם זוכים לבוא אצל ציון רבנו ז"ל אין למעלה מזה, ומכל שכן כשזוכים לבוא בראש השנה, שאז בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן, סימן ת"ו) שיכולין אז אנשים לקבל תקונים מה שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם תקון בשום אפן, אף על פי כן בראש השנה יכולין אפלו הם לקבל תקון. אף על פי שבכל השנה אפלו הוא בעצמו ז"ל לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם יכולים לקבל תקונים. כי אמר שהוא עושה בראש השנה ענינים ותקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות.

הדבר השני כדי לזכות לתקון הברית בשלמות, צריכים מאד להתאזר במדת השמחה, ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קס"ט) כשאדם שש ושמח, הקדוש-ברוך-הוא בעצמו שומר אותו מפגם הברית, כי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, מביא את האדם לידי עצבות ומרירות ודכאון ויאוש, עד שהוא מתאש מהחיים שלו, ולכן עקר תקון הברית הוא להיות בשמחה עצומה, וככל שיהיה יותר בשמחה כמו כן זוכה לשרף את כל הקלפות שברא מחמת עוונותיו של פגם הברית הוצאת זרע לבטלה, שזה מכניס באדם מרירות ועצבות גדול מאד, וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם רק לשמח את עצמו, לחפש ולבקש ולמצא בעצמו את הנקודות טובות שיש בו, כי כל בר ישראל מלא מצוות כרמון, כמאמרם ז"ל (ברכות נ"ז.) על הפסוק (שיר השירים ה, ג) "כפלח

ה'רמון ר'קתך" מאי ר'קתך, אפלו ר'קנין ש'בך מלאים מצוות כ'רמון; וצ'ריכים לש'מח עם זה מאד מאד, והש'מחה זה תקון ה'ברית בש'למות.

ה'דבר הש'לישי כ'די לזכות להיות נ'קי מ'פגם ה'ברית, ולצ'את מעמ'ק בור ודות ש'נפל ל'זה, הוא על י'די ה'תבודדות ושי'חה בינו לבין קונו, וצ'ריכים להיות כל כ'ף ר'גילים ל'דבר א'ל ה'קדוש-ב'רוך-הוא, עד ש'לא יוכל לה'פרד מ'מנו י'תב'ר, ואמר ר'בנו ז"ל (לקוטי מוה'ר"ן, חלק ב' סימן כ"ה) ה'התבודדות הוא מע'לה עליונה וגדולה מן הכל. ד'הינו לקב'ע לו על כל פ'נים ש'עה או יותר לה'תבודד ל'בדו באי'זה ח'דר או בש'דה, ול'פרש שי'חתו בינו לבין קונו בט'ענות ואמ'תלאות ב'דברי חן ורצוי ופיוס, ל'בקש ולה'תחנן מ'לפ'ניו י'תב'ר, ש'יק'רבו אליו לעבודתו באמ'ת. ותפ'לה ושי'חה זו י'היה ב'לשון ש'מדב'רים בו וכו', והנהג'ה זו הוא גדולה במע'לה מאד מאד, והוא ד'רך וע'צה טובה מאד לה'תקרב אליו י'תב'ר, כי זאת היא ע'צה כ'ללית, ש'כולל הכל. כי על כל מה ש'יחסר לו ב'עבודת השם, או אם הוא ר'חוק לגמ'רי מכל וכל מעבודתו י'תב'ר, על הכל י'פרש שי'חתו וי'בקש מאתו י'תב'ר.

ה'דבר הרביעי כ'די לזכות להיות נ'קי מ'פגם ה'ברית, ולת'קן א'ת כל מה ש'פגם וכו', עליו לקב'ע לעצמו ש'עורים כ'סדרן בתורה, כי כ'ף אמר ר'בנו ז"ל (שיחות ה'ר"ן, סימן י"ט) נכ'ספתי מאד להמ'שיך א'ת העולם א'ל ע'שיה ש'י'היה חיוב אצל כל א'חד וא'חד ל'למד כ'ף וכ'ף ב'כל יום ולא י'עבר וכיוצא. ואמר: שאפ'לו אותן האנ'שים הר'חוקים מן ה'קד'שה מאד ש'נלכ'דו במצודה ר'עה עד ש'רגילין ב'עברות חס ושלום ר'חמנ'א ליצ'לן ר'חמנ'א לישז'בן, א'ף-על-פ'י-כ'ן הכח ש'ל התורה גדול כל כ'ף עד ש'יכולה להוציא אותם מן הע'ברות ש'רגילין בהם חס ושלום. ואם י'עשו להם חק קבוע וחיוב ח'זק ל'למד ב'כל יום ויום כ'ף וכ'ף י'היה א'יך ש'י'היה, ב'ודאי י'זכו לצ'את ממצודתם הר'עה על י'די התורה כי כח התורה גדול מאד, וכל עקר מ'גמ'תו ו'חפצו ה'יה תמיד רק לעבדות וע'שיות ש'ל קד'שה ב'לי שום ח'כמות כ'לל, רק ש'נע'סק תמיד בע'שיות ש'ל קד'שה בפ'שיטות ד'הינו להרבות ב'למוד התורה ולע'שות מצוות

הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם וְלַהֲרֹבוֹת בַּתְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים תָּמִיד וְהִכַּל בְּפִשְׁטוֹת בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת כָּלֵל, וְהִזְהִיר מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד וְהִרְבֵּה מְאֹד לְדַבֵּר עִמָּנוּ מִזֶּה מֵעַנִּין שִׁמְחָה.

יְדוּעַ אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁמָּה שָׁאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל עַל לְמוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שִׁיְהִיָּה חַיִּיב אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם 'כֶּךָ וְכֶךָ' זֶה סוֹבֵב עַל לְמוּד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר מוּבָא (שִׁיחֹת הַר"ן, סִימָן קפ"ה) לְכַמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ צִוָּה רַבְּנוּ ז"ל לֹאמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְזֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֵר הָרַע לְגַמְרֵי, אֲשֶׁרֵי הַבְּחֹר מִי שֶׁחִזַּק לֹאמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, שֶׁזֶּה יִהְיֶה אֶצְלוֹ אֶת הַיֵּצֵר הָרַע הַבוֹעֵר בּוֹ בַּתְּאוּת נְאוּף.

בְּעַנִּין מִשְׁכָּב זְכוּר וְכו', זֶה עוֹוֹן חָמוּר מְאֹד וְחַיִּיבִים עַל זֶה מִיתָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כ, יג) "וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת זְכָר מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תוֹעֵבָה עָשׂוּ שְׁנֵיהֶם מוֹת יוֹמָתוֹ... דְּמִיָּהֶם בָּם", וּבִזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם הָיוּ מְקַבְּלִים עַל זֶה מִיתָה, עִם כָּל זֹאת מִי שֶׁעוֹבֵר עַל זֶה, לֹא יִמְלֹט שְׂלָא יִקְבַּל אֶת עֲנָשׁוֹ אִם לֹא שֶׁחִזַּר בַּתְּשׁוּבָה, כִּי כֶּךָ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּתוּבוֹת ל). תַּנִּי רַבִּי חֵיָא מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אַף עַל פִּי שֶׁבָּטְלוּ סְנֵהֲדָרִין אַרְבַּע מִיתוֹת לֹא בָּטְלוּ וְכו', אֶלָּא דִּין אַרְבַּע מִיתוֹת לֹא בָּטְלוּ, מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב סְקִילָה אוֹ נוֹפֵל מִן הַגַּג אוֹ חָיָה דוֹרְסָתוֹ, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב שְׂרָפָה אוֹ נוֹפֵל בְּדִלְקָה אוֹ נָחַשׁ מִכִּישׁוֹ, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב הַרִיגָה אוֹ נִמְסַר לְמַלְכוֹת אוֹ לִיִּסְטִים בְּאִין עָלָיו, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב חֲנֹק אוֹ טוֹבַע בְּנֶהָר אוֹ מֵת בְּסֵרוּנְכִי; הַעוֹלָם זֶה לֹא הֶפְקֵר, שׁוֹמְעִים כָּל כֶּךָ הַרְבֵּה אֲסוּנוֹת וְתַאֲנוּנוֹת דְּרָכִים וְכו' וְכו', הִכַּל הוּא בְּחֻשְׁבוֹן צִדְקָה, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן ל"ג) מִי שֶׁעוֹבֵר עַל מִשְׁכָּב זְכוּר עַל יְדֵי זֶה נִתְפַּס בַּתְּפִּיסָה; וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, חֶלֶק ב', סִימָן ח') אֲסוּר לְלַמֵּד זְכוּת עַל זֶה שֶׁעוֹבֵר עַל מִשְׁכָּב זְכוּר; וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁבוֹרַח מֵהַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת, כִּי לֹא יֵאָבֵה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סִלַּח לוֹ עַל זֶה כָּלֵל.

הקדוש-ברוך-הוא ישמר אותנו מכל מיני זממות ונזכה לחזור
בתשובה שלמה ובפרט עכשו בימי אלול הקדושים.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תתמח.

**האם יש לרב עוד עצות לזכרון הלמוד
חוץ מחזרה שוב ושוב?**

שאלה:

מאת נאור: שלום לכבוד הרב הגאון כבוד קדשת מוהרא"ש
שליט"א.

תודה רבה על הקונטרסים והספרים הנפלאים שאתם
כותבים, ותודה לה' שמזכה אותנו לעשות מצוות.
א. אשמח אם הרב יתן לי עצות וסגלות ללמוד ולזכרון מלבד
העצה המרכזית והעקרית שהיא חזרת הלמוד. אני יודע
ששמן זית מועיל לזכרון, וגם לתת ראשי תבות לסימנים
בשלחן ערוך זה טוב ועוזר. האם יש לרב עצות נוספות
לזכירה?

ב. לפעמים יוצא שאני ממש מאריך בתפלה ואני מסיים אחרי
שהשליח צבור סיים את התפלה. זה מתסכל אותי מעט,
ואשמח אם הרב יתן עצות לשוב הדעת במהלך התפלה.

ג. בקשר לסדר דרך הלמוד: האם כשלומדים משניות צריכים
ללמוד עם פרוש כי אחרת זה לא נחשב ללמוד, או שצריכים
לגרוס בתמימות ובפשיטות?

השם יברך אותך בכל מכל כל וישלח לך רפואה שלמה,
יתן לך כח ועזר וסייע לענות לנו על שאלותינו ולהוציא עוד
ספרים ועוד קונטרסים. אוהבים את כבוד הרב, נאור.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שופטים ב' דראש חדש אלול ה'תשע"ד
שלום וברכה אל נאור נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין שאתה שואל עצה על זכרון וכו', יש רק עצה אחת, לחזור
פעמים אין מספר על הלמוד ואז יזכר כל מה שלמד, עם כל זאת
עליך לדעת שיש נשמות שבאים מעלמא דנוקבא ששוכחים את מה
שלומדים, ואסור להם להשבר כלל, ובפרוש גלה לנו האריז"ל שכל
מה שלמדו בזה העולם יזכירו אותו בעולם הבא, ואמר רבנו ז"ל
(שיחות הר"ן. סימן כ"ו) שבשביל זה נתן השכחה, כדי שתהא התורה
חביבה על לומדיה תמיד כשעה הראשונה. כי על ידי השכחה,
כשחוזר ובא ולומד אפלו מה שכבר למד, הוא אצלו כחדשות וחביב
עליו (עין קהלת רבה פרשה א', סימן י"ג).

ואיתא (ויקרא רבה, פרשה י"ט, סימן ב') משל על הלומד ושוכח,
ששכרו אנשים למלאות חביות, והחביות היו נקובים, וכל מה שהיו
שופכין לתוך החביות נשפך לחוץ, והטפשים אמרו הואיל וחוזר
ונשפך לחוץ, למה לנו לגע ולמלאות מאחר שאחר כך נשפך? אבל
החכם אמר מה לי בזה? הלא פורעין לי על היום, ושכרי לא יקפח
מכל יום ויום, כי אני משכר לימים ומה לי אם נשפך? כך אף-על-פי
ששוכח למודו, שכרו לא יקפח מכל יום ויום.

ודע שלעתיד מזכירין את האדם כל מה שלמד. אף אם שכח, גם
בני אדם השומעים התורה של הצדיק האמת ואינם מבינים אותה,
לעתיד בעולם הבא יבינו, כי עקר התורה היא לנשמות, שבועולם
הבא יהיו הנשמות בקיאים ומשיגים היטב את התורה שלמד ושמע
האדם בעולם הזה, אשרי המבלה ימיו בתורה ועבודה הרבה.

ולכן אסור להתבלבל מזה שלומד ושוכח, כי התורה היא
נצחית, ולכן ברגע שהוא לומד את התורה ומכניס את מח מחשבתו

שְׁזָה נִשְׁמָתוֹ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה, זֶה כְּבָר נִשְׁאָר לְנִצְחַת, אֶפְלוּ שְׁשׁוֹכְחֵת אֲבָל
 נִשְׁמָתוֹ הִכְנִיסָה בְּעֶצְמָה אֶת הַתּוֹרָה, וְשֵׁם בְּשָׁמַיִם יִזְכִּירוּ לוֹ אֶת כָּל מָה
 שְׁלָמַד בְּזֶה הָעוֹלָם, וְכֵן מוֹבָא (לקוטי אַמְרִים תְּנִיא פָּרָק כ"ג) בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
 שְׁאָדָם עוֹסֵק בְּדַבְרֵי תּוֹרָה, הֵרִי גַם הַנֶּפֶשׁ וּלְכוּשִׁיָּהּ (מַחְשְׁבָה דְּבוּר
 וּמַעֲשֵׂה שְׁלוֹ) הֵם מֵיְחָדִים מִמֶּשׁ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן אֲשָׁרִי
 הָאָדָם שְׁמַתוֹךְ הַחֲשֵׁן וְהַלְכָלוֹךְ וְהַזְהָמָה וְהַזְבָּל שְׁלוֹ, הוּא מְכַנֵּס אֶת
 מַחְשְׁבָתוֹ וְאֶת דְּבוּרוֹ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֶפְלוּ שְׁמַקְדָּם לֹא
 לָמַד, וְאַחַר כֵּךְ הוּא יִשְׁכַּח מַה שְׁלָמַד, אֲבָל בּוּ בְּרַגַע שֶׁהוּא לּוֹמֵד, אִזּוֹ
 הוּא מְדַבֵּיק אֶת עֶצְמוֹ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה, עַל יְדֵי
 זֶה מְאִיר בּוֹ אור הָאֵין-סוֹף בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם יִהְיֶה רָגִיל בְּזֶה, לְבַסּוֹף
 הוּא יִנְתַק אֶת עֶצְמוֹ מִן הָרַע; וְאִתָּה צְרִיךְ לְדַעַת שָׂרֵב בְּנֵי אָדָם שְׁלֹא
 לּוֹמְדִים תּוֹרָה, מִפְּנֵי שֵׁישׁ לָהֶם זְכוּרֹן חֲלָשׁ, וּמֵאַחַר שְׁלֹא זוֹכְרִים מַה
 שֶׁהֵם לּוֹמְדִים, אִזּוֹי הֵם מִפְּסִיקִים לְגַמְרִי, וְזֶה טְעוֹת חֲמוּרָה, כִּי יִכַּל
 לַעֲבֹר לָהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה וְאַף פַּעַם לֹא גָמְרוּ אֶפְלוּ פַּעַם אַחַת מִקְרָא
 מִשָּׁנָה גְּמָרָא מְדַרְשׁ הַלְכוֹת וְאַגְדוֹת וְכוּ', וְכוּ', וְלִכֵּן אֲשָׁרִי מִי שְׁמַכְנִיס
 אֶת עֶצְמוֹ בְּלִמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְבוּ בְּרַגַע שְׁלוֹמֵד הוּא מְדַבֵּיק אֶת
 עֶצְמוֹ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְזֶה נִשְׁאָר לוֹ לְנִצְחַת אֶפְלוּ שְׁשׁוֹכְחֵת, אֲבָל
 לַעֲתִיד לְבוֹא יִזְכִּירוּ לוֹ אֶת הַכֹּל.

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת וְכִינּוּה, סִימָן י') מִי שְׁאֵין לוֹ זְכוּרֹן
 בְּיָדוּעַ שְׁלֹא תִקֵּן חֲטָאוֹת נְעוּרָיִם; וְאָמַר (שֵׁם סִימָן ט') מִי שְׁאֵין לוֹ זְכוּרֹן
 יִחְזִיר אֶת בְּנֵי אָדָם בְּתִשׁוּבָה.

בְּעֵינֵינוּ לְמוּד מִשְׁנֵיּוֹת טוֹב לְאָדָם לְקַבֵּעַ לְעֶצְמוֹ שְׁנֵי שְׁעוּרָיִם,
 שְׁעוּר אֶחָד לְלָמַד בְּעֵינֵינוּ עִם פְּרוּשׁ הָרַב בְּרִטְנּוֹרָא וְכוּ', וְשְׁעוּר אֶחָד
 לְגַרְסַת הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְאֵין לְמַעֲלָה מִלְּלָמַד וּלְגַרְסַת הַרְבֵּה פְּרָקִים
 מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי כֵךְ אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין מ.ב.) בְּמִי אִתָּה מוֹצֵא
 מִלְּחַמְתָּהּ שֶׁל תּוֹרָה? בְּמִי שֵׁישׁ בְּיָדוֹ חֲבִילוֹת שֶׁל מִשְׁנָה. וּמוֹבָא (מְדַרְשׁ
 תַּלְפִּיּוֹת) שְׁאֲשֶׁר בֵּין יַעֲקֹב יוֹשֵׁב עַל פֶּתַח שֶׁל גִּיהֲנוֹם, וּמִי שֶׁהִרְבֵּה
 לְלָמַד מִשְׁנֵיּוֹת אֵינוֹ מִנִּיחוֹ לְהַכְנִס שָׁם, וְלִכֵּן אֲשָׁרִי מִי שִׁיגְרַס בְּכָל יוֹם

כמה וכמה פרקים משניות, שהיא הצלחה נצחית, כי משנ"ה אותיות נשמ"ה, משנ"ה עולה כמספר פרנס"ה, שכל המתמיד במשניות, נמשך עליו פרנסה בשפע.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תתמט.

**מה דעתכם לגבי אפור לאשה?
והאם יש הבדל בין אפור כללי לאפור העינים?**

שאלה:

מאת אדל: לכבוד מוהרא"ש.

למדתי שבנות ישראל היו הולכות ללא כחל וסרק. מה דעתכם לגבי אפור לאשה? והאם יש הבדל בין אפור כללי לאפור העינים? תודה עצומה על כל מה שאתם פועלים עבורנו ברוחניות ובגשמיות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שופטים ב' דראש חדש אלול ה'תשע"ד

שלום רב אל אדל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשה יכולה לאפר את פניה כדי שתשא חן בעיני בעלה, אבל מה שהיום עושים אפור העינים בכל מיני צבעים, ובפרט שחוקקים את הצבע סביב העינים וכו', זה אסור בשום פנים ואפן כי זה חציצה בענין טבילה, ויוצא מזה המון שאלות להלכה, ולכן אשרי האשה שמתנהגת בצניעות גדולה, ולא מחקה את אפנת הגויים שזה מגעיל וכו', ואין בזה שום יפי כלל וכו'.

אין לתאר ואין לשער את מעלת בת ישראל ששומרת את עצמה לא לחקות את אפנת הגויים כדי למשוך תשומת לב עליה.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שנוזכה להיות גדלים ומבדלים ממנהגי ואפנת הגויים, כי כך כותב הרמב"ם (פרק י"א, מהלכות עכו"ם, הלכה א') אין הולכים בחקות הגויים ולא מדמין להם, לא במלבוש ולא בשער וכיוצא בהם, שנאמר (ויקרא כ, כג) "ולא תלכו בחקת הגוי", ונאמר (שם יח, ג) "ובחקתיהם לא תלכו", ונאמר (דברים יב, ל) "השמר לך פן תנקש אחריהם", ובפסוקים אלו מזהיר הקדוש-ברוך-הוא שיהיה יהודי מבדל מהגויים בהליכותיהם ובדעותיהם, וכמו שכתוב (ויקרא כ, כו) "ואבדל אתכם מן העמים", יהודי צריך ללכת אחרת מגוי, ולהתנהג מההפך אל ההפך, וכן נפסק להלכה בשלחן ערוך (יורה דעה, סימן קע"ח, סימן א') אין הולכין בחקות העכו"ם, ולא מדמין להן, ולא ילבש מלבוש המיוחד להן, אלא יהיה מבדל מהן במלבושו ובשאר מעשיו.

וכן מביא ה"בית יוסף" שכל בגד של שחץ וגאון הוא אסור, ולא באלה חלק יעקב שדרך ישראל להיות צנועים וענוים ולא לפנות אל האלילים, הרי שלך לפניך איך בת ישראל צריכה להזהר לא להמשך אחר חקות הגויים דרכיהם ולבושיהם, פהיום נתרבה רחמנא לישזבן הסרטן בנשים, הן סרטן הרחם, הן סרטן השד וכו', ולא יודעים שהכל בא שהתחילו לדמות את עצמן אל מעשה הגויים, הן בלבוש שזה בכלל לא צנוע החצאית זה למעלה מהברך, החלצה למעלה מהמרפק, והצואר פתוח מאד, מסתובבות בלי גרבים, עד שיש נשים שגם מעשנות סיגריות ושותות משקה המשכר, ומנבלות את הפה שלהן וכו', ועל ידי זה דוחים את השכינה מהעולם, כמו שכתוב (דברים כג, טו) "פי הוי"ה אלקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת אויביך לפניך והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך".

המאחל לך חדש מברך...

ד' תתנ.

**יש לי מניעות מכל הכוונים לטוס לראש השנה באומן.
האם יש לצדיק עצה בשבילי?**

שאלה:

מצאת גולן: למוה"רא"ש שלום רב.

עוד חדש יהיה ראש השנה ועוד לא סגרתי כרטיס לאומן. לא קניתי עדן כרטיס בגלל שאין לי כרגע כסף. נוסף על כך אין לי שום חבר קרוב שנוסע השנה, ועם חברים שלי שנסעתי אתם בשנים שעברו אני כבר לא בקשר, וקשה לי מאד לשהות שם לבד.

נוסף על כך קשה לי עם הענין שבפעם שעברה הטיסה התעכבה הרבה שעות והיה לי קשה להמתין בשדה התעופה. אני רוצה לנסע השנה גם בגלל שאני יודע שבבית יהיה לי קשה מאד עם משפחתי שלא שומרת תורה ומצוות. בבקשה תן לי עצה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שופטים ב' דראש חדש אלול ה'תשע"ד

שלום וברכה אל גולן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, אין עוד דבר יותר חשוב מלהיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, עד שבפרוש אמר רבנו ז"ל (חיי מוה"ר, סימן ת"ג) הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי מאחר שהמקורבים שלי מאמינים לי ולמה לא יזהרו כל האנשים המקורבים אלי שיהיו כלם על ראש השנה איש לא יעדר, כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה, והזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו יהיה על ראש השנה אצלו לא יחסר איש ומי שזוכה להיות על ראש השנה

ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח) "אכלו מעדנים ושתו ממתקים.... כי חדות הוי"ה היא מעזכם" וזה נאמר על ראש השנה, ואמר (חיי מוהר"ן, סימן ת"ה) הראש כף נחת השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה, לא מבעיא אתם בלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם כלו תלוי בראש השנה שלי; ואמר רבנו ז"ל לענין ראש השנה שלו (חיי מוהר"ן, סימן ת"ו) ש"כולין אז אנשים לקבל תקונים מה שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם תקון בשום אפן, אף על פי כן בראש השנה יכולין אפלו הם לקבל תקון. אף על פי שבכל השנה אפלו הוא בעצמו ז"ל לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם יכולים לקבל תקונים. כי אמר שהוא עושה בראש השנה ענינים ותקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות.

ובענין הבלבולים שיש לה דוקא על ראש השנה וכו', כבר ידוע מה שאמר רבנו ז"ל לאחד מאנשי שלומנו (עין חיי מוהר"ן, סימן ת"ד) שאמר לרבנו ז"ל שהיה ניחא לו יותר להיות אצלו על שבת תשובה ולא על ראש השנה, כי אין לו מקום לעמד שם בבית המדרש, וגם אין לו אכסניא טובה לאכל וללון, ומחמת זה דעתו מבלבלת מאד ואינו יכול להתפלל בכונה, על כן היה טוב לפניו יותר להיות אצלו בזמן אחר ולא בראש השנה. השיב לו רבנו ז"ל בזה הלשון, אם לאכל אם שלא לאכל, אם לישן אם שלא לישן, אם להתפלל אם שלא להתפלל (רצונו לומר שלא להתפלל בכונה פראוי), אך ורק שתהיו אצלי על ראש השנה יהיה איך שיהיה. ואמר בלשון אשכנז בזה הלשון: "יא עסין ניט עסין, יא שלאפין ניט שלאפין, יא דאוניען ניט דאוניען, אבי דו זאלסט ביי מיר זין אויף ראש השנה" (ובאמת כל דברים הללו הם רק דמיונות ופתויים של הבעל דבר וכו', כי תהלה לאל נראה בחוש שעל פי הרב מתפללין יותר בכונה בכלל הקבוצה הקדוש על ראש השנה, ממה שהיה מתפלל בביתו).

ידוע שרַבְנו ז"ל הבטיח שעל הוצאות הדרך על ראש השנה שבאים אליו הוא ידאג שיהיה לו, ולכן על זה יכולים לקיים 'לוו עָלִי וְאֲנִי פֹרֵעַ', וכדאי וכדאי להיות בראש השנה אצל ציון רבנו ז"ל, כי בפרוש גלה לנו מוהרנ"ת ז"ל שכל אחד שיזכה להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה יהיה לו חלק בגאולה, ולכן אל תהיה בטלן, תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות אצל ציון רבנו ז"ל בראש השנה אשר אין למעלה מזה, כי בראש השנה הוא יום הדין שאז דנים את האדם על כל פֶּרֶט וּפְרֶט בַּחַיִּים אִם לַחַיִּים אִם לַמּוֹת וְכוּ', וכשיש משפט צריכים עורך דין גדול שימליץ בעדנו, ורבנו ז"ל הוא העורך דין הכי גדול וכו', ולכן עלינו לצית את רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות ולהיות אצלו על ראש השנה שאין למעלה מזה.

אני מאד מצפה לראותך שם, ותזכה לשנה טובה ומתוקה, ותאמין לי שפדאי וכדאי כל היגיעות והטרחות שיגיעים וטורחים בשביל הנסיעה לראש השנה.

המאחל לך חֵדֶשׁ מְבָרֵךְ ...

ד' תתנא.

הַבְּחֹר שִׁי־צִאֲתִי אֶתּוֹ עֵשָׂה מִמְּנֵי צְחוּק,
פָּגַע בִּי וְהִכָּאִיב לִי

שאלה:

מאת יעל: שלום לרב.

ראשית, רציתי לאחל לרב רפואה שלמה ואריכות ימים.
עברתי בחיים כל כף הרבה - גם בבית וגם בחוץ, ועברתי גם המון סבל בשדוכים - בחור עשה ממני צחוק, פגע בי והכאיב לי. די, אני כבר לא מסגלת לכל זה! אני רוצה בית משלי, בעל משלי, שקט ושלום.

חשוב לי לצון שאני לא בררנית ואני מוכנה להתפשר, אבל הישועה לא באה, ואני פשוט לא מסגלת. תן לי בבקשה עצמה מה לעשות כדי שהזוג האמתי שלי יבוא כבר. אנא הרב, עזר לי, אני כותבת לך מתוך כאב עצום שיש לי בלב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שופטים ב' דראש חדש אלול ה'תשע"ד
שלום רב אל יצל תחיה
לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת אם עושים שטיות צריכים לשלם על זה מחיר כבד מאד מאד, ורב אלו שנתעכב וזוגם זה רק מחמת שעשו שטיות בחיים ועברו עברות חמורות, שבשביל זה מתעכב הזוג, וכמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א' סימן פ"ז) שעל ידי שפוגמים וכו', נתעכב מציאת הזוג, ודיקא בחדש אלול יכולים לתקן את זה, ועקר כונת אלול הוא לדום ולשתק ולא להשבר משום דבר שעובר עליו, רק להתחזק ביתר שאת ביתר עז, ושום בריה לא תוכל לשבר אותה.

את צריכה לדעת שמהיום והלאה תשמרי מאד מאד מכל מיני משחתים וכו', שרק רוצים לנצל בנות וכו', ועושים מהן צחוק וכו', וגורמים להן אחר כך מצפונים וכאבים וכו' וכו'.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתחזרי בתשובה שלמה, ותרגילי את עצמך לבקש את הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלך כל מה שאת צריכה שזה עקר התשובה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וזה יגביה את הבטחון העצמי שלך, ותראי שתזכי למצא בקרוב את בן זוגך אם רק תקחי את עצמך בידיך ותשמרי על עצמך מהיום והלאה שלא ינצלו אותך.

המאחל לך חדש מברך...

ד' תתנב.

**הגְרוּשׁ שְׁלִי הוּא אָדָם מְסַכֵּן שְׁיֹשֵׁב בְּכֹלָא.
הָאֵם כְּדַאי לִי לִתְבַע אוֹתוֹ לְמִזְוֹנוֹת?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת נוֹרִית: שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְכָבוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
אֲנִי נִמְצָאת בְּתִהְלִיךְ תְּבִיעַת מִזְוֹנוֹת מֵהַגְרוּשׁ שְׁלִי עֶבֶר
הִילָדָה בַּת הַשֵּׁשׁ וְחָצִי. הַגְרוּשׁ הוּא אָדָם מְסַכֵּן שֶׁנִּמְצָא כָּרְגַע
בְּכֹלָא, וְאֲנִי לֹא יוֹדַעַת הָאֵם כְּדַאי לְהִסְתַּכֵּן וְלִתְבַע אוֹתוֹ אוֹ
לְסַגֵּת מֵהַתְּבִיעָה וְלִנְסוֹת לְהִסְתַּדֵּר לְבַד. אוֹדָה לְתִשְׁבּוּתְכֶם
בְּהַקְדָּם.

כְּמוֹ כֵּן, אוֹדָה לָכֵם אִם תִּבְרְכוּ אוֹתִי לְהַצְלִיחָה בְּמִכִּירַת הַדִּירָה
בְּנִתִּיבוֹת וְקִנְיַת דִּירָה טוֹבָה בְּפֶתַח תְּקוּהָ וְלִשְׁמִירָה מֵהַגְרוּשׁ.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ב' דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תשע"ד

שְׁלוֹם רַב אֶל נוֹרִית תְּחִיָּה

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

לְדַעְתִּי כְּדַאי לָךְ לְעֵזֵב אֶת הַתְּבִיעָה, כִּי כָךְ אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סְפָר
הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, חֶלֶק ב', סִימָן ג') מִי שֶׁבֹרַח מִן הַצָּרָה הוּא פֶקֶח; מַה לָּךְ
עִם הַצָּרָה הַזֹּאת, הֲרֵי הוּא אָדָם מְסַכֵּן וְכוּ' וְכוּ', וְלָמָּה לָךְ לְהַכְנִיס
בְּעֵמּוֹת מִיָּתֵר שְׂאֵחֶר כָּךְ תִּסְבְּלִי מִזֶּה מְאֹד מְאֹד.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִתְרַחֵב לָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵינִיּוֹת וְלֹא
תִצְטָרְכִי שׁוֹם טוֹבוֹת מֵאַחֲרִים, וְתִזְכִּי לְשַׁקֵּם אֶת עֲצָמְךָ, וְהִכַּל יִסְתַּדֵּר
לָךְ עַל צֶדֶק הַכֵּי טוֹב.

רַק הֲרִגִילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם
שְׁלֹךְ, וְכֹל מַה שְׂאֵת צְרִיכָה תִרְאִי לְהֲרַגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,

כי מלא כל הארץ כבודו, והוא שומע תפלת כל פה, ואף שבהתחלה יהיה נדמה לך שאף אחד לא שומע אותך וכו' וכו', דעי לך שהוא יתברך אב הרחמן ושומע תפלת כל פה, וצריכים רק הרבה סבלנות, אבל אם מרגילים את עצמם בעקשנות גדולה מאד לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב.

רק תהיי בשמחה כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כ"ד) שגם חכמי הרופאים אמרו שכל המחלות והחלאים רעים באים לאדם רק מחמת חסרון השמחה, ולכן צריכים להתאמץ ביתר שאת ביתר עז להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, ולהפך העצבות והמרה שחרה זה מביא לאדם את כל המחלות, ולכן תכריחי את עצמך להיות בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, ולכן ראי לחטף שמחה ולהיות תמיד בשמחה, ועל ידי זה ימשך עליך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

המאחל לך הדש מברוך...

ד' תתנג.

**יש לכם עצה כיצד להגיע להתעוררות ולבכיה
בעת אמירת תקון חצות?**

שאלה:

מאת ישראל: שלום וברכה.

אני משתדל לומר תקון חצות בכל לילה, אבל יש לי לב אבן ואני אומר את זה בלי שום התעוררות וברי בכיה. האם להמשיך לומר את התקון אפילו בלי התעוררות? והאם יש לכם עצה כיצד להגיע להתעורר ולבכות כראוי? תודה רבה וכל טוב סלה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים ב' אלוה' התשע"ד

שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר שאדם צריך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא כמו שהוא, אפלו בלא לב, וכן שאר התפלות הקבועות שחריית מנחה ערבית ותקון חצות, לומר כמו שהיא, ואם יקשר את מח מחשבתו אל מה שהוא אומר, לבסוף יתעורר לבו בתשובה אליו יתברך, ולכן לא צריכים להתבלבל מזה, אדרבה להתפלל את התפלות בתמימות ובפשיטות כתינוק קטן, וסוף הכבוד לבוא, ובפרט שאדם בזה העולם לא יודע מה זה תפלה עם לב וכו', ומה זה תפלה בלא לב וכו', כי לפעמים אדם חושב שהתפלות שלו בלא לב, אף על פי כן הוא מתגבר ומתפלל להקדוש-ברוך-הוא כמו שהוא, על ידי זה הוא גורם נחת רוח גדול מאד להקדוש-ברוך-הוא .

הכלל אסור להתבלבל משום דבר, אלא התפלות צריכות להיות עם אמת כמו שהם, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קי"ב) שאדם צריך להתפלל עם האמת שלו, זאת אומרת כפי מה שהוא אוחו בזה, ולכן אם אדם חושב שהתפלות שלו בלא לב, הוא צריך להתגבר ולהתפלל בלי שום חכמות, וידע ויאמין שלמעלה בשמים זה עושה רשם גדול מאד, אשרי מי שאינו מבלבל את עצמו כלל בדברים אלו.

וידוע שהרב הקדוש רבי יודל מדאשיב זי"ע שהיה תלמידו של הצדיק הקדוש רבי פנחס מקאריץ זי"ע, ואחר כך התקרב לרבנו ז"ל, ופעם התלונן על שאין לו התעוררות הלב וכו', ענה ואמר לו רבנו ז"ל מאיזה צדיק קבלתם התעוררות הלב? כאומר שזה בא בעצמו.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ד' תתנד.

**אני מקבל הרבה בזיונות בעבודתי.
מה הצדיק מיעץ לי לעשות?**

שאלה:

מאת גולן: למוה"רא"ש שלום רב.
לאחרונה התקבלתי לעבודה בשירות לקוחות, וקשה לי עם כף שבעבודה יש אנשים לא כל כף נחמדים ולפעמים אני מקבל שיחות טלפון של אנשים עצבניים שמבזים אותי. נוסף על כך אני מרגיש לחץ בשיחות עם האנשים. מה לעשות בענין? אשמח למענה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שופטים ג' אלול ה'תשע"ד
שלום וברכה אל גולן נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, כל מי שעוסק עם הצבור צריך להיות מוכן לספג עלבונות בזיונות חרופין וגדופין וכו' וכו', ולכן אם נכנסת בעסק כזה של שרות לקוחות וכו', אתה צריך לדעת את זה, ולכן עליך לקנות לעצמך את מדת הסבלנות, שאין לך מדה טובה מזו.

אשרי אדם שקונה לעצמו את מדת הסבלנות שזה עקר גדול בחיים, וזו המתנה הכי יפה שאדם צריך להגיע אליה, כי החיים מלאים קשיים ונדמים פים הסוער וכו' וכו', ומי המצליח בחייו? זה רק הסבלן! ואמר החכם "אין דבר שמחסר מן הרעה כמו הסבל", כי הסבלן הוא המנצח בכל תחום, ואמר החכם "הסבל מעלה גדולה, והיא תחבולה למי שאין לו תחבולה", ולכן תראה להתאזר במדת הסבלנות הן לגבי ילדיך, והן לגבי אשתך, ואז תהיה המצליח הכי גדול בעולם, וזה עקר גבורת הגבור להתאזר במדת הסבלנות, וכך אמרו

חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אבות פֶּרֶק ד') אֵינְהוּ גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצָרוֹ, שְׁנֹאֲמַר (מְשָׁלִי טז, לב) "טוֹב אֶרְךָ אַפִּים מִגְבוּר וּמוֹשֵׁל וּמוֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מְלוֹכֵד עִיר", רוֹאִים מִפְּסוּק זֶה שֶׁמְדַבֵּר מִסְבָּלְנוֹת שֶׁזֶה עֶקֶר הַגְּבוּרָה, שֶׁיְכוּל לְכַבֵּשׁ אֶת יְצָרוֹ שֶׁל כָּעֵס, שְׁלֹא יִכְעַס יוֹתֵר, כִּי הַסְּבָלָן הוּא הַמְּנַצֵּחַ תָּמִיד.
הַמְּאֹחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם וְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה...

ד' תתנה.

האם זהו זמן טוב לקנות דירה?

שאלה:

מאת שרון: שְׁלוֹם רַב לְכָבוֹד מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ עֲטַרְת רֵאשִׁינוּ מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
בְּגִלּוֹל הַמַּצֵּב בְּשׁוּק הַנֶּדָּל"ן אֵין כָּרַגַע מְכִירָה וְקִנְיָה וְהַכֵּל נֶעְצָה, וְגַם עֵקֶב הַמְּלַחֲמָה אוֹמְרִים שִׁיְהִי מֵתוֹן וּמַחֲיִירֵי הַדִּירוֹת יֵרְדוּ. רְצִינוּ לְהִתְיַעֵץ עִם הַצַּדִּיק הָאֵם כָּעַת זֶהוּ זְמַן נְכוֹן לְקִנְיַת דִּירָה כִּי רְאִינוּ בֵּית מִמֹּשֶׁ יָפָה אַחֲרֵי חֲפוּשִׁים רַבִּים וְאִנּוּ רוֹצִים לְסַגֵּר - הָאֵם לְהִתְבַּלְבֵּל מִכָּל הַמַּצֵּב אוֹ לְסַמֵּךְ עַל הַשֵּׁם? תוֹדָה רַבָּה עַל הָעֲזָרָה כְּמוֹ תָּמִיד!

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שֶׁבַת קָדֵשׁ לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים ג', אֵלוֹל ה'תשע"ד
שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל שָׁרוֹן נְרוּ יֵאִיר
לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אִם אַתָּה רְאִיתָ דִּירָה יָפָה וְאַתָּה וְאַשְׁתְּךָ רוֹצִים לְקַנּוֹת אוֹתָהּ, אֲזִי תִקְפֹּץ וְתִקְנֶה אוֹתָהּ, וְאֵל תִּפְחָדוּ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים אִמָּץ וּמְרָץ וְכוּ', וְרַק כִּךָ מְצִלִּיחִים, הָעֶקֶר לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רמ"ט) עֶקֶר הַגְּבוּרָה בְּלִב, כִּי מִי שֶׁלְּבוֹ חִזַּק

ואינו מתירא משום אדם ומשום דבר, יכל לעשות גבורות נוראות ולכבש המלחמות על ידי חזק ותקף לבו שאינו מתירא ורץ לתוף תקף המלחמה, וזה בחינת (אבות פרק ד') איזהו גבור הכובש את יצרו, וזה היה גבורות שמשון שנאמר בו (שופטים יג, כה) "ותחל רוח הוי"ה לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאל", שבאותן המקומות צלחה עליו רוח השם יתברך ולבש גבורה, דהיינו שבא לו חזק ותקף גבורה בלב, ועל ידי זה עשה גבורות נוראות; ולכן אם אחד רוצה להצליח בזה העולם צריך שיהיה לו לב אמיץ לב חזק ולא לפחד, ואל זה זוכים על ידי רבוי תפלה שאדם צריך להרגיל את עצמו לבקש מהקדוש-ברוך-הוא את כל מה שהוא צריך, וזה יבנה את הבטחון עצמי שלו.

העקר ראה לשמר מאד בכבוד אשתך, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט). לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית יב, טז) "ולאברם היטיב בעבורה" והיינו דאמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערתו, (תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו) ואמר רבנו ז"ל (לקיטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ט) שעקר העשירות בא בזכות האשה.

המאחל לך שבת שלום ושנה טובה ומתוקה...

ד' תתנו.

**אני נזכר בבלבולים שהיו לי באומן בשנה שעברה,
ונעלם לי כל החשק לנסע השנה**

שאלה:

מאת אברהם: בשנתיים האחרונות הייתי באומן בראש השנה, אבל הרגשתי שם גרוע מאד והיו לי המון בלבולים שגרמו לי

חֹסֵר מְנוּחָה וְחֹסֵר יְשׁוּב הַדַּעַת. מֵצַד אֶחָד אֲנִי רוֹצֵה לְטוֹס גַּם
הַשָּׁנָה, אֲבָל כְּשֶׁאֲנִי נֹזֵךְ בְּמֵה שְׁעֵבְרַתִּי שָׁם כָּל הַחֹשֶׁק יוֹרֵד
לִי וְאֲנִי שׁוֹקֵל לְוַתֵּר אִיךָ מִתְגַּבְּרִים עַל הַחֲשׂוֹת הָאֵלוּ?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים ג', אֲלוּל ה'תשע"ד

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אֲבֵרָהֶם נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (חיי מוה"ר"ן, סימן ת"ג) הָרֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי עוֹלָה עַל
הַכֹּל. וְהִיא פְּלֵא אֶצְלִי, מֵאַחַר שֶׁהַמְקַרְבִּים שְׁלִי מְאֲמִינִים לִי וְלִמָּה לֹא
יִזְהָרוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְקַרְבִּים אֵלַי שִׁיְהִיו כְּלֵם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִישׁ
לֹא יַעֲדֵר? כִּי כָּל עַנְיָן שְׁלִי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה! וְהַזְהִיר לַעֲשׂוֹת כְּרוּז
שְׁכָּל מִי שֶׁסָּר אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ וּמִקְרָב אֵלָיו יִהְיֶה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶצְלוֹ
לֹא יִחְסֹר אִישׁ, וּמִי שֶׁזֹּכֵה לִהְיוֹת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה רְאוּי לוֹ לְשַׂמַּח
מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (נחמ"ה ח) "אֲכָלוּ מַעֲדָנִים וּשְׂתוּ מִמְּתָקִים....
כִּי חֲדוֹת הַיּוֹי"ה הִיא מְעֻזָּכֶם", וְזֶה נֶאֱמַר עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְאָמַר (חיי
מוה"ר"ן, סימן ת"ה) הָרֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי הוּא חֲדוּשׁ גְּדוֹל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
יוֹדֵעַ שְׁאִין הַדְּבָר הַזֶּה בִּירְשָׁה מְאֹבֹתִי, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לִי זֹאת
בְּמַתְנָה, שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה. לֹא מִבְּעֵיִא אֲתֵם כְּלֵכֶם, בּוֹדֵאִי
תְלוּיִן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי, אֲלֵא אֶפְלוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ תְלוּי בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה שְׁלִי.

וּבְעַנְיָן הַבְּלִבּוּלִים שִׁישׁ לָךְ דּוֹקָא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ', כְּבָר יוֹדֵעַ
מֵה שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (עין חיי מוה"ר"ן, סימן ת"ד)
שְׁאָמַר לְרַבְּנוּ ז"ל שֶׁהִיא נִיחָא לוֹ יוֹתֵר לִהְיוֹת אֶצְלוֹ עַל שַׁבַּת תְּשׁוּבָה
וְלֹא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אִין לוֹ מְקוֹם לַעֲמֹד שָׁם בְּבֵית הַמְדַרְשׁ, וְגַם
אִין לוֹ אֲכַסְנֵיָא טוֹבָה לְאֲכוּל וְלָלוֹן, וּמִחֲמַת זֶה דַּעַתוֹ מְבַלְבֶּלֶת מְאֹד
וְאִינוּ יָכֹל לְהַתְפַּלֵּל בְּכוֹנָה, עַל כֵּן הִיא טוֹב לְפָנָיו יוֹתֵר לִהְיוֹת אֶצְלוֹ
בְּזִמְן אַחַר וְלֹא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. הַשִּׁיב לוֹ רַבְּנוּ ז"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אִם

לֵאכֹל אִם שְׁלֵא לֵאכֹל, אִם לִישׁוֹן אִם שְׁלֵא לִישׁוֹן, אִם לְהַתְּפַלֵּל אִם שְׁלֵא לְהַתְּפַלֵּל (רְצוֹנוֹ לומר שְׁלֵא לְהַתְּפַלֵּל בְּכוֹנָה כְּרֵאוּי), אִךְ וּרְק שְׁתֵּהוּיֹ אֲצִלִי עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּהּ. וְאָמַר בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנֹז בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "יָא עֲסִין נִיט עֲסִין, יָא שְׁלֵאפִין נִיט שְׁלֵאפִין, יָא דְאוּיִנְעֵן נִיט דְאוּיִנְעֵן, אבִי דוֹ זְאֻלְסֵט בִּי מִיר זִין אוּיף רֵאשׁ הַשָּׁנָה" (וּבְאֶמֶת כָּל הַדְּבָרִים הַלְלוּ הֵם רַק דְּמִיוֹנוֹת וּפְתוּיִים שֶׁל הַבַּעַל דְּבַר וְכוּ', כִּי תִהְיֶה לְאֵל נִרְאֶה בְּחוּשׁ שֶׁעַל פִּי הָרַב מִתְּפַלֵּלִין יוֹתֵר בְּכוֹנָה בְּכָלֵל הַקְּבוּץ הַקָּדוֹשׁ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, מִמָּה שֶׁהִיָּה מִתְּפַלֵּל בְּבִיתוֹ).

מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אָמַר שְׁכָל אֶחָד שֶׁבָּא עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּגֵאֻלָּה שֶׁל כָּלֵל עִם יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה חֲשׁבוֹן אוּלַי אַתָּה מְשָׁלִים אֶת הַמִּנְיָן שֶׁל מִסְפַּר הָאֲנָשִׁים שֶׁחֲסָרִים כְּדֵי לְהַשְׁלִים לְגֵאֻלָּה, וְדִיָּקָא אַתָּה תַּחֲסֹר מִהַקְּבוּץ הַקָּדוֹשׁ שְׁלָנוּ בְּאוּמָן, וְעַל יָדֶךָ תִּתְעַכֵּב הַגֵּאֻלָּה, וּכְלָל יִשְׂרָאֵל יִצְטָרְכוּ עִכְשָׁו עוֹד לְשִׁהוּת בְּגֵלוֹת הַמְּרָה שְׁאֲנַחְנוּ סוּבְלִים זֶה אֶלְפִים שָׁנָה. וְדַע לָךְ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהַקִּים מוֹנְעִים שְׁלֵא יִבֹּאוּ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, פֶּה פָּחַד שֶׁל מְלַחְמָה וְכוּ', פֶּה דְמִיּוֹן שֶׁל אִיזָה טַפֵּשׁ וְכוּ', פֶּה אִיזָה בַּעַל מְקַבֵּל שְׂאוּמֵר שְׂרַבְנוּ ז"ל לֹא נִמְצָא שָׁמָּה וְכוּ', פֶּה מְנִיעוֹת מַחֲמַת כֶּסֶף וְכוּ', פֶּה מַחֲמַת כְּבוֹד הַמְּדַמָּה מֶה יֵאמְרוּ הַבְּרִיּוֹת וְכוּ', פֶּה מַחֲלַקֵּת שְׁבִין אֵלּוֹ שְׁקוֹרָאִים אֶת עֲצָמֵם חֲסִידֵי בְּרֵסְלָב שֶׁהֵם סֵתָם פְּרַחְחִים וְאַסְפָּסוּף וְכוּ', וְכַדוּמָה, - כָּל מִינֵי מוֹנְעִים שֶׁרַק יֵשׁ וְהָעֵקֶר לֹא לְבוֹא אֶל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְלִכֵּן אֲשַׁרִי מִי שְׂאִינוּ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ כְּלָל, רַק לוֹקַח אֶת הַגּוֹף שְׁלוֹ וּמִבִּיא אֶת זֶה אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאוּמָן עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה.

הַמְּאַחֵל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם וְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ד' תתנז.

**למרות כל מה שאני עושה עבור אשתי היא לא מרצה.
איך מתמודדים עם אשה כזאת?**

שאלה:

מאת ישראל: לכבוד הרב, שבוע טוב וחדש טוב.
אני אובד עצות ולא יודע מה לעשות: אני משתדל להיות טוב
לאשתי ולקנות לה כל מה שאני יכול, אבל היא מצדה תמיד
אומרת לי שאני בעל רע, שאני לא עוזר לה מספיק ושאיני
המפץ. איך מתמודדים עם אשה כזאת?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה' אלול ה'תשע"ד
שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מאד מבקש אותך שתראה לכבד את אשתך ואל תהיה
קמצן וכו', ואל תלחיץ את אשתך וכו', כי אם לא תשתנה אתה יכול
לאבד אותה לגמרי, וזכר כי הזהרת וכו'. ידוע אשר הזהירנו רבנו
ז"ל מאד מאד, ואמר (שיחות הר"ן, סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את
אשתו, כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד
מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם
מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד
וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקדם, ולכבדם.

וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נ"ט). אוקירו לנשייכו כי
היכי דתתעתרו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים],
וכן אמרו (במות ס"ג). דינו שמגדלות את בנינו ומצילות אותנו מן
החטא, ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד, וזה יסוד גדול
בחסידות ברסלב שהבעל מכרח לעזור לאשתו, ואם הוא רוצה להיות

מקרב אל רבנו ז"ל ולצית אותו, הדבר הראשון עליו לעזור לאשתו בכל המובנים, פי רבנו ז"ל הקפיד על דברים אלו מאד מאד, על אלו שמשפילים את נשותיהם. ומי שהיה לו סכסוך עם אשתו, רבנו ז"ל לא רצה לקבל אותו לגמרי, ולא רצה אפלו לראות אותו.

וידוע הספור שהיה בשבועות או בחנכה, שאמר רבנו ז"ל בעת שהיה יושב על השלחן עם אנ"ש: "ווער האט דאס אין זיך אזא עזות, צו האבן ביי מיין טיש א הרהור רחמנא ליצלן, איך מיין ניט טשערינער, ניט ברסלב'ר, ניט טעפליקער" [מי יש לו את העזות שהיה לו הרהור רע בשלחני? איני מתכונן על אנשי שלומנו מהעיר טשעריין, ולא מהעיר ברסלב, ולא מהעיר טעפליק]. וטיראוויצער לא הזכיר, והבינו אנשי שלומנו מי הוא האיש הזה, כי היה שם אחד מטיראוויצע שלא היה לו שלום בית כשתי שנים, ותכף קם רבנו ז"ל מן השלחן ונכנס לתדרו, והאיש הזה שלא היה לו שלום בית עמד על הפתח ובכה הרבה מאד, וגם אנשי שלומנו בקשו מרבנו ז"ל בעדו, עד שהבטיח שיחזר לביתו וישלים מיד עם אשתו, ואז יצא רבנו ז"ל מתדרו, והמשיך את סדר הנהגתו בשלחנו הטהור. רואים מכל זה איך שרבנו ז"ל הקפיד על שלום בית, ואם לא היה שלום בית לא רצה לשבת אפלו באותו שלחן איפה שהאדם הזה יושב.

אני מאד מקנה לקדוש-ברוך-הוא שתכניס את הדבורים האלו בתוך לבך ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ד' תתנח.

**מה עלי לעשות כדי שתהיה לי פרנסה בשפע ובהרחבה
בלי דאגות?**

שאלה:

סאת אליהו: מה עלי לעשות כדי שתהיה לי פרנסה בשפע
ובהרחבה בלי דאגות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה' אלול ה'תשע"ד
שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך שסגלה לפרנסה הוא לברך ברכת המזון מתוך הסדור
דיקא, ובקול ובשמחה, וזה מסגל לעשירות נפלאה, כמו שכתוב
(משלי יגב) "ברכת הוי"ה היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה", הינו
כשמברך את ברכת המזון בשמחה עצומה זה מסגל לעשירות, וכן
להזהר מאד על נטילת ידים וכו', ולכן מהיום והלאה תקפיד מאד
מאד על נטילת ידים כשאתה קם בבקר וכו', וכן כשיוצאים לשרותים
וכו', וכן לפני האכילה לטל ידים עם נטלה דיקא וכו', כי נטילת
ידים מסגלת להנצל מעניות, כי על נטילת ידים ראשי תבות ענ"י,
ומי שמזלזל בנטילת ידים נעשה עני. ואמרו חכמינו הקדושים (שבת
ס"ב:) אמר רב חסדא: אגא משאי מלא חפני מיא ויהבו לי מלא חפני
טיבותא; אנני נטלתי ידי עם מלא מים ונתנו לי חפנים מלאים טוב.
כי רב חסדא היה עשיר גדול מאד, והכל בזכות נטילת ידים שהיה
מקפיד על זה [ואמרו חכמינו הקדושים (שם) כל המזלזל בנטילת
ידים בא לידי עניות, וכך נפסק בשלחן ערוך (ארח חיים, סימן קנ"ח, סעיף
ט') צריך ליזהר בנטילת ידים, שכל המזלזל בנטילת ידים חייב נדוי
ובא לידי עניות ונעקר מן העולם.

ולכן אני מאד מבקש אותך שתקפיד על נטילת ידיים עם שפע מים, ועל ידי זה תזכה לעשירות גדולה מאד מאד, וכן לברך ברכת המזון בקול גדול כדי שהילדים שלך ישמעו מה זה ברכת המזון בקול, וכן נהגו אנשי שלומנו לברך ברכת המזון בהתעוררות גדולה מאד מאד, כי רבנו ז"ל אמר (ספר המדות, אות אכילה, חלק ב', סימן ג') על ידי ברכת המזון נתודע השם יתברך בעולם; אשרי מי שמקיים את זה ואז אל רב טוב הגנוז יזכה, ואל יקל בעיניך דבר זה כי חכמינו הקדושים הקפידו על זה מאד מאד.

וכן צריכים להיות מאד מאד שמח, כי כף אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א') מי שתמיד שמח הוא מצליח, והצלחה זו סובבת על כל פרט ופרט בחיים. ולכן תעשה כל מה שביכולתך להתחזק ולהיות בשמחה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך היוצא מפסוק (תהלים קמה, טז) פותח את ידיך, יוצא גם מפסוק (דברים טז, טז) והיית' אף שמח, ולכן הדבר הראשון אתה צריך להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמך, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לך ומרים לך החיים ממנות, עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבוא לשום דבר, אלא תסתבך יותר, ולכן הדבר הראשון - רק להיות בשמחה.

ואם תאמר במה יש לי לשמח, הרי אני עני ואביון ומלא חובות? אלא דע לך שחכמינו הקדושים אמרו (נדרים מא.) אין עני אלא מדעת; עקר העניויות תלוי בחסרון דעת, כי המאמין האמתי שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כף שאמרו חכמינו הקדושים (חלין ז:) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה - שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה - האדם הזה הוא תמיד שמח. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות ממון, סימן פ"ג) אמונה הוא טוב לפרנסה;

ולכן בזה שתשמח עם נקדת יהדותך שנבראת יהודי ושלא עשני גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת תפתחנה לך את כל צנורות השפע והפרנסה.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ד' תתנט.

**אני סובלת מפחדים וחרדות כתוצאה מהמצב הבטחוני.
מה עלי לעשות?**

שאלה:

מאת אביבית: אני סובלת מפחדים וחרדות כתוצאה מהמצב הבטחוני. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה' אלול ה'תשע"ד
שלום רב אל אביבית תחיה
לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לבדק את המזוזות, כי אם המזוזות אינן כשרות מזה באים לאדם פחדים, ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות, אות בטחון, סימן א') מי שיש לו בטחון אין לו שום פחד; וזה מה שאמר הנביא (ישעיה יב, ב) "אבטח ולא אפחד". ולכן ראי להתחזק ביתר שאת ויתר עז באמונה פשוטה בו יתברך וזה יהיה לך שמירה, כי המאמין האמתי שמאמין שהכל ממנו יתברך ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו על ידי זה אין לו שום פחד, העקר תשמרי את עצמך מכעס ועצבים, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות כעס, סימן מ"א) הכעס מפחיד את האדם.

ולכן אין לך מה לפחד משום דבר, הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את

עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ואם חיים בצורה כזו אין מה לפחד כלל, כי העקר הוא האמונה, וכשיש לאדם אמונה על ידי זה אין לו פחד משום דבר שבעולם.

הקדוש-ברוך-הוא ימתיק ממך את כל הדינים ויוריד ממך את כל הפחדים.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ד' תתס.

**התברכתי מפיה, זכיתי למצא את בן זוגי,
וברצוני לשמע מקוה האם אנחנו מתאימים**

שאלה:

מאת רות: לכבוד קדשת מוה"ר א"ש שלום וברכה. אני מתפללת לרפואתך האיתנה והשלמה לארץ ימים ושנים טובות ומלאות שמחה.

ברוך השם זכיתי להתברך מפיה הקדוש, ואכן בגיל שלושים וחמש בשבח והודיה לקדוש-ברוך-הוא, אני עומדת להתאגרס עם בן זוגי שהוא בן שלושים ושמונה. אשמח לשמע את דעתך על הזוג בינינו ולקבל את ברכתך שנינו נשמח עד מאד לארח אותך בחתונתנו שתערך אם ירצה השם בחדש תשרי הבא עלינו לטובה, ויהי רצון שנזכה להקים מקדש מעט, תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה' אלול ה'תשע"ד

שלום רב אל רות תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא יֵעֶזֶר שְׁיִהְיֶה בְּסִימָן טוֹב וּמְזֵל טוֹב, וְתִתְחַתְּנוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְתִבְנוּ בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְהִכַּל תְּלוּי רַק בְּיַדְכֶם, כִּי (סוֹטָה יז.) אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ - שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן, וְאָמְרוּ (ירושלמי ברכות פֶּרֶק ט', הִלְכָה ח') אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, אִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶן בְּלֹא שְׂכִינָה. וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְׂכִּינָה נִמְצְאָת שֵׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שְׁיִהְיֶה בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי 'שְׁלוֹם' אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שַׁבָּת י.) זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן אִם מִכְּנִיסִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם בַּיִת, הִינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

וְלִכֵּן מֵאַחַר שֶׁחִפְתֶּם כָּל כֹּף הַרְבֵּה זְמַן עַד שֶׁמְצַאֲתֶם אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, אַתֶּם צְרִיכִים לִקְבֹּל עַל עֲצַמְכֶם אֶף פַּעַם לֹא לְרִיב וְלֹא לְהִתְוַכַּח בֵּינֵיכֶם, וְאֵז תְּצַלְיֵחוּ בְּחַיֵּי נְשׂוֹאֵיכֶם.

הַמְּאַחַל לָךְ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה...

ד' תתסא.

**חֲמוּתֵי בִישָׁה אוֹתִי וְאֵת בְּעָלִי, וּמֵאֵז אֵינֵנִי הוֹלְכֵת לְבֵיתֶם.
הֵאֵם אֵנִי נוֹהֶגֶת כְּשׂוֹרָה?**

שאלה:

מאת יוכבד: שְׁלוֹם לְכַבּוֹד הַרַב.

בְּזִמְנָן שֶׁהִתְאַרְחֵנוּ אֶצֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ שֶׁל בְּעָלִי הוּא הַעִיר לְאַחוּתוֹ בְּעֵנִין הַעֲזָרָה בְּבֵית וּפְתָאֵם אִמָּא שְׁלוֹ הַתְּפָרָצָה עָלָיו וְהַחֲלָה לְצַעֲקָה, וְכִשְׁאַנִּי הַגַּעְתִּי בִישָׁה אוֹתוֹ עוֹד יוֹתֵר וְאָמְרָה לוֹ דְּבַר שֶׁפָּגַע בִּי מְאֹד, כְּאֵלוֹ כָּל הַיּוֹם הוּא עוֹזֵר לִי בְּמָקוֹם לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְזֶה מִמֶּשׁ לֹא נִכּוֹן... מֵאֵז אֵנִי לֹא הוֹלְכֵת לְשֵׁם. הֵאֵם זֶה כִּכּוֹן לַעֲשׂוֹת כָּךְ?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה' אלול ה'תשע"ד

שלום רב אל יוכבד תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את ובעלך צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להסתדר לבד, כי תמיד החמות מתערבת בין הזוג - פעם זו האמא שלה, ופעם זו האמא שלו, וידוע שכלה וחמותה אף פעם לא ישתוו בשום פנים ואופן, וזה בא להם מחמת חסרון הדעת וקטנות השכל וכו' וכו'. על פי רב האמא של החתן נכנס לה בדמיון כאלו הכלה גנבה את הבן שלה וכו', וחושבת לעצמה: "אני ילדתי אותו וכו', גדלתי אותו וכו', ועכשו באה בחורה צעירה וגונבת לי את הבן?" וכו', או להפך - האמא של הכלה נכנס לה בדמיון כאלו החתן גנב את הבת שלה וכו', וחושבת לעצמה: "אני ילדתי אותה וכו', וגדלתי אותה וכו', ועכשו בא בחור צעיר וגונב לי את הבת?" וכו', אשר כמובן זה בא מקטנות וחסרון הדעת שיש בנשים וכו', וכך הטבע הרע שאי אפשר לשנות את זה. ולכן זוג צריכים להיות פקחים כשמתחתנים, ולא לערב את ההורים בעסק נשואיהם וכו', כי הם רק יסבלו מזה. הבעל והאשה צריכים לאהב אחד את השני, ולהבין אחד את השני, ולדאג מאד שלא יתערבו ההורים בין הנשואין, וזה נשואין מצלחים.

ולכן תהיי פקחית ואל תפגעי מהחמות, ותראי להשלים עם חמותך וכו', כי לא כדאי להיות צודקת, תהיי חכמה וכו' ועל ידי זה יחזור השלום בית שלך בשלמות וכו', כי את צריכה לדעת שכלה וחמותה אף פעם לא ישתוו, וזה טבע רע שנכנס בדמיון של החמות כאלו הכלה גנבה את הבן שלה וכו', ואם הכלה פקחית ולא משיבה שום דבר לחמותה וכו', על ידי זה תמיד ישרה השלום בינה לבין בעלה וכו', כי סוף כל סוף זו האמא שלו וכואב לו אם את תדברי עליה וכו'. ולכן תהיי פקחית ואל תדברי לפני בעלך נגד האמא שלו

וכו', תשחקי את המשחק וכו', וכך הכל יסתדר על הצד הכי טוב. אני מאוד מקווה להקדוש-ברוך-הוא שאת מבינה אל מה אני מתכוון.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שאת ובעלך תסתדרו לביד, ולא תשימו לב למה שהאמא אומרת וכו' רק ביניכם שתהיה אהבה גדולה מאוד, כי זה יסוד היסודות בשלום בית.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ד' תתסב.

הציעו לבעלי לעבד במשחטה, אך העבודה היא בשעות הלילה. האם לקבל את ההצעה?

שאלה:

מאת עליזה: המצב הכלכלי שלנו דחוק מאוד ולאחרונה נכנסנו לחובות גדולים. לבעלי יש הצעת עבודה במשחטה, אבל העבודה היא בשעות הלילה. האם כדאי לו לקבל את ההצעה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה' אלול ה'תשע"ד

שלום רב אל עליזה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שאם רוצים להצליח בבית ושלא יהיה דחקות, אזי האשה צריכה לחזק ולעודד ולשמח את בעלה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (תמורה טז.) אשה כיון שאין לה תבואה בתוך ביתה מיד צועקת; ולכן ראי לחזק ולעודד את בעלך, ואם מציעים לו עבודה במשחטה, שילך לעבד שמה, אף שזה קשה לך מאוד שהוא

לא יהיה בלילה בבית, אבל את צריכה לדעת שעד שיתרחב לכם שילך לעבד שמה, והקדוש-ברוך-הוא ימתיק מכם את כל הדינים על ידי פלא עליון ותהיה לכם פרנסה בשפע.

רק חזקי ואמצי מאד את בעלך, וכך יתרחב לך בגשמיות וברוחניות, ולא תחסר לכם פרנסה, כי הכל תלוי באשה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ט) שהפרנסה באה בזכות האשה. ולכן תכבדי ותיקרי את בעלך, ואז תהיה לכם פרנסה בשפע. והעולה על הכל תרגילי את עצמך להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ד' תתסג.

**האם קימת אפשרות לעלות בדרגה בעבודת השם
מבלי הירידה שבאה לפני כן?**

שאלה:

מאת רועי: שלום רב.

הבנתי שכדי לעלות בדרגה בעבודת השם צריכה להיות לפני כן ירידה, ושאלתי היא האם קימת אפשרות לעלות בדרגה בלי אותה הירידה?

ברוך ה' אני מתמיד במשניות, גמרא, מקרא, זהר וספרי רבנו בכל יום כבר תקופה ארכה, ואני מפחד שהירידה הזו תגיע ושחס ושלום אחלש בעבודת השם. תודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה' אלול ה'תשע"ד

שלום וברכה אל רועי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כשיש לבר ישראל אמונה פשוטה בו יתברך אזי לא שיכת שום ירידה כלל, ולכן מה אתה צריך לדבר מירידות ונפילות? ובפרוש מוכב בדברי רבנו ז"ל (הוספות תורות מכתב יד רבנו ז"ל) הגדלות מפילה את האדם ומשפילה אותו הן בגשמיות והן ברוחניות, כי איש ישראל אם הוא דבוק בהשם יתברך ובאמונתו הקדושה, אזי אינו יכול לשלט עליו שום דין, ולא תהיה לו שום נפילה, כי מי יוכל לגע בו באשר הוא קרוב אל המלך, ובאיזה מקום אשר הוא חונה שם הר אלקים, וממשלת הקדוש-ברוך-הוא עליו. אבל אם הוא נופל מהאמונה, הינו שנפל בגדלות, ואזי הוא מבדל מהקדוש-ברוך-הוא, ואז אין אני והוא יכולים לדור במקום אחד, ואז כל הדינים שורים עליו וכו', ע"ן שם.

אשריך ואשרי חלקך שאתה מתמיד בלמוד תורה הקדושה בכל יום - מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות ואגדות, אשר זו השמחה הכי גדולה לאדם כשזוכה ללמד תורה הקדושה שהיא חכמתו יתברך, ואין למעלה מזה, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה ל', סימן ב') על הפסוק (תהלים טז, יא) "תודיעני ארח חיים שבע שמחות"; "שבע שמחות" - שבענו בחמשה שמחות - מקרא, משנה, תלמוד תוספתא ואגדות; תאמין לי שאין עוד שמחה יותר גדולה מזו שאדם זוכה לקבע לעצמו שעור קבוע בכל יום, במקרא בפרשת השבוע, במשנה כסדרן, בתלמוד גמרא - בבלי ירושלמי ותוספתא, ואגדות עין יעקב ומדרש רבה ותנחומא, שזו השמחה הכי גדולה שרק יכולים לשמח בה.

רק חזק ואמץ מאד להיות בשמחה, ותשמח אחרים, אשר

אין מצוה יותר גדולה מזו, ואצלו יתברך מאד מאד חשוב כשבר ישראל שמח, ויותר חשוב כשמשמח את אחרים, ולכן תעשה כל מה שביכולתך תמיד לשמח את אחרים, וכך תהיה לך גם כן שמחה, ואצלו יתברך שורה רק השמחה, כמו שכתוב (דברי הימים א, טז, כז) "הוד והדר לפניו עז וחדוה במקמו". אשרי מי שממח בעצמו, ואשרי ואשרי מי שמשמח אחרים, ושכרו הרבה מאד בשמים.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

ד' תתסד.

**מאז שנכשלת בשמירת העינים המחשבות מציקות לי.
איך מתגברים עליהן?**

שאלה:

מאת שאלו: אני זוכה להתחזק מתורותיו ושיחותיו של רבי נחמן מברסלב, וברשותכם אני רוצה לשאל שתי שאלות:
א. בזמן האחרון התחלתי ברוך השם לעשות שעה התבודדות מדי יום, אך בגלל שרב היום אני ליד אנשים ואין לי ישוב הדעת יוצא לי להתבודד רק בערב, מה שגורם לי לקום מאחר מה העצה?
ב. נכשלתי בשמירת העינים ויש מחשבה שמציקה לי מאד. מה אני יכול לעשות כדי שהיא תסור ממני? תודה רבה מראש, בריאות והצלחה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה' אלול ה'תשע"ד
שלום וברכה אל שאול נרו יאיר
לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להחזיר בעצמו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל והכל לכל אלקות גמור הוא, ומלא כל הארץ כבודו, ואז כשנכנסת בדעתו ידיעה זו, אזי הוא יכול להתבודד איפה שרק לא ימצא, ותמיד יכול למצא מקומות שאין שמה בני אדם להתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אדם צריך להיות כל כך חזק בזה עד ששום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותו, וזו שלמות ההתבודדות - שאדם יזכה להיות כל כך דבוק באין סוף ברוך הוא, עד שאיפה שרק לא יהיה משם הוא יכול לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וזו המתנה הכי יפה שקבלנו מרבנו ז"ל - שיחה בינו לבין קונו לדבר עמו יתברך.

וגלה לנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן קנ"ד) שעקר מה שהגיע למדרגתו הוא רק על ידי ענין פראסטיק (פשיטות), שהיה מדבר הרבה ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות, ועל ידי זה דיקא הגיע למה שהגיע. ואמר: אם הייתי יודע שהשם יתברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש כזה, הייתי עושה ביום אחד מה שעשיתי בשנה כלה (כלומר שהיה מזדרז כל כך בעבודתו עד שמה שהיה עושה ועובד השם יתברך בשנה כלה היה עושה ביום אחד). והיה מתגעגע מאד אחר מעלת העבודה של פראסטיק (פשיטות) באמת, ואמר "איי איי פראסטיק". גם אמר שדבר עם כמה צדיקים גדולים ואמרו גם כן שלא הגיעו למדרגתם כי אם על ידי ענין פראסטיק, שעסקו בעבודתם עבודת השם יתברך בפשיטות גמור בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו וכו', ועל ידי זה דיקא הגיעו למה שהגיעו.

צריכים הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא על קדשת העינים, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה). אין יצר הרע שולט אלא במה שענינו רואות; ואמרו (ירושלמי ברכות פרק א', הלכה ה') ליבא ועינא תרי ססוריי דחטאה, אמר הקדוש-ברוך-הוא: אי יהבית לי ליבא ועינא, אנא ידע דאת לי, כי צריכים מאד לשמר על העינים לא להסתכל בראיות אסורות שזה משגע את האדם לגמרי, ולכן אדם

צריך להרגיל את עצמו לא ללכת להסתפל במקומות המטנפים וכו' ולא על נשים פרוצות וכו', שזה סתם מגרה את היצר הרע והוא משתגע מזה, כמו שכתוב (דברים כח, לד) "והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה", כי מי שלא שומר על העינים שלו נעשה משגע ממש פשוטו כמשמעו. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א' סימן ל"ו) שרב המשגעים משתגעים רק מחמת תאות נאוף, ועקר העצה להנצל מזה זה רק על ידי רבוי שיחה בינו לבין קונו, שאדם צריך הרבה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולבקש ממנו יתברך שיזכה להוציא מעצמו את הזבל והלכלוך הזה שנכנס בו.

ועל כלם תעשה כל מה שביכלתך רק להיות בשמחה, כי הסמ"ך-מ"ם עובד על כל אדם כל כך חזק להפילו בעצבות ובמרירות ובדכאון וכו' רק על ידי הדמיונות שמכניס בו וכו' וכו', כל אחד כפי בחינתו וענינו, ולכן אתה מכרח לעשות כל מיני פעולות שבעולם רק להיות בשמחה, והרגע שתהיה בשמחה, זה ירחיב לך את הדעת לגמרי, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב' סימן י"ז) מה שבני אדם רחוקים מהקדוש-ברוך-הוא זה מחמת חסרון ישוב הדעת, ולמה אין ישוב הדעת? כי חסר מהשמחה, ולכן תמסר את נפשך להיות בשמחה ואז תזכה לגדלות המחין וכבר לא יחסר לך שום דבר, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א' סימן קס"ט) כשבר ישראל שש ושמת, על ידי זה הקדוש-ברוך-הוא בעצמו שומר אותו מפגם הברית, ולכן תעשה כל מה שביכלתך רק להיות בשמחה, ועל ידי זה תזכה למחין נקיים ומחשבות קדושות.

המאחל לך שנה טובה ומתוקה...

תם ונשלם, שבה לאל בורא עולם!

הַסֵּפֶר הַזֶּה נִדְפָס

לְכָבוֹד נְשֻׁמַת

חֲסִידָא וּפְרִישָׁא, מְנוּרָה הַטְּהוּרָה,

אֲסִפְקֻלְרִיא הַמְּאִירָה

מֵאוּר עֵינֵינוּ חַיִּית נַפְשֵׁנוּ, מְקָרֵב לְבָבוֹת

יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים

מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

הַרְבֵּה הַגְּאוֹן הַצְּדִיק

מוֹהַר"ר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שְׁלֹמֹה זִלְה"ה

בֶּן

הַגַּה"צ רַבִּי מְנַחֵם זִיב זִצ"ל

עָלָה בְּסֶעֱרָה הַשְּׁמִימָה

י"ז שְׁבַט תשע"ה

תִּהְיֶה נְשֻׁמַתוֹ צְרוּרָה בְּצִרוּר הַחַיִּים תַּחַת

כַּנְפֵי הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן, זְכוּתוֹ וְצַדִּיקְתּוֹ תִּגֵּן

עָלֵינוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָם שְׂנוּזָפָה לְהַנּוֹת מֵאוּרוֹ

הַבְּהִיר וְהַתְּגַלּוֹת כְּבוֹד שְׁמִים

שְׁפַעַל וְעָשָׂה בְּעוֹלָם

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
הרבנית הצדקת
מרת יחנא שפרה ע"ה
בת הרה"צ רבי אשר ישעיה
ראטענברג מקוסון זצ"ל
בת מרת סאסיא ע"ה
אשת עטרת ראשינו
כ"ק אדמו"ר
רבי אליעזר שלמה זצוק"ל
נפטרה ט"ז תמוז ה'תשע"ה
ת.נ.צ.ב.ה

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
הגאון הצדיק
רבי מנחם זאב זי"ע
בן הגאון הקדוש
רבי אלכסנדר זי שא הי"ד
נפטר ד' תשרי ה'תשס"ג
ת.נ.צ.ב.ה

ולעילוי נשמת
הרבנית הצדקת
מרת מלכה ע"ה
בת הגאון הצדיק
רבי חיים שלמה ז"ל
נפטרה חי' חשוון תש"ן
ת.נ.צ.ב.ה

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
הגאון המפורסם
רבי בנימין ז"ל
בן הגאון הצדיק
רבי מנחם זאב זי"ע
נפטר ה' אלול תשס"ח
ת.נ.צ.ב.ה

הספר הבא יכול להיות לזכותך...

באפשרותך להקדיש ספר:

לעילוי נשמת, לרפואה שלמה,
לזרע בר קיימא, לשלום בית,
לדיווג הגון, להצלחה...

התקשרו עכשיו:

טלפון: 04-6650050

פקס: 04-6650049

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואת
אילנה יעל בת פסי אביגיל
הקב"ה ישלח לה
רפואה שלמה
בכל רמ"ח איבריה ושם"ה גידיה
וברכה והצלחה בכל מעשה ידיה
אמן כן יהי רצון

הספר הקדוש הזה הודפס
לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

דרור יצחק בן דליה
דליה בת רוברט
טל כהן בן רות מסעודה
חנה אניטה בת שרה
ניסים רועי בן טובה
חיה מושקא בת רוחמה רחמנא
שלום בן יעל
יעל בת ציביה
מרים בת רבקה
רחמים בן יאסי
יעקב בן רחל
שלומית בת אורח
עוז אפרים בן בלומה
רבקה בת לאה
אדל בת אסתר מלכה
עמוס בן יהודית
אופיר רפאל בן גאולה
גאולה בת סיסה
אתי אסתר בת דליה
יצחק בן לאה
אסתר בת דונה דבורה
אורית בת חנה
ישראל בן ורדה
שילת בת אורית
לירן אליהו בן משה דוד
אורח בת אסנת
אלון אהרון בן גילה
נורית בת נעמי

ישראל בן פרידא פיגא
שרה בת שרה
גל נחשון בן לאה
מורן נחשון בת מזל
לרפ' ליאת שרה בת צילה
עמית נועה בת ציפורה
אביאל בן סגולה
מלכה בת גילה
בנימין בן אהרון
הדסה בת תמר (נאנאג"אן)
עמוס בן גילה
דבורה בת רבקה
ישראל בן אראלה
כרמית בת שרה
יוסף חי בן אורלית
בת אל שמחה בת אסנת
נחמן ישראל בן אורלית
סימא בת ברכה
שרגא בן חנה
ציפורה פייגא בת שרה וב"ב
שפיקה בת מרים
תקוה בת שפיקה
יעל בת שרה
אברהם בן דזי
אריה בן רות
רונית שפרה בת מינה
מרים בת שרה
מיכאל דוד בן חנה

לרפואת הרבנית
יחנא שפרה בת סאסיא
לרפ' לירן בן סוזאן
אברהם בן פרידה
סוזאן בת רבקה
חנה בת יפה וב"ב
שמעון מאיר בן חנה
בת שבע בת רוחמה
אסתר בת רוחמה
דן בן אסתר
יעל טובה בת עירית
רחלי בת דורית
יוסף בן יפה
אסף בן כרמלה
רוז בן יעל
משפחת אריאל
מיכל בת לאה
נאורה בת מיכל
יעקב בן לאה
מעין אדל בת גילה
דוד בן רחל
כרמלה בת שרה
רינה בת זיזל
חובב בן מרים
אליעזר שלמה שמעון בן מרים
מאיר אליהו בן דליה
גולן בן אסתר
כרמית בת מרים לזש"ק

הספר הקדוש הזה הודפס
לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

צבי בן חנה טובה	הודיה רחל בת ורד	יונה בן שולמית
רבקה בת חנה טובה	יהודה בן שרה	ספיר הודיה בת גלית
מרדכי אליהו בן גילה	רבקה בת לאה	מאיר בן זיווה
אסתר בת יפה	יוסף בן סומבול	אלינור בת שמחה
אליעזר שלמה בן אסתר	מנשה בן חנה	פרחיה בת רינה
יאיר בן עדינה	שמואל ג'פרי בן נוגה	לרפ' תמר בת שמחה
מלכה בת שמחה	לרפ' מלכה בת זהבה	ויונה בת רחל
עידו בן מיכל ליאור	מנחם זאב בן מלכה	אברהם בן חדוה
שושנה בת אורלי	מלכה בת דבורה דיל-ברא	יסכה בת רויטל
נחמן בן אדל	יואב בן שושנה	אליעזר שלמה בן יסכה
שרה בת יפה	שמעון בן תרצה	רחל בת יסכה
מרים בת שירה יהודית	יצחק ישראל בן מרים	אסתר מלכה בת יסכה
תהילה בת שירה יהודית	מורן בת בריזט	פייגא בת יסכה
שלמה בן שרה	מאיר בן רחל וב"ב	רפאל נועם מאיר בן חנה
אברהם בן מזל	נחמן נתן בן שמחה	גליה בת יעל
אסתר בת רינה	שרה בת מרים	יניב בן תקוה
יעקב בן סילביה	יעקב בן שרה קלוטילד	אליעזר שלמה בן יניב
יפית בת אילנה	יפה בת חנה	מלכה בת יניב
דורית בת שושנה	נפתלי בן רחל	רמי חיים בן תקוה
עומר רחמים בן סלימה	רבקה בת מרים	הרצל טוביה בן לאה
ליאור יצחק בן רות	נתן בן רחל	דינה בת גרסיה
סמדר בת ריזין	פנינה חנה בת יהודית	ישי בן שרה סווטה
מלכה בת סמדר	אדי בן רונית לזיווג	חנה ברכה בת נחמה
אליעזר שלמה בן סמדר	שאול בן עליזה	אופיר בן אילנה
נתן בן רחל	אסף בן רונית	אבישג בת דינה שמחה
לודמילה בת סופיה	ליאור בן עליזה	משה בן ברוריה
דוד בן לודמילה	אליעזר שלמה בן רינה	מיכל רונית בת שרה
משפחת תפוחי	סהר שני שושנה בת ענת	אברהם בן ורד

הספר הקדוש הזה הודפס
לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

מרים טבנסקי בת יודקה	צדוק ושרית מלמד ומשפ'	ודים בן גינדה
איליה בן גינדה	משפ' גרמה בועז	גליה בת קולט
פרץ בן יחזקאל	מנחם מנדל בן מיכל רינה	דוד רועי בן שרה אורית
חנה בת רגינה	דרור בן זהבה וובו	שלמה בן קלודין שרה
אורלי בת עליזה	רחלי בת לימור לגאס לזש"ק	אביעד בן קלודין שרה
ישעיהו ישראל בן לאה איטה	שרה בת חיה ציונה	מיכל בת קלודין שרה
ר' אליהו בן עיישה	יניב בן כוכבא	אסתר מלכה בת ליהי
רחמים בן אהובה	חלי בת כוכבא	אדל בת ליהי
שרה בת יקוט	נעמה בת מנוחה לזיווג הגון	גולן בן מרגלית
יקוט בת חנה	רוגב ויגב ושולמית לוי	רחל בת דונה דבורה
פליקס מסעוד אשר בן עליזה גזליה	רימונה בת נינה	רויטל בת רות
ליאור בת שרה	לרפו' לרוני בן שרה	משפחת שמחי
שרה זהרה בת סעידה	אהרן בן דינה	אברהם בן ישי וב"ב
לואזה בת חסן	בן ציון בן לאה	אנדריי בן בלה
משה בן לאה	***	משפחת טויטו
ליזט בת פרחא	לעילוי נשמת	משפחת טרייסמן
יעקב בן שלום	רבי אליעזר שלמה	שיראל בת אורית
אליהו בן כמוס	בן מלכה	אביאל משה בן אורית
רפאל בן סוליקה	חיים בן מרים	יעל בת אורית
דוד בן משה ורדה	מרים בת מסעודה	אדל בת אורית
אסתר בת ניסים ועיישא	רחל בת שרה	סמדר בת ורדה לזש"ק
אלברט אברהם בן מסעוד ועזיזה	תומר עמוס בן רבקה	משפחת עובד
אשר בן סוליקה	הלן בת דוד ואסתר	להצלחת משפ' מלכה והילדים
	יורי בן סופיה	אמנון ורוחמה בסל
	סופיה בת יודקה	משה וגילה בשארי
	שרה ריבה בת אטה	לרפו' שושנה זוהרה בת צביה
		שלמה חי בן דיאנה לזיווג הגון

סוד ה' לִירָאוּ וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תִּקּוּן הַכֹּלֵל

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְלִיּוֹת
הַחֻטָּאִים וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמֵנָא לִיעֲלֵן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנֶסֶה וּלְהַצְלָחָה
בְּכֹל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכֹל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תִּקְנוּ, גְּלוּ וְצִוְיָה לְפִרְסְמוֹ לְכֹל
יִשְׂרָאֵל, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֵּפוּן, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חִסְדֵי בְּרֶסְלַב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

תְּקוּן הַפְּלִילִי

טוב לומר לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקְשֶׁר עֲצָמֵי בְּאֲמִירַת הָעֶשְׂרָה מְזֻמָּרִים אֵלֶי לְכֹל הַצְּדִיקִים
הָאֲמִתִּיִּים שְׁבֻדוֹרְנוּ, וּלְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרַיִם, קְדוֹשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּהָ, וּבַפֶּרֶט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, נַחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנוּ נַחֲמֵן בֶּן פִּיגָא, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שְׁגִלָּה
תְּקוּן זֶה.

לְכוּ נִרְנְנָה לִי נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנָיו בַּתּוֹדָה, בְּזִמְרוֹת
נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמִלְךָ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר:

הַרְיֵנִי מְזֻמָּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי, לְשֵׁם יְחִוֵּד
קוֹדֵשׁ בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתָּה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר
וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז * מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי חֲסִיתִי בָךְ: ב אָמַרְתָּ
לִי אֲדֹנָי אַתָּה, טוֹבָתִי בַל עָלִיךָ: ג לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
הַמָּהָ, וְאֲדִירִי כָּל חֲפָצֵי-בָם: ד יָרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחַר מְהָרוּ
בַל אֲסִיף נִסְפִיהֶם מִדָּם, וּבַל אֲשָׂא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שִׁפְתַי: ה
יְיָ מִנַּת חֲלָקֵי וְכוֹסֵי, אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי: ו חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי
בְּנַעֲמִים, אֵף נַחֲלַת שְׁפָרָה עָלַי: ז אֲבָרְךָ אֶת יְיָ אֲשֶׁר יַעֲצָנִי,
אֵף לִילוֹת יִסְרוּנֵי כְלִיּוֹתַי: ח שׁוֹיֵתִי יְיָ לְנִגְדֵי תְמִיד, כִּי
מִימֵינִי בַל אֲמוֹט: ט לֶכֶן שְׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֵף בְּשָׂרִי
יִשְׁכַּן לְבַטַח: י כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא תַתֵּן חֲסִידְךָ
לְרֵאוֹת שְׁחַת: יא תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת פָּנֶיךָ,
נַעֲמוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה : ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחְשָׁב יִי לוֹ עוֹן, וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה : ג כִּי הִחַרְשָׁתִי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשִׂאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם : ד כִּי יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדָךְ נְהַפֵּךְ לְשֹׁדִי, בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סֵלָה : ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא כִסִּיתִי, אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִּי, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סֵלָה : ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵד אֱלֹהֶיךָ לְעַת מִצּוּא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים, אֱלֹהֵי לֹא יִגְיעוּ : ז אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרַנִּי רַנִּי פֶלֶט תִּסּוּבְּבֵנִי סֵלָה : ח אֲשִׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךְ בְּדַרְךָ זֶה תִּלְךָ, אֵיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי : ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אֵין הֶבִיִן בְּמִתַּג וְרִסֵן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ : י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרַשָּׁע וְהַבּוֹטֵחַ בִּי, חֹסֵד יִסּוּבְּבֵנוּ : יא שְׂמַחוּ בִּי וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב :

מא * לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד : ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יִי : ג יִי יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֵל תִּתְּנָהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו : ד יִי יִסְעֲדֵנוּ עַל עֶרֶשׁ דְּוִי, כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכָתָ בְּחֵלּוֹ : ה אֲנִי אֲמַרְתִּי יִי חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ : ו אוֹיְבֵי יֵאמְרוּ רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ : ז וְאִם בָּא לְרֵאוֹת שְׂוֹא יְדַבֵּר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֶוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר : ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שֹׁנְאֵי, עָלַי יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי : ט דַּבֵּר בְּלִיעַל יִצּוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לְקוֹם : י גַּם אִישׁ שְׁלוּמֵי אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב : יא וְאַתָּה יִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חִפְצָתָ בִּי, כִּי לֹא יִרְיעַ אֵיבֵי עָלַי : יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכַּתְּ בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : יד בְּרוּךְ יִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

* אחר אתה סתר לי - צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

מב * למנצח משכיל לבני קרח: ב כאיל תערג על אפיקי
 מים, כן נפשי תערג אליך אלהים: ג צמאה נפשי לאלהים
 לאל חי מתי אבוא, ואראה פני אלהים: ד היתה לי דמעתי
 לחם יומם ולילה, באמר אלי כל היום איה אליך: ה
 אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי פי אעבר בסף אדם עד
 בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: ו מה תשתוחחי
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלהים פי עוד אודנו ישועות
 פניו: ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על כן אזכרך מארץ
 ירדן, וחרמונים מהר מצער: ח תהום אל תהום קורא
 לקול צנוריה כל משבריה וגליה עלי עברו: ט יומם יצוה יי
 חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי: י אומרה לאל
 סלעי למה שכחתי למה קדר אלך בלחץ אויב: יא ברצח
 בעצמותי חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איה אליך:
 יב מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים פי
 עוד אודנו ישועת פני ואלהי:

נט * למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו
 את הבית להמיתו: ב הצילני מאיבי אלהי ממתקוממי
 תשגבני: ג הצילני מפעלי און, ומאנשי דמים הושיעני: ד
 פי הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא חטאתי
 יי: ה בלי עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה: ו ואתה
 יי אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד כל הגוים אל
 תחן כל בגדי און סלה: ז ישובו לערב יהמו ככלב ויסוכבו
 עיר: ח הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם, פי מי
 שמע: ט ואתה יי תשחק למו תלעג לכל גוים: י עזו אליך
 אשמרה פי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני, אלהים
 יראני בשררי: יב אל תהרגם פן ישפחו עמי הניעמו בחילך

והורידמו, מגננו אדני: יג חטאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ
 בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֵהָ וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלְהָ בַחֲמָה כִּלְהָ וְאִינְמוֹ
 וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשְׁלַל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ
 לְעָרֵב יֵהֱמוּ כִּכְלָב וַיִּסּוּבְכוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן לְאַכְלָל, אִם
 לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְנָן לְבַקֵּר חֲסֻדְךָ כִּי
 הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזִי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְרָה, כִּי
 אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז א לְמִנְצַחַ עַל יְדוּתוֹן לְאַסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי *אֵל אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי
 דִּרְשָׁתִי יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאֲנָה הִנָּחַם נַפְשִׁי: ד
 אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתִתְעַשֵּׂף רוּחִי סֵלָה: ה
 אֲחֻזֵּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכָּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה עִם לִבִּי
 אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנִּי, וְלֹא יִסְיָף
 לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאָפֶס לְנֻצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י
 הַשְּׁכַח חֲנוּת אֵל אִם קָפֶץ בְּאֶף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי
 הִיא שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה כִּי אֲזַכָּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכֶךָ מִי אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל
 עֹשֶׂה פֶלֶא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָךְ: טז גִּאֲלַת בְּזִרוּעַ עֲמֶךָ בְּנֵי
 יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה: יז רְאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ,
 אֶף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת קוֹל נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֶף
 חֲצֻצֶיךָ יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמֶךָ בְּגִלְגָּל הָאִירוּ בְּרִקִּים תִּבְלָל,
 רְגִזָּה וְתַרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בֵּינָם דְּרָכֶךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים
 וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ: כא נְחִית כְּצֹאן עֲמֶךָ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

** באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה: אלי"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: ב בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד דפא, ותאמר שובו בני אדם: ד פי אלף שנים בעיניך פיום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף, לערב ימולל ויבש: ז פי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: ח שתה עונתינו לנגדה, עלמנו למאור פניך: ט פי כל ימינו פנו בעברתך, פלינו שנינו כמו הגה: י ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: יא מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו פן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יי עד מתי, והנחם על עבדיך: יד שבענו בבקר חסדה, ונרננה ונשמחה בכל ימינו: טו שמתנו פימות עניתנו, שנות ראינו רעה: טז יראה אל עבדיך פעלה, והדרך על בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה * הודו ליי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: ב שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יי: ד דרשו יי ועזו, בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו: ז הוא יי אלהינו בכל הארץ משפטיו: ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר פרת את אברהם, ושכועתו לישחק: י ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: יא לאמר לה אתן את ארץ כנען, חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה: יג ויתהלכו מגוי אל גוי, מממלכה אל

עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם, ויוכח עליהם מלכים: טו אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על הארץ, כל מטה-לחם שבר: יז שלח לפניהם איש, לעבד נמפר יוסף: יח ענו בכבל רגלו, ברזל באה נפשו: יט עד עת בא דברו, אמרת יי צרפתהו: כ שלח מלך ויתירהו, משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון לביתו, ומשל בכל קנינו: כב לאסר שריו בנפשו, וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים, ויעקב גר בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצריו: כה הפך לבם לשנא עמו, להתנכל בעבדיו: כו שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: כז שמו כם דברי אתותיו, ומפתים בארץ חם: כח שלח חשך ויחשך, ולא מרו את דברו: כט הפך את מימיהם לדם, וימת את דגתם: ל שרץ ארצם צפרדעים, בחדרי מלכיהם: לא אמר ויבא ערב, כנים בכל גבולם: לב נתן גשמיהם ברד, אש להכות בארצם: לג ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: לד אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: לה ויאכל כל עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: לו ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל אונם: לז ויוציאם בכסף וזהב, ואין בשבטיו כושל: לח שמח מצרים בצאתם, כי נפל פחדם עליהם: לט פֶּרֶשׁ עָנַן לְמֶסֶךְ, וְאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שאל ויבא שלו, ולחם שמים ושביעם: מא פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: מב כי זכר את דבר קדשו, את אברהם עבדו: מג ויוצא עמו בששון ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים יירשו: מה בעבור ישמרו חקיו, ותורתיו ינצרו הללויה:

קלז א על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: ד

אִיךָ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְיָ עַל אֲדַמַּת נֹכַח : ה אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי : ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי לֶחְכֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֵי אִם לֹא
 אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֹתִי : ז זָכַר יְיָ לְבִנְי אָדוּם
 אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הַיְסוּד בָּה : ח בַּת
 בְּכַל הַשְּׂדוּדָה אֲשָׁרֵי שִׁישָׁלַם לָךְ, אֶת גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלַת לָנוּ : ט
 אֲשָׁרֵי שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת עַלְלִיךָ אֶל הַסֶּלַע :

קב * הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ : ב
 הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ : ג הַלְלוּהוּ בַּתְּקַע
 שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בַּנִּבֵּל וּכְנֹר : ד הַלְלוּהוּ בַּתֶּף וּמְחוּל,
 הַלְלוּהוּ בַּמְנִים וְעַגְב : ה הַלְלוּהוּ בַּצִּלְצְלֵי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ
 בַּצִּלְצְלֵי תְרוּעָה : ו כָּל הַנְּשָׂמָה תִהְלֵל יָהּ הַלְלוּיָהּ :

אחר שסיים תהלים יאמר זה :

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְיָ שָׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח
 יִשְׂרָאֵל : וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיּוֹם מַעֲוֹזָם בְּעַת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיִּפְלְטֵם
 יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ :